

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๓๓

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่ครั้งที่ ๒)

วันอังคารที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๓

**รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)**

5

วันอังคารที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗

ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา

หน้า

10

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ รับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงานคณะกรรมการ
๑

การปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา (มีนาคม ๒๕๖๕ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) ฉบับที่ ๔

๑.๒ รับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๕ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓) คณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต
๒

15

ประพจน์มิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

๑.๓ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
๓

ตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนภายใต้แนวคิด

ภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน ของคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม

จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม

20

๑.๔ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
๔

ตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การนำการจัดอันดับมหาวิทยาลัย

มาพัฒนาการศึกษาและมหาวิทยาลัยไทย ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

25

30

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๓๓

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาพรรคการเมือง

๔๖

5 และการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล : ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน

พิจารณาเสร็จแล้ว

ผู้อภิปราย

- นายติเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม (ประธานคณะกรรมการ

๔๗

10 คนที่สาม)

- ศาสตราจารย์อัมพร ชำรงลักษณะ (อนุกรรมการ)

๕๐

- นายกษิติศ อาชวคุณ

๖๓

- นายอนุพร อรุณรัตน์

๖๖

- ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์

๗๑

15

- นายพลเดช ปิ่นประทีป

๗๔

- นายเสรี สุวรรณภานนท์ (ประธานคณะกรรมการ)

๗๖

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ชุมชนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อน

๘๐

การพัฒนาเพื่อนำไปสู่เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ Smart Local to Smart City

ซึ่งคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่นพิจารณาเสร็จแล้ว

ผู้อภิปราย

20

- พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช (ประธานคณะกรรมการ)

๘๑,๑๐๒

- นายณรงค์ อ่อนสอาด (ประธานคณะอนุกรรมการ)

๘๓,๙๐

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ พลอากาศตรีหญิง ชญาดา เข้มเพชร

๘๓

(อนุกรรมการ)

30

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๓๓

	หน้า
5	๙๕
5	๙๗
	๑๐๐,๑๐๕
๔.๔ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อน	๑๐๖
ภูมิพลังวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งคณะกรรมการธิการ	
การศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรมพิจารณาเสร็จแล้ว	
10	ผู้อภิปราย
	๑๐๗,๑๒๕
	๑๐๘
	๑๑๕
	๑๑๗
15	๑๒๐
	๑๒๓

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

๑๒๗

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

๖.๑ รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน
กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และสำหรับปีสิ้นสุด
วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ (ตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ

กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔)

๑๒๗

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๓๓

ผู้อภิปราย

5 - นายปรีชา พันธุ์วา (ผู้ชี้แจง) ๑๒๙,๑๔๑

๑๔๔

- นายไพโรจน์ พ่วงทอง (กรรมาธิการ) ๑๓๔

- นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ๑๓๖,๑๔๒

- นายสมชาย ชาญณรงค์กุล ๑๓๘

10 ๖.๒ รายงานประจำปี ๒๕๖๕ สำนักงานป้องกันและ ๑๔๔

ปราบปรามการฟอกเงิน (ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒)

ผู้อภิปราย

15 - นายเทพสุ บวรโชติดาร่า (ผู้ชี้แจง) ๑๔๖,๑๖๕

- นายณรงค์ รัตนานุกูล (กรรมาธิการ) ๑๕๐

- นายธานี อ่อนละเอียด ๑๕๘

- นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์ ๑๖๐

- นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ ๑๖๓

๖.๓ รายงานประจำปีกองทุนประชาัฐสวัสดิการ ๑๗๕

20 เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการจัดประชาัฐสวัสดิการ

เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒)

ผู้อภิปราย

25 - นายอัครุตม์ สนธยานนท์ (ผู้ชี้แจง) ๑๗๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ครั้งที่ ๓๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
หน้า

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

- 5 ๗.๑ ตั้งกรรมการในคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน
 ๑๘๑
 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
 แทนตำแหน่งที่ว่าง
- ๗.๒ สรุปผลการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา
 ๑๘๒
 สมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สอง (ระหว่างวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖
 - ๙ เมษายน ๒๕๖๗)
 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- 10 ๗.๓ สรุปผลการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา
 ๑๘๔
 ในรอบระยะเวลา ๕ ปี (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๗)
 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
 ๗.๔ พระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภาสมัยสามัญประจำปี
 ๑๘๗
 ครั้งที่สอง พ.ศ. ๒๕๖๗

15 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันอังคารที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗

ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา

5

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

10

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ๒๒๕ คน

(เนื่องจาก ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา ดิฉราฉการ นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง จึงปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : บัดนี้ มีสมาชิกมาประชุม จำนวน ๑๕๒ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ผผขอเปิด

15 การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ รับทราบรายงานสรุผลการทำงานนคณะกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่น

วุฒิสภา (มีนาคม ๒๕๖๕ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) ฉบับที่ ๔

20

25

30

๒

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชลภัสสรณ์ ๑/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ด้วยคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดทำรายงาน

5 สรุปผลการดำเนินงานคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา (มีนาคม ๒๕๖๕ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) ฉบับที่ ๔ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้เสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาดังกล่าว ต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้สมาชิกทุกท่านแล้ว

๑.๒ รับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๗) คณะกรรมการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

10

15

20

25

30

๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชลภิสสรณ์ ๑/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ด้วยคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ

- 5 และเสริมสร้างธรรมาภิบาล ได้ดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๗) ฉบับที่ ๔ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้เสนอรายงานสรุปผลการดำเนินงานดังกล่าวต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้สมาชิกทุกท่านแล้ว

- ๑.๓ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนภายใต้แนวคิดภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดินของคณะกรรมการ การศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม

15

20

25

30

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗ รับทราบผลการพิจารณา

5 รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนภายใต้แนวคิดภูมิภาษาและปัญญา แผ่นดิน ของคณะกรรมการธิการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม ตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอ รายละเอียดปรากฏ ตามเอกสารตามที่ได้จัดวางให้สมาชิกทุกท่านแล้ว

๑.๔ รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามรายงานการพิจารณา

10 ศึกษา เรื่อง การนำการจัดอันดับมหาวิทยาลัยมาพัฒนาการศึกษาและมหาวิทยาลัยไทย ของคณะกรรมการธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชลภัสสรณ์ ๑/๕

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗ รับทราบผลการพิจารณา

- 5 รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การนำการจัดอันดับมหาวิทยาลัยมาพัฒนาการศึกษา และมหาวิทยาลัยไทย ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอ รายละเอียดปรากฏ ตามเอกสารที่จัดวางให้สมาชิกทุกท่านแล้ว

จึงขอเรียนแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- 10 (ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๗

- 15 ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ และ

ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ซึ่งได้จัดวางให้สมาชิกตรวจสอบก่อนตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๘ จะมีสมาชิกท่านใดขอแก้ไขเพิ่มเติมประการใดหรือไม่

- 20 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถ้าไม่มีผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติม ถือว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ทั้ง ๔ ครั้ง

ดังกล่าว เป็นอันจบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๒

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทั่งถาม ไม่มี

- 25

- 30

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาและผู้หนีภัย

5 ความไม่สงบจากเมียนมาในประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการการต่างประเทศพิจารณาเสร็จแล้ว

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอเชิญคณะกรรมการมาธิการเข้าประจำที่ครับ

5 (คณะกรรมการมาธิการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ด้วยคณะกรรมการมาธิการการต่างประเทศได้มีหนังสือขออนุญาตให้ นายสิงค์

วิเศษพจนกิจ บุคคลภายนอกซึ่งเป็นอนุกรรมการพิจารณาและติดตามสถานการณ์ระหว่าง ประเทศที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้

10 นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint)

ประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมอนุญาตตามข้อบังคับ การประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

15

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ต่อไปขอเชิญประธานคณะกรรมการหรือผู้แทนแถลงครับ

5 ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ (รองประธานคณะกรรมการ

คนที่สาม) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์

ลีวีโรจน์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะรองประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา

ขอกราบเรียนว่า ตามที่คณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ได้พิจารณาและติดตาม

สถานการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเมียนมาในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ

10 และความสัมพันธ์ของประชาชนทั้ง ๒ ประเทศ พบว่า ในบริเวณพื้นที่ชายแดนไทย - เมียนมา

ได้มีกลุ่มบุคคลสัญชาติเมียนมา ๒ กลุ่ม ที่หลบหนีภัยการสู้รบและความไม่สงบภายในประเทศ

มาพักพิงอยู่ในพื้นที่ที่ทางการไทยควบคุมดูแลตามหลักมนุษยธรรมควบคู่ไปกับการรักษา

ความมั่นคงแห่งชาติ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของประเทศไทยและประเทศเมียนมา

รวมถึงการคำนึงถึงภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศด้วย เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะ

15 เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาและติดตาม

สถานการณ์ระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย ดำเนินการพิจารณาเรื่องนี้เป็นการเฉพาะ

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง ผู้หนีภัยการสู้รบ

จากเมียนมาและผู้หนีภัยความไม่สงบจากเมียนมาในประเทศไทย เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงาน

การพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อวุฒิสภา และขออนุญาตให้ท่านถวิล เปลี่ยนศรี กรรมการ

20 ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาและติดตามสถานการณ์ระหว่างประเทศ

ที่มีผลกระทบต่อประเทศไทยได้กล่าวรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อไป ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอขอบคุณศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ ต่อไปขอเชิญท่านถวิล

เปลี่ยนศรี แถลงครับ

25

- นายถวิล เปลี่ยนศรี (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายถวิล เปลี่ยนศรี เรื่องที่นำเสนอต่อที่ประชุมในวันนี้จะเป็นเอกสารสั้น ๆ เฉพาะเนื้อหา เนื่องจากทราบว่าพวกเรามีเอกสารที่จะศึกษากันมาก ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่สุด ความจริงแล้วได้บรรจุระเบียบวาระไว้ตั้งแต่เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว วันที่ ๑ วันที่ ๒ และมาถึงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๗ แต่เนื่องจากระเบียบวาระของที่ประชุมค่อนข้างมากผมเลยขอลดลงมาเป็นวันนี้ ไม่ได้ทราบว่า วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๗ จะมีเครื่องบินจากอย่างกุ่มเข้ามาที่สนามบินแม่สอด จะมีผู้ที่อพยพหลบหนีภัยสงครามจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามา แต่บังเอิญว่าสถานการณ์มาพอดีกันในช่วงนี้ ซึ่งเป็นช่วงที่กำลังให้ความสำคัญเรื่องนี้อยู่ ผมจะขออนุญาตให้คุณสังข์ วิเศษพจนกิจ ซึ่งเป็นอนุกรรมการ และรับผิดชอบทำรายงานเรื่องนี้ได้นำเสนอต่อที่ประชุมโดยสังเขป ผมจะขออนุญาตสรุปตามและพร้อมที่จะช่วยกันตอบปัญหาที่ท่านสมาชิกยังมีความสงสัยหรือจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป ขออนุญาตท่านประธานครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอบคุณท่านถวิล เปลี่ยนศรี ต่อไปขอเชิญคุณสังข์ วิเศษพจนกิจ แถลงครับ
- นายสังข์ วิเศษพจนกิจ (อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายสังข์ วิเศษพจนกิจ ขอนำเสนอ เรื่อง ผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา และผู้หนีภัยความไม่สงบจากเมียนมาในประเทศไทย พร้อมข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะเพื่อกรุณาทราบ ดังนี้
- ปัจจุบันบริเวณพื้นที่ชายแดนไทย – เมียนมา มีกลุ่มบุคคลสัญชาติพม่า ๒ กลุ่มที่หลบหนีภัยการสู้รบและความไม่สงบในประเทศมาพักพิงในพื้นที่ที่ทางการไทยควบคุมดูแลอยู่ ทั้ง ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้หนีภัยการสู้รบที่เข้ามาประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ และกลุ่มผู้หนีภัยความไม่สงบที่เข้ามาประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๖๔

๑. ผู้หนีภัยการสู้รบจากประเทศเมียนมา

๑.๑ ความเป็นมา

5 หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ประเทศเมียนมาได้รับเอกราช

จากประเทศอังกฤษหลังจากตกเป็นอาณานิคมถึง ๖๒ ปี ชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ได้หารือในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการร่วมกันภายหลังจากที่รัฐบาลประเทศอังกฤษให้เอกราชที่ปางหลวง รัฐฉาน ซึ่งมีแนวทางสำคัญ คือ ชนกลุ่มน้อยจะร่วมสร้างสันติภาพและเสรีภาพให้เกิดขึ้น หลังจากนั้นเป็นเวลา ๑๐ ปีชนกลุ่มน้อยจะสามารถแยกตัวและจัดตั้งรัฐปกครองตนเองได้ แต่การดำเนินการ

10 ดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จ ต่อมาในปี ๒๕๐๕ ได้มีการยึดอำนาจปกครองและใช้ระบบ

สังคมนิยมวิถีพม่า คือ ระบบการปกครองแบบเผด็จการทหารมาใช้เป็นแนวทางการปกครอง

ประเทศและเริ่มโดดเดี่ยวประเทศออกจากประชาคมระหว่างประเทศ รวมทั้งมีการใช้นโยบายปราบปราม

ปรามกองกำลังชนกลุ่มน้อย ซึ่งนับจากนั้นเป็นต้นมาชนกลุ่มน้อยทุกกลุ่มจึงต่อสู้กับรัฐบาล

เมียนมาเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาเมื่อปี ๒๕๒๗ รัฐบาลเมียนมาได้ส่งกองกำลังทหารจำนวนมาก

15 เข้าตรึงกำลังที่บริเวณพื้นที่ชายแดนไทย - พม่า และทุ่มกำลังโจมตีอย่างรุนแรงทำให้ฐานที่มั่นของชนกลุ่มน้อยแตก และอยู่ภายใต้การควบคุมของทหารเมียนมา ทั้งนี้ ได้มีการจัดระเบียบชุมชนตามแนวชายแดน โดยมีการโยกย้ายประชากรออกจากพื้นที่เพื่อความสะดวก และไม่ให้เป็นแนวร่วมกับ

ของกองกำลังชนกลุ่มน้อย รวมทั้งมีการเกณฑ์แรงงานไปเป็นลูกหาบในการขนส่งเสบียงและงานโยธา

อื่น ๆ จึงทำให้ราษฎรชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ อพยพหนีภัยการสู้รบเข้าสู่ประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลไทย

20 ได้กำหนดนโยบายผ่อนปรนให้คนเหล่านี้อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้เป็นการชั่วคราวตามหลัก

มนุษยธรรม และอำนวยความสะดวกให้คนเหล่านี้เดินทางกลับมาตุภูมิเมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย

ซึ่งในอดีตมีผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาทยอยอพยพเข้าประเทศไทยประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ คน

ปัจจุบันมีผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาตกค้างจำนวนประมาณ ๗๐,๐๐๐ คนเศษ อาศัยอยู่ในพื้นที่

พักพิงชั่วคราว ๙ แห่ง ใน ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดตาก จังหวัดราชบุรี

25 จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเมื่อเข้ามาในบริเวณชายแดนประเทศไทยจะต้องอยู่ในพื้นที่พักรอที่จัดไว้

๑๑

โดยจะมีฝ่ายทหารเข้าควบคุมดูแลพร้อมตรวจสอบสถานการณ์ในเมียนมาว่ามีการสู้รบจริงหรือไม่ ถ้าไม่มีสถานการณ์สู้รบจริง หรือลี้ภัยหลบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายจะผลักดันออกนอกประเทศ

- 5 ทันที้ หากบุคคลเหล่านี้หนีภัยการสู้รบมาจริงจะนำเรื่องเข้าสู่คณะกรรมการพิจารณาของ กระทรวงมหาดไทย หากคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้ควบคุมอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ทางการไทยจะให้องค์การพัฒนาเอกชนเลี้ยงดูผู้หนีภัยการสู้รบ และขอรับความช่วยเหลือจาก สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติในขอบเขตที่เหมาะสม

๑.๒ ปัญหาและผลกระทบจากผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา

- 10 ๑.๒.๑ ปัญหาการควบคุมดูแล การมีผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาในพื้นที่ พักพิงชั่วคราวบริเวณชายแดนไทยจำนวนมาก ซึ่งมีสถานะทางกฎหมายเป็นผู้ลี้ภัยเข้าเมือง ที่ยังไม่สามารถส่งกลับประเทศได้เป็นปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ นอกจากนี้ ประชากรผู้หนีภัย ที่เกิดขึ้นใหม่อาจมีปัญหในเรื่องสัญชาติ การหาเลี้ยงชีพต่อไปในอนาคต ที่ผ่านมารัฐบาลไทย ต้องจัดสรรงบประมาณและบุคลากรฝ่ายปกครองและฝ่ายทหารควบคุมดูแลคนเหล่านี้ -----

15

20

๑๒

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มติที่ประชุม ๓/๑

ซึ่งมีความยากลำบากหลายประการ อาทิ พื้นที่พักพิงชั่วคราวไม่มีรั้วรอบขอบชิด และไม่มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการควบคุม ทำให้มีการลักลอบออกจากพื้นที่เพื่อขายแรงงานในตัวจังหวัด

5 และพื้นที่ชั้นใน

๑.๒.๒ ปัญหาการเลี้ยงดู ทางกรมการไทยต้องให้องค์การระหว่างประเทศและองค์การพัฒนาเอกชนเลี้ยงดูผู้หนีภัยการสู้รบ บางครั้งการเลี้ยงดูและการเอื้ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีพ ทำให้ความเป็นอยู่ของคนเหล่านี้ดีกว่าคนในเขตเมียนมา จึงเป็นเหตุให้ราษฎรเมียนมาแอบลักลอบเข้าพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพิ่มเติม และผู้หนีภัยบางส่วนไม่อยากจะกลับประเทศ

10 การลดภาระปัญหาของทางการไทย โดยการอนุญาตให้ผู้หนีภัยบางส่วนไปตั้งถิ่นฐาน

ในประเทศที่สามได้ตามหลักมนุษยธรรม ทำให้มีราษฎรเมียนมาเดินทางเข้าเขตประเทศไทย เพื่อลักลอบอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ด้วยหวังว่าจะมีโอกาสไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามด้วย เป็นผลให้จำนวนประชากรเมียนมาในพื้นที่พักพิงชั่วคราวไม่ได้ลดลง

15 ๑.๒.๓ ปัญหาและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สถานที่ตั้งของพื้นที่พักพิงชั่วคราวทุกแห่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และบางแห่งเป็นพื้นที่ต้นน้ำ ราษฎรไทยได้รับผลกระทบมลภาวะจากพื้นที่พักพิงชั่วคราว

๑.๒.๔ ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยบริเวณชายแดน จากการที่ประเทศไทยมีแนวพรมแดนติดต่อเมียนมาถึง ๒,๔๐๐ กิโลเมตร และพื้นที่ชายแดนเมียนมาเป็นที่ตั้งของรัฐมอญ กะเหรี่ยง คะยา ไทใหญ่ ซึ่งชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ได้ต่อต้านรัฐบาลทหารเมียนมา

20 มาเป็นเวลานานแล้ว ประเทศไทยจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลเมียนมากับชนกลุ่มน้อยได้ ไม่ว่าจะเป็นการละเมิดอธิปไตยอันเป็นผลจากการสู้รบ การหลบหนีเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ความระแวงสงสัยว่า ประเทศไทยให้การสนับสนุนชนกลุ่มน้อย ทั้งนี้ การต่อสู้ระหว่างรัฐบาลเมียนมากับชนกลุ่มน้อยทำให้มีอาวุธหนักตกเข้ามาในเขตประเทศไทยหลายครั้ง

25

๑๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มิ่งขวัญ ๓/๒

๑.๓ การดำเนินการของรัฐบาลไทย

รัฐบาลไทยได้จัดตั้งกลไกแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาในระดับ

- 5 ขาดิขึ้น โดยสภาความมั่นคงแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน และมีผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ เป็นอนุกรรมการ มีหน้าที่ศึกษา ติดตาม สถานการณ์ รวมทั้งเสนอแนะนโยบาย แนวทาง และมาตรการในการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม

๑.๓.๑ รัฐบาลไทยมีนโยบายต่อผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา คือ ให้นำบุคคล

- 10 เหล่านี้อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวตามหลักมนุษยธรรม และอำนวยความสะดวกให้เดินทางกลับ เมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวยและปลอดภัย รวมทั้งให้เดินทางกลับด้วยความสมัครใจ มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี ซึ่งมีแนวทางการแก้ไขปัญหา ๓ ประการ คือ

- ๑) การควบคุมไว้ในพื้นที่ที่ทางการไทยกำหนด
- ๒) การให้ประชาคมระหว่างประเทศมีส่วนร่วมในการแบ่งเบาภาระ

- 15 ของทางการไทย

- ๓) การแสวงหาหนทางในการแก้ไขปัญหาที่ประเทศต้นเหตุ

๑.๓.๒ การแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบที่ผ่านมามี ๓ แนวทาง คือ

- ๑) การแก้ไขปัญหาที่ประเทศต้นเหตุ
- ๒) การส่งผู้หนีภัยกลับประเทศด้วยความสมัครใจ
- ๓) การส่งผู้หนีภัยไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม ซึ่งทางการไทยได้มี

นโยบายผ่อนปรนให้ผู้หนีภัยสามารถไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามได้มาโดยตลอด เพียงแต่เป็นการดำเนินการในทางลับเฉพาะกรณี เพื่อไม่ให้เป็นการดึงดูตราษฎรเมียนมาหลังไหลเข้าประเทศไทย โดยหวังจะมีโอกาสไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม ทั้งนี้ ทางการไทยได้ให้ประเทศที่สาม สามารถรับตัวไปรวมครอบครัวในต่างประเทศหรือไปรักษาตัวในต่างประเทศ

- 25 ตามหลักมนุษยธรรม ต่อมาเมื่อปี ๒๕๔๘ ทางการไทยพิจารณาเห็นว่า สถานการณ์ความขัดแย้ง

ทางการเมืองและชาติพันธุ์ไม่ดีขึ้น จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายให้ประเทศที่สามารถรับผู้หนีภัยไปตั้งถิ่นฐานในประเทศตนได้ โดยประเทศที่รับไปตั้งถิ่นฐาน อาทิ ประเทศสหรัฐอเมริกา

- 5 ประเทศออสเตรเลีย ประเทศแคนาดา ประเทศนอร์เวย์ ประเทศสวีเดน ประเทศฟินแลนด์ ประเทศเนเธอร์แลนด์ และอื่นๆ

๒. ผู้หนีภัยความไม่สงบจากเมียนมา (ผกสม./Myanmar People fleeing the unrest)

๒.๑ ความเป็นมา

- 10 เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ กองทัพเมียนมาได้เข้ามาควบคุมอำนาจในการบริหารประเทศจากรัฐบาลที่มาจากกรเลือกตั้ง พร้อมทั้งประกาศภาวะฉุกเฉิน ตั้งสภาบริหารแห่งรัฐขึ้น เป็นกลไกบริหารประเทศ นอกจากนี้ กองทัพเมียนมาได้ควบคุมความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ โดยการปราบปรามกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย ซึ่งได้ยกระดับความเคลื่อนไหวจากการชุมนุมประท้วงไปสู่การจัดตั้งกองกำลังป้องกันประชาชน เพื่อขัดขวางและก่อเหตุโจมตีรัฐบาลเมียนมา

- 15 อย่างต่อเนื่อง ความขัดแย้งในเมียนมาได้ขยายไปหลายกลุ่ม รวมถึงชนกลุ่มน้อยในเมียนมาที่แสวงประโยชน์ในช่วงที่กองทัพเมียนมาทุ่มเทกำลังพลเพื่อปราบปรามฝ่ายที่เห็นต่างทางการเมือง โดยเพิ่มความเคลื่อนไหวเพื่อปกป้องผลประโยชน์ในพื้นที่มากขึ้น ทำให้บรรยากาศความขัดแย้ง

ความรุนแรงในเมียนมาขยายตัวและซับซ้อนมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนเมียนมา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านอาศัยอยู่บริเวณชายแดนเมียนมาได้หลบหนีเข้าประเทศไทย เนื่องจากกังวลเรื่อง

- 20 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้มีการปะทะกันระหว่างทหารเมียนมากับกองกำลังกะเหรี่ยงพุทธก่าหน้า อำเภอมะสอด จังหวัดตาก และทหารเมียนมากับองค์กรป้องกันแห่งชาติกะเหรี่ยงทำให้มีผู้หนีภัยความไม่สงบอพยพเข้าประเทศไทยใน ๒ ช่วง คือ ช่วงเดือนเมษายนถึงมิถุนายน ๒๕๖๔ จำนวน ๕,๐๐๐ กว่าคน และช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงมกราคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑๑,๐๐๐ กว่าคน ซึ่งปัจจุบันคนเหล่านี้ได้กลับเมียนมาจนเกือบหมดแล้ว

๒.๒ ผลกระทบต่อไทย

จากการที่ประเทศเมียนมา มีความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

- 5 โดยฝ่ายกองทัพได้ยึดอำนาจบริหารตั้งแต่ต้นปี ๒๕๖๔ ส่งผลให้มีความขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างกลุ่มที่มีความเห็นต่างทางการเมืองกับกองทัพ ทั้งในเขตเมืองและเขตพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์ มีชาวเมียนมาหลบหนีความไม่สงบเข้ามาในเขตประเทศไทย ซึ่งทางการไทยได้ดูแลตามหลักมนุษยธรรมอยู่ระยะหนึ่ง และส่งกลับทันทีเมื่อสถานการณ์ปลอดภัย นอกจากนี้ ทางฝ่ายทหารและฝ่ายปกครองจำเป็นต้องดำเนินการด้านการข่าว เพื่อให้สืบรู้ว่าจะมีเหตุการณ์เกิดขึ้นอีกเมื่อใด

10 ๒.๓ นโยบายและการแก้ไขปัญหา

นโยบายต่อผู้หนีภัยความไม่สงบจากเมียนมา คือ การดูแลตามหลัก

- มนุษยธรรมและอำนวยความสะดวกให้เดินทางกลับเมื่อสถานการณ์คลี่คลายและปลอดภัย ทั้งนี้ ฝ่ายทหารในพื้นที่จะมีแนวทางการปฏิบัติ คือ การจัดตั้งพื้นที่เฝ้าสังเกตการณ์เพื่อเฝ้าระวังเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนเมียนมา จัดตั้งพื้นที่ปลอดภัยชั่วคราวเพื่อคัดกรองโรคและ
- 15 ดูแลตามหลักมนุษยธรรม จัดพื้นที่พักรอเพื่อดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มอบสิ่งของจำเป็นในการดำรงชีพตามหลักมนุษยธรรม

๓. ข้อพิจารณา

๓.๑ นโยบายในการดำเนินการต่อผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา

- มีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ตลอดเวลา ทั้งนี้ ในระยะแรก
- 20 ตั้งแต่ช่วงปี ๒๕๒๗ - ๒๕๔๘ ทางการไทยได้มีนโยบายรับให้พักพิงในเขตประเทศไทยชั่วคราว เพื่อรอคอยสถานการณ์ที่ปลอดภัยเพียงพอในการส่งกลับ โดยช่วงนั้นทางการไทยไม่อนุญาตให้ประเทศที่สามารถรับคนเหล่านี้ไปตั้งถิ่นฐาน เนื่องจากเกรงว่าจะเป็นแรงดึงดูดให้คนเมียนมาลักลอบเข้าประเทศไทย ด้วยหวังว่าจะมีโอกาสไปตั้งถิ่นฐานใหม่ -----

- อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การสู้รบยังคงอยู่ ประกอบกับรัฐบาลเมียนมาในขณะนั้นยังไม่พร้อมที่จะเจรจาเรื่องการรับผู้หนีภัยกลับประเทศ ดังนั้น ในปี ๒๕๕๘ รัฐบาลไทยจึงอนุญาตให้
- 5 ประเทศที่สามารถรับผู้หนีภัยไปตั้งถิ่นฐานได้ตามหลักมนุษยธรรม และสามารถนำผู้หนีภัยไปตั้งถิ่นฐานได้จำนวนหนึ่ง ต่อมาเมื่อประเทศเมียนมามีรัฐบาลจากการเลือกตั้ง และเริ่มมีกระบวนการสันติภาพ ในปี ๒๕๕๘ ทางกรไทย เมียนมา และยูเอ็นเอชซีอาร์ (The United Nations High Commissioner for Refugees : UNHCR) ได้เริ่มโครงการเดินทางกลับถิ่นฐานของผู้หนีภัย หากแต่การดำเนินการมีความล่าช้า ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงในประเทศเมียนมา
- 10 ในปี ๒๕๖๔ ที่ฝ่ายกองทัพได้ยึดอำนาจจากรัฐบาลเลือกตั้ง จึงทำให้โครงการดังกล่าวหยุดชะงักลง
- ๓.๒ สถานการณ์ภายในประเทศเมียนมาในปัจจุบันยังไม่เอื้ออำนวยในการส่งกลับผู้หนีภัย ทั้งนี้ ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศเมียนมาได้นำไปสู่การใช้ความรุนแรงระหว่างทหารเมียนมา กลุ่มต่อต้าน กลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการส่งกลับผู้หนีภัยโดยความสมัครใจได้ ประกอบกับการที่ประเทศที่สามารถรับผู้หนีภัยการสู้รบไปตั้งถิ่นฐานน้อยลง
- 15 เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การระบายนคนจากพื้นที่พักพิงในประเทศไทยทำได้ยากขึ้น
- ๓.๓ มีความจำเป็นต้องแสวงหาทางแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยไม่ให้เป็นปัญหาที่ยืดเยื้อต่อไป วิธีการแก้ไขปัญหผู้หนีภัยการสู้รบในอดีตจนถึงปัจจุบัน คือ การอำนวยความสะดวกให้เดินทางกลับโดยความสมัครใจ และการส่งไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม ซึ่งทั้ง ๒ วิธีนี้อาจไม่สามารถแก้ไขปัญหผู้หนีภัยที่ตกค้างในพื้นที่พักพิงได้ เนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้ง
- 20 และความรุนแรงในประเทศเมียนมามีแนวโน้มที่จะดำรงต่อไปเป็นระยะเวลานาน จึงสมควรหามาตรการแนวทางอื่น ๆ แก้ไขปัญหานี้ อาทิ การพิจารณาอนุญาตให้ออกมาประกอบอาชีพได้ และการพิจารณาให้สถานะทางกฎหมาย อย่างเช่น ที่รัฐบาลไทยได้ดำเนินการต่อบุคคลบนพื้นที่สูง ซึ่งเคยเป็นบุคคลไร้สัญชาติ แต่ได้พำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลานาน

๑๗

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศรีอนงค์ ๔/๒

๓.๔ การแก้ไขปัญหาค้าผู้หนีภัยความไม่สงบจากประเทศเมียนมาดำเนินการได้อย่างเหมาะสม เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๔ และมกราคม ๒๕๖๕ ฝ่ายทหารได้นำบุคคลเหล่านี้

- 5 ที่อพยพเข้าเขตไทยในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดตากมาควบคุมไว้ในพื้นที่พักรอเพื่อแยกกลุ่มคัดกรองโรค ดูแลความปลอดภัย และเลี้ยงดูอยู่ระยะหนึ่ง ภายหลังสถานการณ์ในประเทศเมียนมาคลี่คลายลง จึงอำนวยความสะดวกให้กลับถิ่นฐานเดิม โดยไม่มีผู้ตกค้างอยู่ในประเทศไทย

- ๓.๕ การแก้ไขปัญหาค้าผู้หนีภัยการสู้รบจากประเทศเมียนมา และผู้หนีภัยความไม่สงบจากประเทศเมียนมาที่มีผลเป็นรูปธรรมและยั่งยืน คือ การเสริมสร้างให้พื้นที่บริเวณชายแดนประเทศเมียนมาที่มีความสงบ สันติ และพัฒนา ทั้งนี้ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง จะเป็นส่วนสำคัญในการยกระดับการอยู่ดีกินดีของประชาชนในประเทศเมียนมา ซึ่งในระยะยาวการพัฒนาตามยุทธศาสตร์นี้จะสามารถแก้ไขปัญหาชายแดนได้อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง ปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์
- 15 รวมถึงปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบและปัญหาผู้พลัดถิ่นภายในประเทศเมียนมาเองได้อีกด้วย ทั้งนี้ ในลำดับแรกรัฐบาลปัจจุบันของประเทศเมียนมาและชนกลุ่มน้อยจะต้องร่วมมือกันเสริมสร้างความปรองดองกันในชาติให้ได้เสียก่อน

๔. ข้อเสนอแนะ

๔.๑ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

- 20 (สมช.) กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงกลาโหม ร่วมกันดำเนินการศึกษาและทบทวนแนวทางการแก้ไขปัญหาค้าผู้หนีภัยการสู้รบจากประเทศเมียนมาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และครอบคลุมทุกมิติ โดยไม่ให้ปัญหานี้กลายเป็นปัญหาเรื้อรัง

๔.๒ ให้กองทัพและฝ่ายปกครองดำรงแนวทางการแก้ไขปัญหาค้าผู้หนีภัย

ความไม่สงบจากประเทศเมียนมาไว้ อาทิ การปฏิบัติการด้านการข่าว การควบคุมผู้หนีภัย

- 25 ความไม่สงบไว้ในพื้นที่พักรอตามหลักมนุษยธรรม การแยกกลุ่ม การควบคุมโรคระบาด การเลี้ยงดู

๑๘

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศรีอนงค์ ๔/๓

ขั้นพื้นฐาน และการส่งกลับภูมิลาเนาในประเทศเมียนมาโดยทันที เมื่อสถานการณ์ปลอดภัย
พร้อมทั้งควบคุมดูแลกลุ่มต่อต้านรัฐบาลเมียนมาในพื้นที่ไม่ให้มีกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบ

5 และมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเมียนมา

กราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ขอขอบคุณครับ ขอเชิญท่านถวิล เปลี่ยนศรี แลกผลสรุปครับ

นายถวิล เปลี่ยนศรี (ประธานคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน

10 วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายถวิล เปลี่ยนศรี ผมเรียนว่าในส่วนรายละเอียดของผู้หนีภัย

จากการสู้รบจากฝั่งประเทศเมียนมาเข้ามา ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่เข้ามาเมื่อปี ๒๕๒๗ มาถึงในวันนี้

๔๐ ปีแล้ว เรียกว่า ผู้หนีภัยจากการสู้รบ ยังคงอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ

มีการระบายไปสู่ประเทศที่สามในฐานะของผู้ลี้ภัย ประมาณ ๑ แสนกว่าคน แต่ยังคงอยู่ในพื้นที่พักพิง

จำนวน ๔ จังหวัด ๙ แห่ง ตั้งแต่จังหวัดเชียงราย จังหวัดตาก จังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดราชบุรี

15 มาถึงวันนี้ยังอยู่ คุณสิงค์ วิเศษพจนกิจ ได้สรุปให้ทราบว่า มีกลุ่มใหม่ซึ่งเกิดจากสถานการณ์

ในประเทศเมียนมาอีก หลังจากวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งมีการรัฐประหารในประเทศเมียนมา

ก็เกิดมีการสู้รบอีก มีผู้ที่หนีภัยจากการสู้รบกลุ่มใหม่เข้ามา เรียกว่าผู้หนีภัยความไม่สงบชาวเมียนมา

(ผกสม.) เพื่อแยกกันให้ชัดเจน จากกลุ่มเก่าที่ยังอยู่ร่วมกับเรา กลุ่มใหม่ไม่ได้ให้อยู่ในพื้นที่พักพิง

ทั้ง ๙ แห่ง หรือเพิ่มเติมขึ้นมา แต่ว่าให้อยู่เป็นการชั่วคราว เมื่อสถานการณ์เรียบร้อยแล้ว

20 ให้เดินทางกลับ ผมขอขยายความออกไปนิดหนึ่งเพื่อให้เห็นภาพของผู้ที่หลบหนีเข้าเมือง ผู้ที่อยู่

โดยผิดกฎหมาย และประเทศไทยรับภาระอยู่ จะมีคนคิดอย่างไร มองอย่างไรก็ตาม แต่ผมคิดว่า

ในการศึกษาจากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา แผ่นดินไทยเป็นแผ่นดินของความสงบร่มเย็น เป็นแผ่นดิน

ที่มีความเมตตา เป็นแผ่นดินที่ให้โอกาสกับเพื่อนมนุษย์ ท่านจะสังเกตได้ ไม่ใช่เฉพาะ ๒ กลุ่มนี้

มีกลุ่มผู้ที่หลบหนีเข้าเมืองเข้ามาอยู่กับเรา ผมคิดว่ามากมายหลายรุ่น หลายกลุ่มด้วยกัน สะท้อน

25 ให้เห็นถึงแผ่นดินที่เป็นแผ่นดินที่ร่มเย็น และผมดูไปรอบ ๆ บ้านเมือง ดูทางซ้าย ทางขวาในอาเซียน

แม้แต่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือเอเชียอาคเนย์ ผมคิดว่าไม่มีประเทศไหนที่ประสบกับ
เรื่องผู้พลัดถิ่นเข้ามาหรือเข้ามาอาศัยแผ่นดินอยู่อย่างที่เราพบในประเทศไทย ผมไม่ทราบว่า

5 ควรจะภูมิใจหรือควรจะถือเป็นเคราะห์โศกที่ต้องรับภาระอย่างนั้น ท่านจะเห็นได้ว่าตามเอกสาร

จะมีกลุ่มคนที่เข้ามาที่ไม่ใช่คนไทย ถ้ามีทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๐

มีอยู่ ๔ กลุ่มใหญ่ และใน ๔ กลุ่มใหญ่มีกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มที่คุ้นสื่งี้ วิเศษพจนกิจ ได้นำเสนอ

คือ อยู่ในกลุ่มที่ ๓ กลุ่มผู้พลัดถิ่นเข้าเมืองที่เป็นกลุ่มเปราะบางและกระทบต่อความมั่นคง

เมื่อหลายสัปดาห์ที่ผ่านมาเราได้แนะนำเสนอกลุ่มของโรฮิงญา (Rohingya) และอุยกูร์ (Uyghurs)

10 อยู่ในกลุ่มนี้ จะมีอีก ๒ กลุ่มที่เพิ่งนำเสนอในวันนี้อยู่ในกลุ่มที่ ๓ จะเห็นว่าทั้งหมด ๔ กลุ่ม คือ

คนที่มาอยู่ในประเทศไทยโดยไม่มีสัญชาติ ผิดกฎหมาย รวมแล้วผมคิดว่าอย่างต่ำประมาณ

๕ ล้านคน ถ้าคิดเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ของ ๖๖ ล้านคน อยู่ที่ประมาณ ๖ - ๗ เปอร์เซ็นต์

เป็นอย่างน้อย ถือว่ามีจำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มที่เป็นแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่เข้ามาจาก

ประเทศเพื่อนบ้าน ประมาณ ๓ - ๔ ล้านคนที่จดทะเบียนและสั่งสมกันมาในอดีต และจำนวน

15 ที่อยู่ใต้ดินอีกไม่รู้เท่าไร

ผมคิดว่าช่วงที่ผ่านมาเราเป็นแผ่นดินที่รับเพื่อนบ้าน เพื่อนมนุษย์ที่หนีร้อนมาพึ่งเย็น

หนีความอดอยาก ลำบากเข้ามาอาศัยในประเทศไทยค่อนข้างมาก และบริหารจัดการคนพวกนี้

5 ซึ่งแน่นอนว่าเป็นภาระแก่เรา ในอดีตบริหารจัดการประสบความสำเร็จบ้าง มีอุปสรรคปัญหาบ้าง

อย่างที่เห็นว่าตกค้างกันมา ๓๐ - ๔๐ ปี ผู้ที่หนีภัยจากการสู้รบจากประเทศเมียนมากลุ่มแรก

ที่เข้ามาเมื่อปี ๒๕๒๗ จนถึงวันนี้ปี ๒๕๖๗ เป็นเวลา ๔๐ ปียังอยู่กับเรา และยังมีอีกหลายกลุ่ม

ที่ยังอยู่ แต่มีหลายกลุ่มที่บริหารจัดการไปได้ดี ผมขออนุญาตยกตัวอย่างจากประสบการณ์

ที่ได้เฝ้ามองปัญหาของผู้หลบหนีเข้าเมืองที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย ตอนเกิดปัญหาจะเกิดง่าย

10 และเกิดเร็วมาก เกิดการสู้รบประเทศเพื่อนบ้านทะลักเข้ามาทันที เกิดปัญหาอินโดจีนล่มสลาย

ฝ่ายปกครองที่เชื่อในลัทธิคอมมิวนิสต์เข้ามาปกครอง อีกฝ่ายหนึ่งอพยพทะลักเข้ามาทันที

เกิดง่ายมาก แม้แต่กลุ่มที่ผมอยากจะเน้นให้ได้รับทราบ คือ กลุ่มม้งลาว ซึ่งหลังจากปี ๒๕๑๘

ประเทศลาวเกิดการเปลี่ยนแปลงประเทศ และมีคนที่เคยอยู่อีกฝ่ายหนึ่งเข้ามาในประเทศไทย

ท่านจำม้งที่ถ้ากระบอกได้ไซ้หรือไม่ นั่นคือกลุ่มคนที่เข้ามาหลังปี ๒๕๑๘ ประมาณเกือบ

15 ๒๐,๐๐๐ คน เข้ามาขอพึ่งพระบรมโพธิสมภารของประเทศไทย ให้กลับไปประเทศลาวเขาไม่กลับ

รัฐบาลประเทศลาวก็ไม่รับกลับบอกว่าให้พึ่งพระบรมโพธิสมภารต่อไป ใช้เวลาแก้ไขปัญหา

ตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ ที่เข้ามา และในปี ๒๕๔๘ ปิดม้งที่ถ้ากระบอก ซึ่งตอนนั้นเหลืออยู่จำนวน

๑๕,๐๐๐ คน โดยรัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับไปตั้งถิ่นฐาน ผมจำได้ว่าตั้งแต่เข้ามา

รับราชการในสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้พูดคุยกับต่างประเทศ พูดคุยกับ

20 องค์การระหว่างประเทศในเรื่องพวกนี้ไม่รู้เท่าไร หมดยุคน้ำลายไปหลายชั้น หลายปีทีเดียว

กว่าจะแก้ปัญหาสำเร็จ แก้ปัญหาหม้งที่ถ้ากระบอก จำนวน ๑๕,๐๐๐ คน กลับไปตั้งถิ่นฐาน

ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ขาวนี้ไปถึงคนที่อยู่ประเทศลาวขณะนั้น ในปี ๒๕๔๘ มีคนลาว

ไปตั้งถิ่นฐานแล้วในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่มีคนลาวที่อยู่ในประเทศไทยร่วมกับคนไทย

หลอกคนจากประเทศลาวเข้ามาอยู่ที่ห้วยน้ำขาว เมื่อปี ๒๕๔๖ - ๒๕๔๘ ซึ่งเรากำลังอพยพม้ง

25 ที่ถ้ากระบอกไปให้หมด บัดนี้ ถ้ากระบอกปิดไปแล้ว แต่เกิดกลุ่มม้งที่ห้วยน้ำขาวขึ้นมาอีก

๒๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรกมล ๕/๒

จำนวน ๗,๐๐๐ คนเศษ ใช้เวลาไม่ถึงปีเพิ่มมาจำนวน ๗,๐๐๐ คน สอดคล้องกับที่ผมเรียน ท่านประธานวุฒิสภาว่า ปัญหาเกิดง่าย แต่แก้ยากมาก เป็นที่น่ายินดีว่าหลังจากนั้นเราได้แก้ไข

5 ปัญหาหนึ่งที่ช่วยน้ำข้าวสำเร็จ คือ ให้อพยพกลับไปประเทศลาว โดยประเทศลาวรับที่จะ นำคนพวกนี้ไปตั้งถิ่นฐาน ซึ่งครั้งนี้ต่างจากครั้งก่อน มั้งที่ถ้ากระบอกประเทศลาวบอกว่า ให้ประเทศไทยรับไว้ฟังพระบรมโฑธิสมภารต่อไปจนกว่าจะแก้ปัญหาได้ ส่วนมั้งที่ช่วยน้ำข้าว ขอให้อพยพกลับ เราพบปัญหา ร้อยแปด มิตรประเทศตะวันตก องค์กรสิทธิมนุษยชนบอกว่า อย่าส่งกลับไป เพราะจะเกิดอันตราย เราแก้ไขปัญหาท่ามกลางความขัดแย้ง แต่สุดท้ายส่งกลับไป

10 ก่อนที่จะส่งกลับไปเราถูกรุทนามากว่า ไปบังคับอพยพคนมั้งต่าง ๆ ที่อพยพกลับไปประเทศลาว ถูกทหารไทย ถูกเจ้าหน้าที่ของประเทศไทยบังคับให้แยกครอบครัว ไม่ใช่ครับ เราจัดเป็นกลุ่ม รวมครอบครัวไว้แล้วกลับไปทั้งครอบครัว ทำได้อย่างชาวสะอาดมาก แต่ปรากฏว่าระหว่าง การดำเนินการมีผู้ได้รับบาดเจ็บ ๒ ราย ไม่ใช่คนมั้ง แต่เป็นทหารไทยที่ควบคุมคนมั้งขึ้นรถ ไปส่งที่ชายแดน โดนมั้งลาวถีบตกลงมาจากรถ ผมพูดตรงนี้เพื่อจะให้เห็นว่าเราแก้ไขปัญหาพวกนี้

15 ค่อนข้างมาก และแผ่นดินไทย คือ แผ่นดินที่สงบร่มเย็น รับคนเข้ามาและแก้ไขปัญหาไป ย้อนกลับมาสู่เรื่องการแก้ไขปัญหาผู้ที่หนีภัยจากเมียนมา ๒ กลุ่มนี้ว่า ทำไมสูตรถึงออกมาเป็นอย่างนี้ เราได้รับบทเรียนช่วงมีการเปลี่ยนแปลงในอินโดจีน ปี ๒๕๑๘

มีผู้อพยพ อย่างที่ผมเรียนแล้วว่า ผู้อพยพรอบข้างประเทศไทยเข้ามาที่ประเทศไทย ผมยังไม่เคยเห็น แผ่นดินไหนที่รับคนอพยพ คนที่หนีความยากลำบากเข้ามาอยู่เหมือนกับแผ่นดินไทย ซึ่งเป็น

20 แผ่นดินพระ แผ่นดินแห่งความสงบร่มเย็น ปี ๒๕๑๘ มีทั้งผู้อพยพอินโดจีนจากประเทศลาว ประเทศกัมพูชา ประเทศเวียดนาม เข้ามาอยู่ที่ประเทศไทย และไปตั้งถิ่นฐานที่ประเทศที่สาม หลายแสนคน และเราแก้ปัญหาจบได้อย่างสวยงาม คือ ไม่มีคนพวกนี้ตักค้างอยู่ในประเทศ แต่ไปตั้งถิ่นฐานอยู่ในทวีปยุโรป ประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ อยู่ในประเทศต่าง ๆ และบางส่วนได้กลับมาเยี่ยมแผ่นดินเกิดผ่านประเทศไทย ยังสำนึกในบุญคุณว่าเมื่อเขาแตกพ่าย

25 หนีความยากลำบาก หนีความตายมาประเทศไทยได้โอบอุ้มเขาไว้ วันหนึ่งไปมีอนาคตที่ดียังสำนึกถึง

๒๒

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรกมล ๕/๓

ในช่วงนั้นแก้ไขปัญหาโดยให้คนพวกนี้เป็นผู้ที่หนักใจ เป็นผู้อพยพ แม้ว่าเราไม่ได้เข้าไปเป็นภาคี
ในอนุสัญญาของผู้อพยพเต็มตัวก็ตาม แต่ให้องค์กรระหว่างประเทศ ให้มิตรประเทศเข้ามา

5 ให้ยูเอ็นเอชซีอาร์เข้ามาตั้ง และช่วยเหลือคนพวกนี้ไปตั้งถิ่นฐานจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยได้

ภายในระยะเวลาหลายปีเหมือนกัน พบปัญหามาก ได้รับบทเรียนครั้งนั้นว่า ถึงแม้จะแก้ไขปัญหาค่อนข้างดี สามารถจัดการผู้อพยพอินโดจีนไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามได้ทั้งหมด แต่สิ่งหนึ่งที่มองเห็นปัญหาในขณะนั้น คือ เราไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปจัดการ เมื่อไรก็ตามที่ยอมรับให้คนเหล่านี้เป็นผู้อพยพ เป็นผู้ลี้ภัยสงคราม องค์กรระหว่างประเทศ มิตรประเทศจะเข้ามาบริหารจัดการทันที

10 แต่โชคดีที่บริหารจัดการได้เป็นผลดี เมื่อได้รับบทเรียนแล้วมาพบปัญหาเมื่อปี ๒๕๒๗ ซึ่งมีผู้หนีภัยจากการสู้รบกลุ่มแรกๆ ที่เข้ามา และค้างอยู่ในประเทศไทยจนกระทั่งถึงวันนี้ว่าคุณสิงค์

พิเศษพจนกิจ ได้นำเรียนไปแล้ว เราไม่ให้สถานะเป็นผู้ลี้ภัย แต่เรียกว่า “ผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผกร.)” และขออนุญาตที่จะบริหารจัดการเอง เพราะการที่มีองค์กรต่าง ๆ เข้ามา มีข้อจำกัดมากมาย ไม่สามารถบริหารจัดการได้ และจะต้องเปิดรับอีก ซึ่งเมื่อสักครู่ที่คุณสิงค์

15 วิเศษพจนกิจ เรียนว่าไม่เปิดรับแล้ว จัดการให้อยู่ในพื้นที่พักพิง และรอวันที่เขาจะเดินทางกลับ แต่กลุ่มแรกเนื่องจากสถานการณ์ในช่วงปี ๒๕๒๗ ต่างกับสถานการณ์ที่เราเห็นอยู่ที่ชายแดน หลังวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา ช่วงนั้นทหารเมียนมาเข้ามาควบคุมพื้นที่ชายแดนหมด

คนพวกนี้ไม่สามารถเดินทางกลับไปได้แม้ว่าการสู้รบจะเรียบร้อยลงแล้วก็ตาม ต้องรอโอกาสที่จะไปตั้งถิ่นฐานที่ประเทศที่สาม ซึ่งเราไม่อนุญาตในช่วงนั้น เพราะเห็นว่าถ้าอนุญาตจะมีแรง

20 พูลแฟกเตอร์ (pull factors) ให้คนพวกนี้เข้ามาแล้วเป็นภาระอย่างมหาศาล เราพยายามจัดการด้วยตัวเอง คือ ให้ไปตั้งถิ่นฐานได้ แต่ขออนุญาตจัดการเอง ตลอดระยะเวลา ๔๐ ปี

ไปตั้งถิ่นฐานได้ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ คน เหลือตกค้าง ณ วันนี้ คุณสิงค์ วิเศษพจนกิจ เรียนว่าประมาณ ๗๗,๐๐๐ คน ซึ่งอยู่ในพื้นที่พักพิง ๙ แห่งใน ๔ จังหวัด อันนี้เป็นกลุ่มเก่า ความจริงใกล้จะโชคดีช่วงที่ประเทศเมียนมาเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย ผ่านแผน ๗ ขั้นตอน

25 สู่อุปสงค์และความปรารถนาเป็นประชาธิปไตย ผมเดินทางไปคุยกับประเทศเมียนมา

๒๓

ประเทศเมียนมาบอกว่าพร้อมที่จะรับคนพวกนี้กลับทั้งหมด แต่ขออนุญาตในการบริหารจัดการ เพราะเขามีที่เรียกว่า โดเมสติกดิสเพลซเพอร์ซัน (domestic displaced person) ซึ่งช่วงสงคราม

5 มีการพลัดถิ่นข้างในประเทศ เขาขออนุญาตจัดการพวกนั้นก่อน ปรากฏว่าเราจัดการเจรจา มีการส่งกลับไปบ้าง แต่สุดท้ายยังอยู่กับเรา ๗๗,๐๐๐ คน ผมขอเรียนว่าอาจจะมีโอกาสอยู่บ้าง นอกจากข้อเสนอของคุณสิงคี้ วิเศษพจนกิจ เมื่อสักครู่ว่า ๗๗,๐๐๐ คน อาจมีการไปตั้งถิ่นฐาน ประเทศที่สาม อาจต้องมีการดำเนินการบางส่วนเพื่อให้แปรสภาพ หรืออะไรต่าง ๆ

ให้เป็นประโยชน์ต่อแผ่นดินไทยมากขึ้น เพื่อที่จะจบและปิดศูนย์ทั้งหมด พื้นที่พักพิงทั้งหมด

10 และจบแชนเตอร์ (chapter) ของผู้หนีภัยจากการสู้รบกลุ่มเก่า เราพบปัญหาผู้หนีภัยสู้รบกลุ่มใหม่ เข้ามาหลังรัฐประหารในประเทศไทยเมียนมา วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ สถานการณ์ต่างจากเดิม รัฐบาลเมียนมาไม่ได้เข้ามาควบคุมพื้นที่ชายแดนตลอดแนวตั้งแต่ด้านที่ติดกับรัฐมอญ รัฐกะเหรี่ยง รัฐกะยา ขึ้นไปถึงรัฐฉานหรือไทใหญ่ -----

15

๒๔

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จักราวีร์ ๖/๑

รัฐบาลทหารเมียนมาไม่ได้เข้ามาควบคุมพื้นที่เต็มหมดเหมือนปี ๒๕๖๗ ฝ่ายความมั่นคง ฝ่ายทหาร สมช. เข้าไปคิดว่า คนพวกนี้สามารถเข้ามาและอยู่เป็นการชั่วคราว เมื่อการสู้รบไม่ได้เกิดขึ้น

5 ตลอดเวลา ไม่ได้เกิดขึ้นทุกพื้นที่ เมื่อเรียบริ่ยก็ให้เขาดำเนินการส่งกลับ เราดำเนินการอย่างนี้เป็นระยะ ๆ จนกระทั่งมีเหลืออยู่ไม่มาก หรือเหลืออยู่เฉพาะในหลักการ แต่สุดท้ายต้องเดินทางกลับเพื่อไม่ให้รับภาระ กำลังแก้ไขปัญหาพวกนี้ให้จบสิ้นจากผู้อพยพกลุ่มเก่า จำนวน ๗๗,๐๐๐ คน หน่วยงานด้านความมั่นคงภายใต้การดูแลของ สมช. กำลังหาแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาให้จบทั้งหมด และปิดพื้นที่พักพิง ซึ่งอยู่ในพื้นที่ป่าของประเทศไทยทั้งสิ้นใน ๔ จังหวัดให้ได้ สำหรับกลุ่มใหม่

10 เราหวังว่าแนวทางที่ได้ดำเนินการมาเป็นแนวทางที่ถูกต้องแล้ว คือ ไม่มี ต้องเป็นศูนย์ สงบเรียบร้อย เมื่อใดต้องเดินทางกลับ แต่ว่าสถานการณ์ในเมียนมาเป็นสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนอย่างไรที่เราได้รับทราบข่าวกันอยู่ เมียนมา ณ ปัจจุบันนี้พบปัญหา ๒ กระทบ คือ ไม่ได้เป็นความขัดแย้ง

ระหว่างรัฐบาลเอสเอซี (State Administration Council : SAC) รัฐบาลทหารเมียนมากับชนกลุ่มน้อย กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งอยู่ตลอดตะเข็บแนวชายแดนไล่มาตั้งแต่จังหวัดเชียงราย 15 จังหวัดเชียงใหม่ จนกระทั่งถึงจังหวัดระนองก็พบหลายกลุ่ม ขณะนี้ไม่ได้พบเฉพาะเรื่องของรัฐบาลทหารเมียนมากับชนกลุ่มน้อย แต่ว่ามีกลุ่มที่เรียกว่า กลุ่มต่อต้านรัฐบาล ซึ่งเกิดขึ้นมาพร้อมกับความองงามของประชาธิปไตยที่นั่น ตั้งเป็นรัฐบาลพลัดถิ่น เอ็นยูจี (National Unity Government : NUG) ตั้งเป็นกองกำลังสู้รบในเมืองที่เรียกว่า พีดีเอฟ (People Defense Force : PDF) ขึ้นมา ซึ่งเข้มแข็งมาก มีการต่อสู้อะไรต่าง ๆ ท่านก็รับทราบข่าวมาตลอด สถานการณ์

20 ในเมียนมาคงยังไม่สงบเรียบร้อย แต่คิดว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้ที่หนีภัยเข้ามา ๒ กลุ่ม เราได้วางรากฐาน มีประสบการณ์ มีบทเรียนที่จะแก้ไขปัญหาพวกนี้ได้ ผมขออนุญาต นำเรียนว่า ตามแผนผังที่ท่านได้เห็นประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสงบสุข เป็นแผ่นดินทอง แผ่นดินธรรม ซึ่งรับคนที่พลัดถิ่นาคาที่อยู่เข้ามาอยู่มากมายมหาศาล ผมคิดว่ามากที่สุดในพื้นที่ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือเอเชียอาคเนย์ และแต่ละกลุ่มมีแนวทางที่จะแก้ไขปัญหา แต่ว่า

25 การแก้ไขปัญหาไม่เหมือนกัน กำหนดนโยบายขึ้นมา ๑ - ๒ วันก็คงเสร็จ แต่การแก้ไขปัญหา

๒๕

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จักราวีร์ ๖/๒

ต้องการระยะเวลาและมีช่องทางอยู่ ขออนุญาตนำเรียน ถ้าท่านมีคำถามหรือมีประเด็นอะไร
จะซักถามเพิ่มเติม ผมกับคุณสิงค์ วิเศษพจนกิจ พร้อมที่จะตอบปัญหา ขอขอบคุณครับ

5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านถวิล เปลี่ยนศรี ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ประสงค์จะอภิปราย
ยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปราย

๑. พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์

๒. นายสมชาย ชาญนรงค์กุล

10 ๓. นายสุรสิทธิ์ ตรีทอง

๔. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ

๕. นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร

ขอเชิญ พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์ อภิปรายครับ

พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

15 กระผม พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์ สมาชิกวุฒิสภา รายงานฉบับนี้เจ้าหน้าที่ได้ส่งไปที่บ้านผม
ตอนแรกไม่ได้สนใจศึกษารายละเอียด แต่พอถึงช่วงวันหยุดที่ผ่านมาเกิดเหตุการณ์ที่อำเภอแม่สอด
จังหวัดตาก จึงทำให้คิดว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ตรงกับรายงานฉบับนี้ จึงได้เปิดดูและเห็นว่าเรื่องนี้
เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และอย่างที่ท่านประธานคณะกรรมการได้กล่าวไว้ เลื่อนจาก

10 สืบค้นหาที่แล้วมาวันนี้ผมว่าถูกที่ถูกเวลา เพราะว่ามันจะอยู่ในความสนใจและตรงตามเหตุการณ์จริง
ที่เกิดขึ้น ผมเห็นว่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเมียนมา ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนทั้งทางบก

และทางทะเลติดกับประเทศไทยยาวมากเป็นพันกิโลเมตร เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ประเทศไทย
เป็นหนึ่งในอาเซียนที่ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับประเทศเมียนมาจะได้รับผลกระทบอย่างมาก
เพราะเมียนมาเป็นประเทศที่ใหญ่ มีภูมิประเทศ มีประชากรจำนวน ๖๐ - ๗๐ ล้านคน พอ ๆ กับ
ประเทศไทย ทรัพยากรธรรมชาติมีมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ แร่ ปิโตรเลียม แก๊สธรรมชาติ

25 ประเทศไทยยังต้องใช้กับประเทศเมียนมาอยู่ ทรัพยากรในเรื่องแรงงานก็มีผู้ใช้แรงงานอยู่มาก

ที่มาทำงานอยู่ในประเทศไทย และทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ผมคิดว่าคงเป็นไม่กี่ประเทศ
ในอาเซียนที่มีหิมะทางตอนเหนือ เพียงแต่ว่าประเด็นอะไรที่เกิดขึ้นกับประเทศเมียนมา ประเทศไทย

5 ก็ใช้ทรัพยากรและพึ่งพาเขาด้วยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะฉะนั้น รายงานฉบับนี้จำนวน

๑๒ หน้าที่ท่านได้ทำมา ผมอ่านดูครั้งแรกยังไม่เข้าใจอંગแท้ แต่ที่ท่านถวิล เปลี่ยนศรี

ประธานคณะอนุกรรมการได้อภิปรายมา ผมคิดว่าถ้าบรรจุอยู่ในรายงานฉบับนี้จะสมบูรณ์ที่สุด

และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะว่าเมียนมาเป็นประเทศที่มีความสำคัญ ไม่ว่า

ประเทศอื่นในอาเซียนจะมีความเห็นหรือทำที่ในเรื่องนี้อย่างไร แต่ประเทศไทยจำเป็นต้องมีท่าที่

10 ที่เหมาะสมอย่างมากกับประเทศเมียนมา

ประเด็นที่ ๒ ผมดูแล้วปัญหาที่เกิดขึ้นที่คณะกรรมการได้นำเสนอ ผมคิดว่า

เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน เพราะว่าประเทศเมียนมา ถ้าอ่านดูตามประวัติแล้วเมื่อก่อน

เป็นมหาอำนาจ มีอารยธรรมที่เก่าแก่ แต่ว่าอาจจะโชคไม่ดีในยุคล่าอาณานิคม และทำให้เกิดปัญหา

ขึ้นมาหลังจากที่ได้รับเอกราช ซึ่งความซับซ้อนของปัญหาจะเห็นว่า มีชนกลุ่มน้อยอยู่มาก

15 และมักจะมาทางสัญญาเดิม ๆ ที่เคยได้ทำไว้ ซึ่งอันนี้ผมคิดว่าเป็นต้นเหตุของปัญหาที่ทำให้

เกิดความซับซ้อนขึ้น และความซับซ้อนของปัญหาสะท้อนอยู่ในรายงานหน้า ๑ ปัญหาต่าง ๆ

ของประเทศเมียนมาและชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นมาทำให้เกิดปัญหา ในช่วงปี ๒๕๒๗

ผู้หนี้ยการสู้รบ ท่านใช้คำว่า “การสู้รบ” เกิดขึ้นมาและมาหยุดนิ่งในช่วงปี ๒๕๔๘ หลังจากนั้น

เมื่อเกิดรัฐประหารขึ้นมาเมื่อปี ๒๕๖๔ ก็เปลี่ยนชื่อผู้หนี้ยการสู้รบเป็น “ผู้หนี้ยความไม่สงบ”

20 ซึ่งเส้นแบ่งระหว่างการสู้รบกับความไม่สงบ บางทีเดี๋ยวนี้ก็ขีดคั่นกันได้ยาก ซึ่งในเรื่องนี้ผมคิดว่า

เป็นปัญหาที่ซับซ้อนและในรายงานข้อ ๓.๕ ท่านบอกว่า “ทั้งนี้ ในระดับแรกรัฐบาลปัจจุบันของ

เมียนมาและชนกลุ่มน้อย จะต้องร่วมกันเสริมสร้างความปรองดองกันในชาติ national

reconciliation ให้ได้เสียก่อน” ซึ่งผมอ่านดูตรงนี้แล้วได้ข้อสรุปว่า คงจะเป็นไปได้ยาก อาจยังมอง

ไม่เห็นแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์ เพราะถ้าดูแล้วเมียนมาน่าจะเป็นประเทศเดียวในอาเซียนที่ตั้งอยู่

25 ระหว่างมหาอำนาจ ๒ มหาอำนาจ คือ ประเทศอินเดียในฝั่งตะวันตก และประเทศจีนในฝั่งเหนือ

๒๗

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จักราวีร์ ๖/๔

การที่เขาจะคานอยู่ระหว่างมหาอำนาจทั้ง ๒ มหาอำนาจ โดยมีประเทศไทยเป็นเพื่อนบ้าน

การคานระหว่างมหาอำนาจ ๒ มหาอำนาจ เป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากและมีชนกลุ่มน้อยอยู่มาก

5 ถ้าเราติดตามสถานการณ์จะเห็นว่า บางครั้งมีการแทรกแซงจากภายนอกเข้ามาด้วย ทำให้ปัญหานี้

ค่อนข้างซับซ้อน ผมพิจารณาในข้อพิจารณาของท่านแล้วได้ข้อสรุปว่า ปัญหานี้คงจะยืดเยื้อต่อไป

และยังมองไม่เห็นทางออกหรือแสงสว่างว่าจะลดจำนวนของผู้หนีภัยการสู้รบหรือผู้หนีภัย

ความไม่สงบได้อย่างไร สเกลจะแตกต่างกัน ผู้หนีภัยการสู้รบของประเทศเมียนมาเข้ามาเป็นจำนวน

๗๐,๐๐๐ กว่าคน ประเทศกัมพูชาก็มีผู้หลบหนีเข้าเมืองมาเป็นจำนวนมากเหมือนกัน

10 แต่วาระระดับหรือสเกลแตกต่างกัน อย่าลืมน่าสถานการณ์ประเทศเมียนมา ถ้าพัฒนาไปตอนนี้

ประชากรจำนวน ๗๐ กว่าล้านคน ถ้าเกิดการสู้รบหนักหน่วงขึ้นมา ผมคิดว่าผู้ที่อพยพหนีภัย

การสู้รบเข้ามาจะยิ่งรุนแรงมากไปกว่านี้ ในส่วนข้อเสนอแนะผมเห็นด้วยทั้ง ๒ ข้อ ท่านประธาน

คณะอนุกรรมการได้กล่าวแล้วว่า ท่านไม่คิดว่าเมื่อ ๑ - ๒ วันนี้จะเกิดเหตุการณ์ขึ้นที่อำเภอ

แม่สอด แสดงว่าสถานการณ์การสู้รบในทางทหารพัฒนาขึ้นมาเร็ว และขณะนี้เข้าใจว่า

15 การยื้อกันระหว่างกองกำลังฝ่ายรัฐบาลกับชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ที่รวมกันได้ อาจจะเข้าสู่จุดผกผัน

หรือคอมบิเนติงพอยต์ (combinating point) อาจจะปรับเปลี่ยนมาก็ได้ -----

- ๗/๑

๒๘

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุมา ๗/๑

ข้อเสนอแนะ ข้อ ๔.๑ กับ ข้อ ๔.๒ ผมเห็นด้วย แต่ว่าท่านยังแยกเป็นกลุ่มผู้หนีภัยการสู้รบกับ
ผู้หนีภัยความไม่สงบ แต่อาจต้องทำใจว่าสถานการณ์อาจพัฒนาขึ้นมาเร็ว อาจเป็นการสู้รบกันขึ้นมา

5 ผมคิดว่าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม จะต้องติดตามสถานการณ์ในเรื่องนี้
อย่างใกล้ชิด และพัฒนาการของสถานการณ์เรื่องนี้ติดตามอย่างต่อเนื่องด้วยกันเรียกว่าประมาณ

สถานการณ์ต่อเนื่องหรือรันนิ่งเอสทิเมต (running estimate) ว่าขณะนี้เป็นอย่างไรมาก่อน

และไปถึงอย่างไรบ้าง รายงานเล่มนี้มองเฉพาะในส่วนในพื้นที่ และเฉพาะในจุดผู้หนีภัยการสู้รบกับ

10 ผู้หนีภัยความไม่สงบ ผมมองว่าเป็นระดับจุลภาค แต่บางครั้งปัญหาของประเทศที่ใหญ่ขนาดนี้

คน ๗๐ กว่าล้านคน และอยู่ระหว่าง ๒ มหาอำนาจ ประเทศจีนกับประเทศอินเดีย อาจต้องประเมิน

สถานการณ์และมองดูว่าทางแก้ไขในระดับมหภาคควรทำอย่างไรบ้าง ที่จะนำไปสู่ความสงบภายใน

ประเทศ ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นมาชนกลุ่มน้อยยังมีอยู่และยังมีส่วนของรัฐบาลกลางอยู่ ในจุดนี้ผมขอ

ฝาก

15 ไปถึงรัฐบาลข้อเสนอแนะทั้งหมดนี้ผมเห็นด้วย และรายงานฉบับนี้เมื่อส่งไปที่รัฐบาลอยากจะให้
เพิ่มเติม อาจมองทางแก้ไขในระดับมหภาคเพิ่มเติมขึ้นมาด้วย เพราะไม่อย่างนั้นประเทศไทยจะเป็น
ประเทศเดียวที่ได้รับผลกระทบจากผู้หนีภัยการสู้รบและผู้หนีภัยความไม่สงบจากประเทศเมียนมา
ขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

20 คนที่สอง) : ขอบคุณ พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์ ต่อไปเชิญท่านสมชาย ชาญณรงค์กุล
อภิปรายครับ

นายสมชาย ชาญณรงค์กุล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายสมชาย ชาญณรงค์กุล สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตมีส่วนร่วมในการพิจารณารายงาน

ฉบับนี้ ซึ่งถือว่าเป็นรายงานที่ดีและทรงคุณค่ามาก ให้ความรู้ความเข้าใจกับพวกเรา ผมจะมองในแง่

25

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรอุมา ๗/๒

ของภาคประชาชนคนหนึ่ง อาจไม่ใช่นักการทหารและไม่ใช่ผู้ที่อยู่แวดวงของคนทำงาน

5 ด้านความมั่นคงของประเทศ ผมมองในมุมของประชาชนที่ดูว่าผลกระทบกับการจัดการ
ในกรณีที่มีผู้หนีภัยสงครามเข้ามาและมีผลกระทบกับพวกเรา ก่อนถึงจุดนั้นผมขออนุญาตสนับสนุน

ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านถวิล เป็ลียนศรี ประธานคณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชน ประเทศไทยมีความสุข
สงบร่มเย็น ใคร ๆ ก็อยากมาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร อยู่ไปสักระยะหนึ่งลูกหลานที่เกิดตามมาบอก
ว่าไม่สนใจอยากจะทำแล้ว ซึ่งตรงนี้เป็นประเด็นที่เจ็บช้ำน้ำใจของคนไทยเป็นส่วนใหญ่ อยากจะฟัง

10 ดูผลกระทบว่า วันนี้มีเพื่อนบ้าน คือ จากประเทศเมียนมามาเป็นคนงานหรือมาทำงานสร้าง
เศรษฐกิจให้กับประเทศไทยและตัวเขาเองอยู่นับหลายแสนคน จากการที่ผมได้มีโอกาสตระเวน
ขับรถตั้งแต่อำเภอแม่สอด อำเภอท่าสองยาง ขึ้นไปถึงอำเภอขุนยวม ตลอดแนวทางตรงนั้น
มีเพื่อนบ้านเข้ามามากมาย ผมไปหลายครั้ง มีการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง ถามประชาชนแถบนั้น
ได้รับการตอบรับอย่างนี้เหมือนกันว่า สู้ตายแล้วเขาถูกแย่งอาชีพ แย่งความเป็นอยู่

15 แย่งทุกสิ่งทุกอย่าง แม้ว่าจะพยายามควบคุมให้อยู่ในค่าย แต่โดยข้อเท็จจริงท่านประธาน
คณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชนทราบดีว่าเรื่องเป็นอย่างไร สิ่งที่ผมอยากจะขอเพิ่มเติม และมีข้อคิดเห็น
ต่อรายงานฉบับนี้ ๒ - ๓ ประการ

ประการที่ ๑ ถ้าผมจะสรุปว่าวันนี้ไม่มีโอกาสที่จะลดผู้หนีภัยสงครามหรือผู้ได้รับ
ผลกระทบจากสงคราม ทำไม่ต้องหนีมาประเทศไทยทำไมไม่ออกทางโน้น ไม่ไปประเทศอินเดีย

20 เหตุผลอย่างที่ท่านประธานคณะอนุกรรมการบอก ประเด็น คือ เขาสะดวกที่จะมาหรือ
เพราะอะไร เพราะสะดวกสบาย หรือจัดการอย่างไร ตรงนี้สะท้อนภาพบางอย่างว่าทำไมต้องมา
ประเทศไทย เพราะความผูกพันทางเชื้อชาติหรือไม่ ผมคิดว่าเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ที่จะเป็นมุมมองต่อไป
จุดที่ ๒ ไม่มีโอกาสหรือโอกาสน้อยมากที่จะสงบสุข เพราะตั้งแต่มีรัฐบาลเลือกตั้งมาหยุดไป
ระยะหนึ่ง กองกำลังต่าง ๆ มีอยู่และเห็นปรากฏข่าวกันมากมาย มีการสู้รบและหยุดไประยะหนึ่ง

25

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรอุมา ๗/๓

จากการปฏิบัติเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา เป็นเหตุหรือไม่ ที่ทำให้เกิดการสู้รบมากขึ้น

5. ชนกลุ่มน้อยด้านบอร์เนียวได้รับการสนับสนุนจากใครหรือไม่ ทำให้เกิดการสู้รบมากมาย และการสู้รบกันระหว่างเขาแต่เราได้รับผลกระทบ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เราจะตั้งรับต่อไปในอนาคตอย่างไร ซึ่งต้องเกิดต่อไปเรื่อย ๆ คงจะไม่ยุติแค่นี้ ในวันข้างหน้าจัดการปัญหานี้อย่างไร สุดท้ายผลกระทบแย่งที่อยู่ที่ยิ่งแย่งทุกอย่างของคนไทย แม้แต่วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ผมเคยไปสอบถามพี่น้องประชาชนย่านนั้น สิ่งที่ได้รับ คือ มีผลกระทบมากมาย ยกตัวอย่าง การค้าผ่านอำเภอแม่สอด ปีหนึ่งเป็นแสนล้านบาท

10. เมื่อมีการสู้รบตรงนั้นมีผลกระทบอะไรหรือไม่ คณะกรรมาธิการได้ศึกษาเรื่องนี้หรือไม่ นอกจากจัดการกับผู้ที่ย้ายมาแล้วผลกระทบกับพี่น้องประชาชนคนไทยหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพราะเมื่อมีการสู้รบ มีการทะเลาะเบาะแว้งอะไรก็แล้วแต่จะมีผลกระทบหรือไม่กับการค้าชายแดนที่เกิดขึ้น มีผลกระทบกับวิถีชีวิตของคนไทยในพื้นที่ตรงนั้นหรือไม่ แม้แต่สิ่งที่เรานำเข้ามาเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้า ผมคิดว่าเป็นเรื่องน่าสนใจที่จะนำมาบรรจุไว้ในรายงานฉบับนี้ว่า นอกจาก

15. ผลกระทบที่ต้องมาจัดการดูแลผู้ลี้ภัยสงครามแล้ว ผลกระทบกับพี่น้องประชาชนคนไทย ในหลายมิติ ความเป็นอยู่ ความหวาดระแวงที่จะออกไปไหนต่อไหน แผ่นดินไทยสงบสุขแต่เราออกไปต้องกลัวว่าumpyไปหมด วิถีชีวิตเปลี่ยนไปคนไทยที่อยู่ในบริเวณนั้น ประเด็นนี้ผมขออนุญาตทำความเข้าใจและเพิ่มเติมเข้าไปในรายงาน

ประการที่ ๒ กรณีผู้อพยพหรือผู้หนีภัยสงครามที่ทานถวิล เปลี่ยนศรี ขออนุญาต

20. เอ๋ยนาม ที่ท่านได้อธิบายเมื่อสักครู่นี้ มีความพยายามที่จะส่งกลับหรือส่งต่อประเทศที่สาม จนบัดนี้บางค่ายที่ตั้งอยู่เลยอำเภอท่าสองยางขึ้นไปอยู่กันมา ๓๐ ปีแล้ว ถ้ามีลูกป่านนี้เป็นหนุ่ม เป็นสาว มีครอบครัวขยายต่อไปเป็นอีกกลุ่มชนชั้น อีกเจนเนอเรชัน (generation) หนึ่ง ขึ้นเรื่อย ๆ จะจัดการอย่างไรกับคนเหล่านี้ เขาเกิดในประเทศไทย แม้จะเกิดอยู่ในค่ายอพยพก็ตาม ผมคิดว่าคนไทยเริ่มคิดแล้วว่า สุดท้ายเราจะอ้อมชูกันไปถึงไหน เราจะจัดการอย่างไร

25. ก็ไม่จบ และจะมีสงครามมีอะไรต่าง ๆ ยึดเยื้อกันมา แล้วจะจัดการอย่างไร มากกว่านั้น ผมไม่แน่ใจ เขายังอยู่ตรงนั้นหรือมาร่วมกับคนงานหรือคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในโรงงาน เดียวนี้

๓๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรอุมา ๗/๔

ไปดูสวนแถวจังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด ไม่มีคนไทยเป็นคงานในสวน

5 มีแต่คงานต่างชาติทั้งนั้น ไปจังหวัดสมุทรสงครามผมเคยเข้าไปหลง เพราะว่าไม่มีภาษาไทย หรือมีน้อยมาก เป็นกลุ่มพวกเขาทั้งนั้น ตลาดนัดวันเสาร์ - วันอาทิตย์ อย่าไปมีแต่พวกเขาทั้งนั้น อันนี้คือประเด็นที่อยากจะเรียนฝากไว้ สุดท้ายจะมีผลกระทบกับความมั่นคงหรือไม่ เมื่อมีสงคราม คนอพยพเข้ามาเราจับไว้ แต่ถ้าไม่สามารถควบคุมได้ เล็ดลอดออกมา หรือติดต่อกันเอง

ก็ตาม เดียวนี้การติดต่อสื่อสารง่าย จะกระทบกับความมั่นคงในอนาคตหรือไม่ จากการที่เรา
10 มีคงานหรือพวกที่เข้ามาถูกต้อง แต่หลายส่วนที่ท่านประธานคณะอนุกรรมการได้พูดแล้วว่า ได้ดินมากมายที่เราไม่สามารถควบคุมได้ อันนี้กระทบกับความมั่นคงในอนาคตหรือไม่ เขามาพึ่ง พระบรมโพธิสมภาร แต่สุดท้ายจะเป็นอย่างไรที่ปรากฏทุกวันนี้หรือไม่ เข้ามาเสื่อผืนหมอนใบ แต่วันนี้เขาจะล้มแล้ว สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นหรือไม่ในอนาคต

ประการที่ ๓ ผมยังมองว่าแผ่นดินไทยเป็นแผ่นดินที่สงบอย่างที่ท่านประธาน

15 คณะอนุกรรมการกล่าว ทำมาหากินที่ไหน ปลูกต้นไม้ที่ไหนก็ขึ้น ที่ไหนก็อยู่ได้ มีความสุขทั้งนั้น แต่สิ่งเหล่านั้นน่าจะรีเสิร์ฟ (reserve) เก็บรวบรวมหรือเก็บไว้ให้คนไทยได้ใช้ประโยชน์ มากกว่าที่จะเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ ไปดูประวัติศาสตร์มีหรือไม่ที่ดีกับเรามากมายและดูแลเรา

คนไทยเดือดร้อน ผมไปจังหวัดจันทบุรีเพิ่งกลับมา ได้ไปกราบพระเจ้าตากสินมหาราช
ถ้าไม่มีพระองค์ท่านวันนี้ประเทศไทยคงไม่มีความเป็นปึกแผ่นอย่างนี้ เพราะใครที่มาทำให้

20 ประเทศไทยต้องแตกเป็นเสี่ยง ใครที่ทำให้แผ่นดินไทยวุ่นวายไปหมด ทำให้บ้านเมืองที่เจริญ รุ่งเรืองเสียหาย สิ่งเหล่านั้นเกิดขึ้นแล้วและอยากให้เกิดขึ้นในสมัยเราอีกหรือ ผมว่าน่าจะมีการจัดการกับผู้หนี้ยที่เขามีความขัดแย้งกันเองภายในชาติ ไม่ควรต้องมากระทบ และสร้างความเดือดร้อนให้กับคนไทยเพื่อนบ้านที่อยู่ข้างเขา

ขออนุญาตเป็นประเด็นเสนอ ๓ - ๔ ประเด็น ขอขอบคุณครับ

25 (การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา ได้ขึ้นบัลลังก์ ทำหน้าที่ประธานของที่ประชุมต่อไป)

๓๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรอุมา ๗/๕

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ประธานวุฒิสภา : ต่อไปเชิญท่านสุรสิทธิ์ ตรีทอง ครับ

5

นายสุรสิทธิ์ ตรีทอง : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม

นายสุรสิทธิ์ ตรีทอง สมาชิกวุฒิสภา ผมจะกล่าวถึงเรื่องที่คุณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษา

เรื่องผู้หนีภัยจากประเทศเมียนมา ผมเข้าใจหลักมนุษยธรรมที่เรามีอยู่กับประเทศเพื่อนบ้านที่เข้ามา

อาศัยอยู่จากการหนีภัยความไม่สงบ สงครามของประเทศเพื่อนบ้านตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ จนถึง

ปี ๒๕๖๗ ผู้หนีภัยยังอยู่ในประเทศไทย -----

10

- ๘/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ณัฐนรี ๘/๑

ผมยกตัวอย่างศูนย์อพยพที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม่ว่าจะเป็นศูนย์อพยพที่อำเภอแม่สะเรียง ศูนย์อพยพที่อำเภอขุนยวม ศูนย์อพยพที่อำเภอเมือง เข้ามาอยู่ตั้งแต่เกิดภัยสงคราม

5 ของประเทศเมียนมา คือ มียูเอ็นเอชซีอาร์ เข้ามาตั้งศูนย์อยู่ บางครั้งในศูนย์อพยพเกิดไฟไหม้ สร้างความเดือดร้อนให้กับเจ้าหน้าที่ของประเทศไทยและพี่น้องประชาชนที่อยู่ใกล้ศูนย์อพยพ

ศูนย์อพยพเหล่านี้ให้ชาวเมียนมาเข้ามาอาศัยอยู่ จริงอยู่ยูเอ็นเอชซีอาร์ที่ดูแลในศูนย์อพยพ เพื่อที่จะเลี้ยงดูคนที่อยู่ในศูนย์อพยพไม่ให้ออกไปตามลำพัง ควบคุม ให้อาหาร แต่คนพวกนี้ ไม่อยู่ในศูนย์อพยพตลอด หลายคนแอบไปทำงานข้างนอก หลายคนไปหาของป่า แย่งคนไทย

10 ที่อยู่บริเวณหมู่บ้านใกล้เคียงศูนย์อพยพ อันนี้อยากจะนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา เป็นข้อสังเกตที่จะนำไปสู่รัฐบาล เพื่อที่จะบริหารจัดการผู้ที่อยู่ในศูนย์อพยพแห่งนี้ ความเดือดร้อน จากผู้ที่อยู่ในศูนย์อพยพในประเทศไทย จริง ๆ แล้วในหมู่บ้านที่ตั้งศูนย์อพยพ พี่น้องประชาชน

เข้าไปหาของป่าต่าง ๆ เพื่อทำมาหากิน ซึ่งมีปริมาณเพียงพอสำหรับคนไทย แต่ตอนนี้มีศูนย์อพยพ เข้ามาอยู่มาแย่งของคนไทย ผมเห็นชาวบ้านอยู่ใกล้ศูนย์อพยพตลอดเวลา อย่างในศูนย์อพยพ

15 ให้เชื้อเพลิงคนที่อยู่ในศูนย์อพยพก็ไม่ใช้ ไปเอาไม้ในป่ามาใช้ เพราะว่าเขาไม่คุ้นเคยการใช้ถ่าน อันนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่อยู่ใกล้ศูนย์อพยพ การเจ็บไข้ได้ป่วยก็เข้ามาที่โรงพยาบาล

ไม่ว่าจะเป็นโรงพยาบาลแม่สะเรียง โรงพยาบาลขุนยวม โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ อำเภอเมือง มาแออัดเต็มโรงพยาบาล กรณีนี้เกิดปัญหามากมาย ซึ่งในส่วนนี้ไม่ได้ดูแลควบคุมทั่วถึง

การกินอยู่ อยากจะฝากคณะกรรมการพิจารณาในเรื่องนี้ด้วย ท่านประธานคณะกรรมการ

20 ได้กล่าวเมื่อสักครู่ที่ว่า ประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับคนที่อยู่ในศูนย์อพยพนี้เท่าที่ผมทราบมา ทางประเทศที่สามจะคัดเกรดเอ (A) เข้าไป คนที่ไม่มีคุณภาพปล่อยทิ้งไว้ในศูนย์อพยพ เพื่อรอ

การอพยพต่อ ส่งไปประเทศที่สามแล้วยังมีกลุ่มใหม่เข้ามาเพิ่มตลอดเวลาในศูนย์อพยพแห่งนี้ อันนี้เป็นเรื่องที่มีปัญหาเกี่ยวกับพี่น้องประชาชนที่อยู่ในจังหวัดที่มีศูนย์อพยพอยู่ อยากจะตั้งข้อสังเกต

ให้คณะกรรมการ นำเสนอรัฐบาลเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาผู้อพยพ ทุกวันนี้ประเทศเมียนมา

25 กำลังจะมีปัญหาในเรื่องการสู้รบกันหนัก ศูนย์อพยพจะต้องได้รับผู้หลบหนีเข้ามาอีกต่อไป ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณท่านสุรสิทธิ์ ตรีทอง ต่อไปเชิญท่านปานเทพ
กล้าณรงค์ราญ คว้ารับ

5 นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ สมาชิกวุฒิสภา ผมขออภิปรายรายงานการพิจารณา
ศึกษา เรื่อง ผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมาและผู้หนีภัยความไม่สงบจากเมียนมาในประเทศไทย
ของคณะกรรมการการต่างประเทศ

10 เรื่องที่ ๑ ผมเห็นด้วยกับรายงานฉบับนี้ ถึงแม้ว่าจะไม่มาก แต่ว่าเป็นรายงาน
ที่กะทัดรัดและให้ข้อมูลต่าง ๆ ได้ครบถ้วน เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่คณะกรรมการได้
เสนอ ผมเข้าใจว่าเรื่องของผู้อพยพจากเมียนมาเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนอย่างที่ท่านประธาน
คณะกรรมการการต่างประเทศได้กล่าว และสถานการณ์ในเมียนมาเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาไม่แน่นอน ปัญหา
เรื่องผู้หนีภัยอะไรต่าง ๆ ยังมีอยู่เป็นจำนวนมาก ปี ๒๕๖๕ จากข้อมูลประเทศไทยมีผู้หนีภัยที่อยู่ใน
ค่ายพักพิงจำนวน ๗๗,๐๐๐ กว่าราย ถือว่าเป็นจำนวนมากทีเดียว ประเทศไทยต้องมีภาระแน่นอน
15 ที่จะบริหารจัดการผู้อพยพเหล่านี้หลายเรื่องด้วยกัน เรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หนีไม่พ้น ถึงแม้ว่าจะได้
รับจากมูลนิธิเอกชนหรือได้รับจากองค์กรขององค์การสหประชาชาติ แต่ว่าอย่างอื่นเราต้องรับภาระ

เรื่องที่ ๒ ภาระทางด้านสาธารณสุขผมคิดว่ามีมาก เพราะว่าผู้หนีภัยพวกนี้
ส่วนใหญ่จะมีปัญหาเรื่องความเจ็บป่วยอะไรต่าง ๆ ซึ่งประเทศไทยอย่างที่ท่านประธาน
คณะกรรมการการต่างประเทศที่มีความเมตตากรุณา เรารับทั้งหมด ทั้งเรื่องค่าใช้จ่าย

20 ในการดูแลรักษา เป็นประเทศซึ่งผู้หนีภัยอะไรต่าง ๆ จะเข้ามาเป็นจำนวนมากทีเดียว

เรื่องที่ ๓ รายงานฉบับนี้บอกไว้ ผมเพิ่งทราบ สถานที่พักพิงชั่วคราวทุกแห่ง
ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือบางที่เป็นต้นน้ำลำธารเราจำเป็นที่จะต้องจัดให้กับ
คนเหล่านี้ได้อยู่อาศัย ซึ่งจะมีการกระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศของเราเป็นอย่างยิ่ง อาจมีปัญหา
เรื่องการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าเกิดขึ้นอย่างมากมาย อันนี้ถือว่าเป็นภาระ แต่ว่าเป็นภาระที่จำยอม

25

30 ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นัยนรีญ์ ๘/๓

๓๕

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เพราะว่าต้องอาศัยเรื่องมนุษยธรรมเป็นเรื่องหลัก ประจวบกับรายงานฉบับนี้ก่อนที่จะมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นมาอย่างที่ท่านถวิล เปลี่ยนศรี ประธานคณะอนุกรรมการ ได้กล่าว ขณะนี้มีปัญหา คือ มีการสู้รบกันที่เมืองเมียวดี ถือว่าเป็นการสู้รบที่ค่อนข้างจะรุนแรงและมีการแพร่ข่าวออกไป

5 ทั้งหมดเลย มีการเรียกร้องจากรัฐบาลเมียนมาที่จะขออนุญาตนำเครื่องบินมาที่อำเภอแม่สอด

เพื่อจะอพยพคนของเขาไป โดยอ้างว่าเป็นราษฎรที่เดือดร้อนหนีภัยอะไรต่าง ๆ ซึ่งประเทศไทยได้รับข่าวสารข้อมูลอย่างนั้น ท่านนายกรัฐมนตรีให้ข่าวว่า อันนี้เป็นเรื่องของมนุษยธรรม

ผู้ที่หนีภัยมา แต่มีข่าวซอ้นขึ้นมาอีกว่า จากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ที่อพยพมาจริง ๆ กลับเป็น

ระดับทหารผู้บัญชาการกองพันที่ ๒๗๕ และเป็นเจ้าหน้าที่ด้านศุลกากรต่าง ๆ ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

10 ที่เราได้รับ ซึ่งข่าวตรงนี้แพร่หลายไปมาก ตรงนี้ก็จะมมีผล นอกจากนั้น ผมคิดว่าเมืองเมียวดี

ขณะนี้ทำท่าว่าจะควบคุมตัวเองไม่ได้ อีกไม่นานจะต้องมีราษฎรอพยพเข้ามาอีกมาก จะเป็นภาระ

ของประเทศไทย -----

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓๖

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ธนพงษ์ ๙/๑

เพราะฉะนั้น ประเทศไทยอ้างหลักมนุษยธรรมอะไรต่าง ๆ อันนี้ฟังได้ แต่ว่าถ้ามีเรื่องอื่น ๆ เข้ามาประกอบด้วย มุมมองที่ต่างชาติดมองเราจะทำอย่างไร จะอธิบายอย่างไร ผมคิดว่า

5 เป็นเรื่องของกระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติด้วย

คือ ทำที่ตรงนี้ต้องชัดเจน จะมีปัญหากระทบต่อความมั่นคงว่า เราเข้าไปฝึกฝึ ก้าวก้าวกับกิจการภายใน คือ เคเอ็นยู (The Karen National Union : KNU) จะเป็นต่ออยู่ จะมีการดำเนินการรุกขึ้นมา ผมขออนุญาตเรียนถามว่า ทำที่ตรงนี้กระทรวงการต่างประเทศจะต้องอธิบายเหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทางด้าน สมช. คงจะต้องอธิบายว่าจริง ๆ แล้วเป็นอย่างไร ไปเกี่ยวกับเรื่อง

10 มนุษยธรรมอย่างไรบ้าง เพื่อให้ภาพลักษณ์ของเราที่ต้องการจะเป็นกลางธำรงไว้ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญเพื่อทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลเมียนมายังคงอยู่ได้ ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา ขอบคุณท่านปานเทพ กล้าณรงค์ราญ ต่อไปเชิญท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิ ต ครับ

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิ ต : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม

15 นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิ ต สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตเพิ่มเติมคณะกรรมการที่ทำการพิจารณาศึกษาลักเล็กน้อย ผมคิดว่าขณะนี้สถานการณ์ในประเทศเมียนมามีความซับซ้อน เข้าใจว่าฝ่ายความมั่นคงของประเทศไทยคงมีฉกที่ค้นแล้วว่าจะมีทิศทางอย่างไรเรียบร้อยแล้ว เพราะจริง ๆ แล้วผมคิดว่ามีปัญหามากกว่าเรื่องของผู้ลี้ภัยหรือผู้อพยพ หลายปัญหาที่มีความเกี่ยวพันกันค่อนข้างมาก

ในช่วงที่ผ่านมาการดำเนินการกับผู้ลี้ภัยอย่างที่ท่านถวิล เปลี่ยนศรี ขออนุญาตเอ่ยนาม ได้ทำไป

20 เราทำค่อนข้างดี แต่ว่าในระยะที่ผ่านมาเข้าใจว่าความซับซ้อนหรือผลกระทบของปัญหาในประเทศเมียนมาหรือการลี้ภัยอาจจะไม่ซับซ้อนมากนัก อาจจะเป็นเรื่องของความขัดแย้งระหว่างทหารเมียนมากับชนกลุ่มน้อย แล้วอาจมีการกวาดล้างและมีประชาชนจำนวนหนึ่งหลบหนีเข้ามาเป็นปัญหาทางด้านมนุษยธรรมเป็นหลัก ซึ่งตรงนั้นผมคิดว่าเราทำได้ค่อนข้างดี แล้วอาจจะไม่มีปัญหามากนัก แต่ถ้าในระยะต่อไปผมคิดว่าปัญหานี้คงไม่สงบลง อาจมีความซับซ้อนและขยายตัว

25 มากขึ้น อาจมีขนาดของผู้ลี้ภัยจำนวนมากที่เข้ามาในประเทศไทย ผมคิดว่าฝ่ายความมั่นคง

๓๗

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ธนพงษ์ ๙/๒

คงทราบเรื่องนี้อยู่แล้ว ขออนุญาตเรียนเพิ่มเติมว่า ในปัจจุบันความซับซ้อนของปัญหามีมากขึ้น ไม่ใช่เฉพาะเรื่องของฝ่ายทหารเมียนมามากับชนกลุ่มน้อยอย่างเดียว แต่รวมหลายฝ่ายเข้าไป

5 อาจจะเป็นเรื่องของรัฐบาลพลัดถิ่นหรือที่รู้จักกันในนามเอ็นยูจี เรื่องชนกลุ่มน้อย รวมทั้งประชาชน

และทหารเมียนมาด้วย ๔ - ๕ ปัจจัยนี้อาจไม่ใช่อยู่ที่มนุษยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผมคิดว่า

นับจากนี้หรืออาจจะเกิดขึ้นแล้ว แต่การเข้ามาเกี่ยวข้องของมหาอำนาจฝ่ายต่าง ๆ ทำให้

สถานการณ์ของประเทศเมียนมามีความสลับซับซ้อนมากขึ้น อย่างที่เราได้ยินข่าวเปิดทั่วไป

มหาอำนาจแรกที่เข้ามาแน่นอน คือ ประเทศจีน ฝั่งตะวันตกอาจจะประเทศอินเดียบางส่วน

10 มหาอำนาจเหล่านี้มีจุดประสงค์ที่จะดำเนินการต่อประเทศเมียนมาและชนกลุ่มน้อยในทิศทาง

ต่างกัน ตรงนี้ทำให้ปัญหามากขึ้น ถ้าสถานการณ์ในประเทศเมียนมามีความรุนแรงมากขึ้น

การอพยพ การลี้ภัย หรือการทะลักเข้ามาตามชายแดนไทยอาจมีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

อันที่ ๑ เรื่องผู้ลี้ภัย อันนี้เป็นชาวบ้านธรรมดาที่เข้ามา

อันที่ ๒ อาจจะเป็นกองกำลัง ไม่ว่าจะฝ่ายไหนก็ตาม อาจจะมีอพยพหลบหนี

15 แล้วต้องการการคุ้มครอง

อันที่ ๓ กองกำลังอาจมาพร้อมกับอาวุธที่มากะทันหัน หรืออาจมีการเข้ามา

แบบที่ปรากฏเป็นข่าวในวันสองวันนี้

ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ปัญหามีความสลับซับซ้อนมากขึ้น เพราะทำให้ท่าทีของไทย

ที่จะดำเนินการต่อแต่ละเรื่องจะมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ผมคิดว่าถ้าเราดูการลี้ภัยเข้ามา

20 ของประชาชนต่าง ๆ ในประเทศเมียนมาถ้าเกิดสถานการณ์รุนแรงมากขึ้น ชายแดนฝั่งไทยอาจจะ

รับภาระนี้ค่อนข้างมาก เพราะถ้าเราไปดูด้านที่ติดกับประเทศจีน ผมว่าประเทศจีนบล็อก (block)

ค่อนข้างได้ แล้วไม่ง่ายนักที่จะไป ทางด้านประเทศอินเดียก็ไม่ง่าย ที่มาฝั่งไทยชายแดนเราค่อนข้าง

กว้างเกือบ ๒,๐๐๐ กิโลเมตร จะมีความซับซ้อนมากขึ้นและมีโอกาสที่การอพยพเข้ามาของคน

ด้านอำเภอแม่สอดหรือตะวันตกค่อนข้างมีสูง มองให้จริงจัง ๆ ถ้าเกิดเหตุการณ์ในประเทศเมียนมา

25

๓๘

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ธนพงษ์ ๙/๓

ที่มีความยุ่งยากมากขึ้นกว่านี้ รัฐไหนในประเทศเมียนมาที่มีความซับซ้อนและวุ่นวายมากที่สุด ผมเข้าใจว่าน่าจะเป็นรัฐฉาน เพราะรัฐฉานมีกองกำลังของชนกลุ่มน้อยหลายกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นว่า

5 ไทใหญ่ มูเซอ พี้ดีเอฟ การที่รัฐอื่น ๆ มีกองกำลังหลักเป็นกำลังเดียว เช่น กะเหรี่ยง คะฉิ่น กะยา

ยะไข่ แต่รัฐฉานมีกองกำลังที่สลับซับซ้อน ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นในรัฐฉานที่ติดกับชายแดนไทย

อาจมีผลที่ทำให้มีชนกลุ่มน้อยทะลักเข้ามาและรวมเหตุอื่นจะมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ผมคิดว่า

ตรงนี้เป็นประเด็นปัญหาที่ขออนุญาตฝากเรียนคณะกรรมการได้พิจารณาว่า ในอนาคตของเรา

ปัญหาเรื่องผู้ลี้ภัยและความซับซ้อนของทหารเมียนมาจะมีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศไทย

10 มีหลายส่วนที่เข้าไปลงทุนมีผลประโยชน์อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ พวกกลุ่มเงินเทาจะทำให้ปัญหาซับซ้อน

มากขึ้น ขออนุญาตเรียนเป็นข้อคิดเห็นเสนอแนะต่อคณะกรรมการเท่านี้ ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ครับ

นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ต้องขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการ อันนี้ที่เรียกว่า

15 แม่นอย่างกับตาเห็นว่าปัญหานี้จะเกิดขึ้น แล้วเกิดขึ้นจริง ๆ หลายท่านที่กล่าวไปนั้นล้วนแต่เป็น

ประโยชน์ทั้งสิ้น ผมมองเห็นปัญหาหนึ่งที่อยากจะเสนอแนะและถือโอกาสนี้ได้ส่งสารถึง

พี่น้องประชาชนด้วย นั่นคือ การใช้โซเชียล (social) ในการพูดถึงเรื่องนี้ เช่น ที่ผ่านมา

๒ - ๓ วันที่แล้วทางการเมียนมาได้ขอใช้สนามบินแม่สอด ๓ เที่ยวบิน ๓ วันติด แล้วมาเที่ยวบินแรก

เที่ยวบินที่ ๒ เที่ยวบินที่ ๓ ขอยกเลิกไป เขาสามารถแก้ปัญหาได้ แต่ว่าข่าวที่ออกมากลายเป็นว่า

20 ประเทศไทยรับไว้ ๑ เที่ยวบิน แล้วปฏิเสธไป ๒ เที่ยวบิน แล้วการคอมเมนต์ (comment)

ได้ข่าวหรือคอมเมนต์ได้โพสต์เกี่ยวกับเรื่องนี้ที่เมียวดีแตก ตกอยู่ในมือของกองกำลังกะเหรี่ยง

หลายถ้อยคำ ผมขออนุญาตยกตัวอย่าง เช่น คำว่า “สมน้ำหน้า” “ทีใครทีมัน” สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

“เคยดีเราสมัยก่อน วันนี้จะมาฟังเรา” อันนี้ผมพยายามใช้คำพูดที่เหมาะสมที่สุดแล้วในที่นี้

ซึ่งข้อความเหล่านี้จะทำให้เกิดความรำลึกในความรู้สึกของเพื่อนบ้านที่หนีร้อนมาพึ่งเย็น

25 การที่เราจะรับผู้อพยพไว้แล้วจะบริหารจัดการอย่างไร ผมเข้าใจว่าฝ่ายความมั่นคง ฝ่ายบ้านเมือง

คงจะบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี แต่ในเรื่องนี้ผมอยากสื่อสารกับพี่น้องประชาชนว่า เรื่องเหล่านี้ ถ้าบาทหมางร้ายลึก คนงานเมียนมาที่อยู่ในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมาก แล้วสามารถที่จะใช้

- 5 เครื่องมือสื่อสารเหล่านี้ได้อย่างชัดเจน ที่บ้านผมมีหลายโรงงาน แล้วแต่ละโรงงานคนงานเมียนมาอยู่ ๒๐๐ - ๓๐๐ คนก็มี จะเกิดความไม่พอใจกัน กระทบกระทั้งกันระหว่างคนงาน บางที เป็นปากเป็นเสียง ดีว่ายังไม่ถึงขั้นก่ออาชญากรรม การใช้ถ้อยคำในสื่อโซเชียล เราอาจจะแสดงความคิดเห็นโดยอิงในประวัติศาสตร์ -----

เราอ่านประวัติศาสตร์มา เคยถูกรุกราน เคยเสียกรุงศรีอยุธยา อันนั้นเป็นเรื่องในอดีต แต่ปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาสถานภาพ เพราะจะต้องดำรงความเป็นกลางของประเทศ

5 แล้วต้องผูกมิตรกับทุกฝ่าย ฝากถึงพี่น้องประชาชนว่า เราตอบไม่ได้ว่าในวันข้างหน้าเราจะเป็นอย่างไร เราจะเป็นอย่างไร เราจะต้องติดต่อกับต่างชาติ ต้องติดต่อกับรัฐต่าง ๆ ที่อยู่ในประเทศเมียนมาในเชิงเศรษฐกิจ ในเชิงความมั่นคงตอบไม่ได้ ดีกว่าสร้างความรำลึก แล้วเกิดความบาดหมางกันและปะทุขึ้นมาเป็นข้อขัดแย้งเหมือนที่เกิดขึ้นในหลายภูมิภาค ไม่ว่าจะอยู่ในยุโรป ตะวันออกกลาง หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขออนุญาต

10 แสดงความคิดเห็นฝากถึงคณะกรรมการและพี่น้องประชาชนว่า เรื่องการใช้สื่อโซเชียล ควรจะใช้ด้วยความระมัดระวัง แสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์ ส่วนเรื่องที่เป็นส่วนตัวเอาไว้ในกลุ่มปิดแล้วกัน ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคณะกรรมการตอบชี้แจงครับ

นายถวิล เปลี่ยนศรี (ประธานคณะอนุกรรมการ) : ขอบคุณท่านประธานครับ

15 ผมในฐานะประธานคณะอนุกรรมการที่ได้ศึกษาเรื่องนี้ ต้องขอขอบคุณสมาชิกวุฒิสภา ทั้ง ๖ ท่าน ท่านพลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์ ท่านสมชาย ชาญณรงค์กุล ท่านสุรสิทธิ์ ตรีทอง ท่านปานเทพ กล้านรงค์ราญ ท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต และท่านธรวริทธิ์ ปริญญาตรตระกูล

ทุกข้อสังเกต ทุกรายละเอียดที่ท่านให้มาผมรับฟังทั้งหมดและอยู่ในกลุ่มเรื่องนี้ทั้งสิ้น เพียงแต่ว่าความจริงแล้วความซับซ้อนของสถานการณ์ในประเทศเมียนมาเราทราบกันเป็นอย่างดีอยู่แล้วว่า

20 ค่อนข้างจะซับซ้อนมากขึ้น ไม่เหมือนเมื่อหลายปีที่ผ่านมา วันพรุ่งนี้คงไม่ใช่วันนี้ที่เปลี่ยนแปลงไป อีกวันหนึ่ง แต่วันพรุ่งนี้อาจจะเป็นอะไรก็ได้ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปมาก ผมไม่ได้เป็นหมอดู ผมเลื่อนระเบียบวาระนี้จากเดิมวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗ ปรากฏว่าเกิดเหตุตั้งแต่วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๗ มาถึง ณ วันนี้ พอดีเลยว่าคุณอยู่ในความสนใจและกระตุ้นให้มีความสนใจในเรื่องพวกนี้มากขึ้น เป็นเรื่องที่ดี ผมขออนุญาตตอบ ถ้ายังขาดตกบกพร่องหรือไม่ครบถ้วน ขอให้ทราบว่าได้บันทึกไว้

25 หมดแล้ว ตอบเฉพาะเท่าที่จับประเด็นได้

ตอบคำถาม พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์ ผมคิดว่าสถานการณ์เรื่องนี้
คณะอนุกรรมการเสนอไว้ว่า การแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุดคือ แก้ปัญหาที่ต้นเหตุ ที่รากเหง้า

5 ของปัญหา คือ การรีคอนโซลิเดชัน (reconsolidation) ในประเทศเมียนมา ซึ่งโอกาสเกิดยากมาก
เดิมรีคอนโซลิเดชันเฉพาะเรื่องของคนกลุ่มน้อยกับรัฐบาลทหารเมียนมา ตอนนี้มีโจทย์เพิ่ม

เข้ามาอีก มีรัฐบาลเอ็นยูจี มีกองกำลังพิดีเอฟที่ต่อสู้ในเมืองกับรัฐบาลทหารเมียนมา โจทย์ยากขึ้นไป
คงดีที่สุดถ้าเขาแก้ปัญหาดตรงนั้นได้ แต่ว่าเราคงไม่รอ ต้องแก้ปัญหาย่างอื่น เพราะตรงนั้นหวังผล

ค่อนข้างยาก ที่ท่านเห็นว่าขณะนี้สถานการณ์จะพลิกผันไป ผมเห็นด้วยว่าสถานการณ์อาจไม่ใช่

10 การเคลื่อนตัว รวมทั้งประเด็นของท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ด้วยว่าไม่ใช่เรื่องของการเคลื่อนตัวว่า
วันนี้เหมือนกับเมื่อวานที่เปลี่ยนไปอีกวันหนึ่ง วันพรุ่งนี้คงเหมือนวันนี้คงไม่ใช่อย่างนั้น อาจมี

สถานการณ์การอพยพขนาดใหญ่จากการสู้รบเข้ามาในทุกทิศทุกทาง แล้วหลายท่านบอกแล้วว่า
ชายแดนประเทศไทยเป็นชายแดนที่อาจจะเข้ามาสะดวกทั้งกายภาพสะดวก ทั้งทางด้านจิตใจมาก
ที่สุดที่จะเข้ามาทางด้านนี้ เพราะฉะนั้น สถานการณ์ที่จะเตรียมการรองรับผู้อพยพขนาดใหญ่

15 การแก้ไขปัญหาเรื่องผู้หนีภัยจากความไม่สงบที่ให้อยู่ชั่วคราวแล้วส่งกลับอาจไม่เพียงพอ ซึ่งตรงนี้
ผมคิดว่าฝ่ายความมั่นคงต้องประเมินเป็นระยะ ๆ ต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศเมียนมา

สถานการณ์ในประเทศเมียนมาไม่ใช่มีเฉพาะพีดีเอฟ เอ็นยูจี รัฐบาลเอสเอสซี กลุ่มชนชาติพันธุ์เท่านั้น

แต่มีมหาอำนาจใหญ่ ๆ ทั้งประเทศจีน ประเทศอินเดีย ประเทศสหรัฐอเมริกาทาบทลงไป

ตรงนั้น ซึ่งทำให้สถานการณ์ยุ่งยาก ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

20 ตอบคำถามท่านสมชาย ชาญณรงค์กุล ผมคิดว่าประเด็นของท่าน คือ

การแอสซิมิเลชัน (assimilation) สังคมไทยแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองที่เรียกกันสามารถที่จะ

ผสมกลมกลืนคนชาติต่าง ๆ ที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารได้เป็นอย่างดี แต่มากลุ่มใหม่

ท่านหนักใจว่าจะมาชุดต้นหรือเผาต้นพระบรมโพธิสมภารหรือไม่ หวังว่าจะสามารถทำความเข้าใจ

กับคนเหล่านั้นได้เป็นอย่างดีว่า เรามีผลประโยชน์ได้เสียร่วมกันที่จะทำให้แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง

25 ของเราอยู่อย่างยั่งยืน เป็นห่วงเหมือนกัน ตรงนี้รับไว้ว่าจะสามารถทำให้ราบรื่นได้อย่างไรบ้าง

- ตอบคำถามท่านสุรสิทธิ์ ดรีทอง ท่านอยู่ใกล้ชิดกับศูนย์อพยพที่อยู่ในพื้นที่
พักพิงชั่วคราวบ้านแม่สุรินทร์ หมู่บ้านแม่ลามาหลวง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นอย่างไรท่านว่า คือ
- 5 คนเหล่านี้เข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ท่านปานเทพ กล่าวรงค์ราญ บอกว่าพื้นที่ป่าสำคัญ ป่าต้นน้ำ
ป่าอุทยานซึ่งจำเป็นต้องให้อยู่ มีการออกไปเก็บของป่า ผมนึกไปถึงที่ประเทศฟินแลนด์และ
ประเทศสวีเดนที่คนไทยไปอยู่ที่นั่นและไปเก็บผลไม้ป่าหรืออะไรต่าง ๆ พวกนี้เข้ามา จนกระทั่ง
เกินกำลังการผลิต อันนี้คงจะคล้าย ๆ กัน เขาผลิตที่ราคาที่อยู่มาอาจมีความผลึกตันที่จะพึ่งพา
ตัวเองให้ได้มากที่สุด อยู่ในความเสี่ยงภัยมากกว่าคนไทยอาจจะเป็นอย่างนั้นเหมือนคนไทย
10 ที่ไปอยู่ต่างประเทศ มีปัญหาเรื่องการที่จะดูแลคนที่อยู่ในพื้นที่และเรื่องการจัดการกับ
ผู้นี้ภัย ๗๗,๐๐๐ คน ซึ่งหลายท่านบอกว่าไม่ใช่น้อย ตรงนี้หน่วยงานด้านความมั่นคง
กระทรวงการต่างประเทศกำลังหาหรือกันอยู่ หาแนวทางมาตลอดอย่างที่ผมเรียนแล้วว่าตั้งแต่
ผมรับราชการอยู่ หาแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองเรามากที่สุด
และไม่เป็นภาระ ทราบดีว่าหวัะเทหรือส่วนที่ขึ้น ๆ ลอยขึ้นมามีคนซ่อนออกไปในเบื้องต้นแล้ว
15 ที่เหลืออยู่ค่อย ๆ ช่วยกันหาทาง ถือว่าเขามีคุณค่าเท่ากันแล้วกัน

- ตอบคำถามท่านปานเทพ กล่าวรงค์ราญ พูดถึงเรื่องที่เราก่อนข้างจะรับภาระมาก
และอยู่ในพื้นที่สำคัญ แล้วท่านให้ข้อสังเกตเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่เมืองเมียวดี ผมเรียนว่า
เรื่องผู้นี้ภัยจากการสู้รบและผู้นี้ภัยความไม่สงบจากประเทศเมียนมาเป็น ๒ เรื่องที่หยิบขึ้นมา
เป็นแค่ส่วนหนึ่งของสถานการณ์ที่หลายท่านพูดถึง คือ การมีปฏิสัมพันธ์หรือมีความสัมพันธ์
20 กับประเทศเพื่อนบ้านที่เรียกว่า เมียนมา ทั้งในกรอบอาเซียน กรอบประเทศเพื่อนบ้าน
และกรอบสมาชิกของยูเอ็น (United Nations : UN) ใหญ่กว่า ๒ เรื่องนี้ ๒ เรื่องนี้เป็นแค่ผลผลิต
หรือปลายเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เรื่องของการปฏิสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน
ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมาก สิ่งหนึ่งที่เป็นตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๖ - ๗ เมษายน
ที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นว่าเราวางนโยบายพวกนี้กับประเทศเพื่อนบ้านอย่างไร ผมยังยืนยันว่า
25 มีนโยบายที่จะจัดการกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และไม่ยอมให้ใคร

๔๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สิริพรรณ ๑๐/๕

มาใช้ดินแดนของเราเข้าไปก่อเหตุในประเทศเพื่อนบ้าน เราจะไม่ก้าวก่ายแทรกแซง ซึ่งอันนี้เป็น
ชาร์เตอร์ (charter) ของอาเซียนที่ยึดถือปฏิบัติมา อาจจะทำให้เห็นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่

5 ๗ เมษายนที่ผ่านมา บางท่านบอกชักศึกเข้าบ้านหรือไม่ ไปเทกไซด์ (take side) หรือไม่ ผมยืนยัน
ว่าการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมทำโดยเท่าเทียมกัน ไม่ได้เลือกฝ่ายและไม่ได้เข้าข้างฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่ง เมื่อมีการอพยพหนีภัยเข้ามา ถ้าถือปืนเข้ามาฝ่ายทหารต้องไปปลดอาวุธแล้วยึดเอาไว้
และจัดที่ทางให้อยู่ ให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ถ้าเป็นพลเรือนไม่มีปัญหา เมื่อสถานการณ์

10 เป็นกองกำลังที่แตกพ่ายเข้ามา เราก็ให้ความช่วยเหลืออย่างเช่นที่ว่านั้นและให้โดยเสมอภาคกัน
จะเห็นได้ว่าเมื่อเริ่มการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ จะมีฝ่ายตรงข้ามรัฐบาลทหาร
ในขณะนี้แตกพ่ายเข้ามา หน่วยงานด้านความมั่นคงรับดูแลพวกนี้ ถึงแม้ว่าจะมีเสียงจากรัฐบาล
ทหารเมียนมาว่าขอให้ส่งคนพวกนี้กลับไป ผมคิดว่ารัฐบาลไทยไม่ทำ รัฐบาลไทยมีพันธสัญญา
กับองค์กรของโลก พันธสัญญากับนานาชาติที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามพันธกรณีปฏิบัติโดย

15 เท่าเทียมกัน

- ๑๑/๑

โดยไม่เห็นแก่ว่าเราจะไปเข้าข้างรัฐบาลเอสเอซี หรือจะไปเข้าข้างชนกลุ่มน้อย หรือฝ่ายที่ต่อต้านรัฐบาล เช่นเดียวกัน ใครจะมาใช้ดินแดนประเทศไทยเพื่อเข้าไปก่อความไม่สงบเรียบร้อย

5 ยากล้าปากให้กับประเทศเมียนมา อย่างเช่น มาตั้งฐานที่ฝึก นำอาวุธ นำความช่วยเหลือพวกนี้ที่ไม่ถูกต้องเข้าไป เว้นแต่ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม เราไม่ยอมให้ทำตรงนั้น ผมคิดว่าการที่วางบทบาทไว้อย่างนี้เป็นแนวทางที่ถูกต้องแล้ว ทะเลาะกับเพื่อนบ้านไม่เหมือนทะเลาะกับคนที่อยู่ไกล ๆ ท่านที่อยู่ในหมู่บ้านแล้วมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนบ้าน เช่นเดียวกัน ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้ ๆ ทะเลาะกันไม่หยุด อันนี้เรียนท่านปานเทพ กล้าณรงค์ราญ

10 ตอบคำถามท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต เมื่อสักครู่นี้ผมพูดไปบางเรื่องแล้ว เรื่องสถานการณ์ที่ค่อนข้างจะอ่อนไหวอาจต้องมองทะลุไปในระดับที่ว่า มีใครเข้ามาเกี่ยวข้องในเรื่องนี้บ้าง แล้วจะตั้งหลักอย่างไรในการที่จะแก้ไขปัญหาในระดับแมโคร (macro) ที่มีมหาอำนาจและการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ต่าง ๆ ผมคิดว่าหน่วยงานความมั่นคงได้ดูแลเรื่องนี้อยู่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านต่างประเทศได้เฝ้าระวังสถานการณ์นี้อยู่ แล้วเราแก้ไขปัญหาประเทศเมียนมาภายใต้ฉันทามติ ๕ ข้อของอาเซียน อันนั้นเป็นหลักอยู่แล้ว แต่ว่าเรามีพันธมิตรที่มากกว่าอาเซียนที่อยู่ไกล ๆ คือ เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนระหว่างประเทศทั้งทางบกและทางทะเลติดต่อกับประเทศไทย มีความยาว ๒,๔๐๐.๑ กิโลเมตร ปัญหาอะไรที่เกิดขึ้นในประเทศเมียนมากระทบประเทศไทยทั้งสิ้น ทั้งเรื่องความปลอดภัย ยาเสพติด ผู้หลบหนีเข้าเมือง ร้อยแปดที่จะเกิดขึ้น เราได้ทราบแล้วตระหนักปัญหานี้เป็นอย่างดี

20 ตอบคำถามท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล เรื่องความริ้วฉานของประเทศเพื่อนบ้านกับประชาชนที่อยู่ด้วยกัน ผมเห็นด้วยกับท่านว่าบางที่เราไปติดตามเรื่องในอดีตมากเกินไป อันนี้คงห้ามไม่ได้ แต่ผมคิดว่าการศึกษา การให้ความรู้กับพี่น้องประชาชนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้ทราบการอยู่ร่วมกันของเพื่อนบ้านมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะไม่ให้เกิดการดูถูก ดูหมิ่น หรือเหยียดหยามอะไรขึ้นมา โดยเฉพาะประเทศเมียนมา

25 ประเทศลาว ประเทศกัมพูชา ก็มีปัญหานี้มาตลอด และเป็นสิ่งที่ไม่ดีเลย เพราะฉะนั้น ในส่วนที่จะ

แก้ไขปัญหาคือ ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง การอยู่ร่วมกันอย่างฉันมิตร พึ่งพาอาศัยกัน การมีผลประโยชน์ร่วมกันเป็นเรื่องที่ดีที่สุด แต่ถ้าถ้าจะมีคนที่แตกแยกออกไปคงเป็นเรื่องออนไลน์

- 5 เป็นเรื่องฟุตพริ้นต์ (footprint) ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งคงไปทำไม่ได้ทั้งหมด แต่ว่ารัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีการส่งเสริมอะไรที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้

ขออนุญาตตอบกว้าง ๆ ขอบคุณเป็นอย่างมาก และรับข้อคิดเห็นของท่านที่จะนำไปประกอบ ผมเสียดายอย่างเดียวว่า เรื่องนี้จับเฉพาะเรื่องผู้หนีภัยการสู้รบกับผู้หนีภัยความไม่สงบ ถ้าจับปัญหาเรื่องการปฏิสัมพันธ์กับประเทศเมียนมาจะมีความศึกษาใหญ่ ๆ

- 10 อีกชุดหนึ่งขึ้นมา อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าเสียดาย ถ้าท่านสมาชิกวุฒิสภา (สว.) อยู่อีกสัก ๑ วาระอาจจะได้ศึกษาเรื่องนี้เพิ่มเติม แต่ไม่เป็นไร จะติดท้ายไว้ในรายงานว่า ท่าน สว. ชุดใหม่เข้ามา ถ้าท่านจะกรุณาขยายขอบเขตของความสนใจในเรื่องนี้ออกไปให้มากยิ่งขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง ขอบคุณครับ

- 15 ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณท่านถวิล เปลี่ยนศรี มีสมาชิกท่านใดยังติดใจในประเด็นที่คณะกรรมการตอบชี้แจงหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้
- 20 ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป มีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของ
- 25 คณะกรรมการ ขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจงครับ จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๑

๕.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาพรรคการเมืองและการสร้าง
พลเมืองในยุคดิจิทัล : ปัญหาและแนวทางแก้ไข ซึ่งคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง
5 และการมีส่วนร่วมของประชาชนพิจารณาเสร็จแล้ว

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

15 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)
- 5 ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอก
เข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ ดังนี้
อนุกรรมการการพัฒนาการเมือง ประกอบด้วย
๑. ศาสตราจารย์อัมพร ชำรงลักษณะ
๒. นายวัชรกร ชาตวิวัฒน์พรชัย
๓. นายเป็นไท วิมุกตายน
- 10 คณะทำงานจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการการพัฒนา
การเมือง ประกอบด้วย
๑. นายสมยศ อักษร
๒. นายอาคม ทิมประเสริฐ
- 15 นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์
(PowerPoint) เพื่อประกอบการพิจารณา ผมนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒
ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ เชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ
(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)
- ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมการและผู้ชี้แจงเข้าประจำที่แล้ว
- 20 ขอเชิญคณะกรรมการแถลงครับ
(ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)
- นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม)
- กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม สมาชิกวุฒิสภา
ในฐานะรองประธานคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน
วุฒิสภา และประธานคณะอนุกรรมการพัฒนาการเมือง ได้รับมอบหมายจากท่านประธาน
- 25

คณะกรรมการธิการให้นำเรียนเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาพรรคการเมือง และการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล : ปัญหาและแนวทางแก้ไข โจทย์ใหญ่ของการศึกษาเรื่องนี้

5 มีประเด็นที่เรารับรู้ข้อเท็จจริงร่วมกันว่า สังคมไทยได้เข้าสู่ยุคดิจิทัล ซึ่งมีการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย (social media) หรือสื่อสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารและส่งผ่านข้อมูลกันทั่วไป ข้อเท็จจริง

ถัดมา คือ ผลการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ พบว่า มีพรรคการเมือง

ที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด เป็นพรรคการเมืองที่เพิ่งจัดตั้ง แล้วมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ในการหาเสียงมากที่สุด และต้องยอมรับใน ๒ เรื่องที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน คือ สื่อโซเชียลมีเดีย

10 หรือสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลทางการเมือง สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง

และสามารถแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองได้อย่างกว้างขวาง และสื่อสังคม

ออนไลน์ก็มีทั้งข้อดีและข้อเสียที่ไม่อาจจำกัด และควบคุมการเผยแพร่ได้ ในขณะที่รัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๕๘ ก. ได้บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง มีเจตนารมณ์ให้การปฏิรูป

การเมืองและการพัฒนาพรรคการเมืองต้องทำให้เป็นสถาบันการเมือง และเป็นพรรคการเมือง

15 ของประชาชน รวมทั้งมีโจทย์ที่ต้องสร้างพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย คณะอนุกรรมการ

การพัฒนาการเมืองจึงได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาพรรคการเมืองและการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล :

ปัญหาและแนวทางแก้ไข รวมทั้งวันนี้ได้นำรายงานการพิจารณาศึกษาที่เสนอผ่านคณะกรรมการ

เรียบบรรยากาศเสนอต่อวุฒิสภา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัญหาของการพัฒนาพรรคการเมือง

และการสร้างพรรคการเมืองในยุคดิจิทัล และจัดทำข้อเสนอเพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

20 ในการดำเนินการ ทั้งการปฏิบัติตามกฎหมาย และปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิด

การพัฒนาการเมืองตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

บัดนี้ คณะกรรมการมีความพร้อมแล้ว ขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา

ฉบับดังกล่าวให้วุฒิสภาได้พิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบกับผลการพิจารณาศึกษา

ของคณะกรรมการขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงาน

25 คณะกรรมการการเลือกตั้ง พรรคการเมือง สถาบันพระปกเกล้า และมหาวิทยาลัยของรัฐ

และเอกชน เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาการเมืองของประเทศไทยต่อไป

5 ในการนี้ คณะกรรมาธิการขออนุญาตให้ศาสตราจารย์อัมพร อังรังลักษณ์
อนุกรรมาธิการ ได้นำเสนอสาระสำคัญของรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนา
พรรคการเมืองและการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล : ปัญหาและแนวทางแก้ไข ตามลำดับต่อไป
ขอขอบคุณครับ

10

- ๑๒/๑

ประธานวุฒิสภา : เชิญศาสตราจารย์อัมพร อารังลักษณ์ ชี้แจงต่อที่ประชุมครับ
 ศาสตราจารย์อัมพร อารังลักษณ์ (อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน

- 5 วุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน ศาสตราจารย์อัมพร อารังลักษณ์ อนุกรรมการการพัฒนาการเมือง
 ขอนำเสนอรายละเอียดรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาพรรคการเมืองและการสร้าง
 พลเมืองในยุคดิจิทัล : ปัญหาและแนวทางแก้ไข ดังนี้

ตามที่ท่านดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม รองประธานคณะกรรมการได้กล่าวไว้
 เพื่อให้การศึกษานี้มีความลึกซึ้ง คณะกรรมการได้ทำการศึกษาจากเอกสารต่างประเทศ

- 10 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ จากสื่อสังคมออนไลน์ การสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ
 การรับฟังข้อมูลจากพรรคการเมือง และการทำสำรวจกับประชาชน ซึ่งเป็นที่เข้าใจว่าสื่อสังคม

ออนไลน์เป็นแพลตฟอร์มในยุคดิจิทัลที่ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารด้วยระบบอินเทอร์เน็ต
 เพื่อสื่อสารเนื้อหาสาระ นำเสนอเรื่องราวให้กับผู้อื่น มีการแบ่งปันและสร้างปฏิสัมพันธ์กันนำไปสู่
 การสร้างชุมชนเสมือนจริงที่เชื่อมโยงกันระหว่างผู้ใช้ ทั้งนี้ พบว่าสื่อสังคมออนไลน์ปรากฏอยู่

- 15 ในหลายแบบด้วยกัน ทั้งในเครือข่ายสังคมออนไลน์ การเป็นภาพแบ่งปันกัน การนำเสนอ
 ในรูปแบบของวิดีโอทัศน์ สร้างปฏิสัมพันธ์ผ่านสื่อ และรวมถึงการสร้างบล็อก (Blog) และชุมชนเกิดขึ้น
 ทั้งนี้ พบว่า ลักษณะของสื่อสังคมออนไลน์มีหน้าที่สำคัญในลักษณะที่ผู้ใช้ต้องการแสดงตัวตน
 ของตนเอง และทราบถึงตัวตนของผู้อื่นที่ใช้ สร้างการสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูล สร้างชุมชน
 ให้เกิดขึ้น แสดงให้เห็นจุดยืนของตัวเอง

- 20 สื่อสังคมออนไลน์กับการเมืองพบว่า สื่อสังคมออนไลน์ได้มีการถูกใช้ไป
 เพื่ออภิปราย แลกเปลี่ยนความเห็น สร้างการตระหนักรู้ทางการเมือง สร้างความเคลื่อนไหว
 ทางการเมือง รวมถึงระดมมวลชน ส่งเสริมความอิสระในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง
 ที่หลากหลาย สร้างความเชื่อมโยงทางอุดมการณ์ที่เหมือนกัน และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
 ทางการเมือง กลยุทธ์การใช้สื่อสังคมออนไลน์ทางการเมือง โดยเฉพาะในการรณรงค์หาเสียง

- 25 เลือกลง คณะทำงานได้สำรวจพบว่า มีการกำหนดเป้าหมายและการใช้สื่อที่ชัดเจนว่าจะเลือกใช้

๕๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เปลืองฉวี ๑๒/๒

แพลตฟอร์มอะไรออกแบบภาพลักษณะของเนื้อหาที่จะสื่อให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย อาจมาในรูปแบบของแฮชแท็ก (hashtag) กำหนดประเด็นหัวข้อที่เป็นที่สนใจ สร้างลักษณะคอนเทนต์ (content)

- 5 อินโฟกราฟิก วิดีโอ (video) ถ่ายทอดไลฟ์ (live) สด หรือแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงกัน เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มอื่น ๆ ให้กระตุ้นเกิดการมีส่วนร่วม รวมไปถึงมีการใช้อินฟลูเอนเซอร์ (Influencer) เพื่อช่วยสร้างการยอมรับและขยายกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ ยังมีการเฝ้าติดตามการปฏิสัมพันธ์กันอีกด้วย

- 10 บทเรียนที่ไปสืบหาและค้นพบในการเลือกตั้งในสหรัฐอเมริกา พบว่า มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์มาตั้งแต่ ค.ศ. ที่ ๑๙๙๐ ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา โดยการสร้างกระแสความนิยมในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยการเพิ่มการกดไลค์ (Like) หรือความชอบเพิ่มจำนวนสมาชิก ขณะเดียวกันพบว่า ในการสื่อข้อมูลของพรรคการเมืองหรือพรรคการเมืองหาเสียงเลือกตั้งมีการสร้างข้อมูลที่บิดเบือน สร้างข่าวปลอมในการเลือกตั้งที่ผ่านมา ทำให้คู่แข่งแพ้การเลือกตั้ง หรือทำให้ตัวเองชนะการเลือกตั้ง ตอบโต้ประเด็นต่าง ๆ ด้วยถ้อยคำรุนแรง

- 15 อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังพบว่ามีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในการเลือกตั้งของสหรัฐอเมริกาที่ผ่านมา เพื่อระดมทุนสำหรับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเงินจำนวนนี้ ในสมัยของนายบารัก โอบามา สามารถระดมเงินได้ถึง ๗๔๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ๒๐๑๒ นายบารัก โอบามา สามารถระดมเงินทุนสนับสนุนสำหรับการหาเสียงเลือกตั้งได้ถึง ๑.๐๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ ผ่านแอปพลิเคชันควิกโดเนต (Application Quick Donate) อย่างไรก็ตาม การใช้สื่อสังคม

- 20 ออนไลน์เพื่อรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง พบประเด็นปัญหาสำคัญ ๒ ประการ คือ

ประการที่ ๑ มีการใช้เงินจำนวนมากถึง ๗,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์นี้ และในขณะเดียวกัน ยังมีเงินที่ระดมได้จากสื่อสังคมออนไลน์โดยไม่เปิดเผยรายชื่อผู้บริจาคจำนวนมากขึ้น ซึ่งอันนี้ก็จะกลายเป็นเงินมืดในการบริจาค

25

30

ประการที่ ๒ การใช้สื่อสังคมออนไลน์มีการละเมิดเข้าไปใช้ข้อมูลจากแพลตฟอร์มที่เป็นสาธารณะจากเฟซบุ๊กตามที่ปรากฏ คือ เจ้าของแพลตฟอร์มนี้ คุณมาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก

- 5 ต้องไปให้ถ้อยแถลงกับคณะกรรมการธิการทางการค้าสหรัฐอเมริกา ถึงแม้เจ้าตัวจะแย้งว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของบริษัทเอกชนที่ถูกว่าจ้างมาเพื่อนำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้แพลตฟอร์มนี้ไปใช้ประโยชน์ก็ตาม คณะกรรมการได้ลงโทษปรับ เป็นเงินจำนวน ๕,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

- 10 กล่าวโดยสรุป คือ สื่อสังคมออนไลน์มีการใช้ทั่วไป มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดีทำให้สามารถระดมความร่วมมือ ขยายความเชื่อถือ สามารถตรวจสอบและระดมทุนได้ แต่ขณะเดียวกัน บทสนทนานั้นไม่สามารถควบคุมได้ และไม่สามารถกำกับแพลตฟอร์ม โดยเฉพาะในประเทศไทยที่ไม่สามารถล่วงเข้าไปในอาณาเขตอำนาจของสหรัฐอเมริกาหรือประเทศอื่น ๆ ซึ่งเป็นเจ้าของแพลตฟอร์มออนไลน์นั้น ขณะเดียวกัน พบว่ามีการใช้สื่อสังคมออนไลน์นี้ในการปลุกปั่นระดมความเห็นต่าง ๆ

- 15 ข้อมูลที่ไปศึกษาเพิ่มเติม ได้แก่ ข้อมูลทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๕ ฉบับ รายละเอียดปรากฏตามรายงานหน้า ๒๔ ถึงหน้า ๓๑

ฉบับที่ ๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งระบุไว้

ชัดเจนในมาตรา ๒๕๘ การปฏิรูปด้านการเมืองนั้นต้องให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ฉบับที่ ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

- 20 มีมาตราที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๕ มาตรา ที่ล่อมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้แก่

มาตรา ๒๓ เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง ที่ต้องเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมือง การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมไปถึงการสร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

25

๕๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เปลืองฉวี ๑๒/๔

มาตรา ๕๗ ว่าด้วยการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง

มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๔ ว่าด้วยการหารายได้ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ

5 ของพรรคการเมืองที่สามารถทำได้

มาตรา ๗๐ การดำเนินการหักค่าลดหย่อนต่าง ๆ จากเงินที่ได้รับบริจาคมา

ฉบับที่ ๓ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มีมาตราที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๗ มาตรา

มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๐ ข้อห้ามต่าง ๆ ในการหาเสียงเลือกตั้ง รวมไปถึง

10 การหาเสียงเลือกตั้งผ่านวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่ไม่ครอบคลุมพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้

เนื่องจากการรายงานต่าง ๆ ยังไม่ได้ระบุไว้ชัดเจนว่าการหาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์จะมีวิธีการ

รายละเอียดอย่างไรบ้าง

มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๓ พูดถึงข้อห้ามต่าง ๆ

มาตรา ๗๙ ห้ามหาเสียงเลือกตั้งหลังเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ก่อนวันเลือกตั้ง

15 แต่ถ้าเป็นสื่อสังคมออนไลน์สื่อนั้นยังปรากฏอยู่หลังเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา อันนี้จะเป็นประเด็น

เช่นกัน

มาตรา ๘๑ รวมไปถึงมาตรา ๑๕๖ บทลงโทษการฝ่าฝืน จำคุกไม่เกินหกเดือน

หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ฉบับที่ ๔ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเด็นสำคัญมี ๒ ข้อ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๘ เรื่องการดำเนินกิจกรรมในการจำหน่ายสินค้า

- 5 และระดมทุนต้องดำเนินการในสถานที่ตั้งของสำนักงานพรรคการเมืองเท่านั้น ซึ่งจะเป็นประเด็นสำหรับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบันนี้

ฉบับที่ ๕ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ระเบียบนี้จะกำหนดทั้งข้อห้ามและข้อที่สามารถทำได้ ปรากฏในรายงานหน้า ๒๘ ถึงหน้า ๓๑ ข้อที่สามารถทำได้

- 10 กำหนดไว้ในข้อ ๗ ถึงข้อ ๑๑

ข้อ ๗ การหาเสียงเลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์แม้ว่าจะมีการกำหนดไว้เบื้องต้น แต่ต้องผ่าน ๗ สื่อนี้ แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดว่าจะดำเนินการอย่างไรที่ลึกซึ้งและเป็นไปตามที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้

- 15 ข้อ ๘ ระบุเรื่องการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครที่กำหนดรายละเอียดอย่างไรบ้าง แต่ไม่ครอบคลุมถึงการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ข้อ ๙ รวมถึงข้อ ๑๐ รายละเอียดเหล่านี้ไม่ครอบคลุมวิธีการและรายละเอียดการหาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่เผยแพร่ทุกที่ ทุกเวลา ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

ข้อ ๑๑ ให้รวมค่าใช้จ่ายในการหาเสียงทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์และรวมถึงอื่น ๆ ด้วยไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

- 20 ข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ เป็นข้อห้าม รายละเอียดปรากฏในรายงานหน้า ๓๐ หน้า ๓๑ ปรากฏได้ชัดในข้อ ๑๘ ห้ามเป็นเจ้าของหรือเกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และสื่อมวลชนต่าง ๆ เหล่านี้ให้มาช่วยในการหาเสียงเลือกตั้ง แต่ข้อกำหนดหรือข้อห้ามเหล่านี้ใช้สำหรับบริบทปกติเท่านั้น ไม่เกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ทั้งสิ้น

คณะทำงานยังได้ไปสำรวจความเห็นประชาชน ข้อมูลที่สำรวจมาเสร็จสิ้นเมื่อสิ้นเดือนที่ผ่านมา ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๕๘๑ ท่าน ถ้ามีเวลาจะได้มากกว่านี้

- 5 พบว่าเป็นเพศชาย ร้อยละ ๕๘ เพศหญิง ร้อยละ ๔๐ กลุ่มเพศทางเลือก ร้อยละ ๒ อายุที่สำรวจและพบคือ จะเป็นเจนเนอเรชันเอกซ์ (Generation X) อายุ ๔๓ - ๕๘ ปี ร้อยละ ๓๕ รองลงมาคือ เจนเนอเรชันเบบี้บูมเมอร์ (Generation Baby Boomer) อายุ ๕๙ - ๗๗ ปี ร้อยละ ๒๕ เจนเนอเรชันแซด (Generation Z) อายุ ๑๑ - ๒๖ ปี ร้อยละ ๒๑ อันดับที่ ๔ เป็นเจนเนอเรชันวาย (Generation Y) อายุ ๒๗ - ๔๒ ปี ประมาณร้อยละ ๑๙ ข้อมูลร้อยละตัวเลขเหล่านี้จะไม่
- 10 สอดคล้องกับในรายงาน เพราะว่าในรายงานตัวเลขสำรวจจะน้อยกว่านี้ อันนี้อัปเดต (update) ที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม เนื้อหาสาระไม่ค่อยแตกต่างกันนัก ระดับการศึกษาสูงสุดจากการสำรวจเป็นระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีมากถึง ร้อยละ ๔๒ ร้อยละของปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ ๓๘ รองลงมาอันดับที่ ๓ เป็นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๑๗ ความเห็นของผู้ตอบมาจากกลุ่มอาชีพ ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการภาครัฐ ร้อยละ ๓๘ รองลงมาจะเป็นนักเรียน นักศึกษา
- 15 ร้อยละ ๑๔ ไม่แตกต่างกันเท่าไร จะเป็นกลุ่มจากภาคเอกชนและตามด้วยกลุ่มอิสระ
 ความคิดเห็นต่อเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่างที่สำรวจมากกว่า ร้อยละ ๙๐ ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ถามว่า ที่ผ่านมามีส่วนร่วมทางการเมืองหรือไม่ คำตอบ ร้อยละ ๒๓.๗ ตอบว่าไม่เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างไรก็ตาม ถ้ามีส่วนร่วมทางการเมือง จะแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ถึงร้อยละ ๑๘.๔ และแสดงความคิดเห็น
- 20 หรือทำประชาคมตีโดยการออกกฎหมาย ร้อยละ ๑๓ เคยไปร่วมชุมนุมทางการเมือง
 ความคิดเห็นต่อประเด็นทางการเมืองอื่น ๆ ประมวลโดยใช้ลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) ๑-๕ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อประเด็นทางการเมืองโดยภาพรวมอยู่ที่ อันดับมากที่สุด ๔.๕๗ ส่วนใหญ่จะตอบว่ามีหน้าที่ต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อันนี้ระดับมากที่สุดแล้ว
- 25 ส่วนร่วมในการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลได้อย่างเสรี เสรีภาพของสื่อที่ต้องมีโดยไม่ต้องมีการครอบงำจากทางการเมือง มีส่วนร่วมในการร่างกฎหมาย และมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นต่อความรู้ความเข้าใจในการประเมินตนเองว่า เข้าใจสิทธิและหน้าที่
พลเมืองไทยของตนเองหรือไม่ ประชาชนส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับมากที่สุด เข้าใจสิทธิและหน้าที่

- 5 ของตนเองในทางการเมืองดี และเมื่อได้รับข่าวสารจากช่องทางต่าง ๆ จะใช้การวิเคราะห์
ใช้วิจารณ์อย่างถี่รอบคอบทุกครั้ง ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด

ความคิดเห็นต่อนโยบายของพรรคการเมืองที่ชอบมากที่สุด อันดับที่ได้

ใกล้เคียงกัน พบว่า ชอบประเด็นนโยบายเรื่องการปราบทุจริตคอร์รัปชัน เรื่อง ความก้าวหน้า

ทางเทคโนโลยี การศึกษาค้นคว้าวิจัย อันดับเดียวกัน อันดับที่ ๒ จะเป็นเรื่องสุขภาพกาย สุขภาพใจ

- 10 อันดับที่ ๓ ตามมาด้วยเรื่องของสวัสดิการขั้นพื้นฐาน รายละเอียดท่านสามารถอ่านได้ในรายงาน

ความคิดเห็นต่อเกณฑ์การพิจารณาเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.)

ในพื้นที่ ประชาชนตอบว่า เลือกนโยบายของพรรคมากเป็นอันดับที่ ๑ ร้อยละ ๒๗ รองลงมา

ต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลง เห็นสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้น ร้อยละ ๒๐ ตามมาด้วย ดูจากการที่มีประวัติ

ผลการทำงานที่ดี ดูด้วยว่าเป็นคนดีหรือไม่ มีคุณสมบัติที่ดีหรือไม่

- 15 ความคิดเห็นต่อเกณฑ์ในการเลือกพรรคการเมืองหรือบัญชีรายชื่อ อันดับแรก

ที่ประชาชนตอบและเลือกมา อันดับที่ ๑ ดูจากนโยบายของพรรคเช่นเดียวกันกับการเลือก สส.

อันดับที่ ๒ อยากรู้เห็นความเปลี่ยนแปลง อันดับที่ ๓ ชอบหัวหน้าพรรค แกนนำพรรคผู้ที่จะถูก

เสนอชื่อให้เป็นนายกรัฐมนตรี

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชน อันดับแรก อันดับที่ ๑

- 20 อันนี้สอดคล้องกับเซอร์เวย์ (survey) ระดับโลก ประชาชนไทยใช้สื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก

มากที่สุด ร้อยละ ๖๕ อันดับที่ ๒ ไลน์ (LINE) อันดับที่ ๓ พอ ๆ กัน คือ ยูทูบ (YouTube)

และอินสตาแกรม (Instagram) แหล่งข่าวที่มีการติดตามเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง พบว่า

แม้ว่าจะใช้สื่อสังคมออนไลน์มาก แต่ติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อมวลชนที่เป็นทางการ

เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ อันดับที่ ๒ ฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย นักวิชาการ

- 25 ทางด้านนั้นโดยเฉพาะ อันดับที่ ๓ กลุ่มพรรคการเมืองที่ตั้งขึ้นมาในเฟซบุ๊กหรือกลุ่มไลน์ต่าง ๆ

๕๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โสรยา ๑๓/๔

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
รูปแบบการสื่อสารของพรรคการเมืองที่ประสบความสำเร็จในปัจจุบัน
ประชาชนจากที่สำรวจตอบว่า อันดับที่ ๑ ใช้สื่อออนไลน์สื่อสารกับประชาชน ร้อยละ ๓๑

5 อันดับที่ ๒ ประชาสัมพันธ์เรื่องการช่วยเหลือประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ ๑๙

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- ๑๔/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ผลสำรวจความคิดเห็นจากพรรคการเมือง และที่เชิญมาให้ข้อมูลกับ
คณะอนุกรรมการพิจารณาการพัฒนาการเมือง ในเรื่องการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการไปสำรวจ

- 5 ในโอเพนซอร์ซ (open source) ต่าง ๆ ด้วย พรรคการเมืองใช้สื่ออะไรในการใช้สื่อสังคมออนไลน์
พรรคการเมืองหลัก ๆ จะใช้เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ (Twitter) และติ๊กต็อก (TikTok) ดูจากจำนวน
ผู้ติดตาม จำนวนการโพสต์ในแต่ละวัน จำนวนผู้ติดตามจะเห็นได้ว่าอันดับต้น ๆ พรรคก้าวไกล
พรรคเพื่อไทย พรรคประชาธิปัตย์ พรรคพลังประชารัฐ และอื่น ๆ ทั้งนี้ จะเห็นสอดคล้องว่า
จำนวน สส. ที่ได้รับการเลือกตั้งในปีที่ผ่านมาล่าสุดปี ๒๕๖๖ จะเป็นพรรคก้าวไกลได้ทั้งจำนวน
- 10 สส. แบ่งเขตและ สส. บัญชีรายชื่อมากกว่าพรรคอื่น ไหลลงมาตามลำดับที่ปรากฏ พรรคการเมือง
ใช้สื่อสังคมออนไลน์ทำอะไรบ้าง

อันดับที่ ๑ ลงข่าวสารความเคลื่อนไหวของพรรค

อันดับที่ ๒ ประกาศให้ทราบถึงนโยบายของพรรค

อันดับที่ ๓ ลงข่าวสารทั่วไป

- 15 อันดับที่ ๔ แนะนำตัวผู้สมัคร แนะนำพรรคการเมือง

อันดับที่ ๕ ให้ความรู้ทางกฎหมายและอื่น ๆ เกี่ยวกับประชาธิปไตย แสดงให้เห็น

จุดยืนของพรรค

อันดับที่ ๖ การระดมทุนสนับสนุนให้พรรค

รายละเอียดการทำข้อมูลเหล่านี้ปรากฏอยู่ในภาคผนวก ก และภาคผนวก ข

- 20 ของรายงาน

สรุปปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการพัฒนาพรรคการเมือง
และการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล มี ๕ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ความเป็นเจ้าของระบบสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งอยู่ในต่างประเทศ

ทำให้การประสานงานไม่ได้หรือติดขัดยุ่งยาก ลำบาก เพราะว่าต้องไปประสานงานกับต่างประเทศ

- 25 และเขาอาจไม่ให้ความร่วมมือ หรือแม้จะให้ความร่วมมือในการปิดหรือลบข้อความต่าง ๆ
อาจไม่ทันการใช้งาน

ประเด็นที่ ๒ ประชาชนผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ที่สำคัญ คือ ขาดความชำนาญและความเท่าทันในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ กล่าวโดยง่าย ๆ คงต้องให้ทักษะ

- 5 ความรู้ในด้านดิจิทัลลิเทอเรซี (digital literacy) กับประชาชนให้มากขึ้น ประชาชนมีความชอบพอส่วนตัวเป็นแฟนคลับ (fan club) สนับสนุนบุคคล พรรคการเมือง เฉพาะพรรคใดพรรคหนึ่ง

ที่ตนเองชื่นชอบ สอดคล้องกับความชอบพของตนเอง ขณะเดียวกันพบปัญหาว่า ประชาชน อาจไม่ทราบถึงกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการใช้อิเล็กทรอนิกส์ในทางการเมือง อาจไปแชร์ แบ่งปัน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเหล่านี้ที่ขาดการตรวจสอบไปอย่างผิด ๆ ทำให้เกิดปัญหาบานปลาย

- 10 ประเด็นที่ ๓ ศักยภาพความพร้อมของพรรคการเมืองไทย จากการศึกษาพบว่า ศักยภาพของพรรคการเมืองไทยในการปรับตัวให้ทันกับสื่อสังคมออนไลน์ไม่เท่ากัน พรรคการเมือง ที่มีความสามารถ มีทักษะ และความพร้อมทั้งระบบและบุคลากรจะได้เปรียบ ทำให้การเข้าถึง ประชาชนไม่เกิดความเท่าเทียม เสมอภาค และยุติธรรม อันนี้ต้องฝากประเด็นไว้

ประเด็นที่ ๔ หน่วยงานที่รับผิดชอบอาจยังไม่มีประสิทธิภาพพอควร

- 15 ๑) มีข้อจำกัดในเรื่องกฎหมายดังที่กล่าวมาหลายประการว่า กฎหมายและมาตรา เหล่านั้นยังเป็นกฎหมายและข้อมาตรา ระเบียบ ข้อบังคับสำหรับการสื่อสาร การหาเสียงเลือกตั้งยังเป็นระบบปกติ โปสเตอร์ยังใช้รูปแบบของกระดาษ หรือเป็นคัตเอาต์ (cutout) แต่ไม่ใช่รูปแบบ

ออนไลน์ ที่ไม่สามารถปลดออกได้ง่าย เพราะไม่ใช่เป็นเจ้าของสื่อแพลตฟอร์มเหล่านั้น ช่องทางระยะเวลาการเผยแพร่เป็นไปได้อีก ๒๔ ชั่วโมง และไม่สามารถหาตัวผู้กระทำการ

- 20 ในการเผยแพร่เหล่านั้นได้ด้วย เป็นระเบียบที่ไม่ทันสมัย นอกจากนี้ ระเบียบเหล่านั้นอย่างที่เราเรียน ให้ทราบ ไม่มีความครอบคลุมในเรื่องการใช้ประโยชน์จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องการหาเสียง การระดมทุน การหาสมาชิกและอื่น ๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์

๒) บุคลากรต้องมีการพัฒนา ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของสมรรถนะ ทักษะ ในการใช้ สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเหล่านี้

- 25 ๓) ข้อจำกัดของอุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัย และงบประมาณที่ไม่เพียงพอ

ประเด็นที่ ๕ ความไม่ทันสมัยของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
จากประเด็นปัญหาที่ดิฉันนำเสนอทั้ง ๕ ประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น จึงขอนำเสนอ

5 ข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. เซึ่งกฎหมาย ระเบียบ มาตรา ข้อบังคับต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ในมาตราที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นมาตรา ๒๓ มาตรา ๕๗ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๔ มาตรา ๗๐ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๓ และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 10 ในเรื่องการทำเสียงเลือกตั้ง การระดมทุน การจำหน่ายสินค้าในสถานที่ตั้งของพรรคการเมืองเท่านั้นพบว่ายังไม่มีกฎหมาย หรือระเบียบครอบคลุม ดังนั้น จึงขอเสนอให้มีการออกกฎหมาย ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และออกระเบียบว่าด้วยการควบคุมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งเป็นการบังคับโดยเฉพาะ อันนี้ต้องออกมาใหม่ และที่สำคัญต้องบังคับใช้
- 15 ระเบียบต้องมีการแยกกำหนดค่าใช้จ่ายในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง โดยการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นการเฉพาะเช่นกัน เพราะตามข้อกำหนดจะกำหนดรวมไว้ว่าไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ทุกรูปแบบทุกประเภท ไม่ครอบคลุมถึงการจะไปใช้จ่ายหาเสียงเลือกตั้งโดยผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จึงควรมีการแยกออกมาเช่นกัน สิ่งที่ตามมาในมาตรา ๑๕๖ บทกำหนดโทษควรให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนไป
- 20 ๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง
 - ๒.๑ ให้มีการปรับปรุงกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง ปรากฏอยู่ในรายงานหน้า ๓๖ ถึงหน้า ๓๗ ดำเนินการปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้อง คือ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๓ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑
 - 25 หลายข้อด้วยกันที่เกี่ยวข้อง ท่านสามารถดูรายละเอียดในรายงาน

๖๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วลัยภรณ์ ๑๔/๕

๒.๒ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ให้มีหน่วยงานนี้ขึ้นโดยเฉพาะ เพราะในปัจจุบันเนื่องจากไม่มีบุคลากรและเครื่องมืออุปกรณ์

- 5 ที่เชี่ยวชาญ ทันสมัย สอดคล้องกับบริบทและปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้ต้องไปพึ่งพิงหน่วยงานข้างนอก
ควรมีหน่วยงานหรือบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงในส่วนนี้เกิดขึ้น คือ ต้องปรับโครงสร้าง
ให้มีหน่วยงานนี้เกิดขึ้น ต้องรองรับระบบดิจิทัล ไม่ใช่แค่ระบบไอซีทีปกติ

๒.๓ ระบบเทคโนโลยีต้องมีความทันสมัย เราไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์เหมือนคอมพิวเตอร์ปกติ ต้องใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำอย่างไรให้สำนักงานคณะกรรมการ

5 การเลือกตั้ง (กต.) เป็นสำนักงาน กต. ดิจิทัล ตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐ ไปเป็นรัฐบาลดิจิทัล

๒.๔ บุคลากรผู้ขับเคลื่อนและต้องดูแล ไม่ใช่แก้ไขปัญหานั้น แต่ต้องป้องกันเราต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ทักษะดิจิทัลเท่าที่มีอยู่ยังไม่ถึง จึงต้องไปพึ่งหน่วยงานข้างนอก ซึ่งอาจไม่มีความคล่องตัว และไม่มีความเข้าใจในการทำงานของสำนักงาน กต. จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาบุคลากรดิจิทัลโดยเร่งด่วน

10 ๒.๕ สำนักงาน กต. ต้องให้ความรู้แก่ประชาชนในการรู้เท่าทันการใช้สื่อสังคมออนไลน์ทางการเมือง ทำอย่างไรให้เกิดดิจิทัลลิเทอเรซี

๓. พรรคการเมือง ดิฉันมีข้อเสนอแนะ ๒ ประการ
๓.๑ พรรคการเมืองต้องมีบทบาทสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่เสริมสร้างและส่งเสริมความเข้าใจให้กับประชาชน เรื่องการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไปด้วยกัน

15 กับคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๓.๒ ควรมีการเสริมสร้างจริยธรรมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ เป็นมืออาชีพ ไม่สร้างเนื้อหาบิดเบือน สร้างความเกลียดชังโจมตีฝ่ายตรงกันข้ามทำให้เกิดการแข่งขันการเลือกตั้งทางการเมืองอย่างยุติธรรม

๔. ข้อเสนอแนะสำหรับภาคประชาชน ทำอย่างไรให้ประชาชนเป็นประชาชนที่ตื่นรู้
20 และเท่าทันการเมืองในยุคดิจิทัล แน่แน่นอนว่าการพัฒนาทักษะการเมือง พัฒนาทักษะดิจิทัล การใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังคมต้องช่วยกัน หากประชาชนมีทักษะเท่าทันสิ่งเหล่านี้แล้ว เชื่อได้ว่าประชาชนจะสามารถทำหน้าที่ในการตรวจสอบ สส. สมาชิกวุฒิสภา (สว.) หรือแม้แต่พรรคการเมืองและทุกส่วนราชการด้วย ประชาชนสามารถเข้าไปร่วมตรวจสอบได้

25

30

๖๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นิตยสาร ๑๕/๒

รวมไปถึงถ้าเกิดการรวมตัวกัน ภาคประชาสังคมจะมีส่วนร่วมในการตรวจสอบทางการเมืองนี้
เช่นกัน

5 เรียนที่ประชุมเพื่อพิจารณา ขอบพระคุณค่ะ

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณครับ คณะกรรมาธิการมีท่านใดประสงค์จะชี้แจง
อีกหรือไม่ ถ้าไม่มี ขอเชิญท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ประสงค์จะอภิปราย แสดงความคิดเห็น หรือซักถาม
ขอให้ยกมือและแจ้งชื่อ ตอนนี้มีท่านกษิติศ อาชวคุณ มีท่านอื่นอีกหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

10 ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เชิญท่านกษิติศ อาชวคุณ ครับ

นายกษิติศ อาชวคุณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม
นายกษิติศ อาชวคุณ สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณคณะกรรมการพัฒนาการเมือง
และการมีส่วนร่วมของประชาชน และคณะอนุกรรมาธิการ ที่ได้ทำรายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง การพัฒนาพรรคการเมืองและการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล : ปัญหาและแนวทางแก้ไข

15 กระผมถือว่าท่านมีวิสัยทัศน์ที่เห็นปัญหาของบ้านเมืองในห้วงเวลาที่ผ่านมา ต้องเริ่มต้นว่าทำอย่างไร
ที่จะทำให้พลเมืองของประเทศไทยสามารถก้าวทันโลกแห่งเทคโนโลยีสู่ยุคดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง
การให้การศึกษา คือ ประเด็นสำคัญ โลกแห่งยุคดิจิทัล การเมืองและพลเมืองของประเทศไทย
ต้องปรับตัว ต้องศึกษา ต้องมีความรู้เพื่อการพัฒนาไปสู่การใช้เทคโนโลยีในอนาคต ไม่ว่าจะเป็น
เรื่องการปรับเปลี่ยนวิธี การใช้สิทธิการเลือกตั้งโดยผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งสามารถตรวจการใช้

20 สิทธิลงคะแนนเสียงจริงได้ตามบัตรประชาชน พรรคการเมืองใดหาเสียงมีนโยบายอย่างไร

ทำได้จริงหรือไม่ ข้อมูลจะถูกบันทึกไว้ให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อพิจารณาว่าการเลือกตั้ง
ครั้งต่อไปผู้แทนพรรคการเมืองที่ตนเลือกสามารถทำตามที่พูดและสามารถทำตามนโยบายที่ใช้
ในการหาเสียงได้หรือไม่ เรื่องเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ต้องใช้ความรู้ ทักษะในเรื่องเทคโนโลยีทั้งสิ้น
ทั้งนี้ ไม่ว่าจะใช้ระบบใดก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าจะทำให้การเลือกตั้งมีความสุจริต บริสุทธิ์

25 และเที่ยงธรรมได้ การเลือกตั้งแม้จะใช้เทคโนโลยีล้ำเลิศเพียงใด トラบใดที่ประชาชน

ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศอย่างแท้จริง จะทำได้ยากมาก ดังนั้น การสนับสนุนการสร้างโอกาสตั้งแต่เด็กและเยาวชน ที่จะเติบโต

- 5 เป็นพลเมืองที่ดีของชาติในอนาคต และประชาชนโดยทั่วไปสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ มีความรู้ มีทักษะในเรื่องเทคโนโลยี เพื่อก้าวทันโลกสู่ยุคดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง จึงเป็นเรื่องสำคัญอยู่ที่รัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องให้ความสำคัญ มีความจริงใจที่จะทำหรือไม่ อย่างไร เช่น การมีนโยบายในเรื่องการนำการศึกษาออนไลน์ การสร้างโอกาสให้คนในสังคม เข้าถึงได้อย่างเสมอภาค เรื่องที่ทำควบคู่กันไปด้วย คือ การฝึกฝน สร้างคนให้เกิดจิตสำนึก
- 10 ซึมซับในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ที่กระผมต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ เพื่อยุติคนมีสติ เกิดความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งเรื่องการรับรู้ การสื่อสารในสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงอย่างถูกต้อง มีความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคดิจิทัล เมื่อไม่กี่วันที่ผ่านมา ผมได้ฟังท่านประธานคณะกรรมการ ท่านได้พูดถึงการเข้าวัด การฝึกสมาธิ ผมเห็นด้วยกับท่าน เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ควรสนับสนุน ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ที่จะเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของชาติในอนาคต หากได้มีการฝึกปฏิบัติ
- 15 ในเรื่องสมาธิ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญ อันเป็นที่มาในเรื่องความประพฤติของคน ดังนั้น ไม่ว่าจะ เป็นใคร นักการเมือง ประชาชน บุคคลทั่วไป หากมีพื้นฐานเรื่องเหล่านี้ มีการฝึกปฏิบัติ มีจิตสำนึก ตั้งแต่เยาว์วัย ประเทศไทยน่าจะมีพลเมืองที่ดีมากขึ้น มีคุณภาพ มีคนโกงน้อยลง งบประมาณ ของชาติไม่ถูกเบียดบัง หรืออย่างน้อยมีการโกงน้อยลง ผมเห็นว่าการที่จะทำให้ประเทศไทย มีความเจริญแบบอารยประเทศนั้น บ้านเมืองจะเกิดความสงบสุขได้ ควรพัฒนาด้านจิตใจควบคู่กับ
- 20 การพัฒนาด้านอื่น ๆ ไปพร้อมกัน โดยเฉพาะการพัฒนาการใช้สื่อออนไลน์ พร้อมกันนี้การเข้าสู่ ยุคดิจิทัลได้อย่างสมบูรณ์นั้น แนวทางการปฏิบัติต้องเริ่มต้นด้วยการพัฒนาด้านการศึกษาให้ทันยุค เริ่มตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการต้องยอมรับความจริงว่า การเรียนการสอนในบ้านเราล้าหลังไปมาก ท่านเป็นหน่วยงานหลักในการวางยุทธศาสตร์ การวางแผน การจัดหลักสูตรให้ทันสมัยเพื่อปูพื้นฐาน

5 ทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพไปสู่การสร้างพลเมืองที่ดีในยุคดิจิทัล รัฐบาลต้องมีความจริงใจ

กล้าที่จะสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเต็มที่ เพื่อให้โรงเรียนทุกระดับมีอุปกรณ์ มีเทคโนโลยี เพียงพอสำหรับการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพของครูให้มีความรู้ มีความพร้อมในการสอนให้ทันยุค ทันสมัย ที่สำคัญที่สุดผมไม่อยากเห็นการเมืองของประเทศ ในปัจจุบันนี้ยังคงเดินย่ำอยู่กับที่เช่นที่ผ่านมาด้วยวิธีเดิม ๆ สร้างโครงการหาผลประโยชน์

10 เกิดการทุจริตด้วยกลวิธีการโกงต่าง ๆ ท่านได้ศึกษาและจัดทำรายงานฉบับนี้ ผมเชื่อว่าเจตนาารมณ์

ส่วนหนึ่งของท่านคงไม่อยากเห็นเรื่องเหล่านี้เกิดขึ้น หากประเทศไทยย้อนยุคไปสู่ยุคจำนำข้าว โกงสะท้านโลกกลับคืนชีพมาแผลงฤทธิ์สร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติ อีกทั้งทำให้ข้าราชการ ระดับสูง รัฐมนตรีต้องติดคุก อีกหลายคนต้องหนีคดี เป็นตัวอย่างที่ตีที่สุดในสังคมไทย

ในขณะที่เดียวกันเราไม่อยากเห็นสังคมอยู่ในสภาวะอึดอัด การดูละคร การถ่ายทำมีความผิดปกติ

15 ในทุกขั้นตอน มีการสมยอม เต็มไปด้วยความเคลือบแคลงสงสัยกับการดูละคร เรื่อง ป่วยลวงโลก

โกงแล้วไม่ต้องติดคุก ดูแล้วไม่สมจริง เป็นทีวีพากษ์ของคนในสังคม มีคำถามตามมาว่า รวยแล้ว

ไม่โกงจริงหรือไม่ ระวังระบอบเก่าจะกลับมาเหมือนเดิม สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อเด็ก

เยาวชน จะเกิดค่านิยมในทางที่ผิด เกิดเหตุการณ์การทุจริตถูกศาลตัดสินให้จำคุกแต่ไม่ติดคุก

20 ไม่อับอายคนไทยก็ต้องอับอายสายตาคคนทั่วโลกบ้าง อยากรู้ดูแบบอย่างของประเทศจีนเขาผ่าน

ยุคประชาชนยากจน มีความเหลื่อมล้ำทุกด้าน มาถึงวันนี้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจน

ด้วยความตั้งใจและภาวะความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบในฐานะผู้นำของประเทศ ผมขออนุญาต

ต้องกล่าวถึงท่านประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ต้องกราบคารวะท่านด้วยใจจริงที่ท่านใช้มาตรการ

ปราบการทุจริต โดยสามารถกำจัดเอนเอื้อเชิงโกงได้อย่างได้ผล ได้อย่างเด็ดขาดด้วยวิธีการได้นั้น

25 หากใครสนใจให้ไปศึกษาดูได้ อยากรู้ก็ตาม ประเทศไทยยังโชคดีที่เคยมีนายกรัฐมนตรี

ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ศรัทธา ชื่นชมของประชาชน อาทิ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

- ท่านชวน หลีกภัย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ท่านเหล่านี้เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่อง
 ความซื่อสัตย์ในฐานะนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย ผมยังมีความหวังว่าประเทศไทยจะผ่าน
- 5 อุปสรรค ก้าวข้ามกับดักการโกง ประเทศเกิดการพัฒนา คนมีการศึกษาอย่างมีคุณภาพมากขึ้น
 ประชาชนพลเมืองที่ดีมีคุณธรรม มีจริยธรรม รัฐบาลที่มีวิสัยทัศน์ต้องสร้างโอกาสให้ทุกช่วงวัย
 มีความรู้ในเรื่องเทคโนโลยีเพื่อก้าวทันโลกไปพร้อมกับการพัฒนาด้านจิตใจ เพื่อให้ประเทศไทย
 มีนักการเมืองคนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 และคิดถึงผลประโยชน์ของประชาชนและของประเทศเป็นที่ตั้ง ผมอยากเห็นประเทศไทย
- 10 มีพรรคการเมืองที่ดี เป็นของประชาชน มีคนรุ่นใหม่ คนดี มีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ
 เข้ามาบริหารบ้านเมือง เพื่อก้าวสู่ยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืนต่อไป
- ท้ายสุดนี้ ผมอยากจะฝากถึงนักการเมืองให้รู้จักพอ ให้คิดถึงผลประโยชน์
 ของประชาชน ของชาติเป็นหลัก ผู้ที่มีความร่ำรวย มีเงินทองมากล้นจะเป็นใคร อาชีพใดก็ตาม
 ตายแล้วแม้แต่บาทเดียวก็เอาไปไม่ได้ ควรเสียสละช่วยเหลือสังคมผู้ยากไร้ ผู้ที่ไม่มีโอกาสเหมือน
- 15 ท่านบ้างถือว่าเป็นบุญ เป็นการตอบแทนบุญคุณของแผ่นดิน ขอขอบคุณครับ
- ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณท่านกษิตศ อาชวคุณ ตอนนี้มีท่านอนุพร อรุณรัตน์
 ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี ท่านพลเดช ปิ่นประทีป มีอีก ๓ ท่าน เชิญท่านอนุพร
 อรุณรัตน์ ก่อนครับ
- นายอนุพร อรุณรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม
- 20 นายอนุพร อรุณรัตน์ ขอเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการที่ได้ชี้แจง
 ไปเมื่อสักครู่นี้ ผมขอวิเคราะห์หลักการในการใช้ดิจิทัลในการเลือกตั้งหรือในการดำเนินการ
 ทางการเมืองที่คณะกรรมการได้เสนอควบคู่ไปกับการที่จะมีการคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไป
 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๗ และพระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑
- 25 และมาตรา ๔๒ เพื่อให้การเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร หรือเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

จะต้องเป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม โดยการใช้เทคโนโลยีเอไอ และไอโอในการบิดเบือนหรือสร้างข้อมูลอันเป็นเท็จเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาตามเกณฑ์

5 ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจดำเนินการในลักษณะที่ไม่ชอบ ดังต่อไปนี้

เรื่องที่ ๑ ผมจะพูดทั้งเอไอและไอโอ การใช้เอไอหรือไอโอในปัจจุบันนี้ คณะกรรมการได้ชี้แจงเป็นรายละเอียดที่ได้อยู่แล้วทั้งข้อดีและข้อเสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ทำนได้ยกตัวอย่างขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการเลือกตั้ง แต่ในความเห็นผมได้ติดตามการเลือกตั้ง แม้แต่การเลือกตั้งในประเทศไทยเมื่อครั้งที่แล้วเชื่อว่าน่าจะมีการใช้เอไอและเอไอ

10 อย่างสูงด้วยเช่นกัน ดังนั้น จึงขอวิเคราะห์ทั้งหมดนี้ว่าการใช้จำนวนมากเกี่ยวกับผู้สมัคร ขณะนี้ใช้เอไอในการศึกษาประวัติ ผลงาน ความสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อคัดเลือกผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ของตน ใช้เป็นฐานในการวางแผนในเรื่องการหาเสียง ชื่อเสียง หรือกลั่นแกล้งคู่แข่ง ซึ่งผมคิดว่าอีกไม่นาน อีกเดือนกว่า ๆ หรือ ๒ เดือน สิ่งนี้จะเริ่มมา

15 เรื่องที่ ๒ ใช้เอไอหรือไอโอในการสร้างข้อมูลอันเป็นเท็จหรือบิดเบือนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้สมัครฝ่ายตรงข้าม เช่น ปลอมแปลงเอกสาร ตัดต่อภาพและเสียงด้วยเทคนิคที่แนบเนียนและน่าเชื่อถือเพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในวงกว้าง ซึ่งจะช่วยทำลายความน่าเชื่อถือและโอกาสที่ผู้จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในฝ่ายตรงข้ามที่ตัวเองไม่ประสงค์

20 เรื่องที่ ๓ ใช้เอไอและไอโอระบุและเจาะจงกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะผู้มีสิทธิลงคะแนนที่ลังเลหรือไม่แน่นอน แล้วส่งข้อความชักจูงใจหรือข่มขู่คุกคามไปยังบุคคลเหล่านั้นแบบตัวต่อตัว เพื่อให้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในผู้สมัครของตนหรือไม่ให้ไปใช้สิทธิเลย หรือไม่ลงคะแนนให้ตัวเองเลย

25

30

๖๘

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สง่า ๑๖/๕

เรื่องที่ ๕ ใช้เอไอและไอโอสามารถจำลองผลการลงคะแนนได้ล่วงหน้า
และคาดการณ์ว่าจะต้องใช้เวลาหรืออิทธิพลใดในการซื้อเสียงหรือครอบงำเสียงเพื่อเอาชนะ

5 การเลือกตั้ง รวมถึงการวางแผนในทางการกระจายเงินและการบอยคอต (boycott) สอดส่อง
ความเคลื่อนไหวของคู่แข่งแบบเรียลไทม์ (real time)

- ๑๗/๑

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ตามที่ผมเรียนมาทั้ง ๔ เรื่อง เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ผมได้ดูในรายงานของ
ต่างประเทศ ผมเชื่อว่าเกิดขึ้นในประเทศไทยมาแล้ว และจะเกิดขึ้นอีกต่อไป

- 5 เรื่องที่ ๕ ใช้เครือข่ายบัญชีปลอมหรือเฟคแอกเคานต์ (fake account) และเอไอแชทบอต (AI chatbot) บ่นกระแสบนโลกออนไลน์ ตอกย้ำประเด็นที่เป็นคุณต่อฝ่ายตน และโจมตีฝ่ายตรงข้าม พร้อมทั้งปิดกั้นหรือลบความเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์เพื่อบิดเบือนการรับรู้ และชี้้นำความคิดของสาธารณชนไปในทิศทางที่ตนต้องการ

- 10 เรื่องที่ ๖ ใช้ระบบเอไอและไอโอตรวจสอบการทุจริตของฝ่ายตน เช่น การซื้อเสียง การจ่ายเงินนอกระบบ การสัญญาว่าจะให้ หรือประโยชน์ตอบแทนเพื่อลบร่องรอย พยานหลักฐาน หรือปรับเปลี่ยนให้สามารถหลีกเลี่ยงการถูกจับกุมได้ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ

- 15 เรื่องที่ ๗ แฮ็ก (hack) เข้าไปในระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เช่น ฐานข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ระบบ การลงทะเบียนผู้สมัคร ระบบนับคะแนนโดยใช้เทคโนโลยีเอไอช่วยค้นหาช่องโหว่ ถอดรหัสผ่าน และพรางร่องรอยการบุกรุกเพื่อขโมย เปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูล ทำให้การเลือกตั้ง เป็นไปในทางที่ตนได้เปรียบ

- 20 เรื่องที่ ๘ ใช้เอไอและไอโอสร้างแบบจำลองสถานการณ์เสมือนจริง เพื่อฝึกซ้อมและปรับปรุงกลยุทธ์ในการเอาชนะการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยการคาดการณ์ปฏิริยาและความเคลื่อนไหวของคู่แข่ง รวมถึงผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้นจาก แบบจำลองปฏิบัติการนั้น

- 25 เรื่องที่ ๙ ใช้เอไอและไอโอวิเคราะห์ข้อมูลจากกล้องวงจรปิดหรือโซเชียลมีเดีย เพื่อเฝ้าติดตามความเคลื่อนไหวและตารางกิจกรรมของผู้สมัครและทีมงาน ซึ่งจะช่วยให้ทราบ ช่องโหว่ที่จะส่งคนไปคุกคาม ก่อวิน หรือสร้างเรื่องอันเป็นเท็จใส่ร้ายป้ายสีคู่แข่งได้อย่างเจาะจง และมีประสิทธิภาพมาก

25

30

เรื่องที่ ๑๐ ใช้ดีปเฟค (deepfake) หรือวิดีโอปลอมที่สร้างข่าวด้วยเอไอ
ให้ผู้สมัครฝ่ายตรงข้ามปรากฏในเหตุการณ์ที่อื้อฉาวหรือผิดกฎหมาย เช่น รับสินบน ลวนลาม

- 5 ทางเพศ ยาเสพติด และอื่น ๆ ซึ่งภาพเหล่านี้จะดูเสมือนจริง ยากที่ประชาชนทั่วไป
หรือผู้ที่เข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหาจะแยกแยะได้ หากถูกเผยแพร่ออกไปจะสร้างความเสียหาย
แก่ชื่อเสียงของฝ่ายตรงข้ามเป็นอย่างมาก

เรื่องที่ ๑๑ ใช้วิธีการเอ็นแอลพี (Natural Language Processing : NLP)
โดยใช้เอไอเป็นตัวประมวลผลภาษาของมนุษย์ในการสร้างข่าวปลอมหรือการบิดเบือนข้อมูล

- 10 ด้วยการรวบรวมข้อมูลจริงจากหลายแห่ง และนำมาปรุงแต่งด้วยรายละเอียดเสริมเท็จเข้าไป
เพื่อให้ข้อมูลนั้นดูสมจริงและแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วในโลกออนไลน์ ซึ่งจะช่วยให้

ความน่าเชื่อถือให้กับการโจมตีฝ่ายตรงข้าม

เรื่องที่ผมได้พิจารณามาเป็นเรื่องที่ได้เคยเสนอคณะกรรมการกิจการ

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญในครั้งที่มีการเลือกตั้งในคราวที่ผ่านมา และผมเชื่อว่าการใช้เทคโนโลยี

- 15 ในการโกงการเลือกตั้งจะมีความเสี่ยงถูกตรวจสอบและถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย หากเจ้าหน้าที่
มีความเข้มงวดและใช้มาตรการสอดส่องที่ทันสมัย การจะใช้เอไอและไอโอไปในทางมิชอบ
สามารถที่จะเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และสร้างความตื่นตัวให้ประชาชนได้รับรู้และเท่าทันได้

เป็นการป้องกัน ลดทอนความเสียหายวิธีหนึ่ง ขอกราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

และคณะกรรมการว่า สิ่งเหล่านี้ผมไปนำมาจากข้อความและบทความวิเคราะห์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

- 20 ในต่างประเทศ และผมเชื่อว่าสิ่งที่ได้อภิปรายไปเมื่อสักครู่ รวมทั้งสิ่งที่ท่านกรรมการได้รายงาน
และมีข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมแห่งนี้จะเกิดขึ้นในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า และต่อไปจะมีข่าว

มีการสร้างภาพ สร้างข่าวลวงอะไรต่าง ๆ ออกมาอีกมากมาย เพื่อทำลายคู่แข่งในการที่จะมี

การสรรหาให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ขอขอบคุณคณะกรรมการที่ได้กรุณาจัดทำรายงานที่ทันสมัย
ออกมา แต่อยากให้เห็นสมัยยิ่งขึ้น โดยนำมาวิเคราะห์ วิจัย เปรียบเทียบกับสิ่งที่จะเกิดขึ้น

- 25 ในการเลือกตั้งและสรรหาสมาชิกวุฒิสภาที่จะเกิดขึ้นต่อไป จักเป็นพระคุณยิ่ง ขอขอบคุณมากครับ

๗๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วาริณี ๑๗/๓

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณท่านอนุพร อรุณรัตน์ ต่อไปเชิญ
ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ ครับ

5 ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพ กระผม ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ สมาชิกวุฒิสภา กราบเรียนท่านประธาน
ผ่านไปยังประธานคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน

ท่านประธานคณะอนุกรรมการที่ได้ทำการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาพรรคการเมือง
และการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล : ปัญหาและแนวทางแก้ไข ผมได้อ่านคร่าว ๆ และเห็นด้วย

10 เป็นอย่างยิ่งกับคณะอนุกรรมการที่ได้พิจารณาศึกษาเรื่องนี้ เป็นเสมือนการถอดบทเรียน
การเลือกตั้งว่า การเลือกตั้งที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งท้องถิ่น การเลือกตั้งสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร และกำลังจะมีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในโอกาสอันใกล้นี้ ประเด็นสำคัญ คือ
การสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล ผมสนใจประเด็นนี้ว่า วันนี้พี่น้องประชาชนเข้าถึงสื่อโซเชียล

ตามที่ท่านรายงานเฟซบุ๊ก ๖๕ เปอร์เซ็นต์ โลก อินสตาแกรม หลากอย่าง แต่วันนี้เห็นด้วยกับ

15 คณะกรรมการว่า ทุกพรรคการเมือง ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทุกท่านใช้ทั้งไลน์
เฟซบุ๊ก ใช้ทุกสื่อที่มีอยู่ แต่ประเด็น คือ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จำนวน ๑.๕ ล้านบาท และการที่จะให้ภาพออกมาในตึกตอก ในเฟซบุ๊กบ่อย ๆ และถึยบ
ในช่วงการเลือกตั้งต้องใช้เงินมหาศาล วันนี้สำนักงานเฟซบุ๊กอยู่ในประเทศไทย แต่ตึกตอก

ไม่ได้อยู่ในประเทศไทย กกด. ตามไม่ทันในประเด็นนี้ และวันนี้ผมยังไม่ทราบว่า กกด.

20 ได้ตามไปมากน้อยแค่ไหนหนว่า สส. แต่ละท่านใช้งบประมาณเกิน ๑.๕ ล้านบาท หรือไม่

รวมทั้งพรรคการเมืองด้วยใช้เป็นเงินเท่าไร รัฐธรรมนูญทุกฉบับมีที่มาที่ไป

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ พัฒนามาจากปี ๒๕๓๕ แล้วพัฒนา

อุดรรัฐ โกง คอร์รัปชันมาเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพราะอุดช่องโหว่ ช่องว่าง เช่นเดียวกัน

25 ทกพรรคการเมืองเห็นพ้องต้องกันว่า

๓๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วาริณี ๑๗/๕

จะให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เปิดโอกาสไว้ชัดเจนว่าให้แก้ไขรัฐธรรมนูญได้ และมีการแก้ไขมาแล้วในสภาแห่งนี้ ใช้สภาร่วมกัน ผมอยากจะ

5 บอกว่า วันนี้ทุกคนใช้สื่อโซเชียล ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านผมเชื่อว่าใช้สื่อโซเชียล

และการสมัคร สว. หรือสมาชิกวุฒิสภาหาเสียงไม่ได้ ตามที่ผมสมัครมาเป็นรุ่นทดลอง ๕๐ คน จากต่างจังหวัด จากอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ไปสมัครและเขียนเพียงแค่ ๕ บรรทัด หาเสียงไม่ได้ เลือกในกลุ่มเดียวกันเองตามบทเฉพาะกาล แต่ครั้งหน้าที่จะถึงนี้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นการเลือกตั้งครั้งแรก เลือกกันเองในครั้งที่ ๑

10 และเลือกไขว้ทั้งในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ในเมื่อสมัครหาเสียงไม่ได้

จะอย่างไร อย่างที่ท่านประธานคณะกรรมการได้รายงานแล้วว่า ทุกคนใช้สื่อกำหนดการหาเสียงไว้ ๓๐ วันรุ่งขึ้นจะหาเสียงไม่ได้แล้ว แต่ยังติดแฮชแท็กอยู่ เพียงแต่เจตนาภรณ์ในเฟซบุ๊กของตัวเองว่า ข้าพเจ้า ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ ของดหาเสียงวันนี้ ตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป แต่วันพรุ่งนี้ภาพยังอยู่ -----

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ๑๘/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๗๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ราตรี ๑๘/๑

แล้วประเด็นสมาชิกวุฒิสภาที่จะมีการเลือกตั้งเร็ว ๆ นี้ไม่มีการหาเสียงเลือกตั้งจะแก้ไขอย่างไร เป็นประเด็นที่สำคัญ แล้วจะรู้กันอย่างไร ใครมีความสามารถทั้งประเทศ ๗๖ จังหวัด ๗๗ จังหวัด

5 รวมกรุงเทพมหานคร เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาที่เราเห็นอยู่ข้างหน้า ผากท่านประธาน เขียนในข้อเสนอแนะอย่างเร่งด่วนเพื่อนำเสนอไปยังคณะรัฐบาล ซึ่งจะต้องรับมาจากคณะกรรมการ การเลือกตั้งเพื่อเสนอโปรดเกล้าฯ ให้ออกพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

เราเห็นปัญหา ต้องแก้ไขก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง เพราะวันนี้มีการจับสลากเลือกไข้ว พอจับสลาก เลือกไข้ว ถ้าไม่มีการหาเสียง ไม่มีการแนะนำ เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งชี้แจงกรณี

10 จังหวัดบุรีรัมย์ว่า มีโทรศัพท์ไปขอคะแนนโดยจะให้เท่านั้นเท่านั้น ตอนนี้ติดคุก หมดสิทธิทางการเมือง ๑๐ ปี จะเกิดเหตุการณ์แบบนี้ ในเมื่อหาเสียงไม่ได้ วันนี้เราเห็นแล้ว ท่านประธานคณะกรรมการ การพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน คณะอนุกรรมการเห็นปัญหาแล้ว ต้องนำเสนออย่างกล้าหาญให้รัฐบาล ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ออกระเบียบ วิธีปฏิบัติจัดการเลือกตั้งให้สุจริตและเที่ยงธรรม และให้ได้คนที่มีความรู้ความสามารถ

15 มีความเชี่ยวชาญตรงตามวัตถุประสงค์ วุฒิสภามีหน้าที่กลั่นกรองกฎหมาย พิจารณา ให้ความเห็นชอบกรรมการองค์กรอิสระ จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบด้วยความที่มีวุฒิภาวะ วันนี้คุณสมบัติผู้สมัครไม่จำกัดคุณวุฒิ ไม่จำเป็นต้องจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ผมไม่ได้ปฏิเสธ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เป็นเจ้าสัวมากมาย เป็นอัครมหาเศรษฐีมากมาย แต่เรื่องการกลั่นกรอง กฎหมายมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่ง วันนี้โลกพัฒนาไปถึงไหน เรายังตามเอาไม่ทัน

20 มนุษย์เป็นคนสร้างเอไอ มีมนุษย์เพียงยอดพีระมิดไม่กี่เปอร์เซ็นต์ ๑ เปอร์เซ็นต์ ที่สามารถเท่าทัน เอไอ แต่ประชาชนคนธรรมดาอย่างเรา ชาวบ้านร้านค้า ไม่มีทางที่จะตามได้ทัน ผมกราบเรียน ท่านประธานผ่านไปยังประธานคณะกรรมการเราให้เห็นปัญหาไปข้างหน้าแล้วว่า วันนี้เราควร จะแก้ไขรัฐธรรมนูญก่อนที่จะมีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณ ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ ต่อไป

25 เชิญท่านพลเดช ปิ่นประทีป ครับ

- นายพลเดช ปิ่นประทีป : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม นายพลเดช ปิ่นประทีป สมาชิกวุฒิสภา ผมต้องขอชมเชยคณะกรรมการพัฒนา
- 5 การเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้ศึกษาเรื่องนี้มาในจังหวัดที่สอดคล้องกับสถานการณ์
 และมีความจำเป็นที่จะต้องเข้ามาช่วยกันทั้งสังคม ผมมีประเด็นที่อยากนำเรียนเป็นการเพิ่มเติม
 และเป็นการให้แนวคิดบางอย่าง ผมเห็นด้วยกับมาตรการต่าง ๆ และเห็นด้วยกับการวิเคราะห์
 การสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในส่วนต่าง ๆ ที่นำมาเสนอล้วนเป็นประโยชน์มาก
 มีข้อเสนอที่เป็นข้อสังเกต ๔ เรื่อง ดังนี้
- 10 ๑. การที่จะพัฒนาการเมืองในยุคดิจิทัล ความจริงแล้วในแผนการปฏิรูปประเทศ
 ด้านการเมือง พุดไว้ ๒ จุดที่สำคัญ คือ ทำอย่างไรที่จะทำให้พรรคการเมืองเป็น
 ระบบประชาธิปไตย มีความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรค ทำอย่างไรถึงจะทำให้ประชาชน
 มีความเป็นพลเมือง ผมจะพูดถึงเรื่องของประชาชนและพลเมือง ผมเห็นด้วยว่าแอกทีฟซิทีเซน
 (active citizen) หรือพลเมืองผู้ตื่นรู้ ตรงนี้น่าจะเป็นหัวใจ การทำให้ประชาชนหรือสังคมไทย
- 15 มีสิ่งๆที่เรียกว่า ดิจิทัลลิเทอเรซี หรือ มิเดียลิเทอเรซี น่าจะเป็นประเด็นสำคัญที่เป็นหัวใจ
 แต่ปัญหา คือ จะทำอย่างไร แล้วใครจะทำ ประเด็นจะทำอย่างไรนั้น ความจริงมีข้อเสนอแนะ
 ของคณะกรรมการมีรายละเอียดค่อนข้างดีแล้ว แต่ประเด็น คือ ใครจะทำ จะโยนไปให้รัฐบาล
 คงลำบาก เพราะรัฐบาลในระบบที่เป็นการเมืองแบบตัวแทน มีฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน ตัวเองต้องมี
 ส่วนได้เสียตรงนั้น แต่น่าจะต้องโยนไปที่ข้าราชการประจำ คือ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐ
- 20 ที่สำคัญ ในกลุ่มที่น่าจะตรงมาก คือ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
 กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น เท่าที่ผมนึกเร็ว ๆ
 น่าจะต้องเข้ามามีบทบาท แม้แต่สำนักงานเลขาธิการของรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
 และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวงการเมือง
 ควรจะมีหน้าที่ เรามีทั้งสื่อ มีเจ้าหน้าที่ บุคลากร มีสำนักงาน มีกลไก มีมือ ในการที่จะสื่อสาร
- 25 ในการสร้างลิเทอเรซีด้านดิจิทัล และด้านมีเดีย นอกจากนั้น ผมนึกถึงหน่วยงานอีกกลุ่มหนึ่ง

๓๕

คือ สถาบันพระปกเกล้า และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) ซึ่งเป็นกลไกที่มีภารกิจ มีภาระหน้าที่เรื่องการปฏิรูปการเมือง ตามที่เราได้ติดตามกันมาในช่วงระยะเวลา ๕ ปี

5 ที่ผ่านมา

๒. พรรคการเมือง อันดับแรกต้องเรียกร้องและกำกับดูแล คอยจับตาด้วย

พรรคการเมืองต้องไม่เฟก (fake) ต้องไม่ใช่ข้อมูลที่เป็นข้อมูลเท็จ และต้องไม่เฮตสปีช

(hate speech) ต้องไม่ใช่ถ้อยคำต่าง ๆ ที่จะบูลลี่ (bully) หรือสร้างความเกลียดชัง หรือด้อยค่า

พรรคการเมืองฝ่ายตรงข้าม ตรงนี้ไม่เป็นสุภาพบุรุษ ไม่เป็นสุภาพชน ไม่เป็นสุภาพสตรี

10 พรรคการเมืองต้องมีความเข้มงวดในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ท่านสมาชิกได้พูดถึงประเทศจีน

ที่ปราบปรามทุจริตคอร์รัปชันได้ผลนั้น หน่วยงานที่สำคัญที่สุดน่าจะเป็นหน่วยงานจริยธรรม

ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลทั้งพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม

ของสมาชิกพรรค ๘๘ ล้านคน ขณะเดียวกันก็ควบคุมพฤติกรรมของนักการเมืองไปด้วย

กลไกจริยธรรมน่าจะเป็นกลไกที่สำคัญ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

15 พูดถึงทั้งคุณธรรมและจริยธรรม จริยธรรมมีกฎหมายดูแลแล้ว แต่พระราชบัญญัติด้านคุณธรรม

ยังไม่เกิดขึ้น ควรจะต้องมีการพัฒนาต่อไป นอกจากนั้น การกำกับดูแลบุคลากรของพรรคการเมือง

ของตนในระดับสมาชิกพรรค ในระดับคณะกรรมการ ผู้นำหรือผู้บริหารของพรรค ต้องเป็นหน้าที่

ของพรรคการเมืองต่าง ๆ ต้องเข้ามาช่วยดูแล

20

- ๑๘/๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มยุรี ๑๙/๑

๓. องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ สำนักงาน กกต. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ศาลรัฐธรรมนูญ ต้องทำหน้าที่กำกับดูแล

5 กติกาหรือเรกูเลเตอร์ (regulator) ที่เข้มแข็ง ฉะฉาน เที่ยงธรรม รวดเร็ว ต้องให้โจทย์องค์กร

อิสระ คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอาจช่วยดูแลในเรื่องนี้อีกทางหนึ่ง

ผมเห็นด้วยกับการปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการที่จะกำกับดูแลเรื่องนี้ แต่สิ่งที่ต้องระวัง

คือ ความสมดุลระหว่างมาตรการในเชิงบวก คือ มาตรการในการส่งเสริม ต้องการส่งเสริมสนับสนุน

ให้ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในเชิงสร้างสรรค์ แต่ขณะเดียวกัน มาตรการ

10 อีกแบบหนึ่ง คือ การป้องปราม ถ้าหากว่า ๒ อันนี้ไม่สมดุล บางครั้งไปป้องปรามมากจะลดทอน

การส่งเสริมพลังทางบวกตรงนั้น

๔. คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

แห่งชาติ (กสทช.) กับองค์กรที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลกฎหมายในเรื่องนี้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสื่อ

ต้องแสดงบทบาทตรงนี้อย่างจริงจัง

15 สุดท้าย ประเด็นที่จะฝากคณะกรรมการ คือ ผมเห็นด้วยกับท่านที่เสนอ

มาตรการต่าง ๆ มากมาย มีรายละเอียด อยากฝากให้คณะกรรมการคิดอีกนิตหนึ่งว่า ในบรรดา

มาตรการต่าง ๆ ทั้งหมด มาตรการใดที่ท่านคิดว่าเป็นจุดคานงัดในทั้งหมดที่เสนอมา สมมุติ

๕ อย่าง ๑๐ อย่าง จุดคานงัดนั้นจะทำให้สำเร็จได้ด้วยวิธีใด หน่วยงานไหนต้องเข้ามาเกี่ยวข้องบ้าง

ขอขอบคุณท่านประธานครับ

20 ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณท่านพลเดช ปิ่นประทีป เชิญคณะกรรมการ

ตอบชี้แจงครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะ

ประธานคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา

25 กับคณะอนุกรรมการ และกรรมการทุกท่านที่มาชี้แจงรายงานการพิจารณาศึกษา

๓๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มยุรี ๑๙/๒

เรื่อง การพัฒนาพรรคการเมืองและการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล : ปัญหาและแนวทางแก้ไข

- ก่อนอื่นต้องขอบพระคุณท่านสมาชิกวุฒิสภาที่เสนอความคิดเห็น ท่านกษิติศ อาชวคุณ
- 5 ท่านอนุพร อรุณรัตน์ ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี ท่านพลเดช ปิ่นประทีป ที่เสนอความคิดเห็น เสนอประเด็นสำคัญเพื่อให้รายงานฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น คณะกรรมาธิการได้ปรึกษากันแล้วเห็นควรเพิ่มข้อมูลในส่วนที่ยังไม่มีให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กราบเรียนว่าในส่วนที่ท่านเสนอความเห็น และรายงานที่เสนอต่อที่ประชุมนี้เป็นเรื่องสำคัญ ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน มีแนวทางในการจะพัฒนาการเมืองให้เป็นการเมืองที่โปร่งใส ให้เป็นการเมือง
- 10 ที่สร้างประโยชน์ สร้างคุณงามความดีให้กับบ้านเมือง การได้มาซึ่งตัวแทนของพี่น้องประชาชน เขาสู่เส้นทางทางการเมืองต้องมีกระบวนการที่ได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มา ซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่เข้ามาในตำแหน่งด้วยกระบวนการที่ชอบธรรม แต่ปรากฏว่าในความเป็นจริง คณะกรรมาธิการเห็นปัญหาว่าการเมืองในยุคปัจจุบันเป็นยุคดิจิทัล เกิดปัญหาในการที่จะ นำข้อมูลข่าวสารเผยแพร่ต่อสาธารณะที่ทำให้เกิดแนวคิด แนวทางที่คลาดเคลื่อนไปจาก
- 15 ความเป็นจริงโดยใช้กระบวนการทางดิจิทัล คือ เอไอ ไอโอ ทำให้การได้มาซึ่งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาที่จะเกิดขึ้นเปลี่ยนแปลง แปรผันไป ไม่ตรงกับเจตนารมณ์ ของพี่น้องประชาชน บางครั้งตัดข้อความ นำข้อมูลต่าง ๆ ไปเผยแพร่ ผมเคยพูดเนื้อหายาว แล้วถูกตัดตอนออกมา นำภาพไปใส่ นำข้อความไปใส่ ตรงความจริงบ้าง ไม่ตรงบ้าง และถูกเผยแพร่ออกไป ทำให้ประชาชนที่รับข้อมูลข่าวสารเข้าใจผิด เข้าใจคลาดเคลื่อน
- 20 ทำให้เกิดความเสียหาย แม้กระทั่งวุฒิสภาก็ถูกขบวนการเหล่านี้ที่นำข้อมูลไปเผยแพร่ทางดิจิทัล ทางสื่อสาธารณะ ทำให้คลาดเคลื่อน และข้อมูลเหล่านี้ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ก่อให้เกิด ความเกลียดชัง และไปสร้างข้อมูลเท็จ สร้างชื่อเสียง สร้างผลงานของตัวเอง ทำให้ประชาชนเข้าใจ และสำคัญผิดในเรื่องที่เกิดขึ้น รายงานฉบับนี้นำสู่ที่ประชุมวุฒิสภาแห่งนี้เป็นที่สนใจของสื่อมวลชน ยกตัวอย่าง จริง ๆ ไปลงหลายฉบับ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐขึ้นหัวข้อข่าวว่า “สว. ข่มขู่ทวง
- 25 ชงแก้กฎหมายสกัดด้อมส้มชนะเลือกตั้ง” สื่อมวลชนมองไปในแนวทางว่า รายงานฉบับนี้

๓๘

อาจไปสกัดด้อมส้ม ต้องกราบเรียนเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องว่า รายงานฉบับนี้เป็นรายงาน
ที่ให้กับทุกพรรคการเมือง เป็นข้อเสนอที่นักการเมืองจะต้องเรียนรู้จะต้องดูข้อมูลว่า

5 คณะกรรมาธิการคณะนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากพรรคการเมืองต่าง ๆ แต่ละพรรคการเมือง
มีคนเข้าไปใช้ดิจิทัล ไปใช้ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ทางสื่อต่าง ๆ เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ทวิตเตอร์
และอีกมากมาย พรรคการเมืองต่าง ๆ ต้องศึกษาว่า ในข้อมูลเหล่านี้เกิดอะไรขึ้นในทางการเมือง
ที่พรรคการเมืองบางพรรคใช้ประโยชน์จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้บางพรรคไม่ได้ใช้
และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้สร้างคะแนนเสียงโดยกระบวนการทางหุ่นยนต์โดยกระบวนการ

10 ทางเทคโนโลยีที่ไม่เป็นความจริง ได้คะแนนนิยมมากมายจากกระบวนการวิธีการที่จ้างคน
มากดข้อมูล เซียร์ โลก ชอบ เหมือนกับคะแนนเสียงเป็นที่นิยม ประชาชนเห็นโดยรวมแล้ว
พรรคนี้เป็นที่นิยมจึงช่วยกันสนับสนุน พรรคนี้มีผู้นำหล่อ พุดจาตี มีประเด็นดี ใช้ระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศเหล่านี้เผยแพร่ ในขณะที่เดียวกันนำข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง และใช้วิธีการเดียวกัน
เผยแพร่ เพราะฉะนั้น รายงานฉบับนี้ทันยุคทันสมัย แต่หลายพรรคการเมืองและนักการเมือง

15 จำนวนมากไม่ให้ความสำคัญ จะสำคัญตอนเลือกตั้ง ตอนได้มาซึ่งสมาชิกสภา แต่ตอนนั้นสายไปแล้ว
คณะกรรมาธิการนำเสนอเรื่องเหล่านี้เพื่อให้สังคมตื่นตัว เพื่อให้สำนักงาน กกต. ซึ่งเป็นหน่วยงาน
องค์กรที่เกี่ยวข้องตื่นตัว เมื่อสักครู่นี้รายงานแล้วว่าต้องเป็นสำนักงาน กกต. ที่ทันสมัย สำนักงาน
กกต. ดิจิทัล ต้องรู้ทัน ต้องสร้างกระบวนการไม่ให้เกิดการเอาเรียดเอาเปรียบในการใช้โซเชียล
ออกกฎหมายห้ามติดป้าย ห้ามใช้เงินเท่านั้นเท่านั้น แต่ในระบบโซเชียลไม่มีการควบคุม

20 ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงคนที่ใช้โซเชียลใช้เงินมากกว่าในการติดป้ายหาเสียงเมื่อไม่ควบคุม
ก็เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ -----

ต่อไปแต่ละพรรคการเมืองต้องตื่นตัวและต้องหาวิธีการว่าจะทำอย่างไร เอาคนรุ่นใหม่ เช่นเดียวกัน ทุกพรรคการเมืองต้องมีคนรุ่นใหม่ ไม่ใช่พรรคใดพรรคหนึ่งแล้วจะมาอ้างว่า

5 เป็นพรรคของคนรุ่นใหม่ ไม่ใช่ ทุกพรรคการเมืองต้องมีวิธีการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต้องควบคุมเข้าไปจัดการดูแลไม่ให้เกิดการทุจริต การโกง หรือการเลือกตั้งที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรม

สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นระบบในยุคปัจจุบัน ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ท่านประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เสนอไปแล้วว่า รายงานฉบับนี้คงเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงาน

10 และเรายังขอเพิ่มคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แห่งชาติด้วย เพื่อให้ทุกฝ่าย ทุกหน่วยงานตื่นตัวและตระหนักถึงการพัฒนาการเมืองที่ทำให้

การเมืองบริสุทธิ์ ยุติธรรม ได้รับการเลือกตั้งที่เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่ ไม่รู้จักเลย พอใช้ไอโอ ใช้เอไอกันมาก ๆ กลายเป็นคนเก่ง คนดี ทั้ง ๆ ที่คนที่ทำคุณงามความดี

15 ไปยังรัฐบาลด้วยว่า เทคโนโลยีสารสนเทศปัจจุบันนี้ทำร้ายบ้านเมือง ทำลายความมั่นคง สร้างสถานการณ์ สร้างเหตุการณ์ที่ไม่ถูกต้อง ไม่ดีงาม ฝากไปยังรัฐบาล ฝากไปยังกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมว่า ในปัจจุบันนอกจากสิ่งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้นำเสนอแล้ว

ขอใช้โอกาสนี้ฝากว่า ในการเผยแพร่ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ข่าวสารต่าง ๆ นั้นถูกบิดเบือน ถูกใส่ร้ายจาบจ้วงสถาบันมากขึ้นเรื่อย ๆ ตอนนี้ แต่ทำไมปล่อยให้คลิปเหล่านี้ออกมาเผยแพร่

20 อยู่ในสังคมปัจจุบัน ต้องมีการสกัดกั้น ต้องมีการบล็อก มีการล็อกไม่ให้ข้อมูลเท็จ ข้อมูลที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมายมากัดกร่อนสถาบันเกิดขึ้นอยู่ทุกวี่ทุกวันในปัจจุบัน เกิดอะไรขึ้นรัฐบาลถึงปล่อยให้

ให้เป็นแบบนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมปล่อยให้คลิปเหล่านี้ออกมาเผยแพร่อยู่ ได้อย่างไร ถ้าวางเมื่อเราพูดถึงดิจิทัลแล้ว เราจะพัฒนาการเมืองแล้ว ความมั่นคงของชาติต้องได้รับการดูแลด้วย กราบขอขอบคุณท่านสมาชิกวุฒิสภาที่เสนอความเห็นและรับฟัง และพี่น้องประชาชน

25 ชาวบ้านให้เห็นถึงประโยชน์ตามรายงานฉบับนี้ ซึ่งเป็นรายงานที่ทรงคุณค่ากับการที่จะนำไปใช้งาน

ในสถานการณ์บ้านเมืองและการเมืองในปัจจุบัน กราบขอขอบคุณท่านประธานและท่านสมาชิก
ที่เคารพทุกท่านครับ

- 5 ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณท่านประธานคณะกรรมการธิการ มีสมาชิกท่านใด
ยังตั้งใจในประเด็นที่คณะกรรมการธิการตอบชี้แจงอีกหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณา
รายงานการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการธิการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการ

- 10 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว
หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการจะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรี
คณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พรรคการเมือง
สถาบันพระปกเกล้า มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน และเพิ่มขึ้นมา กสทช. และกระทรวงดิจิทัล
เพื่อเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในคณะรัฐมนตรีอยู่แล้ว จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็น

- 15 เป็นอย่างอื่นหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะ
ของคณะกรรมการธิการ ขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจงทุกท่าน จบการพิจารณา
ระเบียบวาระที่ ๔.๒

- 20 ๔.๓ รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง ชุมชนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนการพัฒนา
เพื่อนำไปสู่เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ Smart Local to Smart City ซึ่งคณะกรรมการธิการการปกครอง
ท้องถิ่นพิจารณาเสร็จแล้ว

๘๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
นนทบุรี ๒๐/๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

- 5 ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น ได้มีหนังสือขออนุญาต
ให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ จำนวน ๒ ท่าน
ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ พลอากาศตรีหญิง ชญาดา เข้มเพชร อนุกรรมการ
ติดตามและเร่งรัดการปฏิรูปด้านการปกครองท้องถิ่น

- 10 ๒. นายอำนาจ เถาเล็ก คณะทำงานเพื่อจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา
นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์
(PowerPoint) เพื่อประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ ผมขออนุญาตตามข้อบังคับการประชุม
วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ เชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ
(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

- 15 ประธานวุฒิสภา : ถ้าคณะกรรมการพร้อมแล้ว ขอเชิญประธาน
คณะกรรมการหรือผู้แทนแถลงต่อที่ประชุมครับ
(ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธาน

- 20 คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น ขออนุญาตนำเรียนเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา
ของคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่นต่อที่ประชุมวุฒิสภา ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐ
พึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล
เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลัง

- 25 ผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๐

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นนทศัคดี ๒๐/๔

ซึ่งกำหนดให้มีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ใน

5 ยุทธศาสตร์ชาติ โดยประกาศใช้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๖ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฉบับดังกล่าว

มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมือง

ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่ และการพัฒนาเมืองในจังหวัดเป้าหมาย

ให้เป็นเมืองน่าอยู่ การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเมืองให้เป็นเมืองอัจฉริยะตามศักยภาพ

10 และความต้องการของประชาชนในพื้นที่

คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา ได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง ชุมชนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อนำไปสู่เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ Smart Local to

Smart City ฉบับนี้ขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างชุมชนท้องถิ่น

กับการขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ความสำเร็จ ปัจจัยความสำเร็จ

15 รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ตลอดจน

นำเสนอแนวทางและรูปแบบการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ อันจะนำไปสู่การพัฒนาเมืองให้เป็น

เมืองน่าอยู่อัจฉริยะที่สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ และประยุกต์ใช้

เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเมืองในทุกมิติ โดยยังคงรักษาอัตลักษณ์ของ

พื้นที่และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

20 บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จแล้ว กระผมขอมอบให้

ท่านณรงค์ อ่อนสอาด ประธานคณะอนุกรรมการติดตามและเร่งรัดการปฏิรูปด้านการปกครอง

ท้องถิ่น เป็นผู้นำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

25

๘๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา มวง ๒๑/๑

นายณรงค์ อ่อนสอาด (ประธานคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายณรงค์ อ่อนสอาด สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธาน

5 คณะอนุกรรมการติดตามและเร่งรัดการปฏิรูปด้านการปกครองท้องถิ่น ขอนำเรียนเสนอรายงาน

การศึกษาของคณะกรรมการ เรื่อง ชุมชนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อนำไปสู่

เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ Smart Local To Smart City โดยรายละเอียดในการนำเสนอรายงาน

การพิจารณาเรื่องนี้ขอมอบหมายให้ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ พลอากาศตรีหญิง ชญาดา เข้มเพชร

อนุกรรมการ ในฐานะประธานคณะทำงานเพื่อจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาระดับดังกล่าว

10 เป็นผู้นำเสนอวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีการดำเนินงานความสำเร็จของการพัฒนาเมืองน่าอยู่

อัจฉริยะ ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ แนวทางการพัฒนาและรูปแบบ

การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ จากนั้น กระผมจะได้นำเสนอในส่วนของปัญหาอุปสรรคที่ทำให้

การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะไม่เป็นไปตามเป้าหมายและนำเสนอข้อเสนอแนะในลำดับต่อไป

ขอเรียนเชิญท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ พลอากาศตรีหญิง ชญาดา เข้มเพชร ครับ

15 ประธานวุฒิสภา : เชิญผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ พลอากาศตรีหญิง ชญาดา

เข้มเพชร ครับ

(ฉายภาพเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ พลอากาศตรีหญิง ชญาดา เข้มเพชร

(อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน ดิฉัน

20 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ พลอากาศตรีหญิง ชญาดา เข้มเพชร ในฐานะอนุกรรมการติดตาม

และเร่งรัดการปฏิรูปด้านการปกครองท้องถิ่น ขออนุญาตนำเสนอผลการพิจารณาศึกษา

เรื่อง ชุมชนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อนำไปสู่เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ Smart Local

to Smart City ดังต่อไปนี้

ลำดับที่ ๑ ขออนุญาตนำเรียนถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษารายงานฉบับนี้

25 มีอยู่ ๓ วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ที่ ๑ เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างชุมชนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

- 5 วัตถุประสงค์ที่ ๒ เพื่อศึกษาความสำเร็จ ปัจจัยความสำเร็จ รวมทั้งปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ที่ ๓ เพื่อนำเสนอแนวทางและรูปแบบการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

โดยการดำเนินการ รวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ และการเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงในการดำเนินโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่เมืองน่าอยู่

- 10 อัจฉริยะ การถอดบทเรียนมีการเรียนเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวนทั้งสิ้น ๑๖๐ คน มาให้ข้อมูลและมีการลงพื้นที่ ทั้งหมด ๑๑ แห่ง เพื่อนำเสนอผลที่เกิดขึ้นจากข้อเท็จจริง

ผลการนำเสนอในวัตถุประสงค์

ข้อที่ ๑ พบว่า ความเป็นเมืองน่าอยู่อัจฉริยะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเมือง

และคนในเมืองในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เน้นความร่วมมืออย่างเป็นระบบ

- 15 ของทุกภาคส่วน โดยผลการศึกษาข้อนี้เราได้จากการสำรวจทางเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าชุมชนนั้น คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนในพื้นที่ ขณะเดียวกันในเรื่องท้องถิ่น คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสถานที่ ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อมูลทั้งหลาย รวมทั้ง

การสัมภาษณ์จะพบว่า ความเป็นเมืองน่าอยู่อัจฉริยะเป็นความสัมพันธ์อย่างแยกกันไม่ออก

ระหว่างคนในพื้นที่กับการนำเสนอการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันเมื่อนำไปสู่

- 20 การดำเนินการดังกล่าวแล้วพบว่า การผลักดันให้เป็นเมืองอัจฉริยะเป็นการต่อยอดจากการเป็นเมืองน่าอยู่ ซึ่งจะนำเสนอรายละเอียดต่อไป

ข้อที่ ๒ เรื่องความสำเร็จของการพัฒนา ซึ่งความสำเร็จของการพัฒนาเมืองน่าอยู่

อัจฉริยะพบว่า เป็นประเด็นอย่างที่เรากล่าวไปแล้วเบื้องต้น ไม่ว่าจะเป็นการนำเทคโนโลยีไปใช้

ซึ่งสนับสนุนความเป็นอยู่ของประชาชนและมีการใช้อย่างเหมาะสม และมีความยั่งยืน ขณะเดียวกัน

- 25 จะเห็นได้ว่า เรามีการร้อยเรียงข้อมูลตามภาพฉายด้านบนที่เป็นกล่องสี่เหลี่ยม ๔ กล่อง ถ้าดู

ตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๖ จะพบว่า มีการขับเคลื่อนเรื่องนี้เป็นระบบเริ่มจากการพัฒนาเมืองนำอยู่และนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่เมืองนำอยู่อัจฉริยะ โดยกลไกของการขับเคลื่อน

5 ที่ประสบความสำเร็จ เรียงลำดับจากด้านบนลงด้านล่างพบว่า ความสามารถในการประสานการพัฒนาด้วยเครือข่ายหรือพันธมิตร และการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นความสำคัญ

๒ ลำดับแรก ขณะเดียวกันความสำคัญลำดับถัดมาเป็นการพัฒนาฐานข้อมูลระบบบริหารจัดการการขับเคลื่อนการพัฒนา และต่อไปด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีและความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีของประชาชน ซึ่งตัวอย่างการนำเสนอความสำเร็จของการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ

10 คณะทำงานใคร่ขอนำเสนอ ๒ ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ ๑ เมืองลียง ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งประเทศนี้มีความโดดเด่น

ในการนำข้อมูลการติดต่อสื่อสารภายในเมืองนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเป็นภาพรวมและเห็นเชิงประจักษ์

ตัวอย่างที่ ๒ เมืองคาซิวะ โนฮา จังหวัดชิบะ ประเทศญี่ปุ่น มีการเชื่อมโยงระหว่าง

15 ชุมชนกับธุรกิจท้องถิ่นอย่างชัดเจนจนนำมาสู่ความสำเร็จของการเป็นเมืองอัจฉริยะ

ในส่วน ๒ ประเด็นท้ายในการนำเสนอเทคโนโลยี ดิจิทัลขอยกตัวอย่างประเทศ

สิงคโปร์ ประเทศสิงคโปร์นำเสนอในเรื่องสมาร์ทเนชัน (smart nation) ซึ่งข้อเด่นประเทศสิงคโปร์

คือ มีการนำเสนอข้อมูลดังกล่าวให้กับประชาชนรับรู้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้มั่นใจว่าเทคโนโลยี

ที่นำเสนอชุมชนเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวอย่างแท้จริง และในส่วนของประเทศสิงคโปร์

20 จุดแข็ง คือ มีใช้นำเสนอเพียงแค่เทคโนโลยีเท่านั้น แต่เป็นการเน้นมนทัศน์ที่เน้นเกี่ยวกับผู้คน

หมายความว่า เทคโนโลยีเป็นองค์ประกอบเสริมเท่านั้น แต่จำเป็นต้องเน้นถึงประชาชนก่อน

เป็นหลัก

ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัย

ความสำเร็จของการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะนั้น มี ๓ ประการใหญ่ ๆ

25

- ประการที่ ๑ เครือข่ายความร่วมมือ ซึ่งหนีไม่ได้ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาเรื่องใดก็ตามในสังคมทุกสังคม ความร่วมมือของประชาชน ความเข้าใจของประชาชนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด
- 5 ประการที่ ๒ นโยบายและการบริหารจัดการ ซึ่งแน่นอนว่าผู้นำเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ผู้นำจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ ขณะเดียวกันต้องมีความต่อเนื่องในการนำวิสัยทัศน์นั้นไปสู่การปฏิบัติด้วย นอกจากนั้น ทักษะคติของคนในองค์กรมีส่วนอย่างยิ่งในการสนับสนุนการดำเนินหรือวิสัยทัศน์ของผู้นำให้ประสบความสำเร็จ
- 10 ประการที่ ๓ การจัดการข้อมูล ผลการศึกษาค้นพบว่าหลาย ๆ พื้นที่ถึงแม้มีข้อมูลจำนวนมาก แต่มิได้มีการนำข้อมูลนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งน่าจะเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะไม่ประสบความสำเร็จ
- 15 ลำดับต่อไปคณะทำงานขอเสนอแนะว่า เรื่อง แนวทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ แผนภาพนี้น่าจะเป็นไฮไลต์ (highlight) ของผลการศึกษานี้ ดิฉันอยากจะขออุปมาว่า ลักษณะแผนภาพนี้เหมือนหัวหอม ไส้ในของหัวหอม คือ แก่นกลาง หัวหอม คือ เพนพอยต์ (pain point) ของประชาชน นั่นคือ ปัญหาของพื้นที่เราต้องนำปัญหาของพื้นที่เป็นตัวใจกลางเสร็จแล้วถึงจะทำให้เกิดเทคโนโลยีมาช่วยสนับสนุนจนเกิดเป็นสมาร์ทคอมมูนิตี (smart community) และตรงกลางของหัวหอมจะเห็นว่าเป็นเรื่ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ สมาร์ทโลคัล (smart local) นั่นเอง ขณะเดียวกันจากใจกลางขึ้นไปแล้ว
- 20 เปลือกอีก ๒ ชั้นข้างนอก ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน คือ ความร่วมมืออย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม จนนำไปสู่การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ หรือสมาร์ทซิตี (smart city) ซึ่งจะต้องมีกระบวนการบริหารจัดการอย่างที่นำเสนอ
- 25 ในแผนภาพด้านขวาจะเห็นได้ว่า หากเราปอกเปลือกหัวหอมเป็นชั้น ๆ แล้วจะพบว่า สุดท้ายแล้วอย่างไรก็ต้องเป็นความสำคัญของชุมชน เพราะฉะนั้น แผนภาพนี้จึงนำเสนอให้เห็นอย่างชัดเจนว่า สมาร์ทโลคัลสู่สมาร์ทซิตี (Smart Local to Smart City) ชุมชนท้องถิ่นเป็นประเด็นสำคัญ
- ในการนำไปสู่ความสำเร็จ

สำหรับรูปแบบการนำเสนอการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ จากผลการศึกษา เราได้ดำเนินการศึกษาพื้นที่ทั้งหมด ๒๑ พื้นที่ จากจำนวนพื้นที่ทั้งหมด ๓๖ พื้นที่ที่ได้รับ

5 ตราสัญลักษณ์ พบว่าการดำเนินโครงการของประเทศไทยมีอยู่ ๒ ลักษณะ

ลักษณะที่ ๑ การดำเนินเชิงโครงการ

ลักษณะที่ ๒ การพัฒนาเชิงเมือง

ซึ่งรูปแบบการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ อยากจะขอยกตัวอย่างในเรื่อง

การพัฒนาเชิงโครงการ คณะทำงานและคณะกรรมการมีความเห็นว่า ตัวอย่างที่ดี

10 ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะของโครงการ คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการนำปัญหาของพื้นที่เขาเองมาสู่ประเด็นการนำเทคโนโลยีมาช่วย

สนับสนุนให้เกิดการพัฒนา ตัวอย่างของเชียงใหม่ คือ เรื่องการจราจร ซึ่งแทนที่จะใช้ผลอื่น ๆ

เขานำข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีมาวิเคราะห์และนำไปสู่กระบวนการต่าง ๆ จนแก้ปัญหา

ของเชียงใหม่ได้อย่างเป็นรูปธรรม ข้อเด่นของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คือ องค์กรความรู้ที่มหาวิทยาลัย

15 มีอยู่เพียบพร้อม ขณะเดียวกันที่เด่นกว่านั้น คือ การนำข้อมูลที่มีอยู่อย่างมากมายจากกระบวนการ

ที่ได้มานำมาวิเคราะห์จนเกิดแนวทางการแก้ปัญหาอย่างตรงจุดตรงความต้องการของประชาชน

และรวมถึงพื้นที่โดยรอบของเชียงใหม่ด้วย -----

ขณะเดียวกันในเรื่องการพัฒนาเชิงเมือง อาจจะขอยกตัวอย่างเทศบาลเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง
คือ เทศบาลเมืองแม่เหียะ จังหวัดเชียงใหม่ เทศบาลเมืองแม่เหียะมีการดำเนินการในเรื่องของ

5 สมารถชี้ตัวอย่างเป็นรูปธรรม และเรียกได้ว่าประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ความสำเร็จของ

เทศบาลเมืองแม่เหียะไม่ได้ใช้งบประมาณมากมาย ความสำเร็จของเทศบาลเมืองแม่เหียะ

เกิดจากผู้นำ เช่น การจัดการที่มีวิสัยทัศน์และมีความต่อเนื่องในการพัฒนา ขณะเดียวกันข้อเด่น

ที่สุดของเทศบาลเมืองแม่เหียะ คือ ไม่ใช้งบประมาณสักเท่าไร เทศบาลเมืองแม่เหียะมีข้าราชการ
ที่มีความรู้ ขณะเดียวกันมีความเข้าใจในงาน มีการวิเคราะห์งานอย่างเป็นขั้นตอน เสร็จแล้วถึงมา

10 วิเคราะห์ว่าปัญหาอยู่ตรงไหน และนำเทคโนโลยีมาช่วยแก้ปัญหาตรงนั้น ผลที่เกิดขึ้นนอกจาก

ประชาชนจะได้รับการแก้ปัญหาอย่างตรงจุดแล้ว หัวใจของตัวนี้ คือ การเข้าถึงบริการอย่างสะดวก

และง่ายสำหรับประชาชน

รูปแบบการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะจริง ๆ แล้วสรุปได้แค่ ๖ ประการเท่านั้น

เพื่อต่อการนำไปปฏิบัติต่อ

15 ประการที่ ๑ การแก้ปัญหาที่ตรงจุดหรือเพนพอยต์ อย่างแท้จริง

ประการที่ ๒ ทศนคติของคนในองค์กร ทั้งผู้นำและคนในองค์กรทั้งหมด

ประการที่ ๓ ต้องเกิดพฤติกรรมการจัดการความรู้

ประการที่ ๔ แผนงานโครงการที่ตอบสนองต่อความต้องการ

ประการที่ ๕ การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

20 ประการที่ ๖ เกิดเป็นผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ การที่เกิดขึ้นของผลลัพธ์ที่มี

ประสิทธิภาพเห็นได้ชัดจากในเรื่องของประเทศสิงคโปร์อย่างที่เราเรียนให้ทราบ ว่า ไม่ได้ใช้เทคโนโลยี

มากมาย เพียงแต่เห็นชัดว่า ผลงานที่เกิดขึ้นมิใช่เพียงแต่ว่าท่านมีเทคโนโลยี มิใช่เพียงแต่ว่า

ท่านมีข้อมูล มิใช่เพียงแต่ว่าท่านมีเสาไฟอัจฉริยะ ความสำคัญมิใช่เสาไฟที่อัจฉริยะ ความสำคัญ

คือ การนำข้อมูลมาวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและนำไปใช้แก้ปัญหาอย่างตรงจุดมากกว่า

25

30

- การศึกษาตามรายงานฉบับนี้ให้ความสำคัญกับความหมายของสมาร์ตซิตีตามนัยของเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ เป็นการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- 5 มีความสุขมากกว่าการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงอย่างเดียว อยากจะเน้นว่าเทคโนโลยีเป็นตัวช่วย
- ความสำคัญ ความสงบสุขของประชาชนต่างหากที่เป็นประเด็นหลักของการดำเนินการในข้อนี้
- ขณะที่สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลให้คำนิยามศัพท์ของเมืองอัจฉริยะไว้ว่า ให้ความสำคัญ
- กับเมืองที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม และแบ่งกำหนดเป็น ๗ ด้าน อันนี้เป็นกรอบ
- การศึกษาของเราในเบื้องต้น สไลด์ต่อไปจะเห็นว่า ลักษณะ ๗ ด้านของการพัฒนาเมืองมีอะไรบ้าง
- 10 และรายงานฉบับนี้ยังให้ความหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เราจะพูดถึงกันบ่อย ๆ คือ ดีป้า
- (Digital Economy Promotion Agency : DEPA) ซึ่งหมายถึง สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
- (ก.พ.ร.) ซึ่งหากวิเคราะห์แล้วหน่วยงานทั้งหลายรวมทั้งข้าราชการเองก็ตาม การพัฒนาระบบ
- ราชการตอบสนองในเรื่องของสมาร์ตซิตีเช่นกัน เพราะสุดท้ายแล้วองค์ประกอบในหมวดที่ ๔ คือ
- 15 เรื่องเทคโนโลยีมาสนับสนุนในเรื่องการดำเนินการจัดการกระบวนการในหมวดที่ ๖ เช่นกัน
- ดิฉันใคร่ขอสรุปว่า ทั้งนี้ จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวแล้ว
- เราจะพบว่า มีประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้เมืองอัจฉริยะไม่เป็นไปตามเป้าหมาย
- คณะกรรมการกิจการจึงได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่หลากหลายและครอบคลุมคิดว่าน่าจะ
- เป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการดำเนินการในหน่วยงานของท่านต่อไป
- 20 ซึ่งในประเด็นนี้ใคร่ขอเรียนเชิญท่านณรงค์ อ่อนสอาด เป็นผู้นำเสนอ ขอบพระคุณค่ะ
- (การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย
- ประธานวุฒิสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา
- คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
- 25 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นายณรงค์ อ่อนสอาด (ประธานคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผมขออนุญาตนำเสนอในส่วนของปัญหาอุปสรรคที่ทำให้

5 การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะไม่เป็นไปตามเป้าหมาย มี ๓ ประการ

ประการที่ ๑ การขาดความเข้าใจในแก่นและแนวความคิด ซึ่งควรเริ่มจาก
การวิเคราะห์และวางแผนการพัฒนาตามผังภูมินิเวศ การพัฒนาระบบบริหารจัดการ
ตามสภาพแวดล้อมบนฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารมาใช้นั้น ไม่ใช่องค์ประกอบสำคัญของความเป็นเมืองอัจฉริยะ

10

ประการที่ ๒ ขาดการบูรณาการและการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน

ประการที่ ๓ กฎหมาย ระเบียบ และงบประมาณยังไม่รองรับกับการปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเมืองน่าอยู่อัจฉริยะมี ๑๖ ข้อ ขออนุญาตกราบเรียน ดังนี้
ข้อ ๑ ดีป่าควรถอดบทเรียนเมืองอัจฉริยะที่ได้รับตราสัญลักษณ์เพื่อรับรอง

การเป็นพื้นที่เมืองอัจฉริยะ และค้นหารูปแบบเมืองน่าอยู่อัจฉริยะในมิติต่าง ๆ ที่เหมาะสม

15

กับบริบทของแต่ละพื้นที่

ข้อ ๒ ดีป่าควรร่วมมือกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สพร.

เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และกำหนดแนวทางในการพัฒนาหน่วยงานของรัฐ โดยการนำเทคโนโลยี

ดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ และการพัฒนา เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อ ๓ ก.พ.ร. สพร. ดีป่า และกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งองค์กรปกครอง

20

ส่วนท้องถิ่น ควรเร่งรัดการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้

ในการบริหารจัดการพัฒนา และการให้บริการประชาชน ตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการ

ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้วย

ข้อ ๔ ดีป่า สพร. สถาบันการศึกษา ควรพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อนำมาใช้

ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการปฏิบัติงานในส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลง

25

ข้อ ๕ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะของหน่วยงานของรัฐที่กำหนด

- 5 ไว้ ควรมีงบประมาณสนับสนุนสมทบการดำเนินโครงการ โดยสำนักงบประมาณควรจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดรายการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะเป็นการเฉพาะด้วย

ข้อ ๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งครอบคลุมทุกมิติทั้งโครงสร้างและพื้นฐาน ดังนั้น กระทรวงมหาดไทย

- 10 ในฐานะที่เป็นหน่วยงานในการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุน ควรกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะให้ชัดเจน

ข้อ ๗ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะให้ประสบความสำเร็จ ควรกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานในการจัดทำฐานข้อมูลการพัฒนาเมืองในพื้นที่ เพื่อเป็นศูนย์กลางของข้อมูล

- 15 ข้อ ๘ การประกวด และการคัดเลือกหน่วยงานของรัฐที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี ไม่ว่าจะเป็นรางวัลเลิศรัฐ รางวัลพระปกเกล้า ควรสนับสนุนเรื่องของเมืองนำอยู่อัจฉริยะด้วย

ข้อ ๙ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรแต่งตั้งผู้วัดการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแอลพีเอ (Local Performance Assessment : LPA) โดยเพิ่มด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะเป็นการเฉพาะ

- 20 ข้อ ๑๐ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอาจเกิดปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณา

แก้ไขกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อเอื้อต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

ข้อเสนอแนะแนวทางการให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน

การพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ มี ๕ ข้อ

25

ข้อ ๑ ทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญกับชุมชนในการร่วมกันใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการพัฒนาเพื่อการแก้ปัญหาที่ตรงจุดเพนพอยต์ของชุมชนร่วมกัน โดยคนในชุมชน

5 และองค์กรในชุมชน ในลักษณะชุมชนอัจฉริยะ

ข้อ ๒ สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแกนหลักในการพัฒนา จากความเข้มแข็งของชุมชน

ข้อ ๓ ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นระบบของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

10 ข้อ ๔ ส่งเสริมการพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองนำอยู่อัจฉริยะในระดับชาติ อย่างจริงจัง

ข้อ ๕ การสร้างการรับรู้และส่งเสริมการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ของประชาชน

15 ข้อเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนเมืองนำอยู่อัจฉริยะ มี ๓ ประการ ประการที่ ๑ การบริหารจัดการโดยภาครัฐ

๑) การพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะจะต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยเริ่มต้นจากการสร้างความเข้าใจและ การสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะทุกภาคส่วน

20 ๒) การกำหนดเป็นนโยบายของทุกภาคส่วน เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การพัฒนา เมืองนำอยู่อัจฉริยะบรรลุเป้าหมาย

๓) การจัดทำข้อเสนอโครงการโดยการค้นหาความต้องการของการพัฒนาเมือง นำอยู่อัจฉริยะ โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด จัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมการพัฒนาเมือง นำอยู่อัจฉริยะให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของประชาชน กำหนดวิสัยทัศน์ และประเด็นการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

25

30

๙๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ลำดับวาระที่ ๒๒/๖

๔) คณะกรรมการขับเคลื่อนพัฒนาเมืองอัจฉริยะควรพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานและ

5 ให้ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมเป็นคณะทำงาน

๕) คณะกรรมการขับเคลื่อนพัฒนาเมืองอัจฉริยะจะต้องพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ โดยมีผู้ที่มีความสามารถในการโน้มน้าว สร้างการมีส่วนร่วมเพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนเมืองนำอยู่อัจฉริยะให้ครบทั้ง ๗ ด้าน

๖) จัดให้มีสำนักงานพัฒนาเมืองอัจฉริยะเพื่อประสานงานภายในจังหวัด
10 กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการข้อมูลเมืองซิติดาตาแพลตฟอร์ม (City Data Platform)

- ๒๓/๑

15

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศรีอยุธยา ๒๓/๑

๓) มีการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ได้ตระหนักถึงการพัฒนาและผลักดันให้มีส่วนร่วม

5 ทุกภาคส่วน

๒. การบริหารจัดการโดยภาครัฐร่วมกับภาคเอกชน

๑) สำนักงานพัฒนาเมืองอัจฉริยะจะเป็นสื่อกลางในการจัดหาและดึงดูด

ภาคเอกชนมาร่วมลงทุน

๒) สนับสนุนการลงทุนหรือร่วมลงทุนด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

10 เพื่อรองรับแผนการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ

๓) เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนร่วมลงทุน โดยมีส่วนแบ่งค่าตอบแทน

หรือมีผลประโยชน์ร่วมกันในการบริหารจัดการ

๓. การบริหารจัดการโดยภาคเอกชน

๑) เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนที่สนใจและมีแนวคิดในการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ

15 อัจฉริยะมาสนับสนุนการพัฒนาเมือง เพื่อให้เกิดผู้ประกอบการธุรกิจกลุ่มใหม่เกิดขึ้น

๒) สำนักงานพัฒนาเมืองอัจฉริยะสามารถให้ข้อมูลและคำปรึกษา

ภาคเอกชน เพื่อหาช่องทางและสร้างโอกาสในการพัฒนาร่วมกัน

๓) ส่งเสริมภาคเอกชนลงทุนด้านธุรกิจและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ

20

๔) มีกลไกในการเรียนรู้เทคโนโลยีของภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศ

เพื่อให้ได้เรียนรู้และสามารถนำไปใช้หรือพัฒนาต่อยอดอย่างเหมาะสมต่อไป

ขออนุญาตจบบทรายงานเพียงเท่านี้ กราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปราย

25

ขณะนี้ท่านสฤติย์ ลิมพงศ์พันธุ์ ท่านฉลา พวงมาลัย พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร

มีอีกหรือไม่ ถ้าไม่มี ผมปิดรับรายชื่อ เชิญท่านสฤติย์ ลิมพงศ์พันธุ์ ครับ

นายสฤติย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายสฤติย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา กระผมมีความประทับใจและชื่นชมคณะกรรมการ

- 5 การปกครองท้องถิ่น ที่นำเสนอ เรื่อง ชุมชนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อนำไปสู่ เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ Smart Local to Smart City เช่นเดียวกับรายงานอื่น ๆ ของคณะกรรมการ การปกครองท้องถิ่น เป็นรายงานที่ดีมาก เป็นระบบ สามารถนำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติที่แท้จริงต่อไป อย่างไรก็ตาม กระผมขออนุญาตเรียนเสริมเพิ่มเติมเพื่อจะได้มองในมุมที่คล้ายกัน แต่การเรียบเรียงอาจจะเป็นอีกวิถีทางหนึ่ง เพื่อจะทำให้เรื่องการทำให้ชุมชนท้องถิ่น
- 10 เป็นชุมชนที่ไปสู่เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ดังต่อไปนี้

ประการที่ ๑ ตามที่ท่านกรรมาธิการกล่าวไว้สั้น ๆ เกี่ยวกับบทบาทของ มหาวิทยาลัยกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการวิจัยเพื่อนำไปสู่ท้องถิ่นน่าอยู่อัจฉริยะ ผมอยากให้คณะกรรมการให้นำหนักเรื่องนี้ให้มากขึ้น เพราะว่าในภูมิภาคก็ดี ในจังหวัดก็ดี มีหลายมหาวิทยาลัยที่อาจจะทำการวิจัย แยกเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ท่านยกตัวอย่าง

15 ขึ้นมา เพื่อจะได้มีการวิจัยในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อนำไปสู่เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ เพราะฉะนั้น ถ้ามีข้อเสนอแนะในข้อสังเกตให้มหาวิทยาลัยหัวเมืองภูมิภาค หรือมหาวิทยาลัยในแต่ละจังหวัด ให้ความสำคัญในการวิจัยเรื่องนี้ จะนำไปสู่การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ในเรื่องนี้ได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

- ประการที่ ๒ ท่านกล่าวไว้แล้ว แต่ผมคิดว่าอาจจะต้องเน้นให้เห็นความสำคัญ
- 20 อย่างแท้จริงว่า การขับเคลื่อนเรื่องนี้ต้องเป็นการขับเคลื่อนโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นองค์กรหลัก หรือศูนย์กลางหลักในการขับเคลื่อน การประสาน จากหน่วยงานต่างๆ ที่ท่านกล่าวถึงในรายงานน่าจะไปรวมศูนย์อยู่ที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละระดับ แต่ละชุมชน หรือเมือง เพื่อจะได้มีเจ้าภาพที่ชัดเจน ในการนำหลักการที่เกี่ยวข้อง กับเมืองน่าอยู่อัจฉริยะไปสู่การปฏิบัติในส่วนต่าง ๆ ซึ่งการนำไปสู่ภาคปฏิบัติในส่วนต่าง ๆ
- 25 ผมขอกราบเรียนเสนอว่า ซึ่งบางเรื่องอาจจะเป็นเรื่องที่ท่านได้นำเสนอแล้ว

แต่เพื่อให้เป็นแนวทางที่ชัดเจน เห็นว่า การนำเรื่องอัจฉริยะลงไปสู่ชุมชนหรือเมืองน่าอยู่จะนำไปสู่เรื่องดังต่อไปนี้

5 เรื่องที่ ๑ น่าจะไปเชื่อมกับสมาร์ทฟาร์มมิง (Smart Farming) หรือเกษตรอัจฉริยะ ในกรณีที่ชุมชนหรือเมืองเกี่ยวข้องกับภาคเกษตร

เรื่องที่ ๒ ควรจะไปเชื่อมกับสมาร์ทเอสเอ็มอี (Smart SME) ในกรณีที่มีการประกอบธุรกิจในระดับเอสเอ็มอี (Small and Medium Enterprises : SME) สามารถที่จะนำเครือข่ายที่รวมศูนย์อยู่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปเชื่อมกับสมาร์ทเอสเอ็มอีได้

10 เรื่องที่ ๓ คือ สมาร์ทโฮม (Smart Home) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะเป็นผู้นำหลักในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อที่จะเชื่อมให้บ้านในชุมชนหรือเมืองเป็นบ้านอัจฉริยะ

ประการที่ ๓ เรื่องการเชื่อมการขนส่งทั้งหลายในชุมชนหรือเมือง อาจจะเรียกว่าเป็นสมาร์ททรานสปอร์ตเตชัน (Smart Transportation) ที่จะมาเชื่อมกับสมาร์ทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเป็นศูนย์กลางหลัก

ประการสุดท้าย ท่านได้กล่าวถึงคำว่า เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ผมคิดว่าความหมายของคำนี้คงจะครอบคลุมไปถึงเมืองน่าอยู่อัจฉริยะที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน การที่จะทำให้เมืองอัจฉริยะน่าอยู่อย่างยั่งยืนคงจะต้องประกอบด้วย ๓ ส่วน

ส่วนที่ ๑ น่าอยู่เชิงเศรษฐกิจ

ส่วนที่ ๒ น่าอยู่เชิงสังคม

ส่วนที่ ๓ น่าอยู่เชิงสิ่งแวดล้อม

ถ้าท่านได้ขยายขอบเขตเรื่องสมาร์ทโลเคิสทิสมาตซิตี ครอบคลุมไปถึงองค์ประกอบของการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะทำให้ข้อเสนอของท่านส่งเสริมการพัฒนาทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป ขอบพระคุณครับ

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ เชิญท่านเฉลา พวงมาลัย ครับ

5 นายเฉลา พวงมาลัย : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม

นายเฉลา พวงมาลัย สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นขอชื่นชมการรายงานของคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น ผมนดูเฉพาะเรื่องด้านการศึกษา ผมนดูจากรายงานเล่มนี้และสรุปทั้งหมดขอชื่นชมคณะกรรมการอย่างจริงใจและแท้จริง เพราะว่าผมดูข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการเปรียบเทียบ ผมเป็นกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากระทรวงศึกษาธิการ

แล้วเป็นเรื่องจริง ส่วนนี้ผมคิดว่า วันนี้ต้องอภิปรายให้สะท้อนถึงกระทรวงศึกษาธิการพิจารณา

ตัวเองในเรื่องนี้ ถ้าวุฒิสภาสะท้อนไป ผมคิดว่ากระทรวงศึกษาธิการจะต้องแก้ไขเรื่องนี้

ประเด็นการศึกษาเรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการปฏิรูปประเทศ ข้อมูลชุด

15 และมีงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อยู่ในเล่มนี้ ผมคิดว่า รายงานนี้ต้องสะท้อนไปยัง

กระทรวงศึกษาธิการ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดไว้ แต่กระทรวง

มหาดไทยไปลื้อมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้วมาเขียนในจุดนี้

แล้วมาเพิ่มเติมพัฒนาท้องถิ่นในส่วนนี้ คิดว่าการศึกษาไทยจะต้องไปไกลกว่านี้ กระทรวงศึกษาธิการ

ต้องหวนกลับมามองสภาพปัญหาของตัวเอง การสรุปปัญหาของการจัดการศึกษาท้องถิ่น เริ่มตั้งแต่

20 การบริหารงานบุคคล ตัวชี้วัด การบริหารจัดการ คือ การบริหารงานบุคคล วางตัวบุคลากร

ทางการศึกษาถูกทิศถูกทาง เพื่อแก้ปัญหาการศึกษาไทยอย่างแท้จริง ประเด็น คือ ระเบียบ

ข้าราชการครูว่าด้วยการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี ๒๕๔๒ กำหนดไว้

- กระทรวงมหาดไทยทำมาถูกทางแล้ว รายงานของคณะกรรมการมติดำเนินการนำข้อมูลส่วนนี้มา
ถึงแม้ว่าจะหยิบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ นำมาใช้เป็นโครงร่าง ซึ่งเป็น
- 5 ไฮไลต์ (highlight) เพราะนำมาเขียนเพิ่มเติมในการพัฒนาในส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา
เพราะในหลักสูตรพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ สามารถทำรายวิชาเพิ่มเติมได้
และมาแก้ปัญหาในท้องถิ่นได้ แต่กระทรวงศึกษาธิการมีตัวบล็อก (block) ไว้ เพราะขณะนี้
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้กระจายไปสู่ส่วนภูมิภาคลงไปยังส่วนท้องถิ่น
ของกระทรวงศึกษาธิการไม่กระจายอย่างแท้จริงตามมาตรฐาน ผมจำไม่ได้ แต่วันนี้ผมขออภิปราย
- 10 ในมาตราที่ได้เรียนในปี ๒๕๔๒ เริ่มตั้งแต่สถานศึกษา การกระจายอำนาจการศึกษาตั้งแต่
พ.ศ. ๒๕๔๗ พบว่า จำนวนสถานศึกษา นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวนลดลง พอลดลงเด็กนักเรียนเพิ่มในส่วนท้องถิ่นขณะนี้
จึงมีปัญหา กระทรวงศึกษาธิการและบุคลากรไม่มี และสะท้อนกลับไปว่าพี่น้องประชาชน
อยู่ในท้องถิ่นทุรกันดาร ปัญหาจำนวนนักเรียนลดลง และกระทรวงศึกษาธิการใน สพฐ. แก้ปัญหา
- 15 ไม่ถูกทาง ผ่ากรเรียนท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการ ผมจึงอยากจะสะท้อนให้ชัดเจน
ประเด็นข้อเสนอสุดท้าย คณะกรรมการการพัฒนาท้องถิ่นของกรมส่งเสริม
การเรียนรู้ คือ ทำอย่างไรจะให้บุคลากรทางการศึกษาของท้องถิ่นว่าด้วยการศึกษาในสำนัก
การศึกษาของท้องถิ่นทั้งหมด เริ่มตั้งแต่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล
และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ควรปรับอำนาจโครงสร้างส่วนนี้ไปอยู่ในส่วนท้องถิ่น
- 20 ผมคิดว่าถ้ากระทรวงมหาดไทยแก้ปัญหาเรื่องการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา ให้อำนาจกับท้องถิ่นและให้สามารถที่จะสอบได้ด้วยตัวเอง เมื่อสอบได้แน่นอน
มีการแก้ปัญหา ผมจะเข้าประเด็นที่เสนอ คิดว่าติดปัญหาเล็กน้อย คือ กระทรวงมหาดไทย
ไม่ให้อำนาจ จากการลงไปศึกษาดูงานในพื้นที่ ยกตัวอย่าง จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนระดับ
มัธยมศึกษา ทั้งหมด ๒๐ - ๓๐ โรงเรียน โอนไปอยู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะนี้
- 25 เป็นอย่างไร เมื่อไปอยู่แล้วเขาขาดอัตรากำลัง ที่จริงตรงนี้ให้อำนาจกับโรงเรียนสามารถเปิดสอบได้

แต่กระทรวงมหาดไทยยังคุมไว้ เนื่องจากตรงนี้มีปัญหาเล็กน้อย ถ้าเรารายงานประเด็นนี้ให้อำนาจ
กับสถานศึกษามีสิทธิเปิดสอบเอง ผมคิดว่ากระทรวงศึกษาธิการจะล่มสลาย อันนี้เรื่องจริง

5 ในฐานะผมเป็นผู้บริหารการศึกษา ผมคิดว่าวิเคราะห์ดูแล้ว แม้กระทั่งหลักสูตรการเรียนการสอน
กระทรวงมหาดไทยไปไกลกว่า เพราะพื่อนำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาเป็นต้นแบบและมาเขียนคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมและนำชุมชนมาใส่เข้าไป แต่ในกระทรวง
ศึกษาธิการไม่คิด ผมคิดว่าการบริหารจัดการในส่วนท้องถิ่นคล่องตัวอยู่แล้ว การคล่องตัวถือว่าเป็น
จุดไฮไลต์อย่างหนึ่งที่ทำให้พี่น้องประชาชนไว้วางใจในการจัดการศึกษา เพราะฉะนั้น

10 จำนวนนักเรียนในท้องถิ่นทุรกันดาร ใน สพฐ. เด็กนักเรียนเข้ามาเรียนในเทศบาลเมือง

แทบทุกจังหวัด และร้องเรียนว่าจำนวนนักเรียนลดลง ไม่ลดลงได้อย่างไร เพราะคุณภาพ

การจัดการศึกษาไม่ได้ พอไม่ได้ปัญหาจึงเกิด ผมถามว่าขณะนี้ผลสัมฤทธิ์ทั้งโอเน็ต (Ordinary

National Educational Test : O-NET) และพีซ่า (Programme for International Student

Assessment : PISA) หลุดหมด ผมเห็นมีการออกข่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการจะปรับโดยใช้ระบบ

15 ประเมินกลับไปแบบเดิม ยิ่งล้าหลังมาก เพราะกระทรวงศึกษาธิการใช้วิธีการประเมิน นำแบบเก่า
นำบริษัทเข้าไปประเมินโรงเรียน และสถานศึกษาทั่วประเทศ ผู้ที่เข้าไปประเมินไม่เข้าใจบริบท
การศึกษา ผมคิดว่าเริ่มตั้งแต่ภูมิความรู้ในการประเมิน พอประเมินเสร็จอย่างผมเป็นผู้บริหาร

ไม่ยอมรับและมต่อต้านด้วย เพราะว่าคุณรู้ไม่จริง การต่อต้านของผู้บริหารและครู กระทรวง

ศึกษาธิการถอนออกมา และรู้ข่าวว่ากระทรวงศึกษาธิการจะทำ แต่ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

20 กระจายอำนาจอย่างแท้จริง ขอให้ท่านช่วยเสนอแนะในเรื่องนี้ ขอให้อำนาจจังหวัดเปิดสอบ

ในแต่ละจังหวัดและกระจายไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมอบให้กับเทศบาลเมือง

หรือ อบต. เป็นผู้ดำเนินการสอบครู จากการลงพื้นที่หลายจังหวัดที่ได้สะท้อน เพราะว่ามีปัญหา

เรื่องบุคลากร กระทรวงมหาดไทยไม่เปิดสอบ เมื่อไม่เปิดสอบก็เอาไว้ อัตรากำลังมีอยู่แล้ว

เงินก็มีอยู่แล้ว อันนี้ คือ ปัญหาใหญ่ในท้องถิ่น ถ้าแก้ไขได้ก็จบ ผมคิดว่ากระทรวงศึกษาธิการจะแย้

25 ในส่วนนี้ผมให้การสนับสนุนเต็มที่ และขอบคุณพลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ที่นำเรื่องนี้มารายงาน

ผลการศึกษา ขอบพระคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านเฉลา พวงมาลัย ลำดับต่อไปขอเชิญ พลตำรวจโท ศานิตย์

5 มหาวรร ครับ

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร สมาชิกวุฒิสภา ผมขออนุญาตมีส่วนร่วมในการอภิปราย เพื่อสนับสนุนและเป็นข้อสังเกตเพื่อจะให้คณะกรรมการธิการไปเพิ่มเติมหรือเสริมแต่งให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสม คณะกรรมการธิการขณะนี้ โดยพลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช รวมทั้ง

10 เพื่อนสมาชิก และท่านอาจารย์ ผมพยายามนั่งฟังที่ท่านกรุณาให้ข้อมูลกับเพื่อนสมาชิกเกี่ยวกับ รายงานของท่านในเรื่องชุมชนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อนำไปสู่เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ภาษาอังกฤษใช้คำว่า สมาร์ทโลคัลทูสมาร์ตซิตี ท่านประธานคงได้ยินคำว่า “อัจฉริยะ” มาบ่อยครั้ง ผมพยายามที่จะทำความเข้าใจกับคำว่า “อัจฉริยะ” ยังมีความรู้สึกว่าเป็นคำที่นำมาใช้กันค่อนข้างที่จะหลากหลายในหลาย ๆ มิติ ที่จริงรากศัพท์เดิมซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

15 แปลว่า วิเศษ น่าอัศจรรย์ หรือมีปัญญาความสามารถเกินกว่าระดับปกติมาก เมื่อมาอ่านในรายงาน โดยละเอียดซึ่งมีจำนวน ๑๐๐ กว่าหน้า ขอบอ่านอย่างรวดเร็วในฐานะเป็นพนักงานสอบสวนในอดีต พอจะสรุปประเด็นได้ว่า เมืองอัจฉริยะ หมายถึง เมืองที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ทันสมัยและชาญฉลาดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและให้บริการ และการบริหารจัดการเมือง ที่สำคัญลดค่าใช้จ่ายและการใช้ทรัพยากรของเมืองและประชากรเป้าหมาย-----

20

โดยเน้นการออกแบบที่ดีและการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจ กับภาคประชาชนในการพัฒนาเมือง
ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเมืองน่าอยู่ เมืองทันสมัย ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข

5 อย่างยั่งยืน โดยแบ่งการพัฒนาออกเป็น ๗ ด้าน

ด้านที่ ๑ ด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ

ด้านที่ ๒ การเดินทางและการขนส่ง

ด้านที่ ๓ การดำรงชีพอัจฉริยะ

ด้านที่ ๔ พลเมืองอัจฉริยะ

10 ด้านที่ ๕ พลังงานอัจฉริยะ

ด้านที่ ๖ เศรษฐกิจอัจฉริยะ

ด้านที่ ๗ การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ

ท่านประธานคิดดูทั้ง ๗ ด้าน อัจฉริยะทั้งนั้น ผมพยายามดูว่าท่านจะทำให้สิ่งเหล่านี้

เป็นอัจฉริยะได้อย่างไร พลังงานอัจฉริยะก็ดี หรือแม้แต่เศรษฐกิจอัจฉริยะค่อนข้างจะหาคำตอบ

15 อย่างเป็นรูปธรรมได้ค่อนข้างจะยาก แต่สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะใช้เวลาที่เหลือเพื่อจะได้นำเรียน

ในที่ประชุมแห่งนี้ ในด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ ที่จริงท่านศึกษาไว้มากในจังหวัดตัวอย่าง และท่าน

บอกว่าภายในไม่กี่ปีจะทำให้ครบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ปีแรกท่านอาจจะนำร่องแค่ ๗ จังหวัด ปีที่ ๒

ปีที่ ๓ และสุดท้ายท่านจะทำให้ครบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ทุกจังหวัดในประเทศไทย ผมอยากจะเน้น

20 ในเรื่องของสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ ท่านอาจารย์มาจากจังหวัดเชียงใหม่ใช่หรือไม่ เมื่อสักครู่ท่านพูดถึง

ผลงานวิจัยที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อเข้าผมหาหรือด้วยความเป็นห่วง สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ ท่านรู้หรือไม่

ประเทศไทย ณ เวลานี้สิ่งแวดล้อมล่าสุดมีเรื่องแคดเมียม (cadmium) ส่วนหนึ่งจะทำให้เกิด

สารมะเร็ง แต่สิ่งแวดล้อมที่เราเผชิญทุกวันนี้ ท่านประธานคงจะตระหนักดีเช่นเดียวกับผม

ในส่วนของพีเอ็ม ๒.๕ (PM2.5) ท่านจะทำให้เป็นอัจฉริยะได้หรือไม่ ทำอย่างไรให้พีเอ็ม ๒.๕

เป็นอัจฉริยะให้ได้ คือ สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะตามที่ท่านศึกษามา ท่านประธานรู้หรือไม่ว่า

25

30

๑๐๒

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อารีวรรณ ๒๕/๒

ในเรื่องของหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่ศึกษามา ประเทศไทย ถ้าพีเอ็ม ๒.๕ ฝุ่น ๓๗.๖ – ๗๕ ไมโครกรัม ต่อลูกบาศก์เมตรถือว่าเป็นสีส้ม ในสภาแห่งนี้ก็สีส้ม ถ้าฝุ่น ๗๕ ไมโครกรัม

5 ต่อลูกบาศก์เมตร ขึ้นไปสีแดง ถ้าสีส้มและสีแดงต้องสวมหน้ากากป้องกันฝุ่น เพราะจะทำให้มีปัญหาในเรื่องระบบหายใจ รวมทั้งอาจารย์ที่ทรงคุณค่าอย่างน้อย ๔ ท่านที่จังหวัดเชียงใหม่เสียชีวิตไป

เพราะพีเอ็ม ๒.๕ และการเผา ผมอยากให้ท่านกรรมาธิการลองดูในประเด็นนี้ด้วย ท่านมีข้อเสนออย่างไร เพราะรัฐบาลให้ความสำคัญในการแถลงนโยบาย เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ มีคำว่า “เมืองอัจฉริยะ” เหมือนกัน แต่ผมว่าหาที่อยู่ได้ยากจริง ๆ ในห้องประชุมอย่างนี้ถ้าใส่แมส (Mask)

10 ธรรมดาอย่างที่เห็นกันอยู่ ไม่ใช่เอ็น ๙๕ (N95) เอาไม่อยู่ และเอ็น ๙๕ ก็แพง ถ้าจะให้กันได้จริง ๆ ราคาอันละประมาณ ๓๐ กว่าบาท อันนี้ผมเสนอไปตั้งแต่เช้าแล้ว เพราะผมเป็นห่วงสุขภาพอนามัยของคนไทย จะทำอย่างไรให้เป็นอัจฉริยะหรืออย่างน้อยถ้าทำไม่ได้ หาเครื่องป้องกันไม่ได้ ป้องกันการเผาไม่ได้ มลภาวะอย่างอื่นไม่ได้ ช่วยคนไทยที่นั่งอยู่ตรงนี้ด้วย หาเอ็น ๙๕ ถูก ๆ ได้หรือไม่ ผากท่านประธาน ที่จริงท่านมีข้อเสนอหลายข้อ ทั้งข้อเสนอเชิงนโยบาย ๑๐ ข้อ ข้อเสนอแนวทาง

15 ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน อันนี้ท่านทำอย่างไรให้พีเอ็ม ๒.๕ เป็นอัจฉริยะได้ แต่ท่านไม่ได้ระบุไว้ตรงนี้ หรือข้อเสนอในการขับเคลื่อนเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ถ้าทำได้ผมว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นคู่มือการเพิ่มมากขึ้นไม่มากก็น้อย ด้วยความรักปรารถนาดี จริง ๆ อยากให้ท่านช่วยเต็มที่ ทำให้พีเอ็ม ๒.๕ เป็นอัจฉริยะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ก็ไม่เป็นอะไร ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

20 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านพลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร เขียวคุณะกรรมาธิการตอบชี้แจงครับ

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตแสดงความเห็นต่อคำอภิปรายของเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาทั้ง ๓ ท่าน ท่านแรก ท่านสถิตย์

25 ลิ้มพงศ์พันธุ์ ต้องขอบพระคุณท่านเริ่มต้นด้วยการชื่นชมในรายงานฉบับนี้ และรายงานอื่น ๆ ที่ผ่านมาของคณะกรรมการด้วย ท่านได้ให้ข้อสังเกต ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งผมคิดว่ามีประโยชน์

๑๐๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อารีวรรณ ๒๕/๓

ประมาณ ๓ เรื่อง อย่างเช่น ท่านพูดถึงเรื่องการให้มหาวิทยาลัยได้มีส่วนร่วมในการสร้าง
สมาร์ตโลคัลสู่มาร์ตซิตี ซึ่งที่จริงในเรื่องของมหาวิทยาลัยมีความสำคัญยิ่ง เราได้พูดในข้อเสนอไว้

5 หลายประเด็นว่า สิ่งสำคัญ คือ การที่ผู้นำท้องถิ่นจะต้องมีทัศนคติ มีความมุ่งมั่นและมีการบูรณาการ
ร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคท้องถิ่นและภาคเอกชนที่จะทำให้เกิดสมาร์ตซิตีขึ้นหรือสมาร์ตโลคัลขึ้น

เหตุผลที่เราศึกษาเรื่องนี้ ประการหนึ่ง เพราะว่าการมอบรางวัลสมาร์ตซิตีของดีป้า ที่ผ่านมามีอยู่
๓๐ กว่าแห่ง และไม่ใช่ ๓๐ จังหวัด เป็น ๓๐ ชุมชน บางทีเล็ก ๆ อย่างเช่น ชุมชนสามย่านของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงว่า

10 เมืองอัจฉริยะน่าอยู่ของเรายังมีน้อยมาก จึงหยิบเรื่องนี้ขึ้นมาดูว่าทำอะไรที่จะส่งเสริมให้ท้องถิ่น
ของเราซึ่งมีอยู่ ๗,๘๕๐ แห่ง ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ ไม่ใช่ทำเฉพาะเรื่องบริการสาธารณะ ไม่ใช่ทำ
เฉพาะในเรื่องกิจกรรมสาธารณะ เพราะการจะทำให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่ ความเป็นอัจฉริยะด้วย
เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความมุ่งมั่น ความทุ่มเทและทรัพยากรจากหลายภาคส่วน เมื่อเดือนที่แล้ว
ได้เดินทางไปเยี่ยมมหาวิทยาลัยขอนแก่น ไปที่วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น ไปดูว่าทำอะไรให้กับ

15 จังหวัดขอนแก่นหรือภาคอีสานบ้าง ซึ่งได้พบว่ามีกรวิจัยเรื่องต่าง ๆ มากมายที่เกี่ยวกับ
การปกครองท้องถิ่นและการพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันนั้นเป็นเรื่องที่
มีความสำคัญ อีกส่วนหนึ่ง คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ซึ่งมีอยู่ ๔๐ แห่ง ๔๐ มหาวิทยาลัย
แบ่งเป็น ๕ กลุ่ม ได้มาแถลงวิสัยทัศน์และเป้าหมายต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เมื่อเดือนที่แล้ว ซึ่งผม

20 เป็นกรรมาธิการวิสามัญอยู่ด้วย ๕ กลุ่ม มีเป้าหมายชัดเจนในการที่จะวิจัย ศึกษา พัฒนาบุคลากร
และร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น อันนี้เป็นสิ่งที่ตรงกับที่ท่านสตีลตี ลิมพงศ์พันธุ์ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่า
ต้องให้มหาวิทยาลัยเข้ามาช่วยในทุก ๆ เรื่องของบ้านเมือง ที่ต่างชาติเขาเจริญส่งดาวเทียม ส่งจรวด
ไปดวงจันทร์ ไปดาวอังคารได้ เพราะมหาวิทยาลัยทั้งนั้น ในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศจีน
หรือประเทศรัสเซีย

25 อีกประเด็นหนึ่ง ท่านได้พูดถึงเรื่องการที่ควรจะมีสมาร์ตอื่น ๆ ด้วย เช่น สมาร์ต
เอสเอ็มอี เมื่อสักครู่ท่านพลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวาร ขออนุญาตเอ่ยนาม -----

- ๒๖/๑

ท่านได้อ่านให้ฟังแล้วว่า มีอยู่ ๗ สมาร์ท เป็นนิยามของดีป่า บางแห่งบอกมี ๕ สมาร์ท บางแห่งบอกมี ๒๐ สมาร์ท จะมีเท่าไรก็ได้ เพราะยากที่จะรวมความฉลาดต่าง ๆ ไว้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

5 อย่างที่ท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ ได้กรุณากล่าวถึงสมาร์ทเอสเอ็มอีเป็นส่วนหนึ่งของสมาร์ทอีโคโนมี (Smart Economy) เศรษฐกิจอัจฉริยะ หรือถ้าพูดถึงสมาร์ทโฮมเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นอยู่ที่ดี

คือ สมาร์ทลิฟวิง (Smart Living) แล้วสุดท้ายถ้าพูดถึงขนส่งตรงเลยเป็น ๑ ใน ๗ สมาร์ท คือ สมาร์ทโมบิลิตี (Smart Mobility) สิ่งเหล่านี้อยู่ที่เราจะจัดกลุ่มอย่างไร สุดท้ายท่านได้พูดถึงเรื่องการให้ความหมายหรือมุ่งเน้นการสร้างเมืองน่าอยู่อัจฉริยะให้รวมอีก ๓ ด้าน รวมเศรษฐกิจ

10 รวมสังคม และรวมสิ่งแวดล้อม สำคัญทั้ง ๓ เรื่อง ถ้าประชาชนไม่มีความเป็นอยู่ที่ดี เป็นหนี้เป็นสิน ไม่มีเงินจับจ่ายสินค้าสิ่งของ ถ้าประชาชนไม่มีสังคมที่ดี หรือถ้าประชาชนยังต้องสูดดมพีเอ็ม ๒.๕

สิ่งแวดล้อมไม่ดี รัฐบาลที่ผ่านมา และรัฐบาลปัจจุบันจึงได้พูดถึงการพัฒนาในเรื่องสิ่งแวดล้อม กรีนเอ็นเนอร์จี (green energy) รีไซเคิล (recycle) ต่าง ๆ ซึ่งตอนนี้เป็นประเด็นหลัก

และเรื่องกรีนเอ็นไวรอนเมนต์ (green environment) เราถึงได้เห็นรถอีวี (Electric Vehicle : EV)

15 ที่ขายที่มอเตอร์โชว์ที่ปิดไปเมื่อวันอาทิตย์ขายได้ถึง ๓๒ เปอร์เซ็นต์ของรถที่ขายทั้งหมด

๓๐,๐๐๐ - ๔๐,๐๐๐ คัน เพราะจิตสำนึกของคนในการที่จะยอม คนซื้อรถอีวีขาดทุน

แต่เป็นการช่วยสังคม ช่วยสิ่งแวดล้อม ขอบพระคุณสำหรับข้อสังเกตทั้ง ๓ เรื่อง และในประเด็นที่ ๓ ใน ๓ ประเด็นนี้

ท่านเฉลา พวงมาลัย ผมต้องเรียกท่านอาจารย์เฉลาหรือจะเรียกครูเฉลาก็ได้

20 ท่านก็เป็นสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดราชบุรีมากับผม ท่านจะไม่ยอมให้ผ่านไป ถ้าไม่พูดเรื่องการศึกษา

ให้ความสำคัญมาก จริง ๆ แล้วไม่มีอะไรสำคัญกว่าการศึกษา ในสังคม ชุมชน ท้องถิ่น เราลงไป

ท้องถิ่นมากเกือบ ๖๐ จังหวัด ถ้ามีเวลาสัก ๑ ปีเราจะไปครบ ๗๗ จังหวัด เราเห็นโรงเรียน

ของท้องถิ่นมีความก้าวหน้าอย่างที่ท่านเฉลา พวงมาลัย ได้กรุณากล่าวถึง ด้วยเหตุผลของท่าน

มีความอ่อนตัว มีความคล่องตัว สามารถพัฒนาหลักสูตรได้เอง มีความยืดหยุ่น เด็กฝึกงานไปด้วย

25 ไม่ว่าจะเรียนทางด้านไหน ถ้าเรียนทางด้านโทรทัศน์เขามีกล้อง มีห้องสตูดิโอให้ทดสอบจริงจัง

ปรับไปตามงบประมาณและไปตามแนวความคิดของโรงเรียนได้ ติดเรื่องอัตรากำลังอย่างที่ท่านพูดถึง อันนี้เราจะนำมาพิจารณาว่าเราจะนำไปเสนอต่อรัฐบาล รัฐบาลรู้ดี เรื่องนี้กระทรวง

5 มหาคไทยทราบดี ท่านรัฐมนตรีได้กรุณามอบอำนาจในการสอบผู้บริหาร สายงานผู้บริหารให้กับ

ท้องถิ่นแล้ว ให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งกำลังจะออกกฎหมาย กฎหมายผ่านวาระที่ ๑ อยู่ที่สภาผู้แทนราษฎร อัตราครุต่าง ๆ ที่ยังจะต้องดำเนินการเป็นขั้นต่อไป เพื่อให้สามารถบรรจุครูเข้าสู่โรงเรียนและเปิดอัตราเพิ่มมากขึ้นได้ มีข้อจำกัดอีกข้อหนึ่ง ซึ่งทุกฝ่ายพยายาม

10 พูดถึง คือ ถูกล็อกไว้ด้วยงบกำลังคน งบของข้าราชการไว้ที่ร้อยละ ๔๐ จึงไม่สามารถเปิดอัตราต่าง ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งไหนมีโรงเรียนมาก ๆ จะไปพบปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่เกินร้อยละ ๔๐

ท่านพลตำรวจโท ศานิตย์ มหาฉาว ท่านนั่งอยู่ติดกับผม มีการสนทนาธรรมกันอยู่บ่อยครั้ง วันนี้ท่านกรุณาให้เกียรติ ให้ข้อคิดเห็นมา ๒ - ๓ ประเด็น ท่านพูดถึงคำว่า “สมาร์ต” อัจฉริยะ ที่จริงสมาร์ตแปลได้ใกล้กัน แต่มีหลายความหมาย อาจแปลว่า มีความฉลาด

15 มีความเฉียบคม มีความหลักแหลม หรือมีความนำสมัย สมาร์ตตัวนี้ถ้าจะให้ผมแปลสมาร์ตซิติ คือ การทำให้เมืองเราเป็นเมืองที่น่าสมัย เป็นเมืองที่น่าอยู่ น่าดู คำว่า “อัจฉริยะ” ที่เขาแปลไว้ผมค่อนข้างจะเห็นด้วยกับท่านว่าไม่ได้ตรงทีเดียว แต่ภาษาอังกฤษ ๑ คำมีความหมาย

หลายความหมาย ใกล้กันก็มี ต่างกันไปก็มี แต่เป็นที่เข้าใจกันว่าเมืองอัจฉริยะในความหมายที่เรากำลังพูดถึง คือ เมืองที่มีความนำสมัยทั้ง ๗ ด้านใหญ่ ๆ แล้วเรารวมถึงความต้องการ

20 เป็นเมืองที่น่าอยู่ด้วย

สุดท้ายท่านได้กรุณากล่าวถึงพีเอ็ม ๒.๕ ไม่ใช่อัจฉริยะแน่นอน ทำอย่างไรจะให้เราปลอดพีเอ็ม ๒.๕ ผมได้ฟังท่านเสนอช่วงปรึกษาหารือตอนเช้านี้ คิดว่าเป็นความหวังโดยตรงกับปัญหาปัจจุบัน ยิ่งอากาศร้อนและมีปัญหาฝุ่นละออง ซึ่งผมเชื่อว่าทุกคน ตอนนี้อย่างใหม่สั่งให้ทำงานเวิร์คฟอร์มโฮม (Work Form Home) และให้เหลือ ๒ วัน ๓ วัน เพื่อลดความรุนแรง

25 ที่เกิดขึ้นจากภัยของพีเอ็ม ๒.๕ เราจะนำเรื่องนี้มาคิดว่าเราจะมีโอกาสอย่างไรที่จะศึกษาหรือพูดคุยกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอกราบขอบพระคุณทั้ง ๓ ท่าน ขอขอบคุณท่านประธาน คงจะใช้เวลาเพียงเท่านี้ เพราะเรายังมีอีกหลายเรื่องก่อนที่เราจะปิดสมัยประชุมในเย็นวันนี้ ขอขอบคุณครับ

๑๐๖

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชรินทร์ทิพย์ ๒๖/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา
คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกวุฒิสภาท่านใดยังติดใจประเด็นที่ประธานคณะกรรมการมาธิการตอบชี้แจง

5 หรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา
คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานการพิจารณา
ศึกษาของคณะกรรมการมาธิการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ

10 การพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับ

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการมาธิการจะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ต่อไป จะมีสมาชิกวุฒิสภาท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา
คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

15 ขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจง จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๓

๔.๔ รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม
พิจารณาเสร็จแล้ว

20

25

30

๑๐๗

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

شرينทร์ทิพย์ ๒๖/๔

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

5 (คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจง ดังนี้

10 ๑. รองศาสตราจารย์เกศินี ประทุมสุวรรณ

๒. นายदनัย หวังบุญชัย

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมิตรา สุวรรณ์เดชา

นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมนุญาต ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่

15 (ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญประธานคณะกรรมการหรือผู้แทนแถลงครับ

นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

20 ในฐานะรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า และประธานคณะอนุกรรมการด้านศิลปะ

และวัฒนธรรม ได้รับมอบหมายจากท่านมหารณพ เดชวิทักษ์ ประธานคณะกรรมการ การศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม

- ๒๗/๑

25

๑๐๘

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จันทร์ตรี ๒๗/๑

ให้เป็นผู้กล่าวนำรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสรุป ดังนี้

5 รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ
ประกอบด้วย

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับโครงสร้างและระบบกลไกการขับเคลื่อน
ภูมิพลังวัฒนธรรมสู่สากล

10 ๒. ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์การขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรมรายสาขา

๓. ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรมในบริบทอัตลักษณ์

ที่หลากหลายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายสำคัญของการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ซึ่งเป็นหนึ่งในข้อเสนอการเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านศิลปะและวัฒนธรรม

15 โดยเฉพาะเรื่องภูมิพลังวัฒนธรรมสัมพันธ์นานาชาติที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อน
ศิลปวัฒนธรรมไทยทุกแขนง ทุกระดับ ผ่านศิลปินและปราชญ์ชาวบ้านให้เป็นภูมิพลังวัฒนธรรม
ภาษาอังกฤษเรียกว่า ซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) ที่มีอัตลักษณ์เป็นที่รู้จัก ยอมรับและชื่นชม
จากนานาชาติประเทศทั้งมีศักยภาพในการเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจและสังคม

ในลำดับแรก ขออนุญาตให้รองศาสตราจารย์เกศินี ประทุมสุวรรณ

20 เป็นผู้นำเสนอประมาณ ๒๐ นาที หลังจากนั้นอยากฟังความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกวุฒิสภา
สุดท้ายผมจะกล่าวสรุปตอนท้าย กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญรองศาสตราจารย์เกศินี ประทุมสุวรรณ ครับ

รองศาสตราจารย์เกศินี ประทุมสุวรรณ (ประธานคณะทำงาน) : กราบเรียน

25 ท่านประธานวุฒิสภา ท่านสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน ดิฉันขอนำเสนอรายงาน
การพิจารณาศึกษา

เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน อย่างที่ทุกท่านทราบที่ปรากฏอยู่ในชื่อเรื่อง คำสำคัญในนี้คือคำว่า “ภูมิพลังวัฒนธรรม” หรือซอฟต์แวร์ ซึ่งคณะทำงาน

- 5 ได้กำหนดให้คำนิยามในเชิงปฏิบัติการว่า หมายถึง ความสามารถหรือพลังอำนาจในการที่จะสื่อสารคุณค่าวัฒนธรรมอย่างแยกกาย ผ่านนโยบาย แผนงาน/โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้อกลุ่มเป้าหมายมีความตระหนักรู้ ฟังพอใจ มีทัศนคติที่ดีและเต็มใจที่จะยอมรับนำคุณค่าเข้ามาใช้ในวิถีชีวิต ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตในท้ายที่สุด เนื้อหาของการนำเสนอรายงานฉบับนี้มี ๔ ส่วน

- 10 อันดับแรกเป็นเรื่องหลักการ เหตุผล วัตถุประสงค์ ที่มาของการศึกษาเรื่องนี้
อันดับที่ ๒ เป็นเรื่องการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง วิธีการพิจารณาศึกษา

และสรุปผลการศึกษา

การศึกษาการขับเคลื่อนเรื่องภูมิพลังวัฒนธรรมในบริบทอัตลักษณ์ที่หลากหลาย

เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับ

- 15 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดรากฐานว่า การสร้างภูมิพลังวัฒนธรรมเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ของชุมชนและพลเมืองไทย สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การพัฒนาสินค้าและบริการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นบนฐานทุนวัฒนธรรมภายใต้การทำงานแบบบูรณาการ และสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลชุดปัจจุบันที่ให้ความสำคัญ โดยแต่งตั้ง

- 20 ให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ซอฟต์แวร์แห่งชาติขึ้น เพื่อทำหน้าที่กำหนดทิศทางและแผนงานการขับเคลื่อนอย่างบูรณาการ และที่สำคัญตรงกับข้อเสนอเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งเรื่องนี้สถานการณ์และสภาพของซอฟต์แวร์ประเทศไทยเห็นได้จาก ๒ ตัวชี้วัดสำคัญ คือ การจัดอันดับของโกลเบลซด์ฟพาวเวอร์อินเด็กซ์ ๒๐๒๒ (Global Soft Power Index 2022) ประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๓๕ ปีต่อมาอยู่อันดับที่ ๔๑ อันที่ ๒ คือ
- 25 แแบรนด์ (brand) ระดับชาติของประเทศไทยยังมีความคลุมเครือ ยังไม่สามารถที่จะเป็นเครื่องมือ

๑๑๐

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จันทร์ตรี ๒๗/๓

ทางการตลาดที่ทรงพลัง อันนี้เป็นตัวชี้วัดสำคัญ เหตุใดที่เกิดเช่นนี้ มีช่องว่างของการทำงาน
อย่างน้อย ๕ เรื่อง คือ การไม่มีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่าย การพัฒนาที่ไม่ได้ครอบคลุมทุกสาขา

5 การไม่มีทิศทางและเป้าหมายร่วมในระดับประเทศ การไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

การไม่ได้คำนึงถึงโอกาสการพัฒนาในมิติอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกัน และการไม่ได้คำนึงถึงการพัฒนา
ที่คิดไปพร้อมกันทั้งเศรษฐกิจสังคมแบบพหุวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม คำถามสำคัญของการศึกษา
เรื่องนี้ คือ ช่องว่างเหล่านี้จะเติมเต็มได้อย่างไร นี่คือการมา คณะอนุกรรมการจึงมุ่งที่จะหาคำตอบ
โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนี้ มุ่งที่จะหาคำตอบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบาย โครงสร้าง

10 ระบบ กลไก กลยุทธ์การขับเคลื่อนและแผนการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรมจะเป็นเช่นไร

รายงานฉบับนี้คำว่า “ซอฟต์แวร์เวอร์” หรือภูมิพลังวัฒนธรรม ดิฉันได้กล่าวไว้

ในตอนต้นแล้ว คือ คำนิยามเชิงปฏิบัติการ เรื่องการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
มี ๓ องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ เรื่องแผนงาน ยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้อง แนวคิดและทฤษฎี
ที่เกี่ยวข้องกับซอฟต์แวร์เวอร์ รวมทั้งเรื่องการทบทวนวรรณกรรม การทบทวนสาระณะ บทเรียนจาก

15 ต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ วิธีการพิจารณาศึกษา นอกจากศึกษาจากเอกสารแล้ว
ได้มีการจัดเวทีระดมความคิดเห็น สัมมนาทางวิชาการ ณ รัฐสภา มีเวทีของการคืนข้อมูล
ในรูปของการจัดสัปดาห์นิทรรศการและเวทีเสวนาที่หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร
และรัฐสภา อันตบสุดท้าย คือ การสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นได้นำข้อมูลทั้งหมด
มาประมวลจำแนกหมวดหมู่ วิเคราะห์และสังเคราะห์ จนกลายเป็นผลการศึกษาก่อนที่จะกล่าวต่อไป

20 อันนี้เป็นภาพส่วนหนึ่งของการจัดงานสัปดาห์นิทรรศการและสัมมนาวิชาการทั้งแบบออนไลน์

(onsite) คือ หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร และนิทรรศการบนโลกเสมือนผ่านระบบ
เมตาเวิร์ส (Metaverse) ตลอดสัปดาห์มีการรับฟังแนวคิด ทั้งจากภาคนโยบาย ซึ่งมีท่านสุรพงษ์
สีม่วงศรีลี มีการรับฟังเสียงสะท้อนจากผู้เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะและวัฒนธรรม
หลากหลายสาขา มีการแลกเปลี่ยนบทเรียนเรื่องนี้กับประเทศต่าง ๆ ผ่านสถาบันภาษา

25 และวัฒนธรรม และสถานทูต เช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมนี
ประเทศอินเดีย ประเทศจีน และประเทศเกาหลี ที่ได้ร่วมอยู่ในเวทีด้วย

๑๑๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

จันทร์ตรี ๒๓/๔

ผลการพิจารณาศึกษา สรุปสั้น ๆ ว่า การขับเคลื่อนต้องอาศัยการขับเคลื่อนแบบยกกำลังสาม คือ ต้องทำ ๓ กระบวนการ แต่ละกระบวนการต้องทำ ๓ ระยะ ต้องมีระบบ

5 การสนับสนุน ๓ รูปแบบ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติทั้ง ๓ ระดับ คือ ระดับชุมชน ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ๒๘/๑

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๑๒

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ๒๘/๑

จากภาพนี้จะเห็นว่า ๓ กระบวนการ จะต้องมิตั้งกลยุทธ์ แผนงาน/โครงการ พัฒนาตั้งแต่ กระบวนการต้นน้ำ กระบวนการต้นน้ำ เป็นการพัฒนาศักยภาพของคน กระบวนการกลางน้ำ

5 เป็นการพัฒนามุ่งเข้าสู่อุตสาหกรรม กระบวนการปลายน้ำเป็นการพัฒนาที่มุ่งสู่การส่งออก ต่อไป

คือ ภาพโมเดล (model) การขับเคลื่อนด้วยระบบห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งยูเนสโกได้แนะนำให้การศึกษา

เรื่อง การขับเคลื่อนทุนวัฒนธรรม ถ้าใช้ระบบห่วงโซ่คุณค่าจะทำให้เข้าใจชัดเจนขึ้น จะเห็นได้ว่า

ปัจจัยนำเข้า คือ แผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ แผนงาน/โครงการ งบประมาณที่จะต้อง

สอดรับกันทุกระดับและเป็นแผนที่สอดคล้องและบูรณาการระหว่างหน่วยงาน กลไกสำคัญ คือ

10 การที่จะต้องมีเครือข่ายภูมิหลังวัฒนธรรมในระดับจังหวัดที่จะต้องทำงานเชื่อมโยงกับคณะกรรมการ

ระดับชาติ คณะกรรมการเครือข่ายภูมิหลังวัฒนธรรมนี้จะต้องทำงานในรูปของไตรภาคี มีทั้งภาครัฐ

ภาคเอกชน และภาคประชาชนหรือภาคประชาสังคม ซึ่งจะมีศิลปิน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน

ท้องถิ่น คณะทำงานฝากความหวังว่าเครือข่ายภูมิหลังวัฒนธรรมถ้ามีในทุกพื้นที่จะทำให้

การขับเคลื่อนเกิดกระบวนการที่สิ้นไหล คือ ภาคของอินพุต (input) หรือปัจจัยนำเข้า ในส่วนของ

15 กระบวนการต้นน้ำเป็นเรื่องการพัฒนาคน ซึ่งถ้าท่านดูกลุ่มเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นเด็ก เยาวชน

หรือประชาชนที่มีศักยภาพในการเป็นศิลปินหรือศิลปินอาวุโส จะต้องใช้เรื่องระบบการศึกษา

เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครู ศิลปินอาวุโส จะต้องจัดทำเรื่องระบบบ่มเพาะศิลปิน จะต้องมีเวที

หรือพื้นที่การประกวด เรื่องต้นน้ำ พัฒนาคนกลุ่มนี้ ต่อไปเป็นการพัฒนากลางน้ำ

ที่จะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมจะเกี่ยวข้องกับใครบ้าง ภาคอุตสาหกรรม คลัสเตอร์ (cluster)

20 เอสเอ็มอี (Small and Medium Enterprises : SMEs) วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม

การสร้างกลไกในระดับจังหวัด การสร้างเครือข่าย การยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ

การเผยแพร่วัฒนธรรมย่อยในแต่ละท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จัก พอไปถึงกระบวนการปลายน้ำ

ซึ่งเป็นเรื่องการส่งออกจะต้องไปเกี่ยวกับเครือข่ายธุรกิจ เครือข่ายภาคเอกชน เครือข่ายศิลปิน

ที่ไม่ได้ทำงานอยู่เฉพาะในประเทศ แต่จะต้องเชื่อมโยงสู่ต่างประเทศด้วย เป็นเรื่องสื่อดิจิทัล

25 ในกระบวนการปลายน้ำจะมีเรื่องการจัดทำ ภาพยนตร์ ซีรีส์ (series) อะไรต่าง ๆ ที่สอดแทรก

เนื้อหาที่เป็นซอฟต์แวร์พาวเวอร์ของเรา การจัดระบบ อีคอมเมิร์ซ

๑๑๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ๒๘/๒

(e-Commerce) รองรับเอ็นเอฟที (Non-Fungible Token : NFT) การส่งเสริมการบริโภค
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อที่จะนำไปสู่ผลผลิตและผลลัพธ์ในระดับชุมชนให้เกิด

5 ความหวงแหน การเห็นคุณค่า เกิดเศรษฐกิจครัวเรือนที่ดีขึ้น ในระดับประเทศมีรายได้เพิ่มขึ้น

แต่ที่สำคัญมากไปกว่านั้น คือ สังคมพหุวัฒนธรรมที่อยู่กันอย่างสงบสุข ระดับนานาชาติ
เกิดภาพลักษณ์ของประเทศ หรือเนชันนัลแบรนด์ (national brand) ที่ทรงพลัง และบรรลุ
เป้าหมาย เอสดีจี แต่กระบวนการตรงนี้ถ้าดูในกระบวนการลำพังเพียงต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ
ซึ่งทุกท่านจะเห็นว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้คนทั้งนั้น สิ่งที่เราเห็นว่าจะทำให้เกิดการขับเคลื่อนได้

10 จะต้องสร้างระบบการสนับสนุน ระบบนิเวศเรื่องกฎหมายที่เอื้ออำนวย กลไก ระบบการปกป้อง
คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและเรื่องกองทุน ถ้าไม่มีระบบการสนับสนุนห่วงโซ่คุณค่านี้

กระบวนการนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้เต็มรูปแบบ ในขณะที่เดียวกันผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
จะเป็นปฏิกิริยาป้อนกลับที่จะต้องนำไปสู่การถอดบทเรียนและประเมินผลการเสริมสร้างศักยภาพ
และการต่อยอดองค์ความรู้ต่อไป เพราะฉะนั้น ถ้ามองโดยโมเดลนี้จะเห็นว่าไม่ได้มีความนิ่ง

15 แต่จะต้องมีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

ต่อไปที่ภาพของแผนงาน/กิจกรรมการขับเคลื่อน ท่านไม่ต้องอ่าน ดูเป็นภาพรวมว่า
จะต้องมีแมทริกซ์ (matrix) ของต้นน้ำระยะสั้น กลางน้ำระยะสั้น ปลายน้ำระยะสั้น จะต้องทำอะไร
บ้าง ระบบสนับสนุนห่วงโซ่คุณค่าระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว จะต้องทำอะไรบ้าง ดิฉันขอค้ำให้
ดูง่ายขึ้นด้วยสไลด์ต่อไป เรื่องการพัฒนาคนเป็นเรื่องต้นน้ำ นักเรียน ศิลปิน ประชาชน อินฟลูเอนเซอร์

20 (influencer) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร โรงเรียน การจัดพื้นที่ เวทีประกวด การบ่มเพาะ
ศิลปิน ศิลปินพ่านัก ขอยกตัวอย่าง บางรายการในระยะสั้นจะต้องปูพรมเรื่องการให้ประชาชน เด็ก
และเยาวชนรู้เท่าทันสื่อ ใช้สื่อได้ ใช้สื่อเป็น รู้เท่าทันทั้งสื่อใหม่ สื่อดิจิทัล ต้องมีการพัฒนาหลักสูตร
ทักษะ การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ต้องทำเรื่องการพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน ต้องมีเวทีประกวด
ในระดับพื้นที่ เป็นเรื่องที่ทำได้ในช่วง ๑ ปี ถัดมาระยะปานกลางจะต้องพัฒนาหลักสูตรเหล่านี้

25 เข้าไปอยู่ทั้งในระบบ และนอกระบบ พัฒนาระบบโค้ชชิ่ง (coaching) จัดเวทีประกวด
ระดับที่ใหญ่ขึ้น

๑๑๔

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ๒๘/๓

เช่น ระดับชาติหรือนานาชาติ ระยะเวลา อาจจะต้องมีหลักสูตรสตอรีเทลลิง (story telling) จะเล่าเรื่องธุรกิจของเราอย่างไรให้น่าสนใจ จะสร้างคอนเทนต์ (content) อย่างไร เป็นเรื่อง

5 ระยะเวลาในการพัฒนาคน พอเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม จะเห็นว่างานของเราเป็นการเน้นคน

คนเป็นองค์ประกอบสำคัญ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดความยั่งยืน การพัฒนาเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาผู้ประกอบการ การพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม การพัฒนานวัตกรรม สร้างมูลค่าจากคุณค่าเดิม จัดทำฐานข้อมูล สร้างกลไกระบบผู้บริโภค ในระยะสั้นอาจจะต้องเน้นเรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมย่อยผ่านสื่อต่าง ๆ จัดทำฐานข้อมูลทำเนียบศิลปินที่มีความทันสมัย

10 อยู่ตลอดเวลา ระยะกลาง ยกกระดับมาตรฐานการผลิตการสร้างสรรค์ ส่งเสริมนวัตกรรม

เข้าสู่อุตสาหกรรม พัฒนาการใช้สื่อเอไอ การวางกรอบงานระดับพื้นที่ ในระยะยาวจะต้องทำ

เรื่องการสร้างเครือข่ายศิลปิน ธุรกิจไทยกับต่างชาติ ผลักดันสู่อุตสาหกรรมระดับชาติและนานาชาติ ในเรื่องปลายน้ำซึ่งเป็นเรื่องการส่งออก ระยะสั้น คือ จะต้องมีการเผยแพร่เนื้อหาผ่านภาพยนตร์ ซีรีส์ พัฒนาโครงข่ายร้านค้าออนไลน์ พัฒนาระบบเอ็นเอฟที จัดกิจกรรมเชิงพื้นที่ ระยะกลาง คือ

15 การพัฒนาภาพยนตร์ ส่งเสริมการเจรจาร่วมทุนเพื่อส่งออกสินค้า จัดกิจกรรมทูตวัฒนธรรมและทูตสาธารณณะ จัดโรดโชว์ (road show) ภาษาและวัฒนธรรม ยกกระดับเทศกาลท้องถิ่นสู่นานาชาติ ระยะยาว คือ จัดทำระบบคลาวด์ (cloud) และดิจิทัลเพื่อจำหน่าย จัดระบบคุ้มครองผู้บริโภค

อันนี้เป็นตัวอย่าง ของแผนงาน/กิจกรรมที่สามารถจะนำไปทำได้เลย ส่วนระบบการสนับสนุน แบ่งออกเป็น ระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาว ระยะสั้น คือ ระยะ ๑ ปี อาจจะต้องมีการสำรวจ

20 วิจัย ทนุวัฒนธรรมที่มีศักยภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูลดิจิทัล จัดตั้งกองทุนภาพยนตร์ จัดตั้งคณะทำงานระดับประเทศ จัดตั้งสถาบันภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน อาจจะเป็นจุดคานงัดที่จะทำให้งานกิจกรรม ทำให้การขับเคลื่อนนี้ไปได้ ระยะปานกลางจะต้องมีการจัดตั้งกองทุนหลัก กองทุนรายสาขา พัฒนาระบบคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญาท้องถิ่น ออกกฎหมายเรื่องการแบ่งปันผลประโยชน์ พัฒนาพื้นที่ต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐานสากล -----

25 -----

- ๒๘/๑

๑๑๕

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นุชฉินชา ๒๙/๑

และระยะยาว คือ เป็นเรื่องของการจัดระบบสวัสดิการและส่งเสริมคุณภาพชีวิตศิลปินที่เกี่ยวข้อง
พัฒนายกระดับพื้นที่แสดงผลงานสู่การยอมรับในระดับนานาชาติต่อไป

5 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต อย่างที่ดิฉันบอก กลไกสำคัญ คือ

เครือข่ายภูมิพลังวัฒนธรรมระดับจังหวัด อาจจะต้องมาคว้ามัตันแบบอยู่ตรงไหน จะพัฒนา

ต้นแบบนี้ได้อย่างไร เรื่องต่อไปเป็นเรื่องการพัฒนาและบูรณาการฐานข้อมูล องค์ความรู้

ทรัพยากรมนุษย์ เรื่องกลไกเชิงระบบของห่วงโซ่คุณค่า การขับเคลื่อนกิจกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ

ปลายน้ำ และสุดท้าย เป็นภาพนิทรรศการ ซึ่งออนไลน์ตั้งแต่เดือนมกราคม ทุกท่านสามารถที่จะดู

10 ในโลกเสมือนผ่านระบบเมตาเวิร์สโดยการสแกน (scan) คิวอาร์โค้ด (QR code) ตรงนี้ได้จาก

รายงานที่อยู่ในมือของท่าน เพื่อจะเข้าไปชมนิทรรศการ ขณะนี้ตั้งมาได้ ๔ เดือนแล้ว ขออนุญาต

จบการนำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรม

เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนไว้เพียงเท่านี้ ขอขอบคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

15 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ลำดับต่อไป เชิญสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่อ

อภิปราย ขณะนี้มีผู้เสนอรายชื่อท่านสตีลย์ ลิมพงศ์พันธุ์ ท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล

ท่านอำพล จินดาวัฒนะ มีท่านอื่นอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

20 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ไม่มี ผมปิดรับรายชื่อ นะครับ เชิญท่านสตีลย์ ลิมพงศ์พันธุ์ ครับ

นายสตีลย์ ลิมพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายสตีลย์ ลิมพงศ์พันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา การนำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของคณะกรรมการ

การศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา เป็นการเสนอที่ครบถ้วนรอบด้าน

25 เป็นตัวอย่างที่ดีของการนำเสนอทั้งในเรื่องของระเบียบวิธีในการวิจัยที่ได้นำแนวทางในการวิจัย

๑๑๖

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นุชณิชา ๒๙/๒

รูปแบบต่าง ๆ เข้ามาใช้อย่างบูรณาการ และนอกจากนั้น ยังได้มีการนำเสนอทั้งในเชิงยุทธศาสตร์เชิงกลยุทธ์และเชิงแผนปฏิบัติการเพื่อจะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง และที่สำคัญ คือ ท่านได้

5 เสนอในเรื่องแบรนด์ของประเทศ หรือที่ท่านเรียกว่า เนชั่นแนลแบรนด์ เรื่องเนชั่นแนลแบรนด์

เป็นเรื่องใหญ่ เพราะว่าแท้ที่จริงแล้วภูมิพลังวัฒนธรรมที่สำคัญ คือ ทำอย่างไรที่จะแสดงให้เห็นถึงการเป็นแบรนด์ของประเทศ แสดงให้เห็นถึงความเป็นไทย ตรงนี้ที่เป็นภูมิพลังวัฒนธรรมที่แท้จริง เพราะภูมิพลังวัฒนธรรมนั้นเป็นพลังที่ทำให้คนอื่นมีความรัก มีความชอบ มีความหลงใหล

ต่อความเป็นไทยหรือไทยเนส (Thainess) เพราะฉะนั้น การสร้างเนชั่นแนลแบรนด์หรือสร้างไทยเนส

10 หรือสร้างความเป็นไทย จึงเป็นหัวใจของภูมิพลังทางวัฒนธรรม และนอกจากท่านได้สร้างแบรนด์

ระดับประเทศแล้ว ท่านยังได้พูดถึงกิจกรรมหรือว่าภูมิพลังวัฒนธรรมระดับจังหวัด ซึ่งอาจจะเสริม

เป็นแบรนด์ระดับจังหวัดขึ้นมาอีกส่วนหนึ่งหรือระดับท้องถิ่น ถ้าหากมี เพื่อจะได้เป็นองค์ประกอบย่อยของเนชั่นแนลแบรนด์ที่ท่านได้นำเสนอไว้ ทั้งนี้ ในแต่ละจังหวัด แต่ละชุมชนนั้น เมื่อมีแบรนด์แล้วจะประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ของแต่ละจังหวัด แต่ละชุมชน ผลิตภัณฑ์เหล่านี้เป็นองค์ประกอบ

15 ของแบรนด์ระดับจังหวัด และท้ายที่สุดเป็นองค์ประกอบของแบรนด์ระดับประเทศ คงจะต้องทำ

ลดหลั่นกันไปในเรื่องของแบรนด์ตั้งแต่แบรนด์ระดับประเทศ แบรนด์ระดับจังหวัด และระดับชุมชน

แบรนด์ระดับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องสับย้อนกลับไปเป็นเนชั่นแนลแบรนด์หรือเป็น

20 เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หรือครีเอทีฟอีโคโนมี (creative economy) ซึ่งในขณะนี้การนำเสนอ

ในเรื่องของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้มีการนำเสนอและได้มีการสนับสนุนโดยสำนักงานที่เรียกว่า

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) หรือซีอีเอ (Creative Economy

Agency : CEA) ซึ่งสำนักงานนี้จะเป็นสำนักงานที่สำคัญในการที่จะทำให้แบรนด์ของผลิตภัณฑ์ที่ดี

25 แบนด์ของจังหวัดก็ดี แบนด์ของประเทศก็ดี ได้โดดเด่นขึ้นมา นอกเหนือจากหน่วยงาน

25

๑๑๗

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นูชณิชา ๒๙/๓

ด้านคอนเทนต์ ซึ่งท่านได้นำเสนอในรายงานที่เรียกว่า ทักกา (Thailand Creative Content Agency : THACCA) ซึ่งนำรูปแบบมาจากคอกกา (Korea Creative Content Agency : KOCCA)

- 5 ของเกาหลี จะเป็นส่วนสำคัญในการที่จะร่วมผลักดันด้วยกันระหว่างทักกากับซีอีเอ เพื่อจะทำให้การส่งเสริมในเรื่องผลิตภัณฑ์ก็ดี ในเรื่องสถานที่ต่าง ๆ ก็ดี ควบคู่กับการดำเนินการเชิงกลยุทธ์เชิงงบประมาณ เชิงทุนขององค์กรทักกาที่ท่านได้นำเสนอไว้ และท่านได้จั่วหัวไว้ว่า เป็นภูมิพลังวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เมื่อพูดถึงคำว่า “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” คือ การพัฒนาที่สมดุลกันระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพราะฉะนั้น ในส่วนของรายงานท่านอาจจะ
- 10 เติมสาระของการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้าไปและเพิ่มส่วนที่จะบอกว่าภูมิพลังวัฒนธรรมนั้นมีส่วนในการสนับสนุนให้การขับเคลื่อนการพัฒนาในเชิงสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างไร เพื่อจะได้สอดคล้องกับหัวข้อเรื่องของท่านที่ได้กล่าวถึงการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

- 15 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณ ท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ เชิญท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ครับ

นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล สมาชิกวุฒิสภา ผมจะไม่ขอกล่าวถึงเนื้อหาที่อยู่ในเล่มนี้

เพราะว่ามีความสมบูรณ์และเป็นที่ยอมรับ สามารถที่จะขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างเป็นรูปธรรม

20 นั่นก็คือศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศิลปะการแสดงหลายอย่างที่เพี้ยนไปจากความเป็นออริจินัล (original) และเพี้ยนนี้ถ้าเพี้ยนไปในเชิงสร้างสรรค์จะเป็นสิ่งที่น่าชื่นชม แต่ความเพี้ยน

ที่เรามองเห็นทุกวันนี้ คือ เพี้ยนไปในทางที่ล่อแหลม สุ่มเสี่ยงที่จะเข้าไปสู่ในเชิงลามกอนาจาร

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ วันสงกรานต์ของไทยที่จะถึงนี้ เราได้รับการสถาปนาให้เป็น

ประเพณีที่เป็นมรดกโลก แต่สิ่งที่เรามองเห็นทั้งในกรุงเทพมหานคร ปริมณฑลหรือต่างจังหวัด

- 25 สิ่งที่เราเห็นอยู่เป็นประจำ คือ มีการเสพสุราจนมีเมาและเดินตามจังหวะดนตรีเลยเถิดไป

๑๑๘

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นุชฉินชา ๒๙/๔

ขนาดว่ามี การเปลี่ยท่อนบนหรือเปลี่ยท่อนล่าง ซึ่งเราจะเห็นกันอยู่กลาดเคลื่อน สิ่งนี้เกรงว่า ลูกหลาน และเยาวชนคนข้างหลังจะมองว่า คือ วัฒนธรรม และถ้า คือ วัฒนธรรม

- 5 การลอกเลียนแบบ การทำตามในสิ่งเหล่านี้ทำได้ง่าย กระทรวงวัฒนธรรมต้องเข้ามาดูแล เข้ามาใส่ใจ และชี้แจง สร้างความเข้าใจให้เห็นในเรื่องนี้ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูก ไม่ควร ลิมิต (limit) ขอบเขต เส้นปักติอยู่ตรงไหน ถ้าเลยเส้นนี้ไป คือ ผิดปกติแล้ว อย่างนี้ต้องรณรงค์ -----

10

15

20

๑๑๙

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุณ ๓๐/๑

แม้แต่ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ไม่ว่าจะเป็นภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคอีสานหรือกรุงเทพมหานคร มีลักษณะล่อแหลมเช่นเดียวกัน การดื่มสุรากับท่านผู้ชมบนเวทีในงานเทศกาลของนักแสดง

5 หรือการแต่งตัว ไม่ว่าจะกันถ้าเป็นศิลปะ แต่ถ้าถ้าหลุด ๆ เบียด ๆ ไปในทางที่ไม่เหมาะสมไม่ควร

ต้องมีการทบทวนในเรื่องเหล่านี้ ท่านประธานครับ เราไปห้ามเขาไม่ได้เพราะเขาเป็นศิลปิน

นั่นคือ การทำมาหากินที่ถูกต้องตามกฎหมาย ถ้าห้ามตรงนั้นลำบาก เราต้องกลับมาดูสถานศึกษา

สถาบันการศึกษาที่จะให้ความรู้ ที่จะสร้างความเข้าใจให้กับผู้ดู ผู้ชม ผู้ฟัง ที่จะรู้จักเลือกเสพ

เลือกบริโภคความบันเทิงที่เป็นเนื้อหาสาระ ที่เป็นแก่นสาร และอยู่ในเชิงที่ไม่ล่อแหลม ในการแสดง

10 พื้นบ้านต่าง ๆ นั้นไม่ว่าจะเป็นคณะศิลปะการแสดงของหลาย ๆ มหาวิทยาลัย ที่ใกล้บ้านผมจะเห็น

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ของกรมศิลปากร หรือวิทยาลัยนาฏศิลป์

ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศของกรมศิลปากรเช่นเดียวกัน ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน มีคนนิยมชมชอบ

หลากหลายไม่ไปเปลือยเลย สร้างสรรค์ ได้รับความนิยม ค่าตัวของนักแสดงมีค่าตัวที่สูงพอ ๆ กัน

กับนักแสดงอย่างที่ผมกล่าวไปเมื่อสักครู่นี้ สถาบันการศึกษาเหล่านี้ควรจะได้หยิบเอาประเด็นต่าง ๆ

15 เหล่านี้เข้ามาทำในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นภูมิพลังวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เป็นซอฟต์แวร์พาเวอร์ที่ได้รับการยอมรับไปทั่วโลก อันนี้เป็นความหวังใจ เป็นความปรารถนาดี

แต่ยากกับท่านประธานอีกครั้งหนึ่งว่า ผมไม่ได้มีเจตนาที่จะไปดิสเครดิต (discredit) ศิลปินต่าง ๆ

เหล่านั้น ผมกำลังพูดถึงเราเป็นผู้ใหญ่ควรจะมีการแนะนำ ให้ความรู้ความเข้าใจในการที่จะเลือกดู

เลือกชม และคนที่มีความนิยมในเชิงที่เรากำลังคุยกันอยู่ตรงนี้ ต้องเลือกที่จะแสดงออกในเชิง

20 สร้างสรรค์ได้เช่นเดียวกัน ไม่ได้หมายความว่ามีความมีประเด็นเดียว อย่างเดียว และหวังเป็นอย่างยิ่ง

ในวันสงกรานต์ที่จะถึงนี้ ไม่อยากให้เป็นแบบเมาสุราขึ้นต้นบนรถ และเปลือยท่อนบน ท่อนล่าง

อะไรก็แล้วแต่ เป็นภาพที่ไม่สวยงาม แทนที่จะเป็นซอฟต์แวร์พาเวอร์จะกลายเป็นสิ่งที่ทำลาย

วัฒนธรรม ทำลายหน้าตาของประเทศไทยอย่างสิ้นเชิง ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเสียดาย

กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงครับ

25

๑๒๐

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุณ ๓๐/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ลำดับต่อไปเชิญท่านอำพล

5 จินดาวัฒนะ ครี

นายอำพล จินดาวัฒนะ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกวุฒิสภา เราใกล้จะหมดเวลาอภิปราย เสนอแนะ สนับสนุนรายงานดี ๆ ทั้งหมด กราบเรียนว่ารายงานที่คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม เสนอเรื่องนี้ แนวทางการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรม

10 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งหมดที่นำเสนอมาและที่อยู่ในเอกสารที่สรุปไว้มีข้อเสนอแนะต่าง ๆ เห็นด้วยทั้งสิ้นเลย เป็นเรื่องที่จะเรียกว่าเป็นซอฟต์ไซด์ (soft side) ของสังคมที่เราจะต้องมีการขับเคลื่อนเพื่อจะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาต่อยอด ผมไม่มีประเด็นที่เห็นต่างจากข้อเสนอใน รายงาน แต่อยากจะขออนุญาตมองในมุมที่ได้มีโอกาสเรียนรู้จากท่านประธานคณะกรรมการด้วย และกับท่านทั้งหลายในช่วงที่ผ่านมา ผมมี ๔ ประเด็น

15 ประเด็นที่ ๑ ผมคิดว่าเราพยายามอธิบายเรื่องภูมิพลังวัฒนธรรมไปเชื่อมโยงว่าเป็นซอฟต์พาวเวอร์ ผมคิดว่าถูก แต่อาจจะไม่ทั้งหมด แต่เรื่องภูมิพลังวัฒนธรรมเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ อย่างที่ผมเรียนเมื่อสักครู่นี้เป็นซอฟต์ไซด์ ผมมองว่าในมุมมองของภูมิพลังวัฒนธรรมอาจจะ

20 มองเรื่อง ๕ เอฟ (5F) เรื่องอะไรต่าง ๆ หรือมองในมิติต่าง ๆ ก็ได้ แต่ผมคิดว่าการมองอีกมุมหนึ่ง คือ มองเป็นภูมิทั้งหลาย ซึ่งท่านประธานคณะอนุกรรมการท่านเป็นครูที่สอนผม และเวลาที่เรา ลงไปในพื้นที่ผมพยายามที่จะศึกษาและมองในมุมเหล่านี้ ผมคิดว่าผมเห็นภาพที่ค่อนข้างชัดในพื้นที่

ในทุกกลุ่มผู้คนที่อยู่ในสังคม อันนั้น คือ มอง ๔ ภูมิ แต่ผมมองเป็น ๕ ภูมิ ดังนี้ ภูมิที่ ๑ คือ ภูมิศาสตร์ ทุกพื้นที่จะมีลักษณะภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน ซึ่งกลายเป็น

ทั้งจุดแข็งของแต่ละที่ที่แตกต่างกันไป อันนี้อาจจะหมายรวมถึงสิ่งก่อสร้าง เรื่องของโบราณสถาน หรือเรื่องอะไรต่าง ๆ ไปด้วย

25

๑๒๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุณ ๓๐/๓

ภูมิที่ ๒ คือ ภูมิประวัติศาสตร์ ทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกหมู่ ทุกพื้นที่ มีภูมิประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกันทั้งสิ้น เวลาเราไปที่ไหนหรือจะหยิบตรงไหนขึ้นมาศึกษาจะพบว่า มีภูมิประวัติศาสตร์

5 ที่แตกต่างกัน ผมจะไม่ลงรายละเอียด

ภูมิที่ ๓ คือ ภูมิวิถีวัฒนธรรม คำนี้อาจจะไปซ้อนกับภูมิพลังวัฒนธรรม แต่ผมมองว่าภูมิพลังวัฒนธรรมอาจมองเป็นภาพใหญ่กว่า แต่มองเรื่องภูมิวิถีวัฒนธรรม วิถีชีวิต เชื้อชาติ ความเชื่อ วิถีปฏิบัติทั้งหลายที่แตกต่างกัน ในรายงานฉบับนี้แต่ละตรงนี้ค่อนข้างมาก แต่ผมมองว่าภูมิพลังวัฒนธรรมจะกว้างกว่านั้น อันนี้ คือ ภูมิที่ ๓

10 ภูมิที่ ๔ คือ ภูมิธรรม จะไปเกี่ยวกับเรื่องความเชื่อ วิถี ศาสนาต่าง ๆ ซึ่งในบ้านเราบังเอิญเป็นพื้นที่ที่เรามีพุทธศาสนา พหุวัฒนธรรมพหุติ เลยกลายเป็นจุดแข็ง ถ้ามองให้ดีเรื่องภูมิธรรมเราจะเห็นได้อย่างชัดเจน ผมเคยมีโอกาสไปศึกษาที่จังหวัดกาญจนบุรี แค่มองให้ดีเรื่องภูมิธรรมเห็นว่าเป็นที่อยู่ของศาสนา ทั้งด้านของจีน ด้านของมอญ ด้านของไทย มีความสัมพันธ์กันอยู่อย่างมากรวมทั้งหลายพื้นที่จะมีทั้งศาสนาคริสต์ ศาสนามุสลิม และศาสนาพุทธ เชื่อมโยงกันอยู่

15 และจะไปเชื่อมกับเรื่องจิตวิญญาณและปัญญา อันนี้เป็นภูมิใหญ่มาก

ภูมิที่ ๕ เวลาผมมองอาจมองอีกอันหนึ่ง คือ ภูมิเศรษฐกิจศาสตร์ ผมคิดว่าเราปฏิเสธเรื่องนี้ไม่ได้ เรื่องวิถีการทำมาหากิน เรื่องการคิด การอยู่ การค้าขาย อันนี้เป็นส่วนหนึ่งผมมองในมุมมองนี้เป็นการอภิปรายเพิ่มเติมว่า อาจมองภูมิพลังวัฒนธรรมในแง่ของมองเป็นภูมิต่าง ๆ

20 ประเด็นที่ ๒ เวลาผมมองเรื่องนี้เราควรจะต้องมอง ไม่ใช่มองแค่ประเทศไทย ต้องมองตั้งแต่กลุ่มคน ซึ่งท่านมองอย่างนี้ มองพื้นที่เล็ก กลุ่มเล็ก ๆ มองพื้นที่ที่ใหญ่ขึ้นมาและมองพื้นที่ประเทศและประเทศเป็นสมาชิกในส่วนของโลก ซึ่งท่านได้กล่าวไปแล้ว ผมคิดว่า

การมองซอฟต์แวร์หรือภูมิพลังวัฒนธรรมใน ๕ ภูมิ ต้องมองมิติที่เป็นชั้น ๆ แบบนี้ไม่อย่างนั้นเราอาจจะมาคิดยุทธศาสตร์ระดับชาติอย่างนั้นอย่างนี้ไปทีเดียว อาจจะห่างไกลความคิด

25 และผู้ที่ได้รับประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ในกลุ่มต่าง ๆ อาจจะได้ประโยชน์ไปสักชนิดหนึ่ง

๑๒๒

ประเด็นที่ ๓ ทั้งหมดที่เราคุยกันมีพลวัตอย่างมาก ไม่มีอะไรนิ่งเลย บางเรื่อง
ภูมิประวัติศาสตร์มาตั้งเป็นล้านปี แสนปี หมิ่นปี พันปี ร้อยปี สิบปี ห้าสิบปี เป็นพลวัต เพราะฉะนั้น

- 5 การมองอาจจะต้องย้ำเตือนว่า การมองแบบพลวัตไม่ใช่มองแบบตายตัว ถ้าเรามองแบบอยู่กับที่
เราอาจจะมองครอสเซ็กชัน (cross section) คือ มองวันนี้ แต่จริง ๆ ทุกอย่างพัฒนามีพลวัต
ของตัวเอง และที่เห็นวันนี้ก็ไม่ใช่วันนี้ เดี่ยวจะเปลี่ยนไปในอนาคตข้างหน้า อันนี้เป็นวิธีมองที่
ผมอยากกราบเรียนเพื่อจะแลกเปลี่ยนเอาไว้เป็นการเสริม

- 10 ประเด็นที่ ๔ ผมคิดว่าในโลกปัจจุบันไม่ใช่โลกในอดีตที่ทุกอย่างไปซ้ำ ๆ
รัฐเป็นใหญ่ กำหนดแผน กำหนดยุทธศาสตร์ กำหนดการขับเคลื่อนแล้วจะไปตามนั้น ผมว่าวันนี้

ไม่ใช่แล้ว วันนี้การเกิดสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องซอฟต์แวร์ เรื่องของภูมิพลังวัฒนธรรมหรือ
ซอฟต์แวร์พาวเวอร์ที่ท่านเรียก ผมคิดว่ามีการเกิด มีจุดกำเนิด จุดเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและเป็น
ประชาธิปไตยในการเกิดซอฟต์แวร์นี้ ไม่ใช่เป็นเรื่องการจัดการโดยภาครัฐ หรือโดยท็อปดาวน์
(top down) เนื่องจากว่าโลกเปลี่ยน ทุกคนสามารถที่จะสื่อสารอะไรออกมาต่าง ๆ ได้ และเราจะ

- 15 เห็นว่าวันนี้โซเชียลมีเดีย (social media) จะมีการสื่อสารอะไรต่าง ๆ ที่เราไม่เคยพบเห็น
ไม่เคยทราบ -----

๑๒๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศสค. ๓๑/๑

เพราะฉะนั้น การผูกบังเกิดของซอฟต์แวร์จะเกิดขึ้นโดยไม่ใช้ใครจะไปจัดการได้อย่างเดียว จะเกิดโดยธรรมชาติและจากธรรมชาตินั้น ถ้ารัฐรู้จักในการขบขันและขยายที่ผูกบังเกิดขึ้นมา

5 จะเป็นคุณค่าต่อการต่อยอดอย่างมาก แต่ไม่ใช่คิดโดยระบบรวมศูนย์หรือข้างบนคิดให้ หรือราชการคิดให้ ผูกบังเกิดมากมาย ทุกวันนี้ที่สัมผัสได้มีสิ่งใหม่ปะทุขึ้นมา บางเรื่องดังมาก ทั้ง ๆ เป็นอะไรที่ซ่อนเร้น ดังปรากฏการณ์ขึ้นมาแล้ว รัฐจะมีกลไกหรือมีสิ่งที่จะไปสนับสนุนให้สิ่งเหล่านั้นเติบโต เพื่อจะให้มันเป็นซอฟต์แวร์หรือภูมิพลังวัฒนธรรมของประเทศไทยหรือของจังหวัด

ของอำเภอหรือของพื้นที่ หรือของกลุ่มคน มองแบบนี้เป็นการมองอีกมุมหนึ่ง หมายความว่า

10 การเชื่อเรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์แผนและอะไรต่าง ๆ ที่ออกมาจากภาครัฐนั้นอาจไม่ได้ผิดไปทั้งหมด แต่อาจจะต้องมีความรวดเร็วต่อการติดตามสิ่งที่เกิดขึ้นทุกวันโดยคนเล็กคนน้อย โดยผู้คนต่าง ๆ ที่ก่อกำเนิดสิ่งเหล่านี้ขึ้นมาแล้วทำให้ภูมิพลังวัฒนธรรมเรื่องนั้นไหลขึ้นมา เมื่อผูกบังเกิดแล้ว ทำอย่างไรจะต่อยอดให้ได้ ผมมีมุมมองที่ฝากกราบเรียนเป็นข้ออภิปรายทั้งหมด ๔ ประเด็น ขอบพระคุณครับ

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านอำพล จินดาวัฒนะ ต่อไปเชิญคณะกรรมการธิการตอบชี้แจงครับ

นายदनัย หวังบุญชัย (อนุกรรมการและเลขานุการ) : กราบเรียน ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายदनัย หวังบุญชัย ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ

20 คณะอนุกรรมการด้านศิลปและวัฒนธรรม วุฒิสภา ขออนุญาตทำหน้าที่ตอบข้อซักถามของท่านสมาชิกวุฒิสภา ในนามของท่านเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ประธานคณะอนุกรรมการด้านศิลปและวัฒนธรรม

ประเด็นที่ ๑ ในกรณีที่มีการพูดถึงความเป็นไทย สิ่งที่เป็นภูมิพลังวัฒนธรรมและความเป็นไทยเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการสร้างสิ่งที่เรียกว่า เนชั่นแนลแบรนดหรือแบรนด

25 ระดับประเทศ โดยคำนึงถึงทั้งเชิงทฤษฎีและในทางปฏิบัติและบทเรียนที่คณะทำงานมีการศึกษาวิจัย แนวทางในการขับเคลื่อนภูมิพลังวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้บทเรียนทั้งจากงานวิจัย

๑๒๔

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศศิมฯ ๓๑/๒

การศึกษาของระดับนานาชาติในหลายประเทศที่อยู่ในลำดับต้น ๆ ของโลก เช่น ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศส และประเทศเยอรมัน เป็นต้น

5 สิ่งที่ดำเนินการทั้งในส่วนองแบรด์ระดับประเทศหรือที่เรียกว่าเป็นเนชันนัลแบรด์นั้น สิ่งที่ท่านให้ความสำคัญกับความเป็นไทยหรือไทยเนสในรายงานการศึกษาจะให้ความสำคัญในเรื่องนี้ โดยตลอด รวมทั้งในเรื่องแบรด์ระดับจังหวัด แบรด์ระดับชุมชนท้องถิ่น นำไปสู่ในเรื่องผลิตภัณฑ์และสถานที่ที่เรียกว่า เดสติเนชันแบรด์ (destination brand) หรือโลคัลแบรด์ (local brand) สิ่งที่เป็นข้อเสนอในเชิงนโยบายที่จะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องซอฟต์แวร์

10 ในการดำเนินการเพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน เรื่องสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ข้อเสนอแนะดังกล่าวนี้จะนำเสนอไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยกตัวอย่าง กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นต้น นอกจากนี้

15 ในส่วนที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาได้พูดถึงเรื่องเหรียญอีกด้านหนึ่ง โดยเฉพาะในเรื่องการนำวัฒนธรรมมาใช้อย่างไม่สร้างสรรค์ โดยเฉพาะที่เป็นประเพณีสำคัญระดับชาติ สิ่งเหล่านี้คณะทำงานศึกษาได้ให้ความสำคัญในกระบวนการต้นน้ำ คือ การพัฒนาคนและต้นแบบ โดยให้สอดคล้องทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา ดังนั้น สิ่งที่เป็นข้อควรระวัง คณะทำงานจะใส่ใจและรับข้อเสนอแนะของท่านสมาชิกวุฒิสภา

20 ข้อเสนอแนะของท่านอำพล จินดาวัฒนะ กล่าวถึงเรื่อง ๕ ภูมิ ที่เป็นภูมิศาสตร์ ภูมิประวัติศาสตร์ ภูมิวิถีวัฒนธรรม ภูมิธรรม และภูมิเศรษฐศาสตร์หรือภูมิทางด้านเศรษฐกิจ ทั้ง ๕ ภูมิ อยู่ในองค์ประกอบที่อยู่ในข้อเสนอแนะที่ค้ำประกันถึงวิถีวัฒนธรรม พูดถึงสิ่งที่เป็นทุนทางวัฒนธรรม โดยค้ำประกันถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น ในรายงาน ๕ ภูมิ คณะทำงานจะน้อมรับไปสอดแทรกและระบุให้ชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งมิติในการมองประเทศไทยไปยังระดับโลก คณะทำงานได้มีการพูดคุยกัน

25 ในลักษณะทิงค์โกลบอลแอกโลคัล (think global act local) คือ มองความเป็นสากล

๑๒๕

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศศิมมา ๓๑/๓

มองอัตลักษณ์สิ่งทีประสบความสำเร็จแล้วนำมาปรับใช้ในบริบทวัฒนธรรมของประเทศ และชุมชนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงการทำงานแบบพลวัตที่ไม่อยู่กับที่ ไม่ตายตัว และมองสิ่งที่เรียกว่า

- 5 อินไซด์เอาต์ทูเอาต์ไซด์อิน (inside out to outside in) คือ มองสิ่งที่มีอยู่ในทุนวัฒนธรรมที่มีอยู่ เพื่อนำไปปรับใช้ แล้วส่งเสริมตั้งแต่กระบวนการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าที่เรียกว่า ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ซึ่งปรากฏอยู่ในแผนภูมิของรายงานไว้แล้ว ในส่วนนี้คำนึงถึงเรื่องการต่อยอดที่รวดเร็ว ต่อการเปลี่ยนแปลง ข้อเสนอแนะในส่วนนี้จะนำไปเสนอในรายงานการศึกษาลำดับต่อไป
- ขออนุญาตตอบชี้แจงเบื้องต้นเท่านี้ ขอบพระคุณครับ

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกยังติดใจหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ไม่มีแล้ว เชิญอาจารย์เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ครับ

- 15 นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (รองประธานคณะกรรมการการ คนที่ห้า) : เลขาธิการวุฒิสภา ขอขอบคุณท่านประธานและสมาชิกวุฒิสภาที่กรุณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง เราจะนำข้อเสนอแนะนี้มาเสริมสร้างและปรับปรุงในรายงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เราตระหนักดีว่า เรื่องของศิลปวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่จะต้องตระหนักตรงกันให้ได้ว่า วิญญูญาณไทย ใจสากล จะต้อง

- 20 ๑. รากฐาน ๒. พื้นฐาน ๓. ภูมิฐาน ๓ อย่างนี้เรามีพร้อม เพียงแต่ขาดการทำให้ปรากฏอย่างเป็น เอกภาพเท่านั้น รายงานฉบับนี้เมื่อสมบูรณ์เสร็จแล้วจะเสนอต่อหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๑. คณะรัฐมนตรี

๒. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

- 25 ๓. กระทรวงวัฒนธรรม

๑๒๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ศตมา ๓๑/๕

๔. กระทรวงมหาดไทย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๕. กระทรวงพาณิชย์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

5 ๖. กระทรวงการต่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๗. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๘. คณะกรรมการยุทธศาสตร์ซอฟต์แวร์แห่งชาติ

๙. คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

แห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

10 สุดท้ายนี้ผมขอสรุปปิดท้ายด้วยบทกวี “ภูมิพลังวัฒนธรรมไทย” ดังนี้

“พื้นฐาน ความดีงาม ความเป็นไทย

คือ ภูมิฐาน ทนสมัย ไผทสมาน

จากรากฐาน คุณธรรม เป็นตำนาน

จิตวิญญาณ งดงาม ความเป็นไทย

คือพลัง สามพลัง อันตั้งมั่น

กลายเป็น ภูมิคุ้มกัน อันยิ่งใหญ่

หนึ่งพลัง ภูมิศาสตร์ เป็นฉัตรชัย

สมบูรณ์ ในสินทรัพย์ากร

15 สองคือ ภูมิวิถีวัฒนธรรม

ล้วนเลิศล้ำ เลอค่า มาเก่าก่อน

ให้สืบสาน สร้างสรรค์ ตามขั้นตอน

เบิกบวร วิวัฒนา สู่สากล

สามคือ ภูมิน้ำใจ ให้ประจักษ์

ให้รู้จัก รู้ใจ ในทุกหน

รู้ขอบ ขนชั้น รู้ชั้นชน

รู้อ่อนน้อม ถ่อมตน ทนไม่ตรี

คือพลัง ดีงาม ความเป็นไทย

ให้โลกได้ รู้จัก เป็นสักขี

20 พลังความนุ่มนวล อันควรมี

คือ ความดี ความงาม ความเป็นไทย”

ขอบคุณครับ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ๓๒/๑

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๒๗

ว. ๓๓ (สมัยสามัญญประจำปีครั้งที่สอง)

วรณช ๓๒/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : คณะกรรมาธิการรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อน

5 ภูมิพลังวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เรียบร้อยแล้ว ไม่มีสมาชิกท่านใดตั้งใจ

เปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานการศึกษาของคณะกรรมาธิการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ จะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้อง

10 หรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถ้อยคำที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ขอขอบคุณคณะกรรมาธิการและผู้ชี้แจง จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔

15 ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

๖.๑ รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

และสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ (ตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ

20 กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔)

25

30

๑๒๘

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วาระที่ ๓๒/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ วันที่ ๑๔

5 กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ รับทราบรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอตามลำดับ และได้เสนอรายงานทั้ง ๓ ฉบับ มายังวุฒิสภา ตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งกำหนดให้รัฐมนตรี

10 ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอบการเงินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้ว

สำหรับการรายงานทั้ง ๓ ฉบับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีหนังสือมอบหมายผู้แทน

15 เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. นายปรีชา พันธุ์วา

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. นางสาวพิรุฬห์ลักษณ์ ทิพย์แก้ว

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการรักษาราชการแทนผู้อำนวยการ

20

๓. นางสาวจินตนา โกมลหิรัญ

นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ

๔. นายศรัณย์กร เรืองดิษฐ์

นิติกร

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ซึ่งได้รับมอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงานฉบับนี้เป็นการล่วงหน้า ได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ประกอบการแถลงรายงาน เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมนุญาตตามข้อบังคับการประชุม

25 ข้อ ๒๖ และข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

30

๑๒๙

ว. ๓๓ (สมัยสามัญญประจำปีครั้งที่สอง)

วรณูช ๓๒/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญผู้ชี้แจงแถลงครับ

5 นายปรีชา พันธุ์วา (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิก

วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายปรีชา พันธุ์วา ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ได้รับบัญชาจากท่าน ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

และท่านประยูร อินสกุล ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงาน

การเงิน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ขออนุญาตนำเรียนข้อมูลทั่วไปของพระราชบัญญัติกองทุน

10 สงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนี้

มีพระราชบัญญัติจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๗ ต่อมา

มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติเมื่อปี ๒๕๕๔ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๔

ให้จัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็น

ทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือหรือส่งเสริมเกษตรกรในกิจการตามมาตรา ๗ โดยให้

15 สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้เก็บรักษาเงินและสินทรัพย์ของกองทุนและ

ดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระผมขออนุญาตนำมาตราที่สำคัญ

ของพระราชบัญญัตินำมาเรียนเพื่อโปรดทราบโดยสังเขป ดังนี้

“มาตรา ๖ กองทุน ประกอบด้วย

(๑) เงิน สินทรัพย์ สิทธิ และหนี้สินที่โอนมาจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

20 ตามมาตรา ๒๖

(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี”

จากข้อมูลย้อนหลัง กองทุนยังไม่ได้รับจัดสรร

“(๓) ค่าธรรมเนียมการส่งออกและค่าธรรมเนียมการนำเข้าที่เรียกเก็บได้

ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้”

25 กองทุนได้รับครั้งแรกเมื่อจัดตั้งกองทุนปี ๒๕๑๗ ประมาณ ๙,๐๐๐ ล้านบาทเศษ

๑๓๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วาระที่ ๓๒/๔

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

“(๔) เงินกู้โดยอัตโนมัติของคณะรัฐมนตรี”

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรไม่เคยขอกู้

5

“(๕) ดอกผลของเงินกองทุน”

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ได้รับจากดอกเบี้ยเงินฝากและดอกเบี้ยเงินกู้ที่กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

ปล่อยให้กู้ โดยมีดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๒

“(๖) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้”

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๗ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือ

10 หรือส่งเสริมเกษตรกรตามกิจการโครงการ ดังนี้

(๑) การส่งเสริมการผลิตผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหาร

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๒) การส่งเสริมการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานคุณภาพของผลิตผล

เกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหาร

(๓) การรักษาเสถียรภาพของราคาและการจำหน่ายผลิตผลเกษตรกรรมขั้นต้น

15 หรือผลิตภัณฑ์อาหาร

(๔) การดำเนินการที่จำเป็นและเร่งด่วนเพื่อป้องกันและขจัดภัยอันจะเป็นผลเสียแก่

เกษตรกร

(๕) การศึกษาวิจัย เพื่อการพัฒนาการผลิต การแปรรูป หรือการตลาด ซึ่งผลิตผล

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เกษตรกรรมขั้นต้นหรือผลิตภัณฑ์อาหาร โดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

20

(๖) การติดตามผลการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับการช่วยเหลือหรือส่งเสริม

จากกองทุน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

องค์ประกอบของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรตามมาตรา ๑๔

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

มีกรรมการทั้งหมด ๒๓ ท่าน เป็นผู้แทนหน่วยงานของรัฐจำนวน ๑๓ ท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่แต่งตั้งจากเกษตรกรอีกจำนวน ๑๐ ท่าน โดยมีท่านปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

25 เป็นประธานกรรมการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๓๒

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ว. ๓๓/๑

- ผมขออนุญาตรายงานสถานะทางการเงินของกองทุน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ กองทุนมีเงินสดและรายงานเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๙๗๙ ล้านบาทเศษ
- 5 โดยเป็นยอดเงินคงเหลือมาจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓,๒๑๗ ล้านบาทเศษ บวกกับรายได้ ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยเงินกู้ รับชำระจากลูกหนี้และรายได้อื่น ๆ จำนวน ๕๑๗ ล้านบาทเศษ และมีการหักรายจ่ายของกองทุนเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานจ่ายเงินให้ลูกหนี้กู้ยืม จำนวน ๖๕๕ ล้านบาทเศษ จึงมีเงินเหลือ ณ สิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๙๗๙ ล้านบาทเศษ ในปี ๒๕๖๓ มีลูกหนี้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน ๓,๔๖๓ ล้านบาทเศษ ประกอบด้วย ลูกหนี้ของหน่วยงาน
- 10 ราชการ ๘ หน่วยงาน ๓๓ โครงการ ลูกหนี้องค์กรเกษตรกรแยกเป็น ๕ วิสาหกิจชุมชน และ ๗ สหกรณ์การเกษตร มีรายได้ค้างรับ จำนวน ๒๔๕ ล้านบาท เป็นเงินตามโครงการความช่วยเหลือของรัฐบาลญี่ปุ่น เป็นองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ที่เป็นลูกหนี้กับเรา สำหรับในปี ๒๕๖๓ มีรายได้ จำนวน ๔๑ ล้านบาทเศษ มีรายจ่าย จำนวน ๑๕ ล้านบาทเศษ มีรายได้สูงกว่ารายจ่าย จำนวน ๒๕ ล้านบาทเศษ ในปี ๒๕๖๓ กองทุนอนุมัติโครงการ จำนวน
- 15 ๑๐ โครงการ เป็นเงินจำนวน ๖๐๐ ล้านบาทเศษ ประกอบด้วยหน่วยงานของรัฐ ๑ โครงการ จำนวน ๕๐๐ ล้านบาทเศษ องค์กรเกษตรกร ๙ โครงการ จำนวน ๙๙ ล้านบาทเศษ
- สถานะการเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน ๓,๒๕๗ ล้านบาทเศษ เป็นยอดเงินที่คงเหลือยกมาจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๙๗๙ ล้านบาทเศษ บวกกับรายรับของกองทุน เช่น ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ย
- 20 เงินกู้ รับชำระหนี้จากลูกหนี้และรายได้อื่น ๆ จำนวน ๓๐๐ ล้านบาทเศษ หักรายจ่ายของกองทุน เป็นการดำเนินงาน จ่ายให้ลูกหนี้ จ่ายขาด จำนวน ๒๒ ล้านบาทเศษ จึงมีเงินคงเหลือ ณ สิ้นปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๒๕๗ ล้านบาทเศษ ในส่วนของลูกหนี้กองทุน จำนวน ๓,๑๘๗ ล้านบาทเศษ โดยแยกเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น จำนวน ๑,๕๔๓ ล้านบาทเศษ เงินให้กู้ยืมระยะยาว จำนวน ๑,๖๕๓ ล้านบาทเศษ ประกอบด้วย ลูกหนี้หน่วยงานราชการ ๘ หน่วยงาน
- 25 ๓๓ โครงการ หน่วยงานองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน ๙ แห่ง สหกรณ์การเกษตร ๗ แห่ง มีรายรับ

๑๓๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วัน ๓๓/๒

ค้ำจากปีที่แล้ว จำนวน ๒๔๕ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๔ ผลการดำเนินงาน กองทุนมีรายได้
จำนวน ๒๕ ล้านบาท มีรายจ่าย จำนวน ๑๐ ล้านบาทเศษ มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย

- 5 จำนวน ๑๕ ล้านบาทเศษ ในปี ๒๕๖๔ กองทุนอนุมัติโครงการ จำนวน ๑๐ โครงการ
เป็นเงินจำนวน ๕๐ ล้านบาทเศษ เป็นหน่วยงานของรัฐทั้ง ๑๐ โครงการ

สถานะการเงินกองทุนสงเคราะห์ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ มีเงินสดและ
รายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน ๓,๕๐๐ ล้านบาทเศษ เป็นยอดเงินคงเหลือยกมาจากปี ๒๕๖๔
จำนวน ๓,๒๕๗ ล้านบาทเศษ บวกกับรายรับของกองทุน เช่น ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยเงินกู้

- 10 และได้รับชำระจากลูกหนี้ จำนวน ๔๙๐ ล้านบาท หักจ่ายของกองทุน จำนวน
๒๔๕ ล้านบาทเศษ จึงมีเงินคงเหลือ ณ สิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน ๓,๕๐๑ ล้านบาทเศษ
เป็นลูกหนี้กองทุน จำนวน ๓,๑๒๕ ล้านบาทเศษ เป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น จำนวน ๙๒๖ ล้านบาทเศษ
เป็นเงินกู้ยืมระยะยาว จำนวน ๒,๑๙๙ ล้านบาทเศษ ประกอบด้วย ลูกหนี้หน่วยงานราชการ
๘ หน่วยงาน ๓๓ โครงการ เป็นองค์กรเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน ๓๕ แห่ง เป็นสหกรณ์การเกษตร

- 15 ๘ รายได้ค้ำรับที่ อ.ต.ก. จำนวน ๒๔๕ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๕ ผลการดำเนินงาน กองทุนมีรายได้
ทั้งสิ้น ๑๙๒ ล้านบาทเศษ มีรายจ่าย จำนวน ๑๕ ล้านบาทเศษ มีรายได้สูงกว่ารายจ่าย จำนวน
๑๗๗ ล้านบาทเศษ และในปี ๒๕๖๕ กองทุนอนุมัติโครงการทั้งสิ้น ๓๐ โครงการ เป็นจำนวนเงิน
๗๓๓ ล้านบาทเศษ แบ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ๑ โครงการ องค์กรเกษตรกร ๒๙ โครงการ ปัจจุบัน
มีเงินในกองทุนที่สามารถกู้ยืมได้ จำนวน ๑,๕๙๘ ล้านบาทเศษ ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

- 20 เนื่องจากยังอยู่ระหว่างตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินยังไม่ได้้นำเรียนชี้แจง
ขออนุญาตกราบเรียนในที่ประชุมว่า ในปี ๒๕๖๖ มีรายได้ทั้งสิ้น จำนวน ๓๖ ล้านบาทเศษ
มีรายจ่าย จำนวน ๒๒ ล้านบาทเศษ มีรายได้สูงกว่ารายจ่าย จำนวน ๑๓ ล้านบาทเศษ
และในปี ๒๕๖๖ อนุมัติโครงการไปทั้งสิ้น ๒๘ โครงการ เป็นเงินจำนวน ๑,๖๐๐ ล้านบาทเศษ
โดยเป็นหน่วยงานของรัฐจำนวน ๑ โครงการ และองค์กรเกษตรกรจำนวน ๒๗ โครงการ จึงเรียนมา

- 25 เพื่อที่ประชุมโปรดทราบครับ

๑๓๔

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ว. ๓๓/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ด้วยประธานวุฒิสภาได้มอบหมายคณะกรรมการการ

- 5 การเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้พิจารณาศึกษารายงานทั้ง ๓ ฉบับเป็นการล่วงหน้าก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้ว ดังนั้นผมขอเชิญประธานคณะกรรมการหรือผู้แทนแถลงผลการพิจารณาครับ

นายไพโรจน์ พ่วงทอง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายไพโรจน์ พ่วงทอง สมาชิกวุฒิสภา ขอเสนอแนะรายงานผลการพิจารณาศึกษา รายงาน

- 10 ของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา มีข้อเสนอต่อคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ดังนี้

- 15 ๑. ควรพิจารณานำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร มาประกอบการพิจารณาในการอนุมัติเงินกู้

๒. ควรกระจายอำนาจให้ระดับจังหวัดพิจารณาเห็นชอบการขอกู้เงินขององค์กรเกษตรกร ภายในวงเงินที่คณะกรรมการกำหนด

- 20 ๓. ควรจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีประกอบงบการเงินเสนอต่อวุฒิสภา เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน

๔. ควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและนโยบายของรัฐบาล

๕. ควรพิจารณาใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อยกระดับแปลงใหญ่ให้มากยิ่งขึ้น

- 25 ๖. ควรมีการหารือร่วมกันระหว่างกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรและหน่วยงานของรัฐในการพิจารณาหาแนวทางในการชำระหนี้ที่ค้างค้างและตั้งหนี้สูญ

๑๓๕

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วินัย ๓๓/๔

๗. ต้องมีแนวทางในการพิจารณาใช้จ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้เกิด
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ประสิทธิภาพมากขึ้นในการช่วยเหลือองค์กรเกษตรกรและเกษตรกร

5

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ๓๔/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๓๖

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ธัญธิชา ๓๔/๑

๘. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้เงินกู้แก่หน่วยงานของรัฐกับองค์กร
เกษตรกร รวมถึงศึกษาปัญหาและการแก้ไขปัญหา เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการพิจารณากำหนด

5 แนวทางในการบริหารจัดการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณผู้แทนคณะกรรมการ ลำดับต่อไปเชิญสมาชิกที่ประสงค์

อภิปรายยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปราย ขณะนี้มีท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ท่านสมชาย

10 ชาญณรงค์กุล มีท่านที่ประสงค์จะอภิปรายอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ไม่มีแล้วนะครับ ผมขอปิดรับรายชื่อการอภิปราย เชิญท่านรณวริทธิ์

ปริยฉัตรตระกูล ครับ

15 นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล สมาชิกวุฒิสภา ขออภิปรายในนามสมาชิกทั่วไป

กราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เน้นย้ำว่าในการรายงานงบการเงิน

ครั้งต่อไปของปี ๒๕๖๖ และปี ๒๕๖๗ ให้รายงานผลการปฏิบัติงานมาด้วย จะขอบคุณอย่างยิ่ง

เนื่องจากวารายงานเป็นตัวเลขมา สมาชิกวุฒิสภาดูเข้าใจ และเห็นทุกสิ่งทุกอย่าง ตัวเลข กำไร

20 ขาดทุน และตรงนี้ผ่านกระบวนการสอบบัญชีมาเรียบร้อยแล้วสามารถเข้าใจได้ง่าย

แต่ที่เราไม่ได้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ขอทราบในส่วนประเด็นนี้ด้วย

อีกประเด็นหนึ่ง จากการศึกษารายงานตั้งแต่ในระดับชั้นคณะกรรมการธิการวุฒิสภา

และคณะกรรมการ พบว่า กองทุนได้มีการตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการในระดับจังหวัด

และต้องส่งโครงการเข้ามากลั่นกรองเพื่ออนุมัติในกระทรวงอีก ซึ่งกลั่นแล้วกลั่นอีกกลั่นซ้ำ เป็นไปได้

25 หรือไม่ว่า ในระดับจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัดซึ่งเป็นผู้แทนของปลัดกระทรวงเกษตรและ

สหกรณ์อยู่ที่จังหวัดอยู่แล้ว และมีคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรระดับจังหวัดอยู่แล้ว

๑๓๗

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ธัญธิดา ๓๔/๒

พิจารณาแล้วให้มีอำนาจอนุมัติ อย่างเช่น ในวงเงินไม่เกิน ๕ ล้านบาท เพื่อเป็นการลดขั้นตอนและ
การซ้ำซ้อน เพราะบางโครงการยื่นมาเป็นปี ปีกว่า ยังไม่ได้รับการอนุมัติ ขอเอกสารเพิ่ม ไป - กลับ

5 สุดท้ายกลุ่มเกษตรกรเปื้อนและยกเลิกไป ทำให้เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรเข้าถึงเงินกองทุนยากมาก

อันนี้เป็นสิ่งที่น่าพิจารณา และฝากประเด็นสุดท้ายไปกับกองทุน คือ จากที่เราเห็นตัวเลข

ในเล่มที่รายงานจะเห็นว่า ส่วนราชการที่อยู่ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หลายส่วนงาน

กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) และอื่น ๆ

ยื่นกู้เงินเข้ามา และหลายส่วนที่กลายเป็นหนี้เสีย ขอประณอมหนี้ ยึดอายุการใช้หนี้ออกไป

10 และมองดูแล้วกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปลงใหญ่ซึ่งเป็นเกษตรกรจริง ๆ เข้าถึงเงินกองทุน

ได้น้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับหนี้เสียแล้วส่วนราชการที่กู้ไปเป็นหนี้เสียมากกว่า ส่วนราชการที่กู้ไป

ไปปล่อยกู้ต่อให้กับเกษตรกร ตรงนั้นเป็นกู้ต่อกู้ ซึ่งกองทุนนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ให้เกษตรกร

โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรได้กู้โดยตรง ได้เข้าถึงเงินกองทุนโดยตรงเพื่อที่จะพัฒนาอาชีพ เมื่อเข้าไม่ถึง

เมื่อต้องกู้ต่อกู้ ขั้นตอนซ้ำซ้อนยุ่งยาก กลายเป็นว่าเกษตรกรเข้าไม่ถึงเงินกองทุน แล้วเงินกองทุน

15 ที่วางอยู่เฉย ๆ ไม่เกิดประโยชน์อันใด มีอยู่อย่างเดียวที่เป็นประโยชน์กับเกษตรกร คือ ดอกเบี้ย

เงินฝาก ซึ่งไม่ใช่วัตถุประสงค์ของกองทุน ไม่ได้นำเงินมาฝากไว้แล้วนำดอกเบี้ยเงินฝากมาเป็น

ผลกำไร ไม่ใช่ วัตถุประสงค์ของกองทุนที่ตราไว้ในกฎหมาย คือ ให้เกษตรกรได้เข้าถึงและนำเงินนี้ไป

พัฒนาอาชีพของตนเอง ประเด็นนี้ฝากกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังกองทุนว่า ให้มีการ

ปรับปรุงในสิ่งเหล่านี้จะมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกษตรกรได้เข้าถึงมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้

20 พัฒนาเกษตรกร ผมยกตัวอย่างเพิ่มเติมกรณีแปลงใหญ่ เป็นการรวมตัวเกษตรกรขึ้นมา

เพื่อปฏิบัติการทางด้านการเกษตร ทั้งภาคซื้อ ภาคผลิต และภาคการตลาด อย่างได้ผลและมี

ประสิทธิภาพ สิ่งที่แปลงใหญ่มีปัญหาอยู่อย่างเดียว คือ เงินทุนหมุนเวียน พอจะก้าวเข้ามาขอกู้

กองทุนขอกู้ยากมากทำให้เกษตรกรเสียโอกาส ไปขอกู้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

การเกษตร (ธ.ก.ส.) ไม่ว่าจะ เป็นโครงการสินเชื่อเศรษฐกิจชุมชนสร้างไทย ไม่ว่าจะ เป็นเงินกู้

25 แปลงใหญ่ก็ได้ แต่ว่าอีกช่องทางหนึ่งที่เปิดไว้ให้ คือ เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นอีก

๑๓๘

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ธัญธิชา ๓๔/๓

ช่องทางหนึ่งที่จะเข้ามาและเป็นสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรพึงมีพึงได้รับในกองทุนตรงนี้เพื่อนำไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพเกษตรกรจริง ฝักกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยัง

5 กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล เชิญท่านสมชาย ชาญณรงค์กุล ครับ

10 ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายสมชาย ชาญณรงค์กุล ขออนุญาตนำเสนอความเห็น

ในฐานะสมาชิกวุฒิสภา เรียนไปยังท่านผู้ตรวจราชการกระทรวงที่มาชี้แจงว่าติดตามงานของกระทรวงอยู่ ผมทราบว่าพุงนี้จะมีอีกไนท์ไทยแลนด์ (IGNITE Thailand) โดยนายกรัฐมนตรีไปกระตุ้นให้เกิดประกาย ผมไม่แน่ใจว่าประกายจะเกิดหรือว่าประกายจะเต็มซี้เถ้ามอดไปเสียก่อน

15 สงเคราะห์เกษตรกร

เป็นหนึ่งในนั้น และเป็นกองทุนที่เก่าแก่พอสมควร ผมเคยเป็นกรรมการบริหารกองทุน

ประการที่ ๒ ยังมีกองทุนอื่น ๆ อีกมากที่มีลักษณะเดียวกัน เช่น กองทุนพัฒนา

สหกรณ์ กองทุนเฉพาะสินค้า กองทุนถั่วเหลือง กองทุนมันสำปะหลังที่อยู่กระทรวงพาณิชย์ ยังมีกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ที่อยู่กระทรวงพาณิชย์ในกรณีเรื่องการตลาด

20 กองทุนทั้งหมดอยู่ทั้งในกระทรวงและนอกกระทรวง และเกี่ยวพันผูกพันไปยังพี่น้องเกษตรกร

ค่อนข้างมาก ถ้าอีกไนท์จะจุดประกาย จะเปลี่ยนแปลงกระทรวงจริงต้องกล้าที่จะลงมือทำ

โดยการปรับให้เหลือกองทุนเดียว เพราะสุดท้ายไปที่เกษตรกร สังเกตหรือไม่ที่ท่านผู้ตรวจราชการ

กระทรวงรายงานเมื่อสักครู่จะมีส่วนหนึ่งที่เป็นหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้ มีโครงการพิเศษของหน่วยแล้วไปให้เกษตรกรเพื่อพัฒนาตามวิชาชีพนั้น ๆ เช่น อยู่กรมการข้าว พัฒนากลุ่มเกษตรกรที่ทำนา

25 อยู่กรมส่งเสริมการเกษตรอาจจะหลากหลาย อยู่กรมประมงพิจารณา กลุ่มประมง จะกลายเป็น

หน่วยงานและกลายเป็นกลุ่มเกษตรกรเฉพาะที่ขึ้นกับหน่วยงาน แต่ยังมีกลุ่มเกษตรกรอีก

๑๓๙

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ธัญธิดา ๓๔/๕

ประเภทหนึ่งทีกลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มของภาคประชาชนในโครงการอาชีพเกษตร หรือกลุ่มเกษตรกรรายย่อย หรือแม้แต่วิสาหกิจชุมชน ซึ่งอยู่ในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์บ้าง อยู่กรมส่งเสริม

5 การเกษตรบ้าง กู้ตรงมาที่กองทุนนี้ได้เหมือนกัน โอกาสที่จะเกิดความซ้ำซ้อนในการพัฒนาจากกลุ่ม

เกษตรกรเดียวกันหรือหลากหลาย เช่น ขอกองทุนนี้ ๑๕ ล้านบาท เต็มไปใช้กองทุนนั้นอีก

๑๐ ล้านบาท ๒๐ ล้านบาท และขอไปที่ ธ.ก.ส. มีกองทุนให้กู้แปลงใหญ่ มีกู้ร้อยเสียดอกเบี้ยล้าน

มีโครงการอีกมาก เรียนท่านประธานผ่านไปยังผู้ตรวจราชการกระทรวง เป็นไปได้หรือไม่

ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กล้าที่จะปรับกองทุนให้เหลือกองทุนเดียว และให้บริการตรงไป

10 กับบุคคลเป้าหมายไม่ว่าสาขาอาชีพใด เพื่อที่จะให้ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริงและพัฒนา

อย่างเป็นระบบ อย่างกองทุนบางกองทุนมีเงินแค่ระดับร้อยล้านบาท กองทุนถั่วเหลือง

อาจมีแค่ระดับ ๕๐ - ๖๐ ล้านบาท กองทุนมันสำปะหลังมากหน่อยเพราะว่าเก็บค่าส่งออกมัน

หรือกองทุนพัฒนาสหกรณ์ (กพส.) ท่านผู้ตรวจราชการกระทรวงเคยเป็นรองอธิบดีกรมนี้ได้อยู่

ทราบดีว่าเรามีเงินไม่ถึง ๓,๐๐๐ ล้านบาท แต่เรามีสหกรณ์ต้องดูแลที่ต้องการกู้เงิน

15 เป็นหมื่น ๆ ล้านบาท เราให้บริการไม่ได้ กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเหมือนกัน ยังไม่สามารถ

ตอบสนองเพื่อนำไปใช้เงินทุนในการแก้ปัญหาให้กับพี่น้องเกษตรกร-----

- ๓๕/๑

- ขอเรียนเป็นข้อเสนอว่า หากกองทุนหรือกระทรวงกล้าที่จะทำ โดยปรับกองทุน
 ทั้งหลายที่เป็นกองทุนที่ตั้งขึ้นมาตามวัตถุประสงค์เฉพาะให้เป็นกองทุนเดียวเพื่อพัฒนาเกษตรกร
- 5 ทั้งเกษตรกร อาชีพ หรือเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดผลแท้จริงตามที่กระทรวงต้องการ
 แล้วจะได้ข้อสรุป ผมคิดว่าแบบนี้จะก่อให้เกิดการพัฒนามากกว่า หากยังคงกองทุนนี้อยู่
 การให้กู้ยืมผ่านหน่วยงาน ผมยืนยันว่าไม่เกิดผล หรือเกิดผลน้อยมาก เพราะว่าเป็นลักษณะของ
 หน่วยงานนำไปให้เกษตรกรกู้ต่อ แล้วลักษณะการซัพพอร์ต (support) ของแต่ละหน่วยงาน
 ที่ปล่อยให้พี่น้องเกษตรกรกู้ต่อมีลักษณะที่แตกต่างกัน คือ สร้างความแตกแยกที่แตกต่างให้กับ
- 10 เกษตรกรที่ทำอาชีพเดียวกัน เพราะเหตุใดจึงไม่ทำ ในสมัยนั้นผมพยายามทำอยู่ แต่ว่าทำไม่ได้
 สมัยนี้ น่าจะอีกไนท์และทำเสียที ไม่เช่นนั้นจะกลายเป็นว่ากู้เงินจากกรมนี้ได้แบบหนึ่ง แต่จาก
 กรมนั้นได้อีกแบบหนึ่ง เกษตรกรไม่ได้ทำอาชีพเดียว ทำหลายอาชีพได้ เพราะฉะนั้น เป็นโอกาสดี
 ที่กระทรวงควรจะต้องกรู๊ปปีง (grouping) และไม่ควรให้กู้ผ่านหน่วยงาน ควรจะกู้ตรง เกษตรกร
 กู้เข้ามา หรือสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อม เช่น เกษตรแปลงใหญ่
- 15 ตามที่คณะกรรมการได้รายงานไว้เป็นเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งแน่นอนว่าต้องผ่านกระบวนการ
 พัฒนาและกลั่นกรองอย่างดีเสียก่อน จึงมีความพร้อมที่จะเข้าสู่แหล่งทุน ถ้าเรามองว่าตรงนี้ คือ
 แหล่งทุนในการพัฒนาอาชีพจะต้องไม่ปล่อยง่าย ๆ ในลักษณะการสงเคราะห์หรือให้ความช่วยเหลือ
 ควรเปลี่ยนชื่อจากกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เป็นกองทุนพัฒนาอาชีพการเกษตร ซึ่งจะดีกว่า
 หรือไม่ ไม่เช่นนั้น เราจะมองแต่เพียงว่ากองทุนต้องทำการสงเคราะห์และช่วยเหลือกันอยู่อย่างนี้
- 20 เพราะเหตุใดจึงไม่มองว่าอาชีพของเกษตรกรสามารถพัฒนาได้และต้องพัฒนาอย่างมีเป้าหมาย
 เท่านั้นเอง ขอเรียนท่านประธานผ่านไปยังผู้แทนกระทรวงว่า ให้อลองรับเรื่องนี้ไปหารือและหาวิธีการ
 ปรับรวมกองทุนและพัฒนารูปแบบ และพยายามให้เงินเหล่านี้ลงไปสู่เกษตรกรในลักษณะ
 เพื่อการพัฒนาอาชีพมากกว่าลักษณะให้การสงเคราะห์ ไม่เช่นนั้นจะต้องสงเคราะห์กันอยู่อย่างนี้
 เรื่อยไป ไม่สามารถพัฒนาเกษตรกรให้ยืนอยู่บนความมั่นคงในอาชีพหรือยืนบนขาตนเองได้
- 25 ไม่เช่นนั้นการพัฒนาจะไม่เกิดผลเสียที ขออนุญาตเรียนท่านประธานผ่านไปยังผู้ชี้แจงเพื่อรับ
 ข้อเสนอไป ส่วนท่านจะดำเนินการประการใดหรือไม่แล้วแต่ท่าน เพราะว่าท่านอยู่ฝ่ายบริหาร
 พวกเราอยู่ฝ่ายนิติบัญญัติ ขอบพระคุณครับ

๑๔๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปิยวรรณ ๓๕/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านสมชาย ชาญณรงค์กุล เป็นทั้งคำถามโดยละเอียด

5 และข้อเสนอแนะ เชิญผู้ชี้แจงตอบครับ

นายปรีชา พันธุ์วา (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ ก่อนอื่นผมต้องขอกราบขอบพระคุณท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะการทำงานและการดำเนินงานของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ผมขอรับ

ไปปฏิบัติ ขออนุญาตกราบเรียนว่า เรื่องการรายงานผลการปฏิบัติงาน ขอรับไปดำเนินการ

10 ส่วนการตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองระดับจังหวัดตาม ข้อที่ ๒ ขอเรียนว่า ณ วันนี้ ได้ตั้งแล้ว

โดยตั้งคณะกรรมการพิจารณา กลั่นกรอง ติดตาม และประเมินผลโครงการที่ขอใช้เงินกองทุน

สงเคราะห์เกษตรกร ผู้ที่ขอรับเงินสนับสนุนของกองทุน เมื่อส่งมาที่กระทรวงแล้วยังมี

คณะกรรมการอีก ๒ คณะ โดยเป็นการตรวจสอบความพร้อม ตอนนี้อยู่ได้ดำเนินการร่วมกับ

คณะกรรมการ โดยพิจารณาอย่างรวดเร็ว ข้อมูลปัจจุบัน ผมรับงานเมื่อปี ๒๕๖๔ มีโครงการ

15 ที่ชะลอ เนื่องจากปัจจัยในการผลิตต่าง ๆ ไม่เหมาะสม ผู้ขอรับเงินจากกองทุนได้พูดคุยกันแล้วว่า

ยังไม่เหมาะสมที่จะให้พิจารณา จำนวน ๔๔ โครงการ มีโครงการที่ได้พิจารณาแล้วส่งกลับไปยัง

จังหวัด เพื่อให้จังหวัดพิจารณากลับกรอกมาอีก จำนวน ๔๔ โครงการ ปัจจุบันมีโครงการที่เข้า

คณะกรรมการทั้ง ๒ คณะ ทั้งสิ้น ๓๘ โครงการ ส่วนโครงการที่ไม่ผ่านความเห็นชอบได้ส่งกลับไป

เรียบร้อยแล้ว ไม่มีงานค้างอยู่ที่กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำหรับเกษตรกรแปลงใหญ่ ความจริง

20 เป็นนโยบายของกระทรวงอยู่แล้ว เรายินดีและสนับสนุน ส่วนการได้มาซึ่งกองทุนเป็นไปตาม

พระราชบัญญัติต้องมีหน่วยงานเทียบเท่า ตามที่ผมได้นำเรียนไปในมาตรา ๗ ขออนุญาตนำเรียน

ส่วนข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ผมจะนำกลับไปเรียนผู้บังคับบัญชาถึงข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

เพื่อปรับปรุงกองทุนให้สามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างเต็มที่ ตามที่ท่านสมชาย ชาญณรงค์กุล

ได้ให้ข้อเสนอแนะ ผมจะได้นำกลับไปเรียนเสนอผู้บังคับบัญชาต่อไป เพื่อปรับปรุงกองทุนให้เกิด

25 ประโยชน์สูงสุดกับราษฎร ขออนุญาตกราบเรียนครับ

๑๔๒

ว. ๓๓ (สมัยสามัญญประจำปีครั้งที่สอง)

ปิยวรรณ ๓๕/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดยังตั้งใจประเด็นที่หน่วยงานตอบชี้แจงหรือไม่ เชิญครับ

5 นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพตามที่ท่านผู้ตรวจราชการตอบคำถามเมื่อสักครู่นี้ วัตถุประสงค์ที่ผมได้เสนอแนะไปเมื่อสักครู่นี้เพื่อลดความซ้ำซ้อนและลดขั้นตอนในการพิจารณา ผมทราบเพราะว่าเห็นคำสั่งที่

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สั่งการไปยังสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด โดยให้ตั้งคณะกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการในระดับจังหวัด เมื่อพิจารณาแล้ว

10 ต้องส่งเข้ามาที่กระทรวง แล้วต้องผ่านคณะกรรมการกลับกรองอีกรอบหนึ่ง แล้วจึงส่งไปที่คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรเพื่ออนุมัติ หากไม่ผ่านจะตีกลับไปจังหวัดอีก อย่างนี้ซ้ำซ้อน สิ่งที่ผมเสนอแนะ คือ การกระจายอำนาจในการพิจารณาอนุมัติไปที่ระดับจังหวัด เช่น โครงการที่เกษตรหรือกลุ่มเกษตรกรขอมา หากวงเงินไม่เกิน ๕ ล้านบาท ให้อยู่ในอำนาจพิจารณาอนุมัติของคณะกรรมการระดับจังหวัด คือ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นประธานอนุกรรมการ

15 ในเรื่องเหล่านี้ กระทรวงซึ่งอยู่บนหอคอยช้างต้องเรียนรู้ที่จะไว้ใจและกระจายอำนาจให้หน่วยในระดับจังหวัดได้ปฏิบัติ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระดับ ซี ๙ และคณะทำงานแต่ละท่านระดับซี ๗ หรือซี ๘ ทั้งสิ้น ให้กระจายอำนาจให้เขา เพราะว่าคนที่อยู่ในพื้นที่เท่านั้น

ที่จะรู้จักคนในพื้นที่ว่าจะทำอะไร อย่างไร เพราะว่าลงไปถึงกลุ่มเกษตรกร ยกตัวอย่างเช่น เขาของงบประมาณเป็นเงินทุนหมุนเวียนที่จะใช้ในกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ เช่น เขาจะเลี้ยงโคขุน

20 แล้วระดับจังหวัดเห็นคอกวัว ลูกวัว แม่วัว หรือเห็นกระบวนการและขั้นตอนในการทำอาหารวัว แต่หน่วยงานส่วนกลางไม่เห็น รอคูแต่กระดาษที่รายงานมาเท่านั้น เพราะฉะนั้น หน่วยงานในพื้นที่จะรู้ดีว่าเป็นอย่างไร ผิดหรือถูก ทุกคนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ จะปฏิเสธไม่ได้ว่าไม่อยากทำงานกองทุนนี้ หากอนุมัติอะไรไปแล้วเกิดปัญหาขึ้นมาจะโดนสอบวินัย -----

๑๔๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปณณัณฐา ๓๖/๑

อันนี้เป็นข้าราชการ เป็นผู้รับใช้แผ่นดิน เป็นผู้รับใช้ประชาชน มีความเสี่ยงอยู่แล้วทำเลยครับ ผมกราบเรียนท่านประธานว่า วัตถุประสงค์ที่ผมเสนอแนะผ่านท่านประธานไปยังกองทุน

5 และท่านผู้ตรวจราชการกระทรวง คือ การกระจายอำนาจ ผมทราบท่านมารายงาน ๒ ครั้งติดกัน

ผมทราบ ผมเข้าใจ แต่ในขณะที่เดียวกันผมอยากเสนอแนะว่าให้มีการกระจายอำนาจออกไป

เพื่อให้เกษตรกรได้เข้าถึงเงินกองทุนนี้ อย่ามองว่าเกษตรกรเป็นคนล้าหลัง อย่ามองว่าเกษตรกร

เป็นคนจนที่ไม่ค่อยเข้าใจเรื่องเงิน พูดกันตรง ๆ ไม่ใช่ครับ เกษตรกรไม่เคยเป็นหนี้เสียมากมาย

เกษตรกรมีความซื่อสัตย์ สำหรับผู้ที่ให้การสนับสนุนและทราบหรือไม่ว่า ทุกบาททุกสตางค์

10 ที่เขารับไป ดำเนินการช่วยให้ชีวิตของพี่น้องเกษตรกรดีขึ้น ช่วยให้ครอบครัวดีขึ้น ลูกหลาน

ได้เรียนหนังสือ คุณภาพชีวิตเขาดีขึ้น หนี้สินจากทางอื่นลดลง หรือกองทุนมีความพึงพอใจ

ที่จะให้พี่น้องเกษตรกรกู้เงินนอกระบบจนกลายเป็นภาระของรัฐบาลต้องประกาศแก้ปัญหา

เงินกู้นอกระบบ ซึ่งส่วนใหญ่คือ เกษตรกร เมื่อมีกลไก มีระบบกองทุนภาครัฐอยู่ในมืออยู่แล้ว

นี่คือ ตัวแก้ปัญหาเงินนอกระบบ หนี้นอกระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผมถึงกราบเรียน

15 ท่านประธานด้วยความเคารพ กราบเรียนไปยังกองทุนและท่านผู้ตรวจราชการกระทรวง

ด้วยความเคารพยิ่งว่ากระจายอำนาจให้ความไว้วางใจ มั่นใจในเกษตรกรอย่าอยู่ด้วยความหวาดระแวง

ข้อมูลในพื้นที่ ข้อมูลในต่างจังหวัดผมทราบดี เถ้าให้ฟังทั้งน้ำตาและเขียนหนังสือมา หลายครั้ง

ที่ผมพาเข้าสู่ที่ประชุมวุฒิสภาแห่งนี้ หลายครั้งที่ผมพาเข้าไปในที่ประชุมของคณะกรรมการ

ผมส่งสารเกษตรกร อยากให้กระจายอำนาจออกไป พิจารณาให้เงินกู้ที่จะพัฒนากลุ่มเกษตรกร

20 ทันกับความต้องการของพี่น้องเกษตรกร กราบขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูงครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) กราบขอขอบคุณท่านรณวรินทร์ ปรียฉัตรตระกูล ที่ท่านฝากไปหน่วยชี้แจงมีอะไร

เพิ่มเติมหรือไม่ เชิญครับ

25

30

๑๔๔

ว. ๓๓ (สมัยสามัญญประจำปีครั้งที่สอง)

ปุ่นฉน์ฉษฐา ๓๖/๒

นายปรีชา พันธุ์วา (ผู้ชี้แจง) : ขอขอบคุณท่านรณวริทธิ์ ปรียฉัตรตระกูล ครับ
ถ้าต้องดำเนินการตามที่ท่านรณวริทธิ์ ปรียฉัตรตระกูล แนะนำมาต้องแก้ไขพระราชบัญญัติ

5 ผมขอรับไปนำเรียนผู้บังคับบัญชาเป็นข้อสังเกต เป็นข้อท้วงติง จริง ๆ ผมมีความรักเกษตรกร
ไม่น้อยกว่าท่าน ผมเคยหารือในเรื่องนี้ตอนผมมารับตำแหน่ง ผมพยายามเร่งรัดทำเรื่องที่กำลังอยู่
ให้เร็วที่สุด จนที่นำเรียนไปว่าขณะนี้เหลืออยู่ ๓๘ เรื่อง ขออนุญาตรับไป เพราะว่าเกินอำนาจหน้าที่
ของผม ต้องแก้พระราชบัญญัติ ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพผ่านไปยัง
ท่านสมาชิกวุฒิสภา ขอขอบคุณครับ

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ยังมีสมาชิกติดใจหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารับทราบ

15 รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำหรับปีสิ้นสุด
วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ และสำหรับปีสิ้นสุด
วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์
เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔ เรียบร้อยแล้ว ขอขอบคุณผู้ชี้แจงและคณะกรรมการธิการครับ จบการพิจารณา
ระเบียบวาระที่ ๖.๑

20 ๖.๒ รายงานประจำปี ๒๕๖๕ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
(ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒)

25

30

๑๔๕

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปุ่นฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ ๓๖/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ รับทราบรายงาน

5 ประจำปี ๒๕๖๕ ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและได้เสนอรายงานดังกล่าวมายังวุฒิสภา ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดว่า ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและให้คณะรัฐมนตรีเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีดังกล่าวพร้อมด้วยข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา รายละเอียดปรากฏ

10 ตามเอกสารที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้ว

สำหรับการพิจารณารายงานฉบับนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีหนังสือมอบหมายให้

ผู้แทนจากหน่วยงานเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. นายเทพสุ บวรโชติदारา

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

15

๒. นายวิทยา นิตธีธรรม

ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

๓. นายสรรเพชญ แสงเนตรสว่าง

ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการทรัพย์สิน

๔. นางสาวสุปราณี สถิตชัยเจริญ

ผู้อำนวยการกองความร่วมมือและพัฒนามาตรฐาน

20

๕. นางสาวมนต์สินี เห็นพร้อม

ผู้อำนวยการกองนโยบายและยุทธศาสตร์

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๖ เชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

25

30

๑๔๖

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปุณณัณชิษฐา ๓๖/๕

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญผู้ชี้แจงแถลงครับ

5 นายเทพสุ บวรโชติตารา (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

และท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม นายเทพสุ บวรโชติตารา เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร ขอเสนอรายงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติให้

10 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและให้คณะรัฐมนตรีรายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมด้วยข้อสังเกตต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังนี้

๑. รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินและการดำเนินการอื่น

15 ตามพระราชบัญญัตินี้

๒. ปัญหาและอุปสรรคจากการปฏิบัติงาน

๓. รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อสังเกตจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่

พร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะ

สำนักงาน ปปง. ได้เสนอเล่มรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ

20 พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้ทราบแล้ว จึงขอรายงานผลการดำเนินงานที่สำคัญของสำนักงาน ปปง.

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พอสังเขป ดังนี้

๑. การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

๑.๑ การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

สำนักงาน ปปง. ได้มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน จำนวน ๒๑๐ คำสั่ง

25 ๑๖๓ รายคดี มูลค่าทรัพย์สินประมาณ ๓,๖๕๘.๗๙ ล้านบาท และดำเนินการคุ้มครองสิทธิ

ผู้เสียหาย จำนวน ๔๕ เรื่อง มูลค่าทรัพย์สินประมาณ ๘๒๓.๑๐ ล้านบาท

๑๔๗

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปณณัณฐา ๓๖/๕

๑.๒ การบริหารจัดการทรัพย์สินจากการยึดอายัด

๑) เก็บรักษาทรัพย์สินจากการยึดอายัดไว้มูลค่ารวมประมาณ

5 ๓๘,๔๓๘ ล้านบาทเศษ ขายทอดตลาด จำนวน ๒๓ ครั้ง มูลค่าที่ขายทอดตลาดได้ประมาณ

๑๖๗ ล้านบาทเศษ มีรายได้จากการนำทรัพย์สินออกบริหารประมาณ ๒๑ ล้านบาทเศษ

นำทรัพย์สินส่งคืนเจ้าของประมาณ ๔,๘๘๐ ล้านบาทเศษ นำทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตกเป็น
ของแผ่นดินส่งเป็นรายได้แผ่นดินประมาณ ๒,๗๔๖ ล้านบาทเศษ

๒) การดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม

10 การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง
พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการดำเนินการ ดังนี้

- ๓๗/๑

15

๑๔๘

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

พร.เพื่อ ๓๗/๑

การประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๖ การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ยูเอ็น (United Nations : UN) แซงชันลิสต์ (sanction list) จำนวน ๘ คำสั่ง ตามมาตรา ๗

- 5 การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ไทยแลนด์ลิสต์ (Thailand list) จำนวน ๔๐ ราย และตามมาตรา ๑๕ จำนวน ๓ คำสั่ง การดำเนินคดีอาญาฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๕ จำนวน ๔ ราย

๒. การประสานความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๒.๑ ภายในประเทศ

- 10 สำนักงาน ปปง. ได้ให้ความสำคัญในการประสานความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และกลุ่มผู้มีส่วนที่รายงาน เช่น การจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแส การกำหนดหมายเลขโทรศัพท์สายด่วน ปปง. ๑๗๑๐ การประสานความร่วมมือกับประชาชน โดยมีโครงการสายลับ ปปง. ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ จำนวน ๗๕,๐๐๐ รายเศษ จัดสัมมนาให้แก่บุคคลภายนอกเพื่อเผยแพร่

- 15 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่สำนักงาน ปปง. รับผิดชอบ จัดทำบันทึกความเข้าใจเอ็มโอยู (Memorandum of Understanding : MOU) บันทึกข้อตกลงเอ็มโอเอ (Memorandum of Agreement : MOA) รวมจำนวน ๔๔ ฉบับ

๒.๒ ต่างประเทศ

- 20 สำนักงาน ปปง. ได้ส่งเสริมและประสานความร่วมมือทั้งระดับภูมิภาคและนานาชาติ มีการจัดทำเอ็มโอยู จำนวน ๕๕ ฉบับ ๕๒ ประเทศ พร้อมทั้งเข้าร่วมกลุ่มองค์กรระหว่างประเทศ เช่น กลุ่มความร่วมมือของหน่วยข่าวกรองทางการเงินสากล เอ็กมอนต์กรุป (Egmont Group) กลุ่มต่อต้านการฟอกเงินเอเชียแปซิฟิก เอพีจี (The Asia Pacific Group on Money Laundering : APG)

๓. การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการตรวจพิสูจน์หลักฐาน

- 25 ทางคอมพิวเตอร์ฟอเรนซิกส์ (forensics) และการตรวจสอบการกระทำความผิดทางเทคโนโลยี

ไซเบอร์ไครม์ดีเทกชัน (cybercrime detection) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สามารถตรวจสอบการกระทำความผิดได้จำนวน ๑๔ เรื่อง

5 ๔. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการยกร่างและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

อาทิ ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในส่วนของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตอนนี้อยู่ในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาของสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้

10 มีประกาศกฎกระทรวง หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมีผลบังคับใช้ อาทิ ระเบียบคณะกรรมการธุรกรรมว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕ ระเบียบสำนักงาน ป.ป.ง. ว่าด้วยการเปรียบเทียบและการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

15 ๕. ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน

๕.๑ ประเด็นการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับระบบเอเอ็มแอล/ซีเอฟที (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism : AML/CFT) ให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการทบทวน ปรับปรุง และพัฒนา กฎหมาย แนวปฏิบัติ และมาตรการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

20 เอเอ็มแอล/ซีเอฟที และเท่าทันต่อสถานการณ์

๕.๒ ประเด็นผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจในระดับนโยบาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการนำเข้าสู่ข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้สามารถบูรณาการข้อมูลและใช้ฐานข้อมูลเดียวกันในการดำเนินงานด้านเอเอ็มแอล/ซีเอฟที

25

30

๑๕๐

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

พรเพื่อ ๓๗/๓

๕.๓ เพื่อให้การดำเนินคดีและการสืบสวนการกระทำความผิดตามความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพ

- 5 ทำลายล้างสูงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและสำนักงาน ป.ป.ง. เพื่อให้เกิดการทำงานเชิงรุก รวมทั้งการบูรณาการการปฏิบัติตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบ

- ๕.๔ ประเด็นการส่งเสริมความร่วมมือกับภาคประชาชนเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสารในการสืบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดมูลฐานและการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน
- 10 จำเป็นที่จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ภาคประชาชน รวมถึงมีการปรับแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนสนใจสมัครเป็นสมาชิกโครงการสายลับ ป.ป.ง.

มากยิ่งขึ้น

- จึงกราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา และท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านเพื่อโปรดทราบ รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ง. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ หากมีข้อสังเกตหรือ
- 15 ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ง. จะได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ง. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป

กราบขอบพระคุณครับ

- (การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย
- 20 ประธานวุฒิสภา ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์ ทำหน้าที่ประธานของที่ประชุมต่อไป)

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกครับ ด้วยประธานวุฒิสภาได้มีดำริมอบหมายให้ คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ เป็นผู้พิจารณาศึกษารายงานฉบับนี้ เป็นการล่วงหน้าก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม รายงานการพิจารณาศึกษาปรากฏตามเอกสาร ที่ได้จัดวางไว้ให้ท่านสมาชิกแล้ว ผมขอเชิญประธานคณะกรรมาธิการหรือผู้แทนแถลงครับ

- 25 นายณรงค์ รัตนานุกูล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา และสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน กระผม นายณรงค์ รัตนานุกูล สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะ

๑๕๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

พรเพื่อ ๓๗/๔

กรรมวิธีการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ ได้รับมอบหมายจากท่านประธาน
คณะกรรมการให้การรายงานการพิจารณา ให้ความเห็น เสนอแนะ ข้อเสนอแนะต่อรายงาน

5 ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ที่คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาแล้ว ดังนี้

ในส่วนที่ ๑ ซึ่งจะเป็นข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน ขออนุญาตที่จะมีข้อสังเกต

ใน ๔ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ ความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและ

10 ปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามรายงานที่ระบุไว้ในหน้า ๒๙ มีทั้งหมด ๒๘ มูลฐาน

สำนักงาน ปปง. ควรพิจารณาว่า นอกจากความผิดมูลฐานดังกล่าวแล้วยังมีความผิดอื่นใด

อีกหรือไม่ที่ควรบัญญัติ เพิ่มให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน เช่น การปล่อยเงินกู้ในระบบ การลักลอบขนคนต่างด้าว การค้าสื่อลามกอนาจารเด็ก
และการว่าจ้างตั้งพรรคพวก เป็นต้น

15 ประเด็นที่ ๒ จากความเห็นของท่านมานะ นิมิตรมงคล และนางสาวธัญญกร

ทิพย์โกศล แห่งองค์การต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ได้ให้ความเห็นเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๕

ว่าสถาบันบาเซลเพื่อธรรมาภิบาล หรือบาเซลอินสทิทิวต์ออนกัฟเวอร์แนนซ์ (Basel Institute

on Governance) ซึ่งเป็นองค์กรที่เชี่ยวชาญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การฟอกเงิน

การสืบสวนเส้นทางทางการเงิน และการติดตามทรัพย์สินคืนระหว่างประเทศได้ประเมินความเสี่ยง

20 ในการฟอกเงินและเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับผู้ก่อการร้ายจาก ๑๘ แหล่งข้อมูล เช่น ธนาคารโลก

และเว็ลด์อีโคโนมิกฟอรัม (World Economic Forum) เพื่อนำไปวิเคราะห์และประเมินให้

ครอบคลุมใน ๕ ด้าน คือ

25

30

๑๕๒

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

พรเพื่อ ๓๗/๕

๑. นโยบายรัฐด้านป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้าน
การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

5

๒. การให้สินบนและคอร์รัปชัน

๓. มาตรฐานและความโปร่งใสทางการเงิน

๔. หลักความโปร่งใสและความสำนึกรับผิดชอบ

10

15

20

25

30

๑๕๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ขวัญดาว ๓๘/๑

๕. ความเสี่ยงทางการเมืองและกฎหมาย โดยสถาบันบาเซลเพื่อธรรมาภิบาล ได้ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในแต่ละประเทศ คือ สภาพแวดล้อมหรือโครงสร้าง

5 ทหารการเมือง หลักนิติธรรมและกระบวนการยุติธรรมที่ไม่เป็นอิสระตกอยู่ภายใต้อิทธิพล

หรือถูกเบี่ยงเบนด้วยความกดดันทางการเมือง สำหรับประเทศไทย ผลการประเมินล่าสุด

ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ สำนักงาน ปปง. จึงควรปรับปรุงและแก้ไขความเห็นดังกล่าว ซึ่งเป็นความเห็น

จากภายนอกองค์กรและควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้ทราบว่า เรื่องใดได้

ดำเนินการไปแล้วบ้าง

10 ประเด็นที่ ๓ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการฟอกเงิน จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี

การบูรณาการข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยปัจจุบัน พบว่า มีการขออนุญาตจัดตั้ง

บริษัท แต่ได้มีการดำเนินธุรกิจจริงและใช้บริษัทดำเนินการฟอกเงิน ซึ่งในการตรวจสอบเกี่ยวกับ

เรื่องดังกล่าว หากมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

สามารถดำเนินการตรวจสอบได้ว่า มีบริษัทใดบ้างที่น่าจะเข้าข่ายการฟอกเงิน โดยที่ไม่ต้องส่ง

15 เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบที่บริษัทว่ามีการจัดตั้งจริงหรือไม่ ดังนั้น สำนักงาน ปปง. จึงควรหาแนวทาง

เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน เพื่อให้การป้องกัน

และแก้ไขปัญหาการฟอกเงินมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประเด็นที่ ๔ ตามที่สำนักงาน ปปง. ได้เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานของ

สำนักงาน ปปง. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อวุฒิสภา และคณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับ

20 ปัญหาทุนเงินสีเทาและปัญหาคนต่างด้าวนำเงินผิดกฎหมายและเงินที่ได้จากธุรกิจผิดกฎหมาย

ในธุรกิจประเภทต่าง ๆ ในประเทศไทยมาประกอบธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์หรือซื้อที่ดิน

อสังหาริมทรัพย์ โดยเลี่ยงกฎหมายและนำไปสู่การใช้ที่ดินดังกล่าว เพื่อฟอกเงินหรือทำความผิด

กฎหมายอื่น ๆ ทำให้กรมที่ดินต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายในการตรวจสอบเรื่องดังกล่าว

เช่น สภานายความ สำนักงาน ปปง. กรมสอบสวนคดีพิเศษและกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยขอให้

25 สำนักงาน ปปง. ประสานกับกรมที่ดิน เพื่อตรวจสอบในเชิงป้องกันและดำเนินการร่วมกับกรมที่ดิน

๑๕๔

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ขวัญดาว ๓๘/๒

ในการตรวจสอบปัญหาว่าการถือที่ดินแทนคนต่างด้าวและขอให้สำนักงาน ป.ง. ดำเนินการพิจารณาศึกษาหาแนวทางในการป้องกันปัญหาดังกล่าว จะขอทราบ ว่า สำนักงาน ป.ง.

5 ได้ดำเนินการเรื่องดังกล่าวไปได้แค่ไหน เพียงใดหรือไม่

สำหรับในส่วนที่ ๒ เกี่ยวกับคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีข้อสังเกต ๓ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ ตามรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ง. หน้า ๔๙ คณะกรรมการ ป.ง. ได้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดกรณีพนักงานอัยการต้องขอหาไม่สมบูรณ์

10 ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างไรก็ตาม ตามรายงานไม่ได้ระบุรายละเอียดว่าข้อหาดังกล่าวที่ไม่สมบูรณ์มีลักษณะอย่างไร เพื่อให้พนักงานอัยการทราบและป้องกันปัญหาดังกล่าวในอนาคตและควรแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานและการตั้งข้อหา

ประเด็นที่ ๒ ตามรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการ

15 ในคณะกรรมการ ป.ง. ถ้าเป็นรายงานอยู่หน้า ๕๔ ถึงหน้า ๕๙ ได้รายงานการประชุมของคณะอนุกรรมการต่าง ๆ ในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เช่น คณะอนุกรรมการที่ปรึกษากฎหมาย มีการประชุม จำนวน ๘ ครั้ง คณะอนุกรรมการบริหารจัดการทรัพย์สินมีการประชุม ๓ ครั้ง

คณะอนุกรรมการดำเนินการกำกับและตรวจสอบมีการประชุม ๑ ครั้ง คณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องที่จะเสนอคณะกรรมการ ป.ง. กรณีใช้อำนาจตามมาตรา ๒๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน

20 และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่มีการประชุม คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย มีการประชุม ๒ ครั้ง คณะอนุกรรมการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและ

ปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการประชุม ๑ ครั้ง จำนวนการประชุมดังกล่าว

25 เพียงพอที่จะดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละคณะอนุกรรมการแค่ไหน อย่างไรหรือไม่ เพียงใด

๑๕๕

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ขวัญดาว ๓๘/๓

ประเด็นที่ ๓ ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ในรายงานหน้า ๖๐ ตามมาตรา ๖๔/๑

- 5 ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการ
เปรียบเทียบที่คณะกรรมการ ป.ง. แต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบความผิด ตามมาตรา ๖๒
มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ ได้ และตามรายงานมีการดำเนินการเปรียบเทียบ โดยมีคำสั่งลงโทษ
ปรับผู้กระทำความผิด ตามมาตรา ๖๒ จำนวน ๒ ราย รวมเป็นค่าปรับ ๑,๒๒๙,๕๐๐ บาท
นอกจากการดำเนินการในกรณีดังกล่าว สำนักงาน ป.ง. ได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนหรือ
- 10 ตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่ามีพฤติการณ์ฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งกำหนดให้ต้องดำเนินการ
หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

สำหรับในส่วนที่ ๓ มีข้อสังเกต ๘ ประเด็น

- ประเด็นที่ ๑ ตามรายงานผลการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน หน้า ๖๔ มีเรื่องร้องเรียน ๑,๔๕๔ เรื่อง แต่ตามรายงานยังไม่ได้มีการจำแนกข้อมูล
- 15 รายละเอียดว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวมีจำนวนเรื่องที่ปรากฏพฤติการณ์และข้อมูลการกล่าวหา
ไม่ชัดเจนจำนวนเท่าใด และจำนวนเรื่องร้องเรียนการดำเนินคดีตามขั้นตอนของกระบวนการ
ยุติธรรมจำนวนเท่าใด และมีคดีที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งฟ้องอัยการสั่งฟ้องและศาลชั้นต้น
ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา ลงโทษจากร้องเรียนดังกล่าวมาน้อยเพียงใด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์
ในการเป็นฐานข้อมูลในการพิจารณาถึงพฤติการณ์การร้องเรียนหรือข้อมูลการกล่าวหาต่อไป
- 20 ประเด็นที่ ๒ การตรวจสอบและการวิเคราะห์ธุรกรรมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทั้งภายนอกและภายใน ตามรายงานหน้า ๗๑ ปรากฏว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ การจัดส่ง
ข้อมูลตรวจสอบและวิเคราะห์ธุรกรรมเพื่อนำไปสู่การดำเนินการ มีคดีที่ส่งหน่วยงานภายนอก
ซึ่งเป็นคดีเชิงรุกในปีแรกนี้ไม่มีเลย คือ ๐ คดี และเมื่อเปรียบเทียบกับดำเนินการ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีคดีที่ส่งหน่วยงานภายนอกซึ่งเป็นคดีเชิงรุก จำนวน ๖ คดี
- 25 งบประมาณปี ๒๕๖๓ มีจำนวน ๔๖ คดี กรณีจึงถือว่าลดลงเป็นจำนวนมาก -----

- ๓๘/๑

๑๕๖

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เยาวเรศ ๓๙/๑

นอกจากนี้พบว่า คดีที่ส่งหน่วยงานภายนอกตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีคดีลดลงจาก ๘๘๕ คดี เป็น ๕๙๔ คดี และ ๔๘๗ คดีตามลำดับ

- 5 ซึ่งถือว่าโดยสถิติลดลงเป็นจำนวนมาก กรณีนี้จึงขอทราบเหตุผลและรายละเอียด ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว

ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ปง. ควรพิจารณาว่าควรทำอย่างไรให้หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน ได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลธุรกรรมได้มากขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินการในเชิงรุก

- 10 ประเด็นที่ ๓ จากรายงาน หน้า ๗๕ โครงการสายลับ ป.ปง. เพื่อส่งเสริม

ความร่วมมือของประชาชนเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสารในการสอบสวนดำเนินคดีกับ

ผู้กระทำความผิด โดยตั้งแต่เริ่มโครงการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

มีจำนวนผู้สมัครสายลับ ป.ปง. ทั้งสิ้น จำนวน ๗๕,๔๔๙ ราย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผู้สมัคร

สายลับ ป.ปง. จำนวน ๒๓ ราย ซึ่งมีการพิจารณาศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานของ

- 15 สำนักงาน ป.ปง. ปี ๒๕๖๔ คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกต โดยให้สำนักงาน ป.ปง. ประเมิน

โครงการดังกล่าวว่า มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรหรือไม่ และสมควรดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไป

อย่างไร ซึ่งตามรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ปง. ประจำปี ๒๕๖๕ ไม่ปรากฏข้อมูล

เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินการ กรณีนี้จึงขอทราบรายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติม

เกี่ยวกับโครงการดังกล่าวว่ามีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร และสำนักงาน ป.ปง. มีแนวทาง

- 20 ดำเนินการเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวนี้ในอนาคตอย่างไร

ประเด็นที่ ๔ ตามรายงานหน้า ๘๖ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ คณะกรรมการ

ธุรกรรมได้มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน โดยแยกความผิดมูลฐาน ส่วนใหญ่ประเภทความผิดมูลฐาน

จะเป็นคดีอาชญากรรม ค้ามนุษย์ ฉ้อโกงประชาชนและความผิดอีกหลายประเภท เช่น เป็นสมาชิกอั้งยี่

หรือมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรม ก่อการร้าย การปลอมแปลงเอกสารสิทธิ บัตรอิเล็กทรอนิกส์

- 25 หรือหนังสือเดินทาง มีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและอื่น ๆ ยังไม่มีการดำเนินการ

ในเรื่องดังกล่าว สำนักงาน ป.ปง. จึงควรดำเนินการมีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินในเรื่องดังกล่าว

ด้วย

๑๕๗

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เยาวเรศ ๓๙/๒

ประเด็นที่ ๕ ตามรายงานหน้า ๑๑๗ ถึงหน้า ๑๒๔ สำนักงาน ปปง. มีการประชุมหรือสัมมนาทั้งภายในและภายนอก ตามรายงานดังกล่าว มีการนำผลการประชุมหรือสัมมนา

5 มาปรับปรุงการดำเนินงานของสำนักงาน ปปง. และได้ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมอย่างไรบ้าง

ประเด็นที่ ๖ ตามรายงานผลการดำเนินงานด้านการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งปรากฏอยู่ในรายงานหน้า ๑๒๕ พบว่า ปัจจุบันความเสี่ยงด้านการเงิน ความผิดมูลฐานมีความเสี่ยงสูงสุด ๕ อันดับแรก ได้แก่

- 10 ๑. ทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
๒. ยาเสพติด
๓. การพนัน โดยมีวงเงินตั้งแต่ ๕ ล้านบาทขึ้นไป
๔. การทำลายทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม
๕. การฉ้อโกงประชาชน

15 สำนักงาน ปปง. มีแนวทางหรือมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการฟอกเงินจากความผิดมูลฐานดังกล่าวข้างต้นอย่างไร

ประเด็นที่ ๗ ปัจจุบันมีการฟอกเงินผ่านการซื้อขายและขนส่งสินค้า การใช้ทรัพย์สินดิจิทัลที่ไม่ผ่านผู้ให้บริการ นิติบุคคลบังหน้า หรือการใช้ทรัพย์สินดิจิทัล บุคคลบังหน้าชนเงินข้ามแดน ซึ่งมีพฤติการณ์การกระทำความผิดที่ยุ่งยาก ซับซ้อน

20 และยากแก่การตรวจสอบ สำนักงาน ปปง. ควรประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ประเด็นที่ ๘ สำนักงาน ปปง. มีบทบาทหน้าที่ในการเก็บรวบรวมตรวจสอบ วิเคราะห์ และวิเคราะห์พยานหลักฐานดิจิทัลอันเป็นวัตถุพยาน ซึ่งเป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ดิจิทัลจากรายงานปรากฏในหน้า ๑๔๕ ถึงหน้า ๑๔๖ สำนักงาน ปปง. ได้ดำเนินการพิสูจน์หลักฐาน

25 ปฏิบัติการ จำนวน ๓ ราย สำนักงาน ปปง. ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบพิสูจน์ เพื่อให้สามารถตรวจพิสูจน์เพิ่มมากขึ้น

๑๕๘

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เยาวเรศ ๓๙/๓

ส่วนที่ ๖ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน

ประเด็นที่ ๑ ตามรายงานสำนักงาน ปปง. ปรากฏในหน้า ๒๓๒ ระบุว่า

- 5 ประเทศไทยได้รับการยกระดับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ด้านกรอบกฎหมาย จาก ๒๗ ข้อ เป็น ๓๑ ข้อ จากจำนวนทั้งสิ้น ๔๐ ข้อ สำนักงาน ปปง. มีแผนดำเนินการ เพื่อปรับปรุงข้อเสนอแนะที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลอีก จำนวน ๙ ข้อ หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่ ๒ ควรมีการปรับปรุงโครงการสายลับ ปปง. ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการได้จริง โดยให้มีกฎเกณฑ์ในการดำเนินการอย่างยืดหยุ่น

- 10 และโปร่งใส

คณะกรรมการกิจการจึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อวุฒิสภา เพื่อใช้เป็น ข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป กราบขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณครับ มีสมาชิกท่านใดจะอภิปรายเพิ่มเติมอีกหรือไม่ เชิญท่านธานี อ่อนละเอียด ครับ

- 15 นายธานี อ่อนละเอียด : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายธานี อ่อนละเอียด สมาชิกวุฒิสภา ขออภิปรายเกี่ยวกับรายงานสำนักงาน ปปง. ประจำปี ๒๕๖๕ ผมมีประเด็นสั้น ๆ ที่จะกราบเรียนถามท่านประธานผ่านไปยังสำนักงาน ปปง.

ในประเด็นที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง คือ สำนักงาน ปปง. รับผิดชอบมูลฐานความผิดถึง ๒๘ มูลฐาน ความผิด ภารกิจมากมาย จำนวนเงินจำนวนคนไม่สอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

- 20 คดีอาชญากรรมที่สำคัญและน่าเป็นห่วงอย่างยิ่งในปัจจุบัน คือ คดีความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกง ประชาชน คดีเกี่ยวกับทางออนไลน์ แก๊งคอลเซ็นเตอร์ที่ปรากฏเป็นข่าวในปัจจุบัน ปรากฏว่า สถิติการรับแจ้งคดีออนไลน์ ปี ๒๕๖๖ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในเว็บไซต์มีมากถึง ๒๓๖,๐๐๐ กว่าเรื่อง เฉลี่ยเดือนละ ๒๐,๐๐๐ กว่าเรื่อง ส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างแก่ประชาชน ประกอบกับรายงานของสำนักงาน ปปง. ในส่วนที่ ๓ ข้อ ๑.๒ รายงานการทำธุรกรรม

- 25 สำนักงาน ปปง. พบว่าสำนักงาน ปปง. ได้รับรายงานการทำธุรกรรม จำนวนทั้งสิ้น

๑๖๐

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อัจฉริยา ๔๐/๑

ต้องยอมรับว่าอาชญากรทางเศรษฐกิจเก่งเรื่องเทคโนโลยี ผมเป็นห่วงเกี่ยวกับเทคโนโลยี ไม่ว่าจะป็นซอฟต์แวร์ ฮาร์ดแวร์ของสำนักงาน ปปง. มีความทันสมัยเพียงพอที่จะต่อสู้กับอาชญากร

5 ทางเศรษฐกิจนี้หรือไม่ประการใด เพราะผมเคยจำได้ว่า สำนักงาน ปปง. เคยตอบว่า มีการจัดซื้อ

จัดจ้างเปลี่ยนคอมพิวเตอร์ทุก ๆ ๕ ปี แต่ท่านทราบหรือไม่ว่า ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนา

ของเทคโนโลยีทุก ๆ ๒ ปี มีพัฒนาการที่เร็วขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น ๑ เท่า ท่านจะตาม

อาชญากรทางเศรษฐกิจนี้ได้หรือไม่ประการใด ท่านได้เตรียมรองรับเกี่ยวกับเรื่องเทคโนโลยี

ที่จะนำมาประมวลผลวิเคราะห์ผล ในการที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ในการปฏิบัติ

10 ภารกิจให้เกิดประสพผลสำเร็จหรือไม่ประการใด อันนี้น่าเป็นห่วง อยากเรียนถามว่า สำนักงาน

ปปง. มีการจัดซื้อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศปรับปรุงทุก ๆ กี่ปี เป็น ๕ ปีอย่างที่เคยตอบมา

เมื่อหลายปีที่แล้วหรือไม่

๒. มีแผนการจัดซื้อปรับปรุงพัฒนาระบบสารสนเทศ จัดเก็บวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรทางเศรษฐกิจนี้ประการใด สำนักงาน ปปง.

15 มีการเชื่อมโยงระบบสารสนเทศในกระบวนการที่ทำกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและต่างประเทศ

ไว้ประการใดหรือไม่ ด้วยความเป็นห่วงและปรารถนาดีต่อสำนักงาน ปปง. ในภารกิจ ซึ่งทำให้

ประชาชนเกิดความผาสุก จึงกราบเรียนถามท่านประธาน ขอบพระคุณมากครับ

ประธานวุฒิสภา : ยังมีท่านสมาชิกวุฒิสภาแสดงความจำนงอีก ๒ ท่าน

คือ ท่านประสิทธิ์ ปทุมารักษ์ และท่านปานเทพ กล้าณรงค์ราญ มีอีกหรือไม่ ผมจะปิดรายชื่อ

20 แล้วนะครับ ไม่มีคงเท่านั้น ท่านประสิทธิ์ ปทุมารักษ์ เชิญครับ

นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

และท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์ สมาชิกวุฒิสภา

ขอแสดงความคิดเห็น เพราะว่าได้มีการพูดคุยกันในชั้นที่มีการพิจารณาสำหรับเลขาธิการ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไป คณะกรรมาธิการได้เคยแนะนำในเรื่องของ

25 การปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ พอมาดูเอกสารที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือ

เรียกสั้น ๆ ว่า สำนักงาน ปปง.

๑๖๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อัจฉริยา ๔๐/๒

ที่จัดทำขึ้นมา มีความห่วงใยในเรื่องการทำงานของ ท่านยังต้องอาศัยคณะกรรมการธุรกรรม

ที่จะดำเนินการ ซึ่งกฎหมายได้ให้อำนาจกว้างขวางไว้มาก ไม่ทราบว่าท่านเลขาธิการและคณะ

5 ได้ดำเนินการอย่างไร เพราะในรายละเอียดไม่มีลงด้วย บอกแต่เพียงคร่าว ๆ ตั้งแต่หน้าแรก ๆ

เกี่ยวกับเรื่องสรุปผลการปฏิบัติงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประจำปี

ที่ว่านี้ โดยเฉพาะในเรื่องอำนาจหน้าที่ที่บอกว่า พระราชบัญญัตินั้นให้อำนาจ มีคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการไปตั้งคณะอนุกรรมการ ซึ่งคณะอนุกรรมการ

เป็นผู้ปฏิบัติ คณะอนุกรรมการในการปฏิบัติเป็นอย่างไร เพราะที่ผ่านมามีหน่วยงานของท่าน

10 เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญ และสำคัญต่อประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง ทุกวันนี้การฟอกเงิน ผมว่า

ทั่วประเทศพอทราบได้ว่า การฟอกเงินเป็นไปด้วยความคึกคัก และคึกคะนอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในการดำเนินการ โดยที่ไม่ได้หวั่นเกรงต่ออำนาจของคณะกรรมการของท่านแม้แต่น้อย

ว่าได้ดำเนินการเป็นประการใด ซึ่งส่งผลอย่างไรที่หลายท่านเป็นห่วง ส่งผลให้ธุรกิจที่ไม่ถูกต้องตาม

กฎหมายได้ดำเนินการ และในตอนท้ายยังมีพูดถึงธุรกิจเกี่ยวกับเรื่องการฟอกเงินทางด้านต่าง ๆ

15 ทำให้เกิดปัญหาในสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องธุรกิจสีเทา หรือว่าธุรกิจเกี่ยวกับเรื่อง

การก่อการร้าย ซึ่งได้รับการสนับสนุนและขณะนี้ยังมีปัญหาว่าเพื่อนบ้านซึ่งกำลังทะลักเข้ามาได้ดูแล

อย่างไรกันหรือไม่ และเข้ามาได้มีการนำเงินที่ไม่ถูกต้องเข้ามาหรือไม่ และเพื่อที่จะระงับออกไป

หรือไม่ ตรงนั้นต้องฝากท่านช่วยดู เพราะว่าอำนาจของท่านมากมาย โดยเฉพาะธุรกรรมเห็นบอกว่า

ได้แต่งตั้งคณะกรรมการธุรกรรม มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง

20 กับการกระทำผิด สั่งยับยั้งการทำธุรกรรมตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และอื่น ๆ ตรงนี้ท่านได้

ดำเนินการอย่างไรในรายงานนี้ไม่มีรายการ โดยคร่าว ๆ บอกมาว่าในรอบปี ๒๕๖๕ มีที่ใดบ้าง

ที่ดำเนินการ แล้วบรรลุเป้าหมาย นอกจากนั้น ธุรกิจเกี่ยวกับเรื่องการฟอกเงินยังมีอีกมาก

ในการที่ท่านต้องเข้าไปดูแล โดยเฉพาะขณะนี้เศรษฐกิจยังไม่มีความชัดเจน แต่ว่าธุรกิจสีเทา

มีความคล่องตัวอย่างมาก ท่านสังเกตหรือไม่ว่าราคาทองคำขณะนี้ขึ้นไปเป็นจำนวนมาก มีหลายคน

25 ที่เขานำเงินที่คิดว่าไม่น่าถูกต้องไปผ่านกระบวนการในการซื้อทองคำเพื่อมาสะสม ทองคำ ณ ขณะนี้

๑๖๒

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อัจฉริยา ๔๐/๓

วันนี้ที่ดูเมื่อสักครู่นี้ ราคาทองคำแท่งขายออก ๙๖.๕ เปอร์เซ็นต์ ร้อยละ ๔๐,๗๐๐ บาท อันนี้เป็นการจูงใจอย่างมากในการที่ทำให้ผู้ที่นำทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบหรือไม่ชอบ ไม่สามารถพิสูจน์ได้

5 แต่เชื่อว่าจะไม่ชอบ เพราะว่าเคยไปกับหลานชายไปซื้อสร้อยคอทองคำปรากฏว่าใช้เวลาประมาณ

เกือบครึ่งชั่วโมงในการซื้อ แต่มีอยู่รายหนึ่งใช้เวลาเป็นชั่วโมง เพราะอะไร เพราะใช้เงินสดมาเป็น

จำนวนมหาศาล ตรงนี้จะกำหนดแนวทางมาตรการอย่างไร เพราะคณะกรรมการป้องกันและ

ปราบปรามการฟอกเงินมีอำนาจในการกำหนดเรื่องนโยบาย กำหนดกติกาการควบคุมต่าง ๆ

เพื่อป้องกันไม่ให้มีการนำทรัพย์สินที่ไม่ถูกต้องไปใช้ อันนี้ฟอกเงินชัด ๆ และวางมาตรการในการที่

10 กำหนดให้มีมาตรการในการดำเนินการแจ้งให้ร้านขายทอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งได้หรือไม่ว่า

ลักษณะการที่ซื้อขายผิดปกติ นำเงินสดจำนวนมาก ๆ ไปซื้อขายเป็นสิ่งที่น่าผิดปกติเพราะ

ทองคำแท่ง ๑๐๐ บาท นิตเดียว ๑ บาท ประมาณ ๑๕.๒๔ กรัม ๑๐๐ บาท ประมาณ

๑ กิโลกรัมเศษ ฉะนั้น ๑๐๐ บาท จำได้หรือไม่ว่า ๒ อาทิตย์ที่ผ่านมามีปัญหาเรื่องนายตำรวจ

ระดับใหญ่ที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการใช้เงินไปสะสมทองคำไว้เป็นจำนวนมากเป็นพันเป็นหมื่น

15 ซึ่งตรงนี้ท่านมีวิธีการเข้าไปดำเนินการอย่างไรหรือไม่ อันนี้เป็นปัญหาทำให้การใช้จ่ายเงิน

ไม่เป็นไปตามกระบวนการที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ขอให้ท่านช่วยไปตรวจสอบในเรื่องนี้ด้วย

แล้วมาดูในเรื่องยุทธศาสตร์ที่ท่านกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

และการต่อต้านการก่อการร้าย ตรงนี้ขอให้คุณช่วยอธิบายว่ายุทธศาสตร์การฟอกเงิน และ

การก่อการร้าย เอเอ็มแอล/ซีเอฟที เอเอ็มแอล พอทราบได้บ้าง ไม่ทราบว่าใช่หรือไม่ ตรงนี้

20 ที่เกี่ยวกับเรื่องการก่อการร้าย เพราะว่าถ้าย่อมาแบบนี้ ผมเชื่อว่าไม่มีกี่คนที่ เป็นสมาชิกวุฒิสภา

จะทราบ และจะทำให้ทางบ้านไม่สามารถทราบด้วยเช่นเดียวกัน เพราะใช้ศัพท์เฉพาะในหน่วยงาน

ของท่าน เพียงช่วยอธิบายในส่วนนี้ด้วย-----

- ๔๑/๑

๑๖๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สุชาติ ๔๑/๑

ยุทธศาสตร์ตรงนี้ดำเนินการอย่างไรให้สอดคล้อง แล้วเรื่องการสนับสนุนต่าง ๆ เป็นอย่างไร เพราะท่านบอกว่ามีปัญหาในการที่จะดำเนินการไว้ในส่วนที่ ๖ เรื่องปัญหาอุปสรรค

- 5 และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ซึ่งท่านเห็นว่าน่าที่จะมีการแก้ไขกฎหมายในการที่จะชักจูงใจให้ผู้ที่เป็นสายลับหรือสายสืบหรือผู้ที่ประสงค์จะขอรับสินบนในการแจ้งเบาะแส ตรงนี้ท่านได้ขมวดไว้บอกว่าเกิดปัญหาขึ้นมา เพราะว่าผู้ที่แจ้งเบาะแสขาดช่วงหายไป และขาดผู้ที่ให้ข้อมูลที่เป็นจริง ตรงนี้จะทำอย่างไร ท่านต้องนำปัญหาเหล่านี้เสนอเพื่อที่จะแก้ไขกฎหมาย ท่านได้มีการแก้ไขกฎหมาย เพราะว่ากฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการพอกเงินมีการแก้ไขไปหลายครั้งปีที่แล้วมีการแก้ไข เพราะฉะนั้น แก้ไปแล้วถ้ามีปัญหา แต่สภาพบังคับไม่สามารถใช้ได้ไม่เกิดประโยชน์ท่านต้องนำปัญหาเหล่านี้เสนอต่อรัฐบาลและเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรแก้ไขปัญหากฎหมาย ขอฝากว่าตรงนี้ท่านจะดำเนินการอย่างไร เพราะว่าปัญหาใหญ่ในการที่จะนำเงินที่ไม่ถูกต้องไปใช้ในธุรกิจใช้ในกิจกรรมที่ไม่เป็นที่พึงประสงค์ของประเทศชาติและประชาชน ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ ต่อไปท่านปานเทพ กล่าวณรงค์ราษฎร์ เชิญครับ

- 15 นายปานเทพ กล่าวณรงค์ราษฎร์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายปานเทพ กล่าวณรงค์ราษฎร์ สมาชิกวุฒิสภา ขออภิปรายรายงานประจำปี ๒๕๖๕ ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน ในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องการบังคับใช้กฎหมายการพอกเงินให้เกิดประสิทธิภาพ ผมขอเรียนกรณีที่เป็นข้อเท็จจริงหลายปีมาแล้ว คือ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ขออนุญาตเอียนาม ท่านประสิทธิ์ ปทุมรักษ์ ได้อภิปรายไว้บ้างแล้ว คือ
- 20 เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นแค่ระดับปฏิบัติการคนหนึ่งได้มีการขายทองคำแท่ง จำนวน ๓,๐๐๐ บาท มูลค่า ๗๔ ล้านบาท ให้กับร้านค้าทองแห่งหนึ่ง แล้วต่อมาในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ บุคคลกลุ่มนี้ได้มีการขายทองคำแท่งอีก ๒ - ๓ ครั้ง จำนวนน้ำหนักทองคำแท่ง ๘,๐๐๐ บาท มูลค่า ๒๔๙ ล้านบาท เพราะฉะนั้น รวมธุรกรรมที่ดำเนินการในครั้งนี้มีการขายทองคำแท่งรวมทั้งสิ้น ๑๑,๐๐๐ บาท มูลค่า ๓๒๓ ล้านบาท ซึ่งตรงนี้ผมเข้าใจว่าเป็นพฤติกรรมเข้าข่ายธุรกรรม
- 25 อันมีเหตุอันควรสงสัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการพอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๖๔

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สุชาติรัตน์ ๔๑/๒

ซึ่งต่อมาเจ้าหน้าที่โฆษกประจำสำนักงาน ปปง. ได้ชี้แจงว่า ผู้ประกอบการได้รายงานการทำธุรกรรม หมายถึง ร้านทอง ได้รายงานการทำธุรกรรมครั้งนี้ต่อสำนักงาน ปปง. แล้ว ขณะนี้สำนักงาน ปปง.

5 กำลังดำเนินการตรวจสอบเส้นทางการเงินอยู่ แต่ไม่ได้ให้รายละเอียดว่าเป็นธุรกรรมการเงินที่มีการผิดปกติดังกล่าวหรือไม่ เพียงแต่กล่าวว่าการดำเนินงานชำระหนี้ครั้งนี้เป็นการชำระเงิน โดยวิธีการโอนเงิน ซึ่งการดำเนินการตรวจสอบของสำนักงาน ปปง. ในเรื่องนี้ใช้เวลาถึง ๔ ปี

จึงมีเหตุที่ทำให้เกิดสงสัยว่าเหตุใด สำนักงาน ปปง. จึงมีการตรวจสอบลักษณะนี้ที่ค่อนข้างล่าช้ามาก จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถที่จะอายัดหรือยึดทรัพย์ได้ทันที่ ทั้งนี้ เนื่องจากรายงานตามระเบียบและ

10 แนวปฏิบัติของสำนักงาน ปปง. พบว่าการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับทองคำที่มีมูลค่าเพียงแต่เกิน

๒ ล้านบาทเท่านั้น และมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับลูกค้าที่ทำธุรกรรมมีฐานะไม่สอดคล้องกับ

ธุรกรรมการเงินนี้ ผู้ประกอบการจะต้องรายงานให้สำนักงาน ปปง. ทราบถึงเหตุอันควรสงสัยทันที นอกจากนั้น การโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิน ๗ แสนบาท จะต้องรายงานความเคลื่อนไหวของ เงินให้สำนักงาน ปปง. ทราบทุก ๑๕ วัน ดังนั้น การทำธุรกรรมจำนวนมากเช่นนี้สำนักงาน ปปง.

15 ควรที่จะรับทราบและมีการตรวจสอบลักษณะการฟอกเงินโดยทันทีตามกฎหมายฟอกเงินที่บัญญัติ กรณีดังกล่าวจริง ๆ แล้วสำนักงาน ปปง. ควรจะทราบรายงาน ๒ ด้าน ด้านที่ ๑ จากผู้ประกอบการ ด้านที่ ๒ จากธนาคาร แต่ในข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า สำนักงาน ปปง. ได้รับรายงานจากพนักงาน

เจ้าหน้าที่ตำรวจและดำเนินการตรวจสอบไปตามหน้าที่ หลังจากเกิดเหตุการณ์แล้วเป็นเวลาถึง ๔ ปี

ซึ่งนานมาก เพราะฉะนั้น จึงเป็นความผิดปกติในกระบวนการบังคับใช้กฎหมายว่าไม่ถึงล่าช้า

20 อย่างนั้น กระผมจึงขออนุญาตที่จะเรียนถามข้อเท็จจริงในเรื่องนี้และสำนักงาน ปปง. ควรจะได้มี

การปรับปรุง ผมคิดว่าต้องปรับปรุงการทำงานต่าง ๆ ให้รวดเร็วอย่างไรบ้าง โดยที่อาจจะเป็นเรื่อง

ของเจ้าหน้าที่บุคลากรอาจจะไม่เพียงพอหรือวาระเบียบต่าง ๆ ก็แล้วแต่ เพื่อให้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

การดำเนินการรวดเร็วขึ้น โดยเฉพาะธุรกรรมอันมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นการฟอกเงินต้อง

ดำเนินการโดยรวดเร็ว เพื่อให้สามารถยึดทรัพย์หรืออายัดทรัพย์ต่าง ๆ ได้ทันที่ต่อไป

25 ขอขอบคุณท่านประธานครับ

๑๖๕

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ ต่อไปเชิญผู้แทนหน่วยงานตอบชี้แจง
ที่คณะกรรมการได้แถลงและที่สมาชิกวุฒิสภาได้แสดงความเห็นไว้ เชิญครับ

5 นายเทพสุ บวรโชติคารา (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
และท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านครับ ก่อนอื่นกระผมขอรับรองข้อสังเกตของคณะกรรมการ
และท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ได้อภิปรายไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ผมขออนุญาต
ชี้แจงประเด็นต่าง ๆ ในส่วนของข้อสังเกตหรือความเห็นของคณะกรรมการโดยสรุป

10 ประเด็นที่ ๑ นอกจากความผิดมูลฐาน ๒๘ มูลฐานแล้วยังมีความผิดมูลฐานอื่นใด
หรือไม่ที่ควรมีการบัญญัติไว้เพิ่มเติม ผมขออนุญาตเรียนอย่างนี้ว่า ในส่วนนี้อยู่ระหว่างการเสนอ
มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฟอกเงินให้มีความครอบคลุมในประเด็นความผิดมูลฐาน ยกตัวอย่าง
ความผิดมูลฐานที่จะต้องมีการกำหนดเพิ่มเติม เช่น สื่อลามกอนาจารเด็ก การเรียกดอกเบี้ย
เกินอัตรา การกำหนดเรื่องของภาษี ถ้าหนีภาษีเป็นความผิดมูลฐาน ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
อยู่ระหว่างการเตรียมเสนอ

15 ประเด็นที่ ๒ ขออนุญาตเอย่ยนาม ท่านมานะ นิมิตรมงคล และท่านธัญญกร
ทิพย์โกศล ท่านได้มีความเห็นเรื่องปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในแต่ละประเทศ สภาพแวดล้อม
ต่าง ๆ ควรปรับปรุงและควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้รับทราบ ผมขออนุญาต
เรียนอย่างนี้ว่า -----

20

- ๔๒/๑

25

๑๖๖

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ดวงทิพย์ ๔๒/๑

สำนักงาน ปปง. ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเอเอ็มแอล/ซีเอฟที ซึ่งในส่วนนี้ผมขออนุญาตอธิบายตรงนี้สักนิดหนึ่ง ยุทธศาสตร์ด้านเอเอ็มแอล/ซีเอฟที คือ ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน

5 และปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ซื่อเต็ม

เป็นแบบนี้ เรามีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ไว้ ในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ มีมาตรการในการที่กำหนดกลไกต่าง ๆ เพื่อให้มาตรฐานของประเทศไทย ไม่ใช่ของสำนักงาน ปปง. อย่างเดียว

แผนยุทธศาสตร์นี้ จะมีความครอบคลุมไปกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้มาตรฐานของประเทศไทยสอดคล้องกับการประเมินความเสี่ยงระดับชาติด้านการฟอกเงิน การสนับสนุน

10 ทหารการเงินแก่การก่อการร้าย

ประเด็นที่ ๓ เรื่องของการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้รับทราบ

ผลการดำเนินการ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ตั้งแต่ที่ผมเป็นเลขาธิการมา ผมได้มีการปรับปรุงกระบวนการประชาสัมพันธ์ใหม่ มีการตั้งทีมโฆษก โดยปัจจุบันมอบหมายให้ ขออนุญาตเอ่ยนามท่านวิทยา นิตธิธรรม ผู้อำนวยการกองกฎหมายเป็นโฆษก คอยทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชน

15 นอกจากนี้ เราพยายามประชาสัมพันธ์ให้พี่น้องประชาชนได้รับทราบถึงกระบวนการทำงานของสำนักงาน ปปง. และประสิทธิภาพต่าง ๆ

ประเด็นที่ ๔ ส่วนข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ในเรื่องการหาแนวทาง

การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ในปัจจุบันสำนักงาน ปปง. อาศัยการประสานความร่วมมือ ถ้าเป็นหน่วยราชการ ฐานข้อมูลประชาชน

20 การบริการภาครัฐ เราอาศัยฐานข้อมูลการเชื่อมโยงผ่านลิงค์เกจเซ็นเตอร์ (linkage center)

เรามีการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรมดีเอ็กซ์ซี (Data Exchange Center : DXC) ๒๖ หน่วยงาน ซึ่งในส่วนนี้จะครอบคลุมไปถึงกรมพัฒนาธุรกิจการค้าด้วย

เรามีการใช้มาตรการในเชิงของการเชื่อมโยงระหว่างสำนักงาน ปปง. กับสถาบันการเงินด้วย

ในการตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินเราจะอาศัยการเชื่อมโยงผ่านเส้นซึ่งเรียกว่า การผ่านในฐาน

25 ข้อมูลระหว่างเรากับธนาคาร เพื่อให้การทำงานของสำนักงาน ปปง. เป็นไปด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น

๑๖๗

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ดวงทิพย์ ๔๒/๒

ประเด็นที่ ๕ กรณีปัญหาทุนเงินสี่เทา ซึ่งในส่วนนี้ผมขออนุญาตว่า อันนี้มีอยู่ในกฎหมายตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ แล้วที่กำหนดให้กรมที่ดินมีหน้าที่รายงานต่อสำนักงาน ปปง.

- 5 ในกรณีที่มีการจดทะเบียนสิทธิหรือนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งในส่วนนี้ไปทำธุรกรรมที่สำนักงานที่ดินเกินกว่า ๕ ล้านบาท สำนักงานที่ดินจะต้องมีการรายงานให้สำนักงาน ปปง. ได้รับทราบ

ประเด็นที่ ๖ สำนักงาน ปปง. มีการให้คำแนะนำกับกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างความเข้าใจ มีการเข้าตรวจประเมินกับ

- 10 กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพ ในการซื้อขายหรือตัวแทนด้วย นอกจากนี้ อาศัยกลไกของสมาคมนายหน้าอสังหาริมทรัพย์ไทย ซึ่งกรณีที่มีชาวต่างชาติมาประกอบธุรกิจนายหน้าหรือตัวแทนต่าง ๆ มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด เพราะว่าผู้ประกอบการธุรกิจจริงนี้ ถ้าเป็นต่างชาติจริงๆ เขาไม่สามารถที่จะประกอบธุรกิจนี้ได้

ประเด็นที่ ๗ เรื่องคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

- 15 (คณะกรรมการ ปปง.) ในเอกสารหน้า ๔๙ ในเรื่องของการวินิจฉัยชี้ขาด กรณีพนักงานอัยการตั้งข้อหาไม่สมบูรณ์ ผมขออนุญาตว่า คดีนี้ คือ คดีเครือข่าย บริษัท ฮานารี กรุ๊ป จำกัด ซึ่งในส่วนนี้ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ผมขอใช้อักษรว่า นาย ข คือ คดีพนักงานสอบสวนตำรวจภูธรจังหวัดภูเก็ตสั่งฟ้อง นาย ก กับ นาย ข เป็นจำเลยร่วมกันในความผิดฐานอั้งยี่ แต่ต่อมาคดีนี้ศาลฎีกายกฟ้อง นาย ข คนเดียว กรณีนี้จึงเหลืออยู่เฉพาะ นาย ก เพียงคนเดียว ตรงนี้ทำให้ขาด
- 20 องค์ประกอบความผิดของการเป็นคณะบุคคลในความผิดฐานอั้งยี่ ซึ่งคณะบุคคลจะต้องประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป

ประเด็นที่ ๘ การใช้มาตรการทางแพ่งด้วยกฎหมายฟอกเงินที่เรามีการยึดอายัดทรัพย์สิน ผมขออนุญาตทราบเรียนอย่างนี้ว่า ขั้นตอนการดำเนินการของเรา คือ ๑. มีความผิดมูลฐานเกิดขึ้น ความผิดมูลฐานเกิดขึ้นแค่ไหน เพียงใด ขออนุญาต อันนี้เป็นการวางแนวมาตั้งแต่

- 25 ศาลฎีกาว่า กรณีนี้ไม่จำเป็นว่าจะต้องมีคำพิพากษาลงโทษถึงที่สุดแล้ว คือ มีการกระทำความผิด

๑๖๘

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ดวงทิพย์ ๔๒/๓

อาญา ซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ จะต้องมีการรายงานมาที่สำนักงาน ป.ป.ง. สำนักงาน ป.ป.ง. จะต้องมีการดำเนินการ

5 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกัน

และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๔ เราจะต้องตรวจสอบว่า ๑. มีความผิดมูลฐานเกิดขึ้นหรือไม่ ๒. ใครเกี่ยวข้องสัมพันธ์บ้าง ๓. มีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด นอกจากนี้ ผมขออนุญาตทราบเรียนว่า ศาลฎีกาได้วางแนวไว้ว่า การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามกฎหมายฟอกเงิน ไม่ใช่คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา เป็นมาตรการทางแพ่งในการตัดวงจร

10 อาชญากรรม

ประเด็นที่ ๙ เรื่องของคณะอนุกรรมการ ในคณะกรรมการ ป.ป.ง. ที่มีการประชุมคอนข้างน้อย ในส่วนนี้ผมขออนุญาตทราบเรียนว่า ปัจจุบันคณะกรรมการ ป.ป.ง. ซึ่งชุดปัจจุบันนี้ ท่านประธานคณะกรรมการได้มีการตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาเป็นจำนวน ๑๑ คณะ คือ มีการปรับปรุงจากคณะเดิมและเพิ่มเติมขึ้นมา เพื่อให้ครอบคลุมบริหารการดำเนินการ

15 ของ ป.ป.ง. คณะอนุกรรมการทั้ง ๑๑ คณะนี้ ท่านประธาน ป.ป.ง. ให้นโยบายว่าจะต้องมีการประชุม

ทุกเดือน อย่างน้อยต้องมีการประชุมเดือนละ ๑ ครั้ง จะต้องมีการเสนอประเด็นที่เรามีปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ สำนักงาน ป.ป.ง. โดยผมเองในฐานะเลขาธิการมีหน้าที่ที่จะต้องเสนอประเด็น

ต่อคณะอนุกรรมการต่าง ๆ อันไหนที่เป็นปัญหาข้อกฎหมายจะต้องเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎกระทรวงหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง อันไหนที่เป็นปัญหาในเชิงปฏิบัติจะต้อง

20 ออกแนวปฏิบัติ

ประเด็นที่ ๑๐ ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะ เรื่องเกี่ยวกับผลการปฏิบัติ

ของคณะกรรมการเปรียบเทียบ ซึ่งในส่วนนี้ผมขออนุญาตเรียนว่า การตรวจสอบสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพมีเกณฑ์ที่จะต้องปฏิบัติอยู่ ๒ หลักการ คือ การประเมินความเสี่ยง

โดยเราจะต้องมีการตรวจสอบเกี่ยวกับว่า กลุ่มผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงสูง ถูกใช้เป็นแหล่ง

25 ฟอกเงินเป็นอันดับแรก เรามีการเข้าตรวจ จะมีการดูจากข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ด้วย ในส่วนนี้

ผมขออนุญาตรับว่าจะไปเร่งรัดดำเนินการ แต่ต้องขออนุญาตทราบเรียนอย่างนี้ว่า ในการเปรียบเทียบ

๑๖๙

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ดวงทิพย์ ๔๒/๔

กับสถาบันการเงิน เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน เพราะจะมีผลกับความน่าเชื่อถือ หรือแม้กระทั่งหุ้นของธนาคารนั้น สำนักงาน ปปง. เลยไม่มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ออกไปว่า

5 มีการเปรียบเทียบไปธนาคารอะไรบ้าง จำนวนเท่าไร อันนี้ไม่ได้มีการประชาสัมพันธ์ ต้องขออนุญาต กราบเรียน

ประเด็นที่ ๑๑ กรณีเรื่องร้องเรียน ซึ่งมีจำนวน ๑,๔๕๔ เรื่อง ในปีที่เรามีการรายงานครั้งนี้ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ปัจจุบันเรื่องร้องเรียนเข้ามาเพิ่มมากขึ้น คือ เกิดจากสถานการณ์ที่ประชาชนทราบช่องทางว่า สำนักงาน ปปง. สามารถที่จะตรวจสอบ

10 ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ประชาชนได้รับความเสียหาย ได้รับความเดือดร้อน ยกตัวอย่าง ระเบียบคณะกรรมการธุรกรรมว่าด้วยการรับเรื่อง การตรวจสอบการพิจารณาดำเนินการ

และการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงาน ของพนักงาน เจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๖ วางแนวไว้ว่า เรื่องที่จะเข้าสู่การดำเนินการของสำนักงาน ปปง. คือ ๑. หน่วยราชการส่งเข้ามา ๒. ประชาชนมายื่นเรื่องกับสำนักงาน ปปง. เราจะต้องรับเรื่อง

15 และพิจารณาการยื่นเรื่องต้องไม่ใช่เป็นลักษณะบัตรสนเท่ห์ จะต้องให้ข้อมูลเราพอสมควร อย่างเช่น มายื่นเรื่องเพราะว่าถูกลอก มีการไปแจ้งความเรียบร้อยแล้ว มีความเสียหายเท่าไร อาจจะ รวมกลุ่มกันมายื่นเรื่องกับสำนักงาน ปปง. ได้ เราจะพยายามเร่งรัดการดำเนินการตรวจสอบ -----

๑๗๐

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชบัญญัติ ๔๓/๑

ขออนุญาตนำเรียนว่า เรื่องที่เข้ามาจำนวน ๑,๒๙๒ เรื่อง อยู่ระหว่างการดำเนินการ บางคดี คณะกรรมการธุรกรรมได้มีมติมอบหมายให้ตรวจสอบเชิงลึกแล้ว ผมต้องขอภัยอย่างยิ่งที่ไม่ได้

5 เตรียมข้อมูลมา หลายคดีมีการยึดอายุทรัพย์สินต่าง ๆ ส่วนที่เหลือจำนวนไม่มาก จำนวน ๑๖๒ เรื่อง คือ ไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะข้อมูลที่มีการมาร้องเรียนไม่ชัดเจนเพียงพอ

การตรวจสอบและวิเคราะห์ธุรกรรม การที่ส่งให้หน่วยงานทั้งภายนอกและภายใน กรณีคดีเชิงรุกที่มีจำนวน ๐ คดี โดยมาตรฐานสากลการดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ง. จะต้องมีการรับหรือส่งข้อมูล ซึ่งในส่วนนี้ เช่น หน่วยงานภายนอกมีการดำเนินการ ยกตัวอย่าง

10 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) มีการตรวจสอบ คดียาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. จะสอบถามสำนักงาน ป.ป.ง. ว่าช่วยตรวจสอบฐานข้อมูล มีข้อมูลหรือไม่ อย่างไร ปัจจุบันมีการตอบโดยตลอด พยายามปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อตอบสนอง การบูรณาการการทำงานร่วมกัน อีกส่วนหนึ่งมาตรฐานสากลกำหนดว่า การวิเคราะห์ธุรกรรม อย่างที่ท่านได้กล่าว ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยจะต้องหยิบยกขึ้นมาวิเคราะห์ธุรกรรม เรียกว่า

15 เป็นการดำเนินการในเชิงโปรแอกทีฟ (proactive) เข้าใจง่าย ๆ คือ การปั้นคดีขึ้นมา นำข้อมูล ที่ได้รับการรายงานธุรกรรมของสถาบันการเงินหลาย ๆ แห่งมาประกอบกัน พบว่าบุคคลนี้ มีการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย และมาคู่ต่อว่ามีประวัติอาชญากรหรือไม่ อย่างไร

เหมือนปั้นคดีขึ้นมา กรณีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกผมขออนุญาตรับไป คงจะต้อง วางแนวในการส่งข้อมูลลักษณะเชิงรุกให้กับหน่วยงานเพื่อนำไปขับเคลื่อนต่อไป นอกจากนี้

20 ยังมีการจัดทำรายงานวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ คือ การวิเคราะห์จากสภาพการณ์ที่ปัจจุบัน พฤติกรรมการฟอกเงินเป็นอย่างไร มีการแชร์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กราบขอพระคุณ คณะกรรมาธิการ สมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน หลายเรื่องที่ท่านให้ข้อสังเกตมาเป็นประโยชน์ ในการที่สำนักงาน ป.ป.ง. จะนำไปพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

โครงการสายลับ ปปง. เป็นโครงการที่สำคัญ ปัจจุบันมีสายลับ จำนวน

25 ๓๐,๐๐๐ กว่าราย สำนักงาน ป.ป.ง. จะมีการพัฒนาตรงนี้ขึ้นมา และพยายามหาช่องทาง

๑๗๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชัญญชิตา ๔๓/๒

อย่างที่ท่านบอกว่า คนที่มาเป็นสายลับให้สำนักงาน ปปง. มีความเสี่ยงภัยในชีวิตเหมือนกัน ถ้าข้อมูลรั่วไหลออกไป สำนักงาน ปปง. พยายามหาช่องทางในการจะดูแลเหมือนกับเป็น

5 แรงจูงใจในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ประเด็นการเป็นสมาชิกอัยยั้งไม่มีการดำเนินการ การมีส่วนร่วม

ในองค์กรอาชญากรรม การปลอมเอกสารสิทธิต่าง ๆ ซึ่งในส่วนนี้ขออนุญาตทราบเรียนว่า จะรับข้อสังเกตของท่านไป คือ ปัจจุบันสำนักงาน ปปง. มุ่งเน้นความผิดมูลฐานเรื่องยาเสพติด ค้ามนุษย์ ฉ้อโกงประชาชน และความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ อันนี้เป็นเรื่องที่มี

10 เพราะเป็นเรื่องของมาตรฐานสากลที่จะต้องขับเคลื่อน ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการจะไป ตอบโจทยในเรื่องไอทีเของสำนักงาน ป.ป.ช. ผมขออนุญาตรับข้อสังเกตของท่าน

โครงการบูรณาการหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย สำนักงาน ปปง. ทำมาทุกปี

มีการบูรณาการกับศาลแพ่ง สำนักงานอัยการสูงสุด โดยสำนักงานคดีพิเศษ มีการจัดสัมมนา

15 ปปง. มีการสัมมนาทุกปี ด้วยผลพวงที่มีการสัมมนาสำนักงาน ปปง. สะท้อนปัญหาและมุมมอง ในการขับเคลื่อน ปัจจุบันศาลแพ่งโดยประธานศาลฎีกาได้มีการตั้งแผนกขึ้นมาเพื่อรับผิดชอบคดี จากสำนักงาน ปปง. ตามกฎหมาย ๒ ฉบับจะไปที่แผนกนี้ เพราะว่าต้องการให้ผู้พิพากษาที่อยู่ใน แผนกนี้มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ เพื่อสร้างมาตรฐานในกระบวนการยุติธรรมให้สูงขึ้น

ความผิดมูลฐาน แนวทางในการแก้ไขปัญหาฟอกเงินในเรื่องของตำแหน่งหน้าที่

20 ยาเสพติด พนัน วงเงิน ๕ ล้านบาทขึ้นไป ในยุทธศาสตร์ด้านเอเอ็มแอล/ซีเอฟที จะมีเรื่องนี้อยู่ด้วย สำนักงาน ปปง. มุ่งเน้นมาตรการป้องกันและปราบปราม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา การใช้สินทรัพย์ดิจิทัลไม่ผ่านผู้ให้บริการสินทรัพย์ สินทรัพย์ดิจิทัลมีผู้ให้บริการ

ผมขออนุญาตเอ่ยว่าเป็นพวกที่อยู่บนดิน คือ จดทะเบียนถูกต้องกับสำนักงานคณะกรรมการ กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) สำนักงาน ปปง. มีการบูรณาการกับ ก.ล.ต.

25

๑๗๒

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ช. ๓๓/๓

อย่างใกล้ชิด มีการยึดสินทรัพย์ดิจิทัลไปหลายคน นอกจากนี้ มีการประสานงานโดย
กองความร่วมมือระหว่างประเทศ ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น กองความร่วมมือและพัฒนามาตรฐาน

5 มีการประสานข้อมูลกับหน่วยงานระหว่างประเทศโดยอาศัยช่องทางเอฟไอยู (Financial
Intelligence Unit : FIU) มีการขับเคลื่อน มีการยึดทรัพย์ ขออนุญาตนำเรียนว่า มีคดียาเสพติด
รายสำคัญ สำนักงาน ป.ป.ง. ยึดสินทรัพย์ดิจิทัลจากความร่วมมือระหว่างประเทศไทย

กับประเทศออสเตรเลีย มูลค่าประมาณ ๘๐ ล้านบาท ทั้งนี้ อย่างที่ผมทราบเรียนว่ามีทั้งที่อยู่บนดิน
กับใต้ดิน ต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานด้านการปราบปราม ไม่ว่าจะ

10 ตำรวจไซเบอร์ ขออนุญาตเรียกชื่อง่าย ๆ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือแม้กระทั่ง ก.ล.ต. ในกรณี
สินทรัพย์พวกนี้ที่อยู่ใต้ดินจะทำอย่างไร

การตรวจพิสูจน์ การตรวจพิสูจน์ในเรื่องพยานหลักฐานดิจิทัลมีการจัดซื้อ
ชุดคอมพิวเตอร์สำหรับผู้ตรวจสอบชั้นสูง ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านธานี อ่อนละเอียด
สำนักงาน ป.ป.ง. ชื่อมานาน ต้องยอมรับเครื่องมือตามไม่ทัน คงต้องไปพัฒนาตรงนี้ ต้องมี

15 การของบประมาณในการอัปเกรด (upgrade) หรือจัดซื้อใหม่เพื่อให้เท่าทันกลุ่มอาชญากร
ซึ่งปัจจุบันพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปมาก

มาตรฐานสากล มาตรฐานสากลมีจำนวน ๔๐ ข้อ ในปีที่ผ่านมาตอนนี้ผ่านไปแล้ว
จำนวน ๓๓ ข้อ เหลืออีกจำนวน ๗ ข้อ ไม่ว่าจะในด้านกรอบกฎหมาย ด้านประสิทธิภาพ หลายเรื่อง
ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ด้านกรอบกฎหมายต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ด้านประสิทธิภาพ

20 คือ ต้องไปพัฒนาการทำงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพในการดำเนินการ หลายเรื่องจะต้อง
อาศัยกลไกทางฝ่ายนิติบัญญัติในการสนับสนุนงบประมาณ ในการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อให้เท่าทัน

ขออนุญาตตอบคำถามท่านกรรมาธิการ ประเด็นที่ท่านธานี อ่อนละเอียด ได้พูดถึง
ขอนำเรียนว่าด้วยข้อจำกัดจริง ๆ เรื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ คือ สำนักงาน ป.ป.ง. เป็นส่วนราชการ
การเสนอต้องผ่านกระบวนการสำนักงบประมาณ ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ต้องใช้ตามมาตรฐานของ

25 กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ประเด็น คือ สิ่งที่ต้องใช้จะต้องมีสเปก (spec) สูงกว่า ---

- ๔๔/๑

๑๗๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

กรรภัทร ๔๔/๑

ซึ่งอันนี้ผมขออน้อมรับไป ผมต้องไปหาทางในการหาซื้อเครื่องมือคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ที่ไม่ตกฐุน ให้มีประสิทธิภาพสูง สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5 ประเด็นท่านธานี อ่อนละเอียด ได้เอ่ยถึงผมได้ชี้แจงไปแล้ว ต้องยอมรับว่า บประมาณของเราไม่สอดคล้องกับจำนวนคนจริง ๆ ซึ่งปัจจุบันเราพยายามใช้ศักยภาพของ บุคลากรที่มีอยู่อย่างเต็มที่ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ในปีงบประมาณหน้าจะนำข้อสังเกตของท่านสมาชิก วุฒิสภาไปใช้ในการทำเรื่องของงบประมาณต่อไป

10 ประเด็นท่านประสิทธิ์ ปทุมารักษ์ ผมขอเรียนว่า คณะกรรมการ ปปง. จะมีอยู่ ๒ คณะใหญ่ ๆ คือ คณะกรรมการ ปปง. ซึ่งปัจจุบัน ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านประธาน ปปง. คือ ท่านฉัตรชัย พรหมเลิศ ท่านเข้ามาพยายามพัฒนาการทำงาน บอร์ดนี้เป็นบอร์ดนโยบาย มีหน้าที่ ในเชิงนโยบาย อย่างที่ผมกราบเรียนว่า ปัจจุบันมีคณะอนุกรรมการ ๑๑ ชุด เราวางแผนการพัฒนา สิ่งไหนที่แก้ด้วยการประสานงานจะแก้ด้วยการประสานงาน ท่านจะเห็นได้ว่าเรามีหลายเรื่องที่เรา กำลังแก้ไข ยกตัวอย่าง นอกจากสายลับ ปปง. แล้วเร็ว ๆ นี้เราจะมีโครงการ ซึ่งผมได้เสนอกกราบ

15 เรียนท่านนายกรัฐมนตรีไปแล้ว คือ เราจะสร้างเครือข่ายภาคประชาชน ซึ่งเครือข่ายนี้หลักการไม่ใช่ ว่าประชาชนสมัครได้ เราจะผ่านกระบวนการคัดเลือกเพื่อให้เขาเป็นเครือข่ายที่แท้จริงในการที่จะ เป็นกระบอกเสียง ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่การทำงาน รวมถึงการประสานบูรณาการการทำงาน

20 ในส่วนต่อมาคณะกรรมการธุรกรรม อันนี้เป็นบอร์ดที่ใช้อำนาจ ซึ่งในปัจจุบันคณะกรรมการธุรกรรม ไม่มีการตั้งคณะอนุกรรมการ คณะกรรมการธุรกรรมจะมีการประชุมเฉลี่ยเดือนละ ๑ ครั้ง แต่ท่าน รักษามาตรฐานในการดำเนินการ แต่ละท่านจะมีผู้ช่วยเหลือท่านละ ๒ ท่าน ที่คอยเข้ามาช่วย

25 ซัพพอร์ต (support) ดูแลข้อกฎหมาย ดูแลว่าสำนวนมีความเรียบร้อยหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ประเด็นสำคัญที่ท่านได้สอบถาม กรณีของการซื้อขายทองคำ ผมขออนุญาต

กราบเรียนว่า ร้านค้าทองที่เป็นนิติบุคคลมีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรมกับสำนักงาน ปปง.

ยกตัวอย่างที่ท่านพูด ไปซื้อทองเดี๋ยวนี้อือเงินสดไปซื้อ ๒ ล้านบาทขึ้นไปร้านค้าทองต้องรายงาน

๑๗๔

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

กรรภัทร ๔๔/๒

สำนักงาน ปปง. ถ้าซื้อไม่ถึงเขาจะขอคุ้บตรประชาชนท่านด้วย อันนี้เป็นมาตรฐานที่เขาจะต้อง
ดำเนินการตรวจสอบ คือ การเก็บข้อมูล อีกสิ่งหนึ่ง คือ ถ้าไปซื้อทองแต่ผ่านการโอนเงิน ใช้วิธีการ
5 โอนเงินเข้าไป อันนี้เป็นหน้าที่ของธนาคาร เป็นหน้าที่ของร้านทอง ถ้าไปซื้อทองแบบผิดปกติแล้ว
ร้านค้าทอง ซึ่งเราได้อบรมให้ความรู้โดยตลอดว่ามีเหตุอันควรสงสัยร้านค้าทองจะต้องรายงานมาที่
สำนักงาน ปปง. ซึ่งในส่วนนี้การรายงานเข้ามา อย่างที่ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า เมื่อไรที่มี
ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเราจะใช้มาตรฐานในเชิงการตรวจสอบ ทั้งนี้ทั้งนั้น ข้อสังเกตทุกอย่าง
จะนำไปพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

10 ในส่วนต่อมา ผมขออนุญาตท่านปานเทพ กล้าณรงค์ราญ อย่างที่บอกว่า
ด้วยกฎหมายร้านค้าทองจะต้องมีการรายงานมาที่สำนักงาน ปปง. ถ้าเข้าเกณฑ์จะต้องรายงาน
ทุกครั้ง ถ้าไม่รายงานเราตรวจพบมีความผิด คณะกรรมการเปรียบเทียบมีหน้าที่ต้องไปเปรียบเทียบ
ปรับว่าท่านปล่อยปละละเลยไม่ได้มีการดำเนินการตามที่เราได้ฝึกอบรมกำหนดมาตรฐานไว้ ทั้งนี้
ทั้งนั้น กรณีธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ด้วยการดำเนินการของสำนักงาน ปปง. ซึ่งไม่มีอายุความ
15 แต่ตรงนี้ผมต้องขออนุญาตกราบเรียนว่า แม้ไม่มีอายุความก็ตามแต่เราจะต้องเร่งรัดการทำงาน
เพื่อตอบโจทย์ที่สังคมอาจจะเคลือบแคลงเพื่อให้มาตรฐานการทำงานเราดียิ่งขึ้น ผมขออน้อมรับ
ข้อสังเกตของทุกท่าน และกราบขอบพระคุณที่ท่านให้ความสำคัญกับการดำเนินการของสำนักงาน
ปปง. ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุ้มนท่านเลขาธิการครับ มีท่านใดยังตั้งใจที่จะถาม

20 ท่านเลขาธิการหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณา
รายงานประจำปี ๒๕๖๕ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ตามมาตรา ๔๗
แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เรียบร้อยแล้ว ขอบคุ้ณ
25 ผู้ชี้แจงและคณะกรรมการกิจการ จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๖.๒

๑๗๕

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วรรษา ๔๔/๓

๖.๓ รายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการ

5 เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๗๖

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

กรรภัทร ๔๔/๔

ประธานวุฒิสภา : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๗
รับทราบรายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ปีงบประมาณ

5 พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมเสนอ

และได้เสนอมายังวุฒิสภาตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อ

เศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมเสนอรายงานประจำปีของ

กองทุนต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา รายงานนี้ได้กล่าวถึงผลงานของกองทุน

10 ประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมในปีที่ล่วงมาแล้ว โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์และ

ประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินของกองทุน รายงานการเงินพร้อมด้วยรายงานการสอบบัญชีของ

ผู้สอบบัญชี ทั้งนี้ ได้เปิดเผยรายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป รายละเอียดปรากฏ

ตามเอกสารที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้ว สำหรับการพิจารณารายงานฉบับนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ได้มีหนังสือมอบหมายให้ผู้แทนจากหน่วยงานเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม กระทรวงการคลังได้มี

15 หนังสือขออนุญาตให้ผู้แทนจากหน่วยงานเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณารายงาน

ฉบับนี้ ดังนี้

๑. นายอัครุทธิ์ สนธยานนท์ รองปลัดกระทรวงการคลัง ด้านบริหาร

๒. นายสิทธิรัตน์ ตรงมาศ ผู้ช่วยปลัดกระทรวงการคลัง

๓. นางรัชณี ชุนเจริญ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

20

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

๔. นางอรวรรณ อนันตพงษ์ ผู้อำนวยการกองบริหารการรับจ่ายเงินภาครัฐ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานกรมบัญชีกลาง

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๕. นางสาวศุภนันท์ ชุ่มใจ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายภาษี

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

25

30

๑๗๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กรรภัทร ๔๔/๕

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๖ เชิญเข้าประจำที่ครับ

5 (ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญผู้ชี้แจงแถลงต่อที่ประชุมครับ

นายอัครุตม์ สนธยานนท์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

และสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายอัครุตม์ สนธยานนท์ ตำแหน่งรองปลัดกระทรวงการคลัง
ขอเสนอรายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

10 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ
การจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยรายงานประจำปี
ประกอบด้วย ๔ ส่วน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- ๔๕/๑

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๗๘

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ภิญญูตา ๔๕/๑

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการจัด

5 ประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้ตั้งไว้ที่

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในการจัดประชารัฐสวัสดิการที่เป็น การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย หรือเพื่อสนับสนุนโครงการที่ให้บริการทางสังคม ที่เป็นการช่วยเหลือประชาชนในภาวะลำบากทุกประเภท โดยมีการบริหารงานผ่าน คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

10 ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานราก และสังคม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ผลการดำเนินงานของกองทุนประกอบด้วย

การจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเพื่อสนับสนุนค่าครองชีพ ได้แก่ ค่าใช้จ่าย ในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพให้กับผู้มีบัตร โดยมีการใช้เงินกองทุนรวมกว่า

15 ๔๙,๐๔๔.๒๔ ล้านบาท

นอกจากนี้ ยังมีการจัดสรรสวัสดิการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจ กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยี่ยวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบ จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑. โครงการเพื่อช่วยเหลือเยี่ยวยาและชดเชยให้แก่ประชาชน ซึ่งได้รับผลกระทบ

20 จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อช่วยเหลือผู้มีบัตรของกระทรวงการคลัง

๒. การเพิ่มวงเงินสนับสนุนโครงการ เพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรระยะที่ ๓

โครงการเพิ่มกำลังซื้อระยะที่ ๔ และโครงการเพิ่มกำลังซื้อระยะที่ ๕

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบโครงการลงทะเบียนปี ๒๕๖๕

และการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เพื่อให้มีข้อมูลผู้มีรายได้น้อยที่เป็น

25 ปัจจุบัน ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสวัสดิการทางสังคมของภาครัฐ โดยช่วงเวลาของ

การลงทะเบียนเริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน - ตุลาคม ๒๕๖๕ และเริ่มสวัสดิการใหม่ให้แก่ผู้ผ่านสิทธิ

ในเดือนเมษายน ๒๕๖๖ ซึ่งมีการนำบัตรประชาชนมาใช้แทนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

๑๗๙

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญา ๔๕/๒

ส่วนที่ ๓ ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายของกองทุน การรายงานผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายของกองทุนสามารถสรุปได้ ๓ ประเด็น ดังนี้

- 5 ประเด็นที่ ๑ ผลต่อการบรรเทาภาระค่าครองชีพ การจัดบัตรประชารัฐสวัสดิการให้แก่ผู้มีบัตร มีส่วนสำคัญในการลดภาระค่าครองชีพและบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายที่จำเป็นแก่ผู้มีบัตรจำนวนกว่า ๑๓.๒ ล้านคน ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เมื่อพิจารณาสวัสดิการที่ผู้มีบัตรได้รับเป็นประจำทุกเดือน ได้แก่ วงเงินค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น ค่าโดยสารรถไฟ ค่าโดยสารรถทัวร์ ค่าโดยสารรถเมล์ และรถไฟฟ้ามวลชนทุกประเภท และวงเงินค่าก๊าซหุงต้ม พบว่า
- 10 การช่วยเหลือผ่านบัตรสามารถบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ ๔๘ ของภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนเมื่อเทียบกับเส้นความยากจนล่าสุดของปี ๒๕๖๔ อยู่ที่ ๒,๘๐๓ บาท ต่อคน ต่อเดือน

- ประเด็นที่ ๒ ผลต่อการพยุงกำลังซื้อและการบริโภคของประเทศ การใช้จ่ายผ่านบัตรเป็นการกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชน เข้าสู่เศรษฐกิจฐานรากโดยตรง เพราะนอกจากการที่ผู้มีรายได้น้อยจะได้รับประโยชน์จากการถือบัตรแล้ว ผู้มีบัตรต้องใช้วงเงินเพื่อซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคและก๊าซหุงต้มกับร้านธงฟ้าราคาประหยัด พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและร้านค้า
- 15 ก๊าซหุงต้ม ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นกลุ่มผู้ค้ารายย่อยที่มีความเกี่ยวข้องกับชุมชน จึงนับได้ว่าเป็นการกระจายรายได้เข้าสู่ร้านค้าชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้ได้ผลประโยชน์ต่อด้านเศรษฐกิจมหภาคและทวีความสำคัญอย่างยิ่ง

- ประเด็นที่ ๓ ผลต่อการวางรากฐานในการพัฒนาประเทศ โครงการลงทะเบียน
- 20 ส่งผลประโยชน์ทางอ้อมที่ไม่สามารถประเมินค่าเป็นตัวเงินได้ อาทิ การนำเทคโนโลยีด้านดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กรเพื่อการเติบโตแบบก้าวกระโดด ได้แก่ บิ๊กดาตา (Big Data) และการใช้เทคโนโลยีบล็อกเชน (blockchain) ซึ่งช่วยให้เกิดการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ สามารถปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกดูข้อมูลได้ตลอดเวลา ทำให้สามารถเชื่อมโยงตรวจสอบข้อมูลผู้มีรายได้น้อยและนำไปปรับปรุงนโยบายหรือมาตรการให้มีประสิทธิภาพ
- 25 สูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นการขับเคลื่อนให้ผู้มีรายได้น้อยจำนวน ๑๓.๒ ล้านคน เข้าสู่ระบบสังคมไร้เงินสด และเรียนรู้การเพิ่มทักษะด้านดิจิทัลผ่านโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล

๑๘๐

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญา ๔๕/๓

ประเด็นที่ ๔ รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินของกองทุน
พระราชรัฐสวัสดิการ เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

5 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่ตามกฎหมายในการตรวจสอบรายงานการเงินของกองทุน
ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และงบแสดง
การเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิต่อส่วนทุน และหมายเหตุประกอบรายงานการเงิน รวมถึงหมายเหตุ
สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ โดยรายงานการเงินของกองทุนสรุปได้ ดังนี้

10 ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แสดงความคิดเห็นว่ารายงานการเงินข้างต้นนี้
แสดงฐานะการเงินของกองทุน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ และผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุด
วันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชี

๑. งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ กองทุนมีสินทรัพย์
รวมทั้งสิ้น ๑๖,๕๑๑,๕๓๗,๘๑๖.๑๓ บาท หนี้สินรวมทั้งสิ้น ๒๙๙,๔๒๒,๕๗๐.๗๑ บาท

15 รวมสินทรัพย์สุทธิต่อส่วนทุน ๑๖,๒๑๒,๑๑๕,๒๔๕.๔๒ บาท

๒. งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
มีรายได้รวม ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท และมีค่าใช้จ่ายรวม ๕๐,๔๒๐,๙๙๖,๓๙๒.๓๖ บาท รวมรายได้
ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ ๒๐,๔๒๐,๙๙๖,๓๙๒.๓๖ บาท

20 วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ กองทุนมียอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

จำนวน ๓๖,๖๓๓,๑๑๑,๖๓๗.๗๘ บาท และยอดคงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

จำนวน ๑๖,๒๑๒,๑๑๕,๒๔๕.๔๒ บาท ขอขอบคุณครับ

๑๘๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
อุรารวรรณ ๔๖/๑

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ เชิญท่านสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายยกมือ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
แสดงตนครับ

5 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มีท่านใดอภิปราย ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่า
ที่ประชุมได้พิจารณารายงานประจำปีกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการ
เพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เรียบร้อยแล้ว ขอขอบคุณผู้ชี้แจงครับ เป็นอันจบ

10 การพิจารณาระเบียบวาระที่ ๖

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ๗.๑ ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน แทนตำแหน่ง
ที่ว่าง

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๘๒

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อุราราวรณ ๔๖/๒

ประธานวุฒิสภา : ด้วยประธานคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน
พลเอก อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีหนังสือแจ้งว่าตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการว่างลง จำนวน

5 ๑ ตำแหน่ง ในการนี้ ประธานคณะกรรมการจึงขอให้ประชุมตั้ง ท่านวิไลลักษณ์ อรินทะพงษ์
เป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน แทนตำแหน่งที่ว่าง จะมีสมาชิก
ท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบ จบการพิจารณา

10 ระเบียบวาระที่ ๗.๑

๗.๑ สรุปผลการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา สมัยประชุมสามัญประจำปี
ครั้งที่สอง (ระหว่างวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ - ๙ เมษายน ๒๕๖๗)

โดยการประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมครั้งสุดท้ายก่อนที่จะสิ้นสุดสมัยประชุมสามัญ
ประจำปีครั้งที่สอง ผมจึงขอสรุปผลการดำเนินการของที่ประชุมวุฒิสภาตลอดสมัยประชุมนี้ ดังนี้

15 สรุปผลการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา

สมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สอง

ระหว่างวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ - ๙ เมษายน ๒๕๖๗

- มีการประชุมวุฒิสภา

จำนวน ๓๓ ครั้ง

20 - ใช้เวลาในการประชุม

๒๑๓ ชั่วโมง ๔๐ นาที

โดยประมาณ

- มีการปรึกษาหารือก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระ

การประชุมตามข้อบังคับ ข้อ ๑๘

จำนวน ๑๗ ครั้ง

- มีสมาชิกขอปรึกษาหารือ

จำนวน ๒๓๐ เรื่อง

25 - ใช้เวลาในการปรึกษาหารือ

๑๗ ชั่วโมง ๔๐ นาที

๑๘๓

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อุรารวรรณ ๔๖/๓

ผลการดำเนินงานด้านกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติ

- 5 - วุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ ฉบับ
- อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการธิการ จำนวน ๒ ฉบับ

ผลการดำเนินงานด้านกระทู้ถาม

มีกระทู้ถามที่รับมาดำเนินการ

จำนวน ๗๓ กระทู้

กระทู้ถามด้วยวาจา

จำนวน ๒๑ กระทู้

- 10 - ตอบแล้ว จำนวน ๗ กระทู้

- ตกไป

จำนวน ๑๔ กระทู้

กระทู้ถามเป็นหนังสือ

จำนวน ๕๒ กระทู้

กระทู้ถามที่ขอให้ตอบในที่ประชุม

จำนวน ๑๗ กระทู้

- ตอบแล้ว

จำนวน ๙ กระทู้

- 15 - ค้างตอบ จำนวน ๖ กระทู้

- ตกไป

จำนวน ๒ กระทู้

กระทู้ถามที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

จำนวน ๓๕ กระทู้

- ตอบแล้ว

จำนวน ๑๖ กระทู้

- รอดตอบ

จำนวน ๑๙ กระทู้

- 20 ผลการดำเนินงานด้านอื่น ๆ

- พิจารณาเลือกหรือให้ความเห็นชอบบุคคลให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายอื่น

จำนวน ๑๐ ครั้ง

- อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสามัญ

เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ

- 25 และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ จำนวน ๑ ตำแหน่ง

๑๘๔

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อุรารวรรณ ๔๖/๔

- พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการธิการ จำนวน ๑๑๔ เรื่อง
- พิจารณารายงานประจำปีของหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ จำนวน ๓๓ เรื่อง
- 5 - พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป
ในวุฒิสภา เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจง
ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน
โดยไม่มีการลงมติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ จำนวน ๑ เรื่อง
- 10 - ตั้งกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาและกรรมาธิการ
วิสามัญแทนตำแหน่งที่ว่าง จำนวน ๑๒ ครั้ง
จบบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๗.๒
๗.๓ สรุปผลการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา ในรอบระยะเวลา ๕ ปี
(ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๗)
- 15 โดยที่การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมครั้งสุดท้ายก่อนที่จะสิ้นสุดสมัยประชุม
สามัญประจำปีครั้งที่สอง อันเป็นสมัยประชุมสุดท้ายก่อนที่จะครบกำหนด ๕ ปี ตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๖๙ (๔) ในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผมจึงขอสรุปผลการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติ
ของวุฒิสภา ในรอบระยะเวลา ๕ ปี (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๗) ดังนี้
สรุปผลการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา
- 20 ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ - ๙ เมษายน ๒๕๖๗
 - มีการประชุมวุฒิสภาทั้งสิ้น จำนวน ๒๕๘ ครั้ง
 - ใช้เวลาในการประชุมทั้งสิ้น ๑,๕๗๙ ชั่วโมง ๕๕ นาที
โดยประมาณ
 - มีการปรึกษาหารือก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระ
- 25 การประชุม ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๘ จำนวน ๑๐๒ ครั้ง

๑๘๕

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อุรารวรรณ ๔๖/๕

- มีสมาชิกขอปรึกษาหารือ
- ใช้เวลาในการปรึกษาหารือ

จำนวน ๑,๓๑๕ เรื่อง
๗๗ ชั่วโมง ๕ นาที

5

โดยประมาณ

ผลการดำเนินงานด้านกฎหมาย

๑. ร่างพระราชบัญญัติ

จำนวน ๕๔ ฉบับ

- วุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร
- วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

จำนวน ๓๗ ฉบับ

10

จำนวน ๑๐ ฉบับ

- วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วย

กับร่างที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๔ ฉบับ

- อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

จำนวน ๒ ฉบับ

- ตกไป

จำนวน ๑ ฉบับ

15

๒. อนุมัติพระราชกำหนด

จำนวน ๑๔ ฉบับ

๓. พิจารณาร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

จำนวน ๔ ฉบับ

๔. พิจารณาร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรม

ของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการ

จำนวน ๑ ฉบับ

๕. พิจารณารับทราบร่างพระราชกฤษฎีกา

จำนวน ๑ ฉบับ

20

- ๔๗/๑

๑๘๖

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุณีย์ ๔๗/๑

ผลการดำเนินงานด้านกระทู้ถาม

มีกระทู้ถามที่รับมาดำเนินการ

5 กระทู้ถามด้วยวาจา

- ตอบแล้ว

- ตกไป

กระทู้ถามเป็นหนังสือ

กระทู้ถามที่ขอให้ตอบในที่ประชุม

10 - ตอบแล้ว

- ค้างตอบ

- ตกไป

กระทู้ถามที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

- ตอบแล้ว

15 - รอตอบ

- ตกไป

ผลการดำเนินงานด้านอื่น ๆ

- พิจารณาเลือกหรือให้ความเห็นชอบบุคคลให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายอื่น

20 - พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ

- พิจารณารายงานประจำปีของหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ

- พิจารณาญัตติ

- พิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผน

การปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญรายงานสรุปผล

25 - การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศและรายงาน

สรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

จำนวน ๔๘๘ กระทู้

จำนวน ๑๖๗ กระทู้

จำนวน ๕๙ กระทู้

จำนวน ๑๐๘ กระทู้

จำนวน ๓๒๑ กระทู้

จำนวน ๑๓๐ กระทู้

จำนวน ๑๑๕ กระทู้

จำนวน ๖ กระทู้

จำนวน ๔๙ กระทู้

จำนวน ๑๕๑ กระทู้

จำนวน ๑๑๒ กระทู้

จำนวน ๑๙ กระทู้

จำนวน ๒๐ กระทู้

จำนวน ๕๘ ครั้ง

จำนวน ๓๖๓ เรื่อง

จำนวน ๒๒๕ เรื่อง

จำนวน ๒๗ เรื่อง

จำนวน ๒๔ เรื่อง

๑๘๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

อรุณีย์ ๔๗/๒

- พิจารณารายงานผลการศึกษาเรื่องร้องเรียนจริยธรรมสมาชิกวุฒิสภา
ของคณะกรรมการจริยธรรม วุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
จำนวน ๒ ครั้ง

- 5 - ตั้งกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาและกรรมาธิการวิสามัญ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
แทนตำแหน่งที่ว่าง สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
จำนวน ๑๒๑ ครั้ง

จบการพิจารณาระเบียบวาระ ๗.๓

๗.๔ พระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภาสมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง

พ.ศ. ๒๕๖๗

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๘๘

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

อรุณีย์ ๔๗/๓

ประธานวุฒิสภา : ด้วยได้มีพระบรมราชโองการประกาศพระราชกฤษฎีกา
ปิดประชุมรัฐสภาสมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง พ.ศ. ๒๕๖๗ ขอเชิญท่านสมาชิกโปรดยื่นขึ้น

5 เพื่อรับฟังพระบรมราชโองการ

(สมาชิกวุฒิสภาและผู้ที่อยู่ในที่ประชุมได้ยื่นขึ้นเพื่อรับฟังพระบรมราชโองการ)

นางปณิตตา สหพันธ์ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ

วุฒิสภา) :

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

“พระบรมราชโองการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พระราชกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

5

ปิดประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สอง

พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

10

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

15

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สอง

พ.ศ. ๒๕๖๖ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ นั้น บัดนี้ จะสิ้นกำหนดเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ตามสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สอง ในวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญ

20

แห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภา

สมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สอง ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

เศรษฐา ทวีสิน

25

นายกรัฐมนตรี”

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

30

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๙๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
อรุณีย์ ๔๗/๕

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันจบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๗
ท่านสมาชิกครับ วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ขอขอบคุณทุกท่าน

5 ที่มาประชุม ผมขอปิดประชุมครับ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๔๐ นาฬิกา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา